

بنام خداوند جان و خرد

کوهر مخزن اسرار همان است که بود
حقّه مهر، بدان مهر و نشان است که بود

تقدیم به همه کسانی که با تلاش و از خودگذشتگی
نگهبان تاریخ، فرهنگ و میراث این زمین
بوده، هستند و صادقانه به آن مهر می‌ورزند.

کتاب نشان های شهرداری های ایران

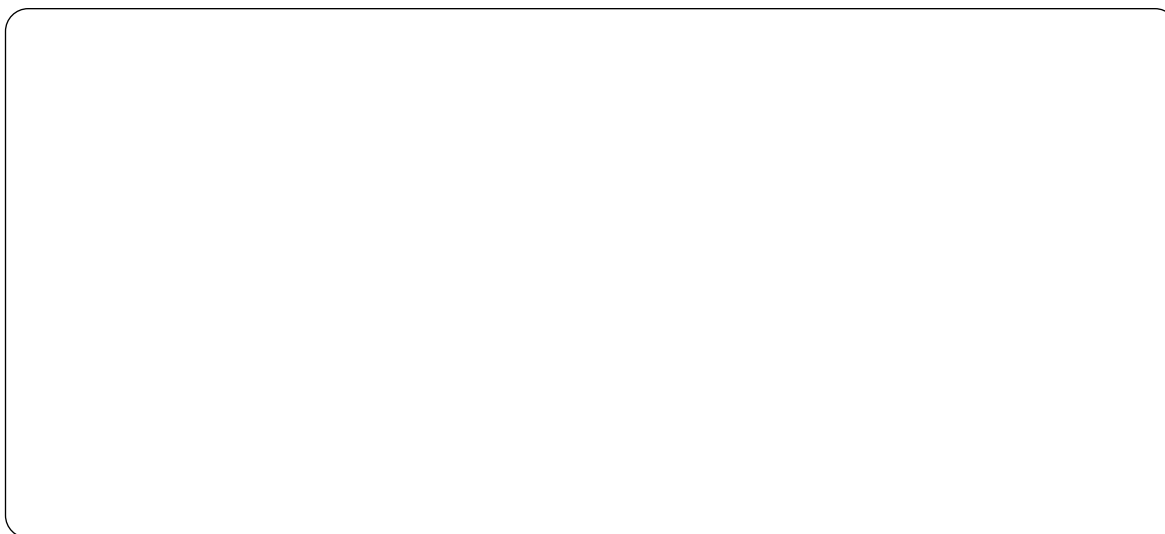
(۱۳۳۰-۱۳۵۸)

تاریخچه، اسناد و طراحان

تدوین:

حسین شاری ریساله قدانفر

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهرت‌پژوهی

کتاب نشان‌های شهرداری‌های ایران (۱۳۳۰-۱۳۵۸)

مجموعه اسناد تاریخی به همراه آثار رومانووسکی دوبنچا

گردآوری و تدوین: حسن ستاری، امین اله قلانی

بازآفرینی نشان‌ها: الهام قلانی

مقدمه: رضا کلانی

خوشنویسی: حسن اصلانی

طراحی جلد: سیدساسان موسوی

صفحه‌آرایی: محمدرضا فراهانی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۰-۲۰۵۹-۲

لیتوگرافی:

چاپخانه:

صحافی:

چاپ اول: ۱۴۰۰، تیراژ: ۵۰۰ نسخه

نشانی: خیابان شریعتی، خیابان پل رومی، خیابان شهید اکبری، نبش خیابان آقابزرگی، شماره ۳۲

تلفن: ۲۲۳۹۲۰۸۲

کد پستی: ۱۹۶۴۶۳۵۶۱۱

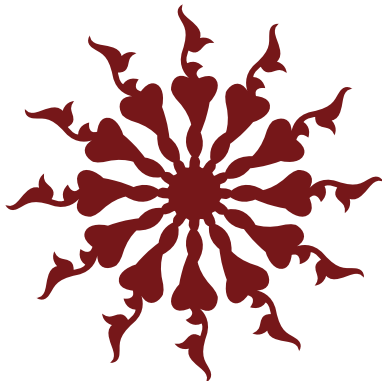
rpc.tehran.ir

info.rpc@tehran.ir

هرگونه استفاده از کتاب آرایشی و عناصر آرایشی این کتاب اکیداً ممنوع است. همچنین هر نوع استفاده تجاری از این اثر و محتوای

تصویری آن (نشان‌ها) بدون اجازه مؤلفین پیگرد قانونی دارد.

Iranianheraldry@gmail.com

فهرست:

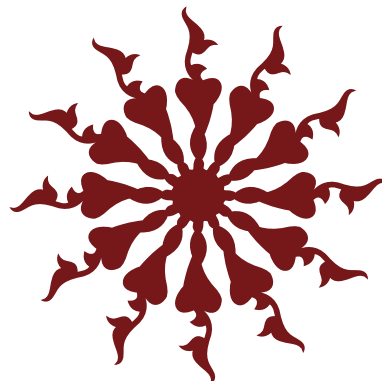
۷	آغاز سخن
۸	سخن مؤلفین
۹	پیش گفتار
۱۰	ولادیمیر رومانووسک

اسناد

۱۲	سند شماره (۱) سیرکلی و گردش کار تهیه نشان و پرچم برای شهرداری‌های کشور و نحوه تهیه نشان و پرچم برای شهرداری شهر اصفهان
۱۲	سند شماره (۲) اعلام نظر کمیسیون منتخب، در مورد نشان پیشنهادی برای سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
۱۳	سند شماره (۳) اعلام نظر کمیسیون منتخب در مورد طرح‌های پیشنهادی آقای رومانسکی برای سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
۱۳	سند شماره (۴) مکاتبه سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران با دانشکده هنرهای زیبا در مورد انتخاب نشان دائمی سازمان از طریق مسابقه، پرداخت جایزه نقدی مشخص به برنده و تعیین کانال ارتباطی برای علاقمندان شرکت در رقابت
۱۴	سند شماره (۵) درخواست سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران از اداره کل هنرهای زیبای کشور به منظور معرفی نماینده مسئول در زمینه طراحی نشان برای شهرداری‌های کشور
۱۴	سند شماره (۶) اعلام نمایندگی اداره هنرگرافیک سازمان سمعی و بصری از سوی اداره کل هنرهای زیبای کشور در زمینه تهیه نشان مخصوص شهرداری‌ها و درخواست معرفی نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها به اداره هنر گرافیک برای هماهنگی
۱۵	سند شماره (۷) درخواست ارسال موقت پرونده آرم شهرداری‌ها برای مطالعه از اداره کل امور شهرداری‌های وزارت کشور به سازمان اتحادیه شهرداری‌ها
۱۵	سند شماره (۸) معرفی و ارائه سوابق تخصصی آقای «علی آذرگین» به عنوان نماینده‌ی سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران در کمیسیون آرم شهرداری‌های کشور به اداره هنرهای زیبا
۱۵	سند شماره (۹) پیگیری موضوع عضویت آقای «علی آذرگین» به عنوان نماینده‌ی سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران در کمیسیون آرم شهرداری‌های کشور از اداره هنرهای زیبا
۱۶	سند شماره (۱۰) ارسال موقت پرونده نشان از اداره کل امور شهرداری‌ها به سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
۱۶	سند شماره (۱۱) اعلام آقای «علی آذرگین» مبنی بر مراجعه به اداره هنرهای زیبای کل کشور برای هماهنگی در مورد کمیسیون آرم‌های شهرداری‌های ایران
۱۷	سند شماره (۱۲) اعلام تحویل پرونده نشان توسط نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها به کارمند اداره فنی اداره کل امور شهرداری‌ها
۱۷	سند شماره (۱۳) خلاصه گزارش عملکرد شهرداری‌ها در مورد نشان‌های پیشنهاد شده و هزینه‌ی طراحی آن‌ها، همچنین ترک تشریفات مناقصه در خصوص طراحی نشان
۱۷	سند شماره (۱۴) معرفی نماینده اتحادیه به اداره کل امور شهرداری‌ها برای بررسی اقدامات انجام یافته درباره نشان‌های شهرداری‌های کشور و درخواست تشکیل کمیسیون آرم برای ارائه گزارش و پیگیری تصمیمات و مذاکرات به عمل آمده
۱۸	سند شماره (۱۵) اعلام اداره هنر گرافیک در خصوص حضور علی آذرگین در شورای اداره هنرهای زیبای کشور و تصمیم مشترک برای دریافت اطلاعات فنی برای طراحی نشان مورد درخواست
۱۸	سند شماره (۱۶) اعلام تحویل پرونده آرم توسط نماینده اداره آمار عمومی به معاون اداره برق قسمت فنی
۱۸	سند شماره (۱۷) گزارش جامع عملکرد شهرداری‌ها در مورد نشان‌های پیشنهاد شده و هزینه‌ی طراحی آن‌ها
۲۲	سند شماره (۱۸) گزارش نشان‌های مصوب وزارت کشور و انجمن‌های شهری که هزینه‌های طراحی آن‌ها نیز تسویه شده
۲۳	سند شماره (۱۹) گزارش شهرهایی که نسبت به نشان پیشنهادی اعلام نظر نداشته‌اند؛ و پیشنهاد سوال از آن‌ها برای مکاتبه برای پاسخگویی
۲۴	سند شماره (۲۰) گزارش کلی از تعداد شهرهای ایران، شهرهای دارای نشان که تسویه هزینه را انجام داده، موارد مبهم و پیشنهاد سوال از شهرهای بالاتکلیف برای تنظیم بخشنامه برای پاسخگویی
۲۵	سند شماره (۲۱) بخشنامه برای واریز هزینه‌ی تهیه نشان اختصاصی شهرداری
۲۵	سند شماره (۲۲) بخشنامه مبنی بر استفاده شهرداری‌ها از نشان‌های اختصاصی و اجتناب از به کاربردن نشان شهرداری‌های دیگر و فراخوان واریز هزینه تهیه نشان اختصاصی
۲۵	سند شماره (۲۳) بخشنامه توجیهی در خصوص اهمیت نشان و درخواست اطلاعات از شهرداری‌ها در مورد آخرین وضعیت تهیه نشان اختصاصی و هزینه‌ی آن
۲۶	سند شماره (۲۴) گزارش نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها از تشکیل کمیسیون نشان با حضور نماینده اداره کل امور شهرداری‌ها و رومانوفسکی تهیه کننده نشان‌ها و مذاکرات و نتایج به دست آمده در کمیسیون
۲۷	سند شماره (۲۵) نامه‌ی گزارش جریان کار مربوط به نشان شهرداری‌ها
۲۷	سند شماره (۲۶) گزارش مربوط به نشان شهرداری‌های کشور
۲۸	سند شماره (۲۷) درخواست سازمان اتحادیه شهرداری‌ها از اداره کل امور شهرداری‌ها برای تحویل پرونده آرم برای بررسی در جلسه هیات مدیره
۲۸	سند شماره (۲۸) صورتجلسه‌ی کمیسیون نشان‌ها در خصوص استفاده شهرداری‌ها از نشان‌های اختصاصی، صدور بخشنامه‌های طرز استفاده از نشان‌ها، تسویه هزینه نشان‌هایی که کار آن‌ها به پایان رسیده، ارسال بخشنامه به شهرداری‌های بدون نشان برای توجیه فرآیند کار و اطلاعات مورد نیاز برای طراحی نشان
۲۸	سند شماره (۲۹) نامه‌ی ارسال رونوشت صورتجلس مربوط به کمیسیون نشان‌ها به همراه پیشنویس‌های بخشنامه‌های پیشبینی شده در صورتجلس، به اداره کل امور شهرداری‌ها برای اقدام
۲۹	سند شماره (۳۰) درخواست عودت پرونده نشان شهرداری‌ها به اداره کل امور شهرداری‌ها برای رسیدگی به پیشنویس‌های بخشنامه‌ها
۲۹	سند شماره (۳۱) اعلام دریافت پرونده نشان از پویان (نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها) توسط محمدی (معاون اداره برق) اداره کل امور شهرداری‌ها
۲۹	سند شماره (۳۲) گزارش تشکیل کمیسیون نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها با نمایندگان سازمان تربیت بدنی برای تهیه نشان شهرستان‌هایی که سازمان تربیت بدنی در آن‌ها دارای شعبه است
۳۰	سند شماره (۳۳) نامه اداره تعلیمات متوسطه وزارت فرهنگ در مورد معادلسازی برای واژه «آرم»
۳۰	سند شماره (۳۴) استعلام پروفیسور رومانوفسکی دیوبونچا از اتحادیه شهرداری‌ها، در مورد نشان‌های شهرهایی که به تصویب انجمن‌هایشان رسیده برای تحویل به سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی
۳۱	سند شماره (۳۵) اعلام نتیجه‌ی بررسی نشان‌های شهرداری‌ها و آمار نشان‌های مصوب توسط انجمن‌های شهری و تهیه پیشنویس نامه‌ی پروفیسور رومانوفسکی
۳۱	سند شماره (۳۶) اعلام آمار و فهرست شهرها و شهرستان‌هایی که نشان‌هایشان به تصویب وزارت کشور و انجمن‌های شهرهای مربوطه رسیده است
۳۲	پیوست سند شماره (۳۷) فهرست نشان‌های شهرها و شهرستان‌ها که به تصویب وزارت کشور و انجمن‌های شهرهای مربوطه رسیده است
۳۳	سند شماره (۳۸) استعلام سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی از اتحادیه شهرداری‌ها در خصوص مطابقت طرح‌های نشان و پرچم شهرها با نمونه‌های مصوب وزارت کشور
۳۳	سند شماره (۳۹) اعلام مطابقت طرح‌های نشان و پرچم شهرها با نمونه‌های مصوب موجود در اتحادیه شهرداری‌ها و ارسال بخش دیگری از فهرست نشان‌های مصوب به سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی
۳۴	سند شماره (۴۰) بخشنامه وزارت کشور مبنی بر حفظ شخصیت حقوقی و استقلال شهرداری‌ها و عدم نیاز به ذکر نام وزارت کشور و استانداری استان مربوطه در اوراق چاپی شهرداری‌ها
۳۴	سند شماره (۴۱) آمار و اطلاعات کلی در خصوص شهرداری‌های کشور

۳۴	سند شماره (۴۲) اعلام مشاهده‌ی صورت شهرداری‌ها توسط وزیر کشور و عودت آن به اتحادیه شهرداری‌ها
۳۵	سند شماره(۴۳) بخشنامه‌ی اتحادیه شهرداری‌ها برای ارسال مشخصات اجتماعی و اقتصادی و طبیعی مورد نظر شهرداری فریدونشهر برای تهیه نشان اختصاصی
	سند شماره (۴۴) ارسال صورت اسامی شهرهایی که نشان آن‌ها به‌تصویب وزارت کشور رسیده و شهرداری‌هایی که نشان تصویب شده را مورد استفاده قرارداده‌اند؛ از سوی اتحادیه شهرداری‌ها به سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم ایران
۳۵	سند شماره(۴۵) درخواست اداره انتخابات از اداره کل اتحادیه شهرداری‌ها برای ارسال صورتی از شهرها و بخشهای دارای انجمن شهر به‌منظور تطبیق دفتر آمار انجمنهای شهر و تهیه نمودار صحیح
۳۶	سند شماره (۴۶) درخواست سازمان اتحادیه شهرداری‌ها از اداره کل کارگزینی وزارت کشور جهت ارسال فهرستی از اسامی و تعداد فرمانداری‌های کشور، برحسب استان
۳۶	سند شماره(۴۷) اعلام موارد و چگونگی استفاده از نشان و پرچم اختصاصی شهر به شهرداری فریدونشهر و درخواست ارسال نمونه‌های تهیه شده با استفاده از نشان و پرچم برای نگهداری در پرونده مربوط به اتحادیه
۳۷	سند شماره(۴۸) اعلام ارسال نمونه نشان برای شهرداری فریدونشهر جهت تصویب و اعاده آن در صورت تصویب، برای تهیه نشان اصلی
۳۷	سند شماره(۴۹) استعلام استاندار مازندران در مورد ملاک تصویب، موارد و چگونگی استفاده پرچم‌های اختصاصی شهرداری‌ها
۳۸	سند شماره (۵۰) گزارش مسئول کمیته شهرسازی به سرپرست اتحادیه شهرداری‌ها در مورد شکل‌گیری ایده تهیه نشان و پرچم اختصاصی برای شهرها و مجوز و سوابق مربوط به آن
۳۹	سند شماره (۵۱) درخواست سرپرست اتحادیه شهرداری‌ها از اداره کل نظارت و بهبود شهرداری‌ها برای ارسال پرونده نشان و پرچم، برای تهیه پاسخ نامه استاندار مازندران
۳۹	سند شماره(۵۲) پاسخ اداره خدمات شهرداری‌ها به اتحادیه شهرداری‌ها در مورد محل نگهداری پرونده و سوابق مربوط به نشان شهرداری‌ها
۴۰	سند شماره (۵۳) ارائه پیشینه مختصر طراحی نشان و پرچم شهرهای ایران و فرایندهای اداری و مالی آن و درخواست پرداخت دستمزد و بهای دریافت شده از شهرداری‌ها به پروفیسور رومانسکی طراح نشان‌ها و پرچم‌ها
۴۱	سند شماره (۵۴) گزارش کارهای صورت گرفته توسط اتحادیه شهرداری‌ها در مورد تکمیل پروژه طراحی نشان و پرچم برای شهرهای ایران و موانع و مشکلات اداری و مالی در تکمیل پروژه‌ی مذکور(۱)
۴۱	سند شماره (۵۵) گزارش کارهای صورت گرفته توسط اتحادیه شهرداری‌ها در مورد تکمیل پروژه طراحی نشان و پرچم برای شهرهای ایران و موانع و مشکلات اداری و مالی در تکمیل پروژه‌ی مذکور(۲)
۴۲	سند شماره (۵۶) فعالیتهای صورت گرفته توسط اتحادیه شهرداری‌ها در مورد تکمیل پروژه طراحی نشان و پرچم برای شهرهای ایران و موانع و مشکلات اداری و مالی در تکمیل پروژه‌ی مذکور(۳)
۴۲	سند شماره (۵۷) گزارش فرآیندها، پیشرفت کار، ضرورت تجدید نظر و پیشنهاداتی در مورد طراحی نشان و پرچم شهرداری‌های کشور و مختصری از نحوه فعالیت سازمان آرم در کشور انگلستان
۴۳	سند شماره (۵۸) فلسفه‌ی پیدایش، سیر تحول و تغییر نشان در در ادوار مختلف تاریخی، ضرورت ساختن نشان و پرچم برای شهرها و نسبت آن با وحدت، حاکمیت ملی و قدرت عالی مملکتی
۴۵	سند شماره (۵۹) استعلام اتحادیه شهرداری‌ها از اداره کل سیاسی وزارت کشور در مورد نحوه‌ی استفاده شهرداری‌ها از پرچم اختصاصی و ابعاد آن، در جریان برگزاری جشنها
	سند شماره (۶۰) اعلام نظر اداره کل سیاسی وزارت کشور به اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نحوه‌ی استفاده شهرداری‌ها از پرچم سه رنگ و اختصاصی و ابعاد آن، در جریان برگزاری جشنها و درخواست مستندات قانونی پرچم‌های اختصاصی شهرداری‌ها
۴۵	سند شماره (۶۱) مکاتبه مدیرعامل اتحادیه شهرداری‌های ایران (هادی مبرقع) با استانداردها و فرمانداری‌های کل در خصوص تعویض پرچم‌های کهنه و غیرقانونی برای شرکت در جشنها
۴۵	سند شماره (۶۲) رونوشت مکاتبه مدیرعامل اتحادیه شهرداری‌های کشور با شهرداری‌های کشور در خصوص تهیه پرچم و نشان مناسب برای برگزاری جشن
۴۶	سند شماره (۶۳) پاسخ اتحادیه شهرداری‌ها به معاونت سیاسی وزارت کشور در مورد مستندات قانونی و مجوز مقام مسئول برای تهیه‌ی پرچم‌های اختصاصی شهرداری‌ها
۴۶	سند شماره (۶۴) گزارش پیگیری موضوع تجدید و تهیه پرچم اختصاصی به‌وسیله شهرداری‌ها و درخواست برگشت دادن البوم‌های نشان و پرچم از وزارت فرهنگ و هنر
۴۷	اِمتولی جدید تجدیدنظر در نشان‌ها و پرچم‌ها به اتحادیه برای ارسال نمونه پرچم و نشان به شهرداری‌های متقاضی
۴۷	سند شماره (۶۵) دعوت اداره کل سیاسی وزارت کشور از وزارت جنگ- سازمان اطلاعات و امنیت کشور- شهربانی کل کشور- اداره کل بهبود و نظارت برای معرفی نماینده برای شرکت در کمیسیون مربوط به بررسی و استفاده شهرداری‌های ایران از پرچم‌های اختصاصی شهرداری
۴۸	سند شماره (۶۶) اعلام اداره کل سیاسی وزارت کشور به اتحادیه شهرداری‌های در مورد نحوه تامین، مراکز تهیه و نوع پرچم، برای استفاده در جریان جشنها
۴۸	سند شماره (۶۷) تعیین تکلیف اتحادیه شهرداری‌ها درخصوص نحوه‌ی استفاده از نشان و پرچم‌های اختصاصی و پرچم ملی در جریان برگزاری جشنها توسط شهرداری‌ها
۴۹	سند شماره (۶۸) استعلام استانداری خوزستان از اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نحوه استفاده از نمونه پرچم‌های اختصاصی شهرها
۴۹	سند شماره (۶۹) درخواست اتحادیه شهرداری‌ها از فروشگاه شماره یک شرکت سهامی کارخانجات ایران برای تحویل پرچم سه رنگ با علامت شیر و خورشید جهت استفاده در جشنها
۵۰	سند شماره (۷۰) ارائه خلاصه تحقیق رییس امور انتشارات اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نشان و پرچم شهرها در کشورهای مختلف، به مدیرعامل اتحادیه شهرداری‌ها
۵۰	سند شماره (۷۱) ارسال نتیجه‌ی مطالعات در مورد نشان و پرچم شهرها در کشورهای مختلف، برای اداره کل سیاسی وزارت کشور
۵۰	سند شماره (۷۲) اعلام محل نگهداری آلبوم‌های نشان و پرچم و تعداد آلبوم‌های مربوطه؛ به‌همراه پیشنهادی برای تقویت جنبه‌های هنری و اعلام آمادگی متخصص هنری
۵۱	اداره هنر گرافیک وزارت فرهنگ و هنر نیز به‌منظور تبادل نظر با تهیه‌کنندگان نشان و پرچم شهرها
۵۱	سند شماره (۷۳) توضیحات اتحادیه شهرداری‌ها برای مجله سپید و سیاه در مورد سیر طراحی نشان و پرچم شهرها در ایران و فراهم ساختن مجوزهای قانونی آن
۵۱	سند شماره (۷۴) بخشی از گزارش فعالیتهای انتشاراتی اتحادیه شهرداری‌های ایران طی سالهای ۱۳۴۵ و ۱۳۴۶ خورشیدی
۵۲	سند شماره (۷۵) بخشنامه اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نحوه نگهداری طرح‌های نشان و پرچم، عکسبرداری و تهیه کپی
	سند شماره (۷۶) گزارش معاون تحقیقاتی و آموزشی اتحادیه شهرداری‌ها به مدیرعامل در مورد سیر و روند طراحی و تهیه نشان و پرچم‌های شهرها در ایران و نقدهای فنی، تخصصی و هنری و مشکلات ناشی از آن؛ به همراه پیشنهاداتی برای تکمیل مجموعه و ارتقاء کیفیت هنری نشان‌ها و پرچم‌ها تثبیت آن با مجوزهای قانونی
۵۲	سند شماره (۷۷) اعلام تشکیل جلسه در خصوص نشان‌های شهرداری‌ها و دعوت برای حضور نماینده‌ی مطلع وزارت کشور در کمیسیون آرم
۵۳	سند شماره (۷۸) درخواست سازمان صنایع دستی از اتحادیه شهرداری‌ها برای عکسبرداری از علامات و سمبل‌های شهرهای مختلف کشور جهت پیشبرد صنایع دستی ایران
۵۴	سند شماره (۷۹) اعلام مراجعه نمایندگان سازمان صنایع دستی ایران به اتحادیه شهرداری‌ها و عکسبرداری از نشان شهرداری‌ها
۵۴	سند شماره (۸۰) تشکر و سپاسگزاری سازمان صنایع دستی ایران از اتحادیه شهرداری‌ها برای همکاری در مورد عکسبرداری از نشان شهرداری‌ها

۵۵	رومانووسکی در اسناد تاریخی
۷۱	نشریات
۹۹	نشان ها
۴۰۵	سایر نشان ها
۴۲۵	تصاویر
۴۳۰	منابع
۴۳۴	Vladimir Romanosky
۴۳۶	Introduction

آغاز سخن

انسان موجودی اجتماعی است و نیازها و خواسته‌هایش را در بستر مناسبات اجتماعی دنبال می‌نماید؛ در جست‌وجوی رفاه به ایجاد نهادهایی می‌پردازد که با تنظیم مقررات و اجرای آنها، مناسبات شکل یافته را مدیریت و تا حد امکان منافع خویش را تامین کند. شهرداری‌ها در زمره این نهادها قرار دارند.

در ایران شهرداری‌ها که همگام با جنبش مشروطه‌خواهی و با تصویب قانون بلدیہ در سال ۱۲۸۶ خورشیدی به‌عنوان نهادی مردمی پا به عرصه گذاشتند و با گذر از فراز و نشیب‌های بی‌شمار در موقعیت کنونی قرار گرفته‌اند. در جریان تعاملات و فعالیت‌های روزمره و مستمر شهرداری‌ها در ارتباط با شهروندان و یا رخدادهای چالش‌های گوناگون با سایر نهادها، اسنادی ارزشمند پدید آمده است که محتوای آنها سیر رویدادهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، هنری، سیاسی و نظامی را در سطوح خرد و کلان اجتماع به شکلی منحصر به فرد آشکار می‌سازد.

بی‌گمان انبوه اسناد شهرداری‌ها و سازمان‌های متولی امور شهرداری‌ها، که در گذر روزها و روزگاران با کمال خوش‌اقبالی، به هر شکلی از گزند آفات و آسیب‌ها، راه به زمانه ما جسته‌اند، منابع مهم و ارزشمندی برای بازخوانی و نقد روند نوسازی و حرکت به سمت مدرنیته در دوران معاصر و راهگشای برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌سازی‌های کلان برای آینده این مرز و بوم محسوب می‌شوند.

نیک براین باوریم که بایگانی‌های راکد شهرداری‌ها گنجینه‌ای منحصر به فرد است که اطلاعات ناب و جذاب آنها را از ارزش تحقیقی فوق‌العاده‌ای نیز برخوردار کرده است که برای پژوهشگران و مخاطبان پژوهش هیجان‌انگیز و

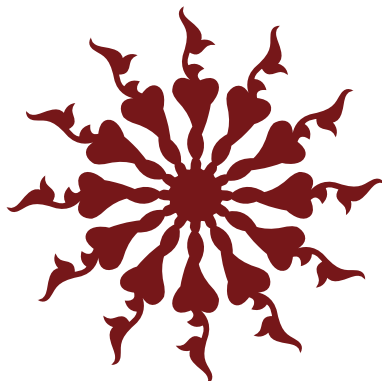
شگفتی‌آفرین خواهد بود؛ و ساماندهی و حفاظت و حراست از چنین گنجینه‌ای کاری سترگ و ماندگار اما نیازمند تشریک مساعی است. سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور با درک رسالت ملی- میهنی و مسئولیت‌های اجتماعی خویش از سال ۱۳۹۳ به این سو، گام‌های مهمی در این جهت برداشته که انعقاد تفاهم‌نامه توسط جناب آقای دکتر جمالی‌نژاد، ریاست عالی سازمان برای انتقال و ساماندهی اسناد شهرداری‌ها در آرشیو ملی ایران از آن جمله است.

به اعتقاد اساتید هنر، تاریخ و نشان‌شناسی، پرونده آرم و پرچم شهرداری‌های ایران که هم اکنون در مجموعه فاخر و نفیس «کتاب نشان شهرداری‌های ایران» با حمایت سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور به زیور طبع آراسته شده است؛ نادرترین و ارزشمندترین پرونده‌ای است که در زمینه به‌کارگیری آرم، مبتنی بر نظام نشان‌شناسانه، در جمع کشورهای حوزه خلیج همیشگی فارس، ایران اسلامی را در موقعیتی منحصر به فرد و از طرف دیگر با ورود شاخص معنویت و اعمال آن در الگوی شکوفائی شهری، با خوشبختی شهروندان در شهر اسلامی، ما را در ردیف کشورهای پیشرفته اروپایی و آمریکائی قرار می‌دهد.

نویافته نادر و ارزشمند اخیر، بخشی از میراث معنوی مکتوب این سرزمین است و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور به عنوان منشاء و ایجاد کننده سوابق، افتخار دارد که ضمن شناسایی و تکمیل مستندات و حمایت از پروژه مطالعاتی مذکور، برای ثبت این دست‌آورد تاریخی ایران عزیز، در قالب پروتکل‌های یونسکو در حافظه جهانی اهتمام ورزد.

مسعود نصرتی

جانشین رئیس و معاون توسعه منابع و پشتیبانی
سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

سخن مؤلفین

مستنداتی که هم‌اکنون در قالب کتاب و تحت عنوان «کتاب نشان شهرداری‌های ایران» تدوین شده و پیش روی شما قرار گرفته؛ تلاشی برای بازخوانی روند مربوط به شکل‌گیری نشان‌ها و بیرق‌های شهرداری‌های ایران است. با نگاهی گذرا به مکاتبات بلدیة می‌توان دریافت که این شهرداری به‌عنوان نخستین شهرداری ایران، از نشان در سربرگ‌های خود استفاده می‌کرد. در این نشان تصویر «شیر ایستاده‌ی مراقب» و یکی از دروازه‌های قدیمی تهران عناصر ثابت و گاهی این دو بر روی پایگاهی با شکل کلید دیده می‌شود. شهرداری‌هایی نیز که به مرور در شهرهای مختلف ایران تأسیس می‌شدند، از نشان بلدیة برای سربرگ‌های مکاتبات خود تا میانه‌ی دهه ۵۰ خورشیدی بهره می‌جستند. هرچند شهرداری تهران در دوره‌های بعد دو نشان متفاوت دیگر را نیز در سربرگ و مکاتبات خود مورد استفاده قرار داد؛ سه نشان کاملاً متفاوت در دوره زمانی کمتر از ۸ دهه! اما دو نشان متأخر، دیگر مورد توجه شهرداری‌ها قرار نگرفت.

استفاده از نشان بلدیة برای اغلب شهرداری‌های کشور امری معمول و عادی بود و به نظر می‌رسید که شهرداری‌ها تحت تأثیر سیاست تمرکزگرایی حکومت، از ایجاد نشان‌های اختصاصی پرهیز داشتند. از طرف دیگر آگاهی و دانش در حوزه نشان‌شناسی و ابعاد آن، در ایران بسیار محدود یا خارج از دسترس بوده است. اما از همان سال‌های نخستین قرن اخیر و با وجود میل به تمرکزگرایی در ساختار سیاسی و اداری، میل به نوسازی و بهره‌گیری از مظاهر پیشرفت، موجب شده بود که پیشنهادات و گرایش‌هایی برای طراحی نشان شهرها در برخی نهادهای وابسته به حکومت فراهم و این جریان در رأس هرم قدرت و در انجمن‌های شهری مطلوب آید و از آن استقبال شود.

نشان‌های شهرداری‌ها پس از وقوع تحولات سیاسی در اواخر دهه ۵۰ خورشیدی، تحت تأثیر یکپارچگی اجتماعی و بدون هیچ الزام روشنی از سوی هیچ نهادی، و احتمالاً به دلیل اولویت‌های دیگر از دستور کار خارج و استفاده از آن‌ها نیز در اکثر شهرهای دارای نشان با سرعت متوقف و با همان سرعت عجیب نیز از خاطره‌ها رخت بربست. کم‌تر کسی از این پدیده یاد کرد، گفت و نوشت؛ چنان که معدود شهرهایی نیز که هم‌چنان از این نشان‌ها استفاده می‌کردند اصل طرح، پیشینه و دلایل طراح برای خلق نشان‌هایشان را به غبار زمان سپردند.

در نیمه دوم سال ۱۳۹۴ هنگام بررسی سوابق سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور، تنوع نشان‌های به‌کار رفته در سربرگ‌های مکاتبات شهرداری‌های کشور که غالباً مربوط به دهه‌ی ۳۰ به بعد بود، توجه ما را

به خود معطوف کرد. شناسایی پرونده «آرم و پرچم شهرداری‌های ایران» در میان انبوه سوابق موجب تأمل و دقت بیشتر در جست‌وجو برای یافتن سایر سوابق مرتبط به نشان و بیرق گردید. نتیجه کنکاش، هرچند به روشنی بیان‌گر توفیق بزرگی بود ولی پرسش‌ها و ابهام‌های فراوانی به دنبال داشت که پاسخ به آن‌ها جست‌وجوی گسترده‌ای را می‌طلبید؛ از طرف دیگر بررسی پیشنهاد ثبت پرونده آرم و پرچم شهرهای ایران در «حافظه جهانی» در جلسه کمیته مربوطه نیز ضرورت انجام مطالعه، تحقیق و تکمیل مستندات را بیش از پیش محرز کرد. به دنبال آن در تلاشی گسترده و مستمر و بازه زمانی قابل توجه، نسبت به بازآفرینی دقیق نشان‌ها، جمع‌آوری اسناد مربوط به خالق نشان‌ها و مطالب منتشره در نشریات و کتاب‌ها اقدام گردید.

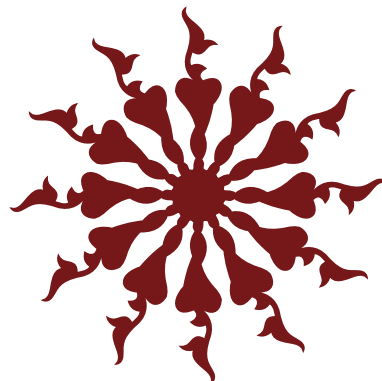
در اغلب موارد هنگامی که موضوع وجود نشان و بیرق در شهرداری‌های ایران با اسناد تاریخ و هنر مطرح می‌شد با ابراز بی‌اطلاعی یا شگفتی آن‌ها مواجه می‌شدیم. از بخت یار، همان هنگام که پرونده نشان‌ها از میان کوهی از اسناد و اوراق پیدا شد، کتاب ارزشمند «مقدمه‌ای بر تاریخ و مبانی نشان‌شناسی» و پس از آن کتاب «تبار و نشان‌شناسی سواران ساسانی در نقش برجسته فیروزآباد» منتشر می‌شود که از آن‌ها بهره فراوان حاصل آمد. به خصوص انتشار کتاب نخست و برگزاری جلسه نقد و بررسی آن، که موجبات آشنایی ما با مؤلف و زمینه بهره‌مندی از اطلاعات و راهنمایی‌های ایشان را فراهم ساخت.

امیدواریم این مجموعه به عنوان نخستین قدم در زمینه نشان‌شناسی ایرانی، مطلوب علاقمندان و پژوهشگران تاریخ و هنر واقع شود.

شایسته است از کسانی که ما را در تدوین این مجموعه مساعدت نمودند سپاس‌گزاری نماییم. جناب آقای مهندس حمیدرضا موفق «مشاور رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها» در مراحل مختلف تدوین اثر با همدلی و همراهی خویش، مایه دلگرمی ما بودند؛ جناب آقای دکتر مسعود نصرتی «جانشین رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها» که انتشار اثر را در قالب مسئولیت اجتماعی و فرهنگی و حفاظت از میراث معنوی سازمان شایسته حمایت دانستند؛ جناب آقای دکتر رضا کلانی، محقق و پژوهشگر تاریخ و نشان‌شناسی که علاوه بر راهنمایی علمی از قلم ایشان بهره فراوان جستیم؛ هنرمند پرتلاش و امانت‌دار خانم الهام قلانی آن‌گونه که انتظار داشتیم تمام هنر خویش را برای بازآفرینی دقیق نشان‌ها به کار بست؛ خانم‌ها فائزه یاری و مریم ترکی که با شکیبایی در به ثمر رسیدن این تلاش، ما را همراهی نمودند و بسیاری دیگر که صمیمانه قدردانی می‌کنیم.

مؤلفین

خردادامه ۱۳۹۹

پیش گفتار

پیش از هر گفتاری و به سبب نبودن مبحث حاضر در گستره زبان فارسی، می باید هر بار و تازمانی که حدود معنایی هر اصطلاح در این زبان قوام گیرد، بر تفاوت معنایی نشان شناسی (Heraldry) و نشانه شناسی (Semiotics) پای فشرده. یک نشانه معین هنگامی به نشانی معلوم بدل می شود که باری حقوقی بر آن قرار گیرد: خواه بر طبق قوانین ارث و خواه بنابر قوانین مدنی. کتاب حاضر بر نشان هایی از شق دوم تمرکز دارد: «تاریخچه نشان های شهرداری های ایران». نشان ها به طور کل در تاریخ جهان، آن گونه که عموماً پذیرفته شده است، در حدود قرن دوازدهم میلادی به طور همزمان در ژاپن و اروپا شکل گرفتند، در اولی با نام مون (mon) و در دومی به اسم آرم (arms) معروف هستند. سبب این همزمانی عجیب در شکل گیری سامانه نشان شناسی در دو نقطه بسیار دور جهان، چه از بعد مسافت و چه از لحاظ فرهنگی، عوامل متعددی هستند که در یک معنا به مفهومی به نام «امنیت تباری» انجامیده اند که از پس آن نشان ها برآمده اند. جدای از نشان شناسی ژاپنی و اروپایی، در هند و بخش هایی از ایران باستان نیز احتمال وجود سامانه های نشان شناسانه وجود دارد که با افزایش آگاهی های ما از کم و کیف داده های تاریخی، بیش از پیش در حال برون آمدن از زوایای تاریک تاریخ هستند.

اما سابقه نشان ها در ایران معاصر به برخورد ایرانیان با مظاهر فرهنگی غرب بازمی گردد. این برخوردها منجر به ایجاد پاره ای برآیندهای هنری خام شد که با بررسی اسناد عهد ناصری و پس از آن، قابل رهگیری هستند. به نظر می رسد دستگاه خاندان سلطنتی به ویژه پس از سقوط قاجاریه، در اثر مواجهه با سامانه های نشان شناسی اروپایی به نوعی حس نیاز برای تملک آثار هنری مشابه رسید. برای نمونه در کارت های دعوت و اعلان های جشن ازدواج محمدرضا پهلوی و فوزیه، به روشنی آشکار است که خاندان سلطنتی ایران در رویارویی با نشان خاندان سلطنتی مصر که برگرفته از معیارهای نشان شناسی های اروپایی بود، دچار نوعی سردرگمی بوده است. بر اعلان های یاد شده، نشانی که واضح است به سرعت سرهم بندی شده، در کنار نشان خاندان سلطنتی مصر چاپ شده است. به نظر می رسد فشار عمومی چنین وضعیت هایی، در کنار طبیعت برون گرای نظام سلطنتی، منجر به شکل گیری نشان خاندان پهلوی بر اساس شرایط و ضوابط دقیق نشان شناسانه شد.

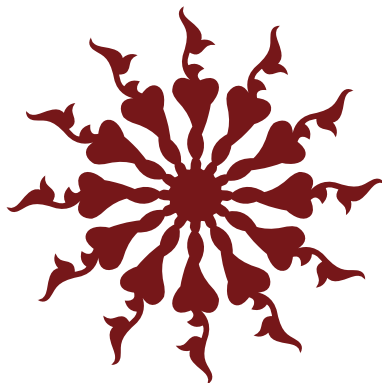
تاکنون اینگونه به نظر می آمد که به استثنای نشان ها و نشانک های (badge) مربوط به خاندان سلطنتی پس از قاجاریه و بعضاً پاره ای تقلیدها در عصر قاجار، ایران معاصر هیچ سامانه نشان شناسانه مدونی در طول حیات خود نداشته است؛ اما این گمان با یافته های تاریخی آقایان حسن ستاری و امین اله قلاتی باطل شد. کشف اخیر دربردارنده قریب به ۳۱۰ نشان منحصر به فرد است. نشان ها بنا بر اسناد موجود به سفارش انجمن تربیت بدنی و پس از آن اتحادیه شهرداری های ایران، توسط شخصی به نام رومانوسکی برای هر یک از شهرداری های کشور طراحی گشته اند. به انضمام هر نشان برای هر شهرداری درفشی نشان شناسانه نیز برای آن پیش بینی شده است. بعضی از نشان ها از نوع منظره ای (landscape) هستند. بعضی شعار (motto) دارند. در برخی از آن ها سپر ایرانی (بیضی شکل) و در برخی دیگر سپرهای اسلامی (گرد) استفاده شده تا با معیارهای تاریخی و سنتی ایرانی سازگار باشد. تعداد زیادی

از آن ها نام - نشان (canting arms) هستند. لیکن نکته برجسته درباره بیرق های منصوب به هر شهرداری این است که کاملاً موافق با معیارهای اصیل نشان شناسانه می باشند. به گونه ای که برای هر کدام از آن ها بی هیچ دشواری می توان نویساری (blazon) کوتاه و درخور نوشت. به هر روی، کشف نشان های شهرداری های ایران را باید نقطه عطفی در تاریخ هنر معاصر ایران در نظر گرفت، چه این امر بدان معناست که اکنون می توانیم با طیب خاطر از نشان شناسی ایرانی و پیامدهای آن در بافت فرهنگی و اجتماعی ایران معاصر یاد کنیم.

بازیابی این پایه های مستحکم در ایران معاصر، قوت قلب فزاینده و انگیزه ای خواهد بود برای کنکاش هر چه بیشتر در ساحت نشان شناسی ایران باستان. زیرا آشنایی هر چه بیشتر پژوهشگران ایرانی با کاربردهای نشان شناسی در مطالعات تاریخی از یکسو و اساساً فهم روزافزون از ماهیت کلی مفاهیم نشان شناسانه از طریق نمونه های روزآمد از سوی دیگر، قطعاً به کشفیات و تحلیل های نو در عرصه های تاریخی مستعد منجر خواهد شد. در کنار اهمیت انتشار الواح هر یک از نخستین نشان های شهرداری های ایران، کتاب حاضر حاوی انبوهی از اسناد مربوط به روند حقوقی شکل گیری و قانونی شدن این نشان ها است. بنابراین، نگاشته ای حاضر از دو جنبه برای مخاطبان غنی گشته: (۱) تاریخ هنر معاصر ایران؛ (۲) ایران شناسی و تاریخ اجتماعی و فرهنگی مناطق گوناگون ایران که بسیار مورد توجه پژوهشگران عرصه تاریخ محلی خواهد بود. پیوستار تاریخی نشان شناسی ایرانی در صورت اثبات وجه باستانی آن حتی بیشتر حائز اهمیت خواهد گشت. خیزش این روند که از امکان بسیار غریب نظام کاست در عصر اشکانی آغاز می گردد و در میانه دوره ساسانی به پایان خود نزدیک می شود، دوباره در ایران معاصر و بر اثر القایی خارجی نشو و نمایی محدود می گیرد. پس، از این حیث نشان شناسی ایرانی در نوع خود اگر نه بی همتا که خاص است. در واقع، برای نمونه می توان آنرا با نشان شناسی هندی مقایسه کرد: یکبار در دوران باستان و از پس نظام کاست اوج گرفت و بعد فرو مُرد و دوباره بر اثر القائات نظام استعماری بریتانیا تا حدی جان گرفت و به نوعی برجای ماند. تفاوت نوع ایرانی با گونه هندی عدم دخالت مستقیم عامل خارجی است؛ نوع ایرانی نه بر اثر مقتضیات اداری نظامی استعماری، که به نوعی در هم چشمی با گونه ای از هژمونی فرهنگی بالید و تجربه منحصر به فردی را ایجاد کرد.

در پایان امید می رود با ادامه کشفیاتی از این دست در هر عرصه ای از تاریخ ایران، خواه دوره باستان، دوره میانی و معاصر، نشان شناسی ایرانی هر چه بیشتر به شکوفایی و بالندگی در رسد و از جنبه های معنایی تازه تری برخوردار گردد.

لاریجان - دهستان امیری - خردادماه ۱۳۹۸ رضا کلانی^۱

ولادیمیر رومانووسکی

مطابق اسناد آرشیوی، «ولادیمیر دبنچا رومانووسکی» با نام «عبدالخالق»، شهرت «بنچا»، معروف به «رومانوفسکی» فرزند «عبدالقادر» و «مریم»، میانه دهه ۱۸۸۰ م. درسمرقند به دنیا آمد و تابعیت افغانستان را داشت. رومانووسکی در کنسولگری روسیه در سیستان و قائنات [مستقر در بیرجند] اشتغال داشت؛ و سمت وکیل کنسول یا سرکنسول را عهده دار بوده است. وی در اسناد مختلف خود را «خبره و مقوم اشیاء عتیقه» و «متخصص فنی و قیمتی کالای ایران» معرفی کرده؛ در اسناد مجلس از او به عنوان «متخصص فنی موزه» و در اسناد اتحادیه شهرداری‌های ایران «پروفسور آرم‌شناسی» و «متخصص طراحی آرم و پرچم» یاد شده است.

رومانووسکی در سال ۱۳۱۱ خورشیدی، برای راه‌اندازی موزه، به تولید آستان قدس پیشنهاد همکاری می‌دهد. این پیشنهاد در آن زمان به دلیل فقدان ساختمان مناسب و عدم تخصیص اعتبار به نتیجه نمی‌رسد. در سال ۱۳۱۷ خورشیدی همزمان به جاسوسی و قاچاق اسلحه متهم شده بود، در اتهام اول قرار منع تعقیب برای وی صادر شد اما به خاطر اتهام قاچاق مدتی را در زندان گذراند. پس از تحمل زندان، به عنوان «متخصص فنی» در «موزه جنگ» دانشکده افسری مشغول به کار شد؛ و از اوایل دهه ۱۳۳۰ خورشیدی نیز، همزمان با آغاز فعالیت «کمیسیون مطالعه آرم اختصاصی شهرداری‌های کشور» به عنوان متخصص و طراح، در این کمیسیون عضویت یافت.

در سال ۱۳۵۳ خورشیدی مجلس شورای ملی به ریاست عبدالله ریاضی، بنا به درخواست نخست‌وزیر و وزیر جنگ و با تصویب مجلس سنا، برای رومانووسکی که در دانشکده افسری فعالیت داشت، به دلیل کهنلت سن و خدمات رضایت‌بخش، مقرری قابل توجهی پس از معافیت از خدمت، به عنوان مستمری مادام‌العمر پرداخت نماید.

از رومانووسکی مقالاتی در مورد «تاریخچه اسلحه سرد در ایران» و «چند سیر تزئینی» در مجله تحقیقات تاریخی به چاپ رسیده؛ (لباس‌های نظامی ارتش امپراطوری پارس از زمان تاسیس آن» و «تحقیقاتی در مورد پرچم» از دیگر پژوهش‌های وی است.

نشان و بیرق شهرداری‌های کشور

در اوایل دهه ۳۰ خورشیدی «کمیسیون مطالعه آرم و پرچم» برای طراحی نشان شهرها به ریاست سپهبد امان‌اله جهانبانی [رئیس انجمن تربیت بدنی و تفریحات سالم ایران] تشکیل شد؛ تا به سبک کشورهای پیشرفته اروپایی برای هر شهر نشان و بیرق اختصاصی برای استفاده در دسته‌های ورزشی و جشن‌های محلی طراحی کند.

علاوه بر سپهبد جهانبانی و پروفسور رومانووسکی، محسن نصر [سرپرست وزارت کشور]، علی‌اکبر بینا [مورخ و نماینده مجلس شورای ملی]، محمدتقی مصطفوی [مدیرکل باستان‌شناسی]، ناصر عامری [مدیرکل امور اجتماعی و عمران دهات وزارت کشور] و پروفسور آندره گدار [باستان‌شناس، معمار، رئیس دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران] نیز در «کمیسیون مطالعه آرم و پرچم» عضویت داشتند. از سال ۱۳۳۸ خورشیدی، به تدریج علی آذرگین نقاش و

استاد دانشکده هنرهای زیبا، هوشنگ سیحون [معمار، نقاش و استاد دانشکده هنرهای زیبا]، محسن مقدم [هنرمند، استاد باستان‌شناسی، استاد دانشکده هنرهای زیبا]، یحیی ذکاء [ایران‌شناس، پژوهشگر تاریخ هنر ایران]، اسداله نامدار [رئیس اداره انتشارات اتحادیه شهرداری‌های ایران]، فتح‌اله جلالی [وزیر کشور، رئیس هیئت‌مدیره سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران] به عضویت این کمیسیون درآمدند.

در دهه‌های ۳۰ و ۴۰ خورشیدی، اخبار و مطالبی در مورد طراحی نشان برای هر یک از شهرداری‌ها در مجلات «سپید و سیاه» و «شهرداریها» انعکاس یافت.

برای طراحی نشان و بیرق اختصاصی هر شهر، ابتدا جغرافیا، اقتصاد، تاریخ و فرهنگ شهر از انجمن شهر استعلام می‌شد؛ پس از بررسی نتیجه استعلام و انجام مطالعات مربوطه در کمیسیون، رومانووسکی کار طراحی را انجام می‌داد. نشان و بیرق آماده شده، پس از تصویب انجمن شهر، رسماً مورد استفاده قرار می‌گرفت؛ در غیر این صورت با توجه به درخواست و نظر انجمن شهر اصلاح و رسمیت می‌یافت.

شهرداری‌هایی که تا آن زمان غالباً از نشان شهرداری تهران [نشان بلدیة] در سربرگ‌های خود استفاده می‌کردند، از نشان‌های اختصاصی استقبال و استفاده نمودند. پس از قریب پانزده سال تلاش و پی‌گیری، اکثر شهرداری‌های کشور دارای نشان اختصاصی شدند. براساس اسناد، مجموعه این نشان‌ها در شش آلبوم گردآوری شده بود.

پس از انقلاب و در پایان دهه ۵۰ خورشیدی بسیاری از شهرداری‌های کشور، «نشان رسمی دولت» را جایگزین «نشان اختصاصی» خود کردند؛ ولی از اواخر دهه ۶۰ خورشیدی به دنبال موافقت مراجع رسمی کشور، طراحی و کاربرد «نشان انحصاری» برای شهرداری‌ها رواج یافت. با این وجود، هم‌اکنون نیز نشان‌های شهرداری‌های ماسال، فومن، لاهیجان، رودسر، سنگر، بندر آستارا، هشتر طوالش، سیرجان، بندر ديلم، بندر بوشهر، بندر گناوه، بندر کنگ، بندرلنگه، بندر جاسک، بروجن، بروجرد، بیرجند، بیجار، سروستان و خرمشهر - هرچند در برخی موارد با اعمال سلیقه -، مبتنی بر نشان‌هایی است که توسط رومانووسکی خلق شدند.

الهام قلانی [دانش‌آموخته نقاشی و گرافیک]، بین سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸ خورشیدی «نخستین نشان‌های شهرداری‌های ایران» را براساس عکس‌ها، سربرگ‌ها و چند اثر باقی‌مانده از رومانووسکی، با ظرافت بازآفرینی نمود.

اسناد

Documents

سند شماره (۱): سیرکلی و گردش کار تهیه نشان و بیرق برای شهرداری های کشور و نحوه تهیه نشان و بیرق برای شهرداری شهر اصفهان.

[اوسط:] نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اداره کل امور شهرداری ها

به عرض برسد

در مورد تهیه آرم برای شهرداری های کشور، در سال ۱۳۳۰ از طرف تیمسار سپهبد جهانبانی رئیس انجمن تربیت بدنی وقت و سناتور فعلی پیشنهادی به وزارت کشور تسلیم شد که چون اغلب کشورهای مترقی جهان، برای آشنایی هر شهر دارای آرم مخصوص می باشد، تقاضا نمودند که از طرف وزارت کشور برای شهرهای ایران نیز آرم تهیه گردد. پس از موافقت مقام وزارت، کلیه سوابق امر از انجمن تربیت بدنی ایران خواسته شد و کمیسیونی با حضور جناب آقایان دکتر نصر - تیمسار سپهبد جهانبانی - پرفسور گذار - مصطفوی، مدیر کل باستان شناسی - دکتر بینا، نماینده مجلس شورای ملی - عامری، مدیر کل وزارت کشور - پرفسور رومانفسکی، تهیه کننده آرم، تشکیل و تعدادی آرم تهیه و پس از تصویب اعضاء کمیسیون به شهرستان ها ارسال گردید که شامل آرم اصفهان نیز می باشد. چون به واسطه عدم حضور اعضای کمیسیون، تهیه بعضی آرم های شهرها به تاخیر افتاد و همچنین انجمن شهر تشکیل شد، قرار شد نسبت به تهیه آرم شهرها نظریه انجمن شهر و شهرداری خواسته شود که مراتب طی بخشنامه شماره ۱۳۶۱/۲۹ - ۱۳۶۱/۳۶ [۱۳] به این مضمون: «شهرداری... یک نسخه کپی آرم آن شهرداری که با توجه به اوضاع تاریخی - جغرافیایی و کشاورزی - و صنعتی تهیه گردیده به ضمیمه فرستاده می شود. در صورتیکه آرم مزبور مورد تأیید شهرداری و انجمن شهر بوده، ضمن اعاده کپی، ارسال، تا تهیه و فرستاده شود» و بعضی از کپی آرم ها که مورد تأیید انجمن شهر واقع نمی شد، ضمن ارسال کپی آرم و اظهار نظر انجمن شهر، کپی آرم مربوطه برابر نظر انجمن شهر و شهرداری تهیه و فرستاده می شود و در مورد آرم اصفهان بدیهی است، برابر نظر انجمن شهر و شهرداری و اقدام خواهد شد. مراتب ضمن تقدیم و سوابق امر جهت استحضار به عرض می رسد. ف

[امضاء:] ۱۳۳۷/۱/۳۱

[حاشیه بالا سمت راست:] قسمت فنی. بر طبق دستور اقدام شود. ۱۳۳۷/۱/۳۱

[حاشیه بالا سمت چپ:] آقای سریر ملاحظه شد. به منظور پیشنهادست؟

۱۳۳۷/۱/۳۱

[حاشیه راست:] برق - آقای محمدی ۱۳۳۷/۲/۳

[یادداشت ضمیمه روی نامه:] دستور آقای وزیر کشور وقت در مورد تهیه آرم و پرچم شهرداری ها.

سند شماره (۲): اعلام نظر کمیسیون منتخب، در مورد نشان پیشنهادی برای سازمان اتحادیه شهرداری های ایران.

نسبت به آرم اتحادیه شهرداری های ایران حتما نظر بدهد.

باتوجه به علم هراالدریک که باید آرم قسمی باشد که با کوچک کردن آن خطوط اصلی و اساسی طرح نمایان باشد علیهذا طرح زیر بیشتر نظر را تامین می نماید.

نقشه ایران به صورت نقطه چین؛

برگ خرما که از خلیج فارس و دریای عمان را می پوشاند؛

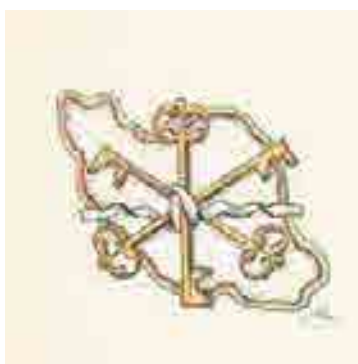
شیر ایستاده باشد و خورشید که دم آن به طرف خراسان و سر به طرف آذربایجان و اشعه خورشید در بحر خزر خواهد بود؛

زیر دست چپ شیر و پای راست و چپ او دو کلید به صورت چلیپا با روبانی که دو کلید را از وسط به یکدیگر مرتبط می سازد؛

بین دو سرشاخه نخل جمله [!]: «اتحادیه شهرداری های ایران» نوشته شود؛

تاریخ تاسیس نیز در زیر آن قید شود.

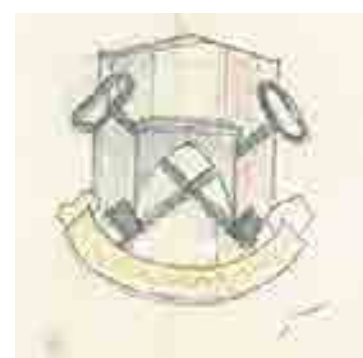
[امضاء:] پرویز جهان بینی [امضاء:] دکتر نصر [امضاء:] دکتر نصراله ؟
[۱۳] ۳۷/۸/۵

شهرداری‌های» و سمت چپ نوشته شود: «تاسیس اول فروردین ۱۳۳۵» و در وسط نام «ایران»..
به جای نوار سه رنگ، ممکن است دو بازو از دوطرف آمده و دو دست در وسط به هم دست می‌دهند؛
شیروخورشید قدری پایین‌تر آید، که شیر به‌خوبی نمودار باشد و همچنین در جنوب خلیج فارس و دریای عمان با نقطه‌چین معلوم گردد؛
نقشه ایران با توجه به مقیاس صحیح باشد.

جناب آقای دکتر نصر جناب آقای مهندس نجم جناب آقای دکتر [؟]
[امضاء: ۱۳/۳۷/۸/۱۲] [امضاء:] [امضاء:]

دکتر نصراله [همتی؟]
[امضاء:]

سند شماره (۴): مکاتبه سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران با دانشکده هنرهای زیبا در مورد انتخاب نشان دائمی سازمان از طریق مسابقه، پرداخت جایزه نقدی مشخص به برنده و تعیین کانال ارتباطی برای علاقمندان شرکت در رقابت.

[سمت راست: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]
[سمت چپ: تاریخ ۳۷/۹/۲ [۱۳] شماره ۱۲۸۲ (پیشنویس)]

دانشکده هنرهای زیبا

چون سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران در نظر دارد، آرم مناسبی انتخاب نماید که به‌عنوان آرم دائمی اتحادیه مورد استفاده قرار گیرد، موضوع را بین دانشجویان علاقمند به مسابقه می‌گذارد و به برنده مسابقه نیز تا حدود مبلغ سه هزار ریال (۳۰۰۰) به‌عنوان جایزه پرداخت خواهد نمود.
خواهشمند است دانشجویان را از مراتب فوق مستحضر فرمایید؛ تا علاقمندان در این مسابقه شرکت نموده و چنانچه اطلاعات دیگری نیز مورد نیاز آنان باشد به‌محل سازمان واقع در ابتدای خیابان شرقی تخت جمشید- سازمان اتحادیه شهرداری‌ها مراجعه نمایند.

مدیرعامل سازمان- جهان‌بینی
[امضاء:]

سند شماره (۳): اعلام نظر کمیسیون منتخب در مورد طرح‌های پیشنهادی آقای رومانسکی برای سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران.

پیرو کمیسیون هفته گذشته، مجدداً جلسه، روز ۱۳/۳۷/۸/۱۲ تشکیل گردید و چهار طرح جدید که آقای رومانسکی تهیه کرده بودند، مورد مطالعه قرار گرفت و قرار شد طرح شماره یک با چند تغییر ذیل مجدداً تهیه گردد؛
کلیدها از سرحدات نقطه‌چین شده ایران خارج نگردد (نظیر طرح ۲)؛
به جای برگ خرما، با نوازی سه رنگ (پرچم ایران) که در وسط گره خورده یا پهن می‌شود تعبیه گردد و روی نوار زرد در سمت راست نوشته شود: «اتحادیه

سند شماره (۵): درخواست سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران از اداره کل هنرهای زیبای کشور برای معرفی نماینده مسئول در زمینه طراحی نشان شهرداری‌های کشور.

اسمت راست: [نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]
عنوان وسط: [سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]
اسمت چپ: [تاریخ ۱۳۳۸/۷/۵ شماره ۱۵۳۴]

وزارت فرهنگ - اداره کل هنرهای زیبای کشور. ۱۴

پیرو مذاکرات تلفنی جناب آقای دکتر جلالی رئیس هیئت مدیره این سازمان، درباره تهیه آرم مخصوص جهت شهرداری‌های کشور، خواهشمند است دستور فرمایید که نماینده مسئول آن اداره کل برای مذاکره و نحوه تهیه آرم مذکور هرچه زودتر به این سازمان مراجعه نمایند.
مدیرعامل سازمان اتحادیه شهرداری‌ها - جهان بینی.
[امضاء]

رونوشت جهت اطلاع شهرداری مشهد ارسال می‌گردد.
مدیرعامل سازمان اتحادیه شهرداری‌ها جهان بینی.
[امضاء]

آدرس: خیابان تخت جمشید شرقی نرسیده به جاده قدیم شمیران - اتحادیه شهرداری‌ها

سند شماره (۶): اعلام نمایندگی اداره هنرگرافیک سازمان سمعی و بصری از سوی اداره کل هنرهای زیبای کشور در زمینه تهیه نشان شهرداری‌ها و درخواست معرفی نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها به اداره هنرگرافیک برای هماهنگی.

اسمت راست: [شماره ۵۴۱۱ تاریخ ۱۳۳۸/۷/۲۶]

اوسط: [نشان شیروخورشید]

هنرهای زیبای کشور

سازمان سمعی و بصری

موضوع: معرفی نماینده

مدیریت عامل سازمان اتحادیه شهرداری‌ها

عطف به شماره ۱۵۳۴ - ۱۳۳۸/۷/۵ [چون اداره هنرگرافیک سازمان سمعی و بصری عهده‌دار تهیه آرم مخصوص شهرداری‌های کشور گردیده، شایسته است، نماینده آن اداره را جهت دادن اطلاعات به هنرمندان تهیه کننده آرم به این اداره معرفی فرمایند.

رئیس اداره هنرگرافیک. بریرانی.
[امضاء]

حاشیه سمت راست: [آدرس خیابان صفی علیشاه]
حاشیه پایین، مهر: [اندیکس شد].
حاشیه پایین، مهر دبیرخانه: [سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران، شماره ۱۹۴۸ تاریخ ۱۳۳۸/۸/۱]

سند شماره (۸): معرفی و ارائه سوابق تخصصی آقای «علی آذرگین» به عنوان نماینده‌ی سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران در کمیسیون آرم شهرداری‌های کشور به اداره هنرهای زیبا.

[سمت راست سربرگ: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ: تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۰ شماره ۱۹۴۸]

اداره هنرهای زیبا
بازگشت به نامه شماره ۵۴۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۶ شما بدینوسیله آقای «علی آذرگین» -فارغ‌التحصیل دانشکده هنرهای زیبا که دوره مافوق لیسانس را هم در کشور آلمان به پایان رسانیده و در امور طراحی و نقاشی با هیئت تحریریه مجله شهرداری‌ها و قسمت انتشارات این سازمان همکاری دائمی دارند - معرفی می‌نماید تا در کمیسیون مطالعه درباره آرم - شهرداری‌های کشور شرکت نمایند.

با تقدیم احترامات فائقه
مدیرعامل سازمان - رحیمی لاریجانی
رونوشت برای آقای «علی آذرگین» فرستاده می‌شود که در کمیسیون مذکور شرکت نمایند.

مدیرعامل سازمان - رحیمی لاریجانی
[امضاء:]

سند شماره (۷): درخواست ارسال موقت پرونده آرم شهرداری‌ها برای مطالعه از اداره کل امور شهرداری‌های وزارت کشور به سازمان اتحادیه شهرداری‌ها

[سمت راست سربرگ: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ: تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۹ شماره ۳۳۲۴]

اداره کل امور شهرداری‌ها
خواهشمنداست مقرر فرمائید پرونده آرم شهرداری‌ها را برای مطالعه به این سازمان ارسال دارند. بدیهی است پس از رفع احتیاج عیناً عودت داده خواهد شد.

با تقدیم احترامات
مدیرعامل - رحیمی لاریجانی
[امضاء:]

سند شماره (۹): پیگیری موضوع عضویت آقای «علی آذرگین» به عنوان نماینده‌ی سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران در کمیسیون آرم شهرداری‌های کشور از اداره هنرهای زیبا.

[سمت راست سربرگ: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ: تاریخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۷ شماره ۳۵۷۵]

اداره هنرهای زیبا
پیرو نامه شماره ۱۹۴۸ - ۱۳۸۱/۱۱/۱۰ [موضوع معرفی «علی آذرگین» -فارغ‌التحصیل دانشکده هنرهای زیبا- جهت شرکت در کمیسیون مطالعه آرم شهرداری‌های کشور، خواهشمند است از اقدامی که فرموده‌اند، این سازمان را مستحضر نمایند. موجب امتنان خواهد بود.

مدیرعامل سازمان - رحیمی لاریجانی
[امضاء:]

سند شماره (۱۰): ارسال موقت پرونده آرم از اداره کل امور شهرداری ها به سازمان اتحادیه شهرداری های ایران

[وسط:] نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اداره کل امور شهرداری ها

[سمت راست:] تاریخ ۱۳۳۸/۱۱/۱۸، شماره ۳/۸۲۹۴۷، پیوست پرونده

سازمان اتحادیه شهرداری های ایران
عطف به نامه ۳۲۲۴-۳۸/۱۱/۱۹ [۱۳] اینک پرونده آرم که محتوی ۲۰۰ برگ می باشد، به ضمیمه فرستاده می شود. خواهشمند است دستور فرمایید پس از رفع احتیاج عودت دهند. ک

رئیس اداره کل امور شهرداری ها.

غفاری

[امضاء:]

[۱) حاشیه پایین:]

آقای ارشادی: با حضور خود جنابعالی، آقای آذرگین این پرونده را مورد مطالعه قرار داده و گزارش آنرا به جنابعالی بدهند.

[امضاء:] رحیمی لاریجانی ۳۸/۱۱/۱۹ [۱۳]

[۲) حاشیه پایین، سمت راست:]

آقای آذرگین: در حضور اینجانب پرونده را مطالعه نمودند. قرار شد پس از مراجعه به اداره هنرهای زیبای کشور- گزارش جامعی تهیه و تسلیم نمایند.

[امضاء:] ارشادی ۳۸/۱۱/۲۰ [۱۳]

[۳) حاشیه پایین، سمت چپ:]

آقای ارشادی: تا تهیه گزارش آقای آذرگین پرونده خدمت شما بماند.

[رحیمی لاریجانی] ۳۸/۱۱/۲۱ [۱۳]

[حاشیه پایین، سمت چپ، مهر دبیرخانه:] سازمان شهرداری های ایران، شماره ۳۴۰۴ تاریخ ۳۸/۱۱/۱۹ [۱۳]

سند شماره (۱۱): اعلام آقای «علی آذرگین» مبنی بر مراجعه به اداره هنرهای زیبای کل کشور برای هماهنگی در مورد کمیسیون آرم های شهرداری های ایران.

[سمت چپ به تاریخ:] ۲۷ بهمن ماه ۱۳۳۸

مدیریت محترم سازمان اتحادیه شهرداری های ایران
برحسب معرفی آن سازمان محترم اینجانب به اداره هنرهای زیبای کل کشور مراجعه نمودم قرار بر این شد برای تهیه آرم های شهرداری های ایران کمیسیون تشکیل بشود و پس از تشکیل کمیسیون مذکور، مراتب را به اطلاع آن سازمان خواهد رسانید.

با تقدیم احترامات علی آذرگین

[امضاء:]

[۱) حاشیه پایین، سمت چپ:]

آقای ارشادی

قرار بود، پرونده آرم های شهرداری ها را که از اداره کل شهرداری ها خواسته شده بود، مطالعه نموده و تعیین فرمائید که برای کدامیک از شهرداری ها طرح آرم تهیه شده است. نتیجه اقدام [را] به اینجانب بفرمائید تا ترتیبی داده شود که اقدامات اداره هنرهای زیبا با اقدامات انجام یافته قبل استمرار [یافته؟] باشد.

[امضاء:] رحیمی لاریجانی

۳۸/۱۱/۳۰ [۱۳]

[۲) حاشیه پایین، سمت راست:]

با جناب آقای رحیمی شفاهاً مذاکره شد. دستور فرمودند نامه [ای] به اداره کل امور شهرداری ها نوشته شود که طی آن، آقای محمود پویان برای رسیدگی به وضع پرونده آرم ها و تعیین اقدامات انجام یافته معرفی شوند.

[امضاء:] ارشادی

۳۸/۱۱/۲۱ [۱۳]

[سمت راست مهر دبیرخانه:] سازمان شهرداری های ایران، شماره ۳۵۸۹

تاریخ ۱۳۳۸/۱۱/۳۰

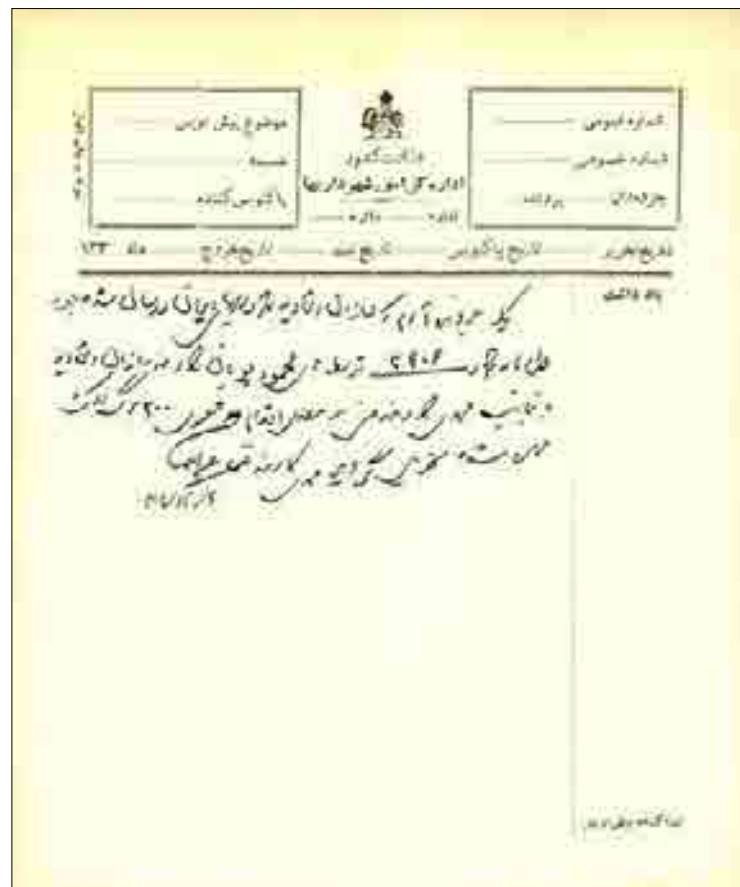
سند شماره (۱۳): خلاصه گزارش عملکرد شهرداری‌ها در مورد نشان‌های پیشنهاد شده و هزینه طراحی آن‌ها، همچنین ترک تشریفات مناقصه در خصوص طراحی نشان.

خلاصه نامه مورخه ۳۸/۱۱/۲۹ [۱۳] آقای پورسرتیپ سرپرست مدیرکل امور شهرداری‌ها به‌عنوان معاونت فنی وزارت کشور درباره آرم‌های شهرهای کشور تعداد کلیه شهرها ۲۸۵؛ برای ۱۴۳ شهر آرم تهیه شده مورد تأیید انجمن شهر و شهرداری قرار گرفته- وجه پرداخته شده؛ « ۱۰۳ شهر کپی آرم شهرداری‌های مربوط فرستاده شده، ولی قبول یا عدم قبول آن‌ها نرسیده؛ « ۲۰ شهرداری کپی آرم را قبول کرده، ولی به‌واسطه نداشتن اعتبار آنرا نپرداخته‌اند؛ ۴ فقره وجه، بابت هزینه آرم از شهرداری‌های نامبرده زیر که آرم را پذیرفته‌اند رسیده:

جیرفت
اندیمشک
رامیان
فلاورجان

برای ۱۹ شهرداری، هنوز آرم تهیه نشده.
چون تهیه آرم جنبه هنری دارد، برطبق بند ۳ ماده ۴۰ قانون محاسبات، ترک مناقصه و مزایده مجاز می‌باشد و چون آقای پروفیسور رومانوسکی متخصص منحصر به‌فرد در تهیه آرم می‌باشد و هزینه تهیه هر آرم بسیار ناچیز و در حدود مبلغ ۱۵۰۰ ریال است، چنانچه به‌مناقصه بگذارند، ممکن است از مبلغ مذکور تجاوز نماید، بنابراین موافقت شود تا بقیه آرم‌ها را نیز نامبرده تهیه نماید.

م.پ [محمود پویان]
۳۸/۱۲/۲

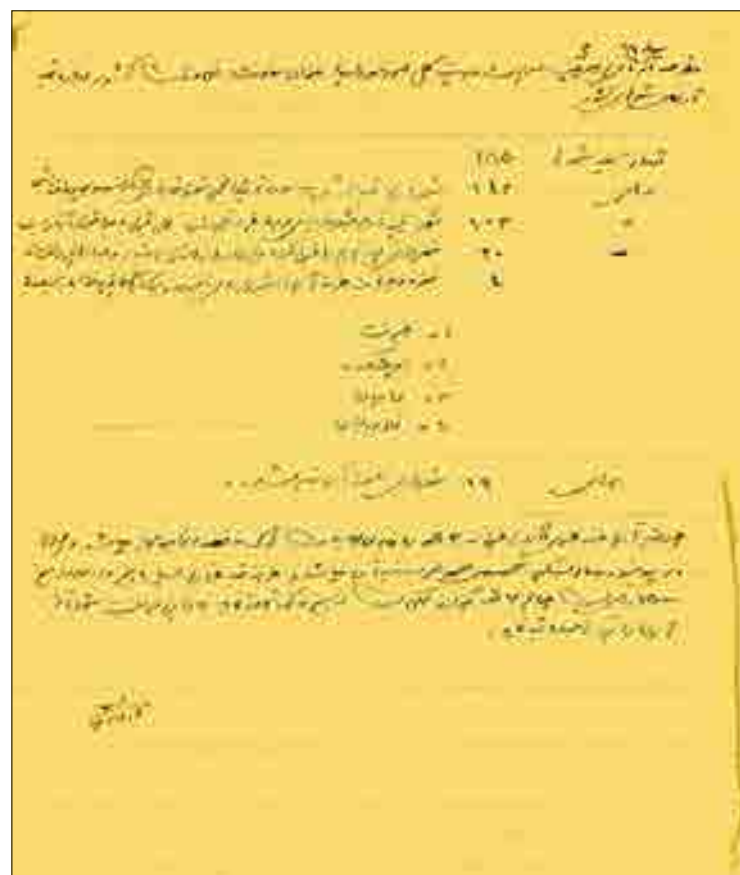
سند شماره (۱۲): اعلام تحویل پرونده آرم توسط نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها به کارمند اداره فنی اداره کل امور شهرداری‌ها

[وسط:] نشان شیروخورشید
وزارت کشور
اداره کل امور شهرداری‌ها

کلیه پرونده آرم که [از] سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران ارسال شده بود، طی نامه شماره ۳۴۰۴ توسط آقای محمود پویان کارمند سازمان اتحادیه، به اینجانب محمدی کارمند فنی [۴] اقدام و محتوی ۲۰۰ برگ لاک و مهر شده تحویل گردید. محمدی کارمند فنی [امضا] ۳۸/۱۲/۲ [۱۳]

سند شماره (۱۴): معرفی نماینده اتحادیه به اداره کل امور شهرداری‌ها برای بررسی اقدامات انجام یافته درباره نشان‌های شهرداری‌های کشور و درخواست تشکیل کمیسیون آرم برای ارائه گزارش و پیگیری تصمیمات و مذاکرات به‌عمل آمده.

[سمت راست سربزرگ:] سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت چپ]: تاریخ ۱۳۳۸/۱۲/۲ شماره ۳۴۰۴ پیوست پرونده ۲۰۰ برگی که اعاده شد.

اداره کل امور شهرداری‌ها

عطف به نامه شماره ۳/۸۲۹۴۷ مورخه ۱۳۳۸/۱۱/۱۸ [۱۳] به منظور روشن نمودن اقدامات انجام یافته درباره آرم‌های شهرداری‌های کشور بدینوسیله آقای محمود پویان کارمند این سازمان را معرفی می‌نماید. خواهشمند است مقرر فرمایید کمیسیونی با شرکت نامبرده و متصدی تهیه آرم‌های آن اداره کل تشکیل شود که دقیقاً به موضوع رسیدگی نموده و تعیین نمایند نسبت به تهیه آرم در هر شهرداری تاکنون چه اقدامی به عمل آمده و چه اقداماتی باید به عمل آید. بدیهی است پس از تهیه گزارش کمیسیون مذکور، مراتب را ضمن نظریه آن اداره کل اعلام خواهید فرمود تا در صورتیکه ضروری باشد، اقدامات این سازمان و مذاکراتی که در زمینه تهیه آرم شهرداری‌ها قبل از تصدی اینجانب، با اداره هنرهای زیبا به عمل آمده است ادامه، والا هرطور که اعلام نظر فرمایند اقدام شود. پرونده آرم‌های شهرداری‌ها نیز به وسیله آقای پویان اعاده می‌شود. مدیرعامل سازمان - رحیمی لاریجانی

[امضاء]

سند شماره (۱۵): اعلام اداره هنر گرافیک در خصوص حضور علی آذرگین در شورای اداره هنرهای زیبای کشور و تصمیم مشترک برای دریافت اطلاعات فنی برای طراحی نشان مورد درخواست.

[سمت راست]: شماره ۸۷۰۹ تاریخ ۱۳۳۸/۱۲/۱۰ [۱۳]

[اوسط]: نشان شیروخورشید

هنرهای زیبای کشور

سازمان سمعی و بصری

سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران

پاسخ شماره ۳۵۷۵-۱۳۳۸/۱۱/۲۷ آقای علی آذرگین در شورای این اداره حضور یافتند و در مورد مشاورت فنی بحث و قرار شد که ایشان اطلاعات لازم را کسب و در اختیار این اداره بگذارند تا آرم مورد درخواست تهیه گردد. رئیس اداره هنر گرافیک [امضاء]

[(۱) حاشیه پایین، سمت چپ]: آقای ارشادی ملاحظه و اقدام فرمایند.

[۱۳] ۱۳۳۸/۱۲/۱۵

[(۲) حاشیه پایین، سمت چپ]: ملاحظه شد.

[۱۳] ۱۳۳۸/۱۲/۱۵

[پایین، سمت چپ مهر دبیرخانه]: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران

شماره ۳۷۱۷ تاریخ ۱۳۳۸/۱۲/۱۲

سند شماره (۱۶): اعلام تحویل پرونده آرم توسط نماینده اداره آمار عمومی به معاون اداره برق قسمت فنی

[اوسط آرم]: شیروخورشید

وزارت کشور

اداره کل امور شهرداری‌ها

پرونده آرم، که آقای پویان از اداره آمار عمومی دریافت نموده بودند به اینجانب محمدی معاون اداره برق قسمت فنی تحویل گردید.

امضا

[۱۳] ۱۳۳۸/۱۲/۲۱

سند شماره (۱۷): گزارش جامع عملکرد شهرداری‌ها در مورد نشان‌های پیشنهاد شده و هزینه‌ی طراحی آن‌ها.

[اوسط]: نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اداره کل امور شهرداری‌ها

صفحه ۱

۱	خام	پروژه ارسال شده	قبول نشده	[؟] آن‌ها شده
۲	خرم آباد شهسوار	»	»	»
۳	کلاچای	»	جواب نیامده	-
۴	پیشوا (ورامین)	»	»	»
۵	ایوان کی	»	»	»
۶	بیدگل	»	»	»
۷	طرخوران	»	»	»

۸	خرم دره	تهیه نشده	-	۵۰	اشترینان	تهیه شده	جواب نرسیده	-
۹	طواش	»	قبول شده	۵۱	کوهدشت	تهیه نشده	-	-
۱۰	هشت پر	-	معلوم نیست که شهرداری دارد یا ندارد	صفحه ۵				
۱۱	تهران	تهیه شده	جواب نیامده	۵۲	کرمانشاه	ارسال شده	جواب نرسیده	
۱۲	قم	»	»	۵۳	صحنه	»	»	
۱۳	دلیجان	»	»	۵۴	کنگاور	»	»	
صفحه ۲								
۱۴	شهریار	تهیه شده	قبول شده	پول	۵۵	سنقر	»	
۱۵	آران	»	»	نفرستاده	۵۶	قروه	»	
۱۶	میمه	»	»	»	۵۷	هریس	تهیه نشده	-
۱۷	ممقان	تهیه نشده	-	»	۵۸	کِرند	ارسال شده	جواب نرسیده
۱۸	اُشنویه	تهیه شده	جواب نداده	-	۵۹	سرپل ذهاب	»	»
۱۹	هرسین	»	»		۶۰	نهایوند	»	»
۲۰	شِبستر	»	»		۶۱	سقز	»	»
۲۱	خلخال	»	»		۶۲	کبودرآهنگ	»	»
۲۲	بوکان	»	»		۶۳	بانه	آرم ارسال شده	پول نداده اند
۲۳	ماکو	»	»		۶۴	مهاباد	»	»
صفحه ۶								
۲۴	گلوگاه	تهیه نشده	-		۶۵	میاندوآب	کپی ارسال شده	جواب نرسیده
۲۵	کلاردشت	»	-		۶۶	خسروشاه	»	»
۲۶	بابلسر	تهیه شده	جواب نداده		۶۷	ملک کندي [ملکان]	»	»
صفحه ۳								
۲۷	محمودآباد	تهیه نشده			۶۸	سردشت	»	»
۲۸	مینودشت	تهیه شده	جواب نرسیده		۶۹	سراسکند	»	»
۲۹	سولده	تهیه نشده	-		۷۰	علمدار گرگه	تهیه نشده	-
۳۰	کلالة	»	-		۷۱	بُناب	کپی؟ ارسال شده	جواب نرسیده
۳۱	زیرآب	»			۷۲	تسوج	تهیه نشده	-
۳۲	عباس آباد	»			۷۳	گاوغان	»	-
۳۳	عَلَمِدِه	»			۷۴	سَنجُو(?)	»	-
۳۴	لاریجان	تهیه شده	جواب نرسیده		۷۵	سرد رود	»	-
۳۵	پُل سفید	تهیه نشده	-		۷۶	شوط	»	-
۳۶	مرزن آباد	»	-		۷۷	گرگر	»	-
صفحه ۷								
۳۷	اردبیل	تهیه شده	معلوم نیست قبول شده یا نه	پول	۷۸	باسمنج	تهیه نشده	
۳۸	سراب	»	جواب نرسیده	فرستاده شده	۷۹	انار	»	
صفحه ۴								
۳۹	خرم آباد (لرستان)		؟		۸۰	زاهدان	کپی ارسال شده	جواب نرسیده
۴۰	گلپایگان	ارسال شده	قبول نشده	نظریه خواسته شده	۸۱	ایران شهر	»	»
۴۱	مسجد سلیمان	»	جواب نرسیده	-	۸۲	سراوان	»	»
۴۲	دورود	»	»	-	۸۳	چاه بهار	»	»
۴۳	اندیمشک	»	»	پول	۸۴	میناب	»	»
۴۴	خوانسار	»	»	فرستاده شده	۸۵	بیرجند	»	»
۴۵	شوش	»	»	-	۸۶	فاروج	تهیه نشده	-
۴۶	شادگان	»	»	-	۸۷	خواف	کپی ارسال شده	»
۴۷	هویزه	تهیه نشده	-		۸۸	رشتخوار	»	»
۴۸	صَلْبُوخ [جزیره مینو]	»	-		۸۹	اردکان فارس	»	»
۴۹	بستان	»	-		۹۰	ابرقو	»	»
صفحه ۸								
					۹۱			؟
					صفحه ۸			
					۹۲- زرقان	کپی ارسال شده	جواب نرسیده	
					۹۳- خرامه	تهیه نشده	-	
					۹۴- قیر	»	-	
					۹۵- راور	کپی ارسال شده	جواب نرسیده	

-	تهیه نشده	۱۳۸- سرایان
-	»	۱۳۹- بیدخت
جواب نرسیده	کپیه ارسال شده	۱۴۰- گناباد
»	»	۱۴۱- بجستان
»	»	۱۴۲- تربت جام
»	»	۱۴۳- خامنه

-	تهیه نشده	۹۶- مشیز
جواب نرسیده	کپیه ارسال شده	۹۷- بافت
»	»	۹۸- بم
»	»	۹۹- ماهان
»	»	۱۰۰- زرنند (کرمان)
-	تهیه نشده	۱۰۱- شهداد
-	»	۱۰۲- راین
جواب نرسیده	کپیه؟ ارسال شده	۱۰۳- فسا

صفحه ۹

جواب نرسیده	کپیه؟ ارسال شده	۱۰۴- برازجان
-	تهیه نشده	۱۰۵- بستک
-	»	۱۰۶- داراب
جواب نرسیده	کپیه؟ ارسال شده	۱۰۷- اقلید
»	»	۱۰۸- اوز
-	تهیه نشده	۱۰۹- ارسنجان
جواب نرسیده	کپیه؟ ارسال شده	۱۱۰- سده
»	»	۱۱۱- زواره
»	»	۱۱۲- آخوره [فریدون شهر]
»	»	۱۱۳- سمیرم
-	تهیه نشده	۱۱۴- تفت
-	»	۱۱۵- انارک
-	»	۱۱۶- ریز

صفحه ۱۰

	تهیه نشده	۱۱۷- قهفرخ
	»	۱۱۸- رنان
	»	۱۱۹- تیران
	»	۱۲۰- کلیشاد و سودرجان
	»	۱۲۱- ایزد[خواست]
	»	۱۲۲- جان
جواب نرسیده	کپیه ارسال شده	۱۲۳- طبس
قبول نشده	»	۱۲۴- فریمان

جواب نرسیده	»	۱۲۵- کاخک
»	»	۱۲۶- فردوس
»	»	۱۲۷- خلیل آباد
-	تهیه نشده	۱۲۸- درود
جواب نرسیده	کپیه ارسال شده	۱۲۹- شاندیز
	تهیه نشده	۱۳۰- فیض آباد

صفحه ۱۱

جواب نرسیده	آرم ارسال شده	۱۳۱- اصفهان
-	تهیه نشده	۱۳۲- شهراباک
-	»	۱۳۳- بافق
جواب نرسیده	کپیه ارسال شده	۱۳۴- بشرویه
»	»	۱۳۵- اسفراین
-	تهیه نشده	۱۳۶- بردسکن
جواب نرسیده	کپیه ارسال شده	۱۳۷- سرخس

نظریه
خواسته
شده

ردیف	تاریخ	شرح	ملاحظات
۱	۱۳۸۰/۰۱/۰۱	تاریخ ثبت	
۲	۱۳۸۰/۰۱/۰۲	تاریخ ثبت	
۳	۱۳۸۰/۰۱/۰۳	تاریخ ثبت	
۴	۱۳۸۰/۰۱/۰۴	تاریخ ثبت	
۵	۱۳۸۰/۰۱/۰۵	تاریخ ثبت	
۶	۱۳۸۰/۰۱/۰۶	تاریخ ثبت	
۷	۱۳۸۰/۰۱/۰۷	تاریخ ثبت	
۸	۱۳۸۰/۰۱/۰۸	تاریخ ثبت	
۹	۱۳۸۰/۰۱/۰۹	تاریخ ثبت	
۱۰	۱۳۸۰/۰۱/۱۰	تاریخ ثبت	
۱۱	۱۳۸۰/۰۱/۱۱	تاریخ ثبت	
۱۲	۱۳۸۰/۰۱/۱۲	تاریخ ثبت	
۱۳	۱۳۸۰/۰۱/۱۳	تاریخ ثبت	
۱۴	۱۳۸۰/۰۱/۱۴	تاریخ ثبت	
۱۵	۱۳۸۰/۰۱/۱۵	تاریخ ثبت	
۱۶	۱۳۸۰/۰۱/۱۶	تاریخ ثبت	
۱۷	۱۳۸۰/۰۱/۱۷	تاریخ ثبت	
۱۸	۱۳۸۰/۰۱/۱۸	تاریخ ثبت	
۱۹	۱۳۸۰/۰۱/۱۹	تاریخ ثبت	
۲۰	۱۳۸۰/۰۱/۲۰	تاریخ ثبت	

سند شماره (۱۸): گزارش نشان‌های مصوب وزارت کشور و انجمن‌های شهری که هزینه‌های طراحی آن‌ها نیز تسویه شده.

[اوسط:] نشان شیروخورشید
وزارت کشور
اداره کل امور شهرداری‌ها

آرم‌هایی که طبق تصویب وزارت کشور و انجمن شهر شهرستان‌ها فرستاده شده و وجه آن رسیده است.

صفحه ۱

۱- رشت	۲- بندر پهلوی	۳- آستانه	۴- حسن کیاده	۵- شهبسوار
۶- رامسر	۷- رودسر	۸- لشت نشا	۹- رضوانده	۱۰- املش
۱۱- شفت	۱۲- هشتر طوالش	۱۳- فیروز کوه	۱۴- گرمسار	۱۵- آشتیان
۱۶- لنگرود	۱۷- لاهیجان	۱۸- سیاهکل	۱۹- کوچصفهان	۲۰- صومعه سرا
۲۱- رودبار	۲۲- فومن	۲۳- شهر ری	۲۴- کرج	۲۵- ورامین
۲۶- قزوین	۲۷- نطنز	۲۸- کاشان	۲۹- اراک	۳۰- ساوه
۳۱- محلات	۳۲- زنجان	۳۳- ابهر	۳۴- دماوند	۳۵- خمین
۳۶- اشتهارد	۳۷- مراغه	۳۸- عجبشیر	۳۹- بستان	۴۰- زنوز
۴۱- مرند	۴۲- میانه	۴۳- رزن	۴۴- اسکو	۴۵- اهر
۴۶- آذر شهر	۴۷- آستارا	۴۸- مشکین شهر	۴۹- خوی	۵۰- امیرکلا
۵۱- پهلوی دژ	۵۲- رامیان گرگان	۵۳- گنبد کاوس	۵۴- تبریز	۵۵- سمنان
۵۶- نوشهر	۵۷- چالوس	۵۸- آمل	۵۹- بابل	۶۰- شاهی

صفحه ۲

۶۱- بهشهر	۶۲- نکاه	۶۳- گرگان	۶۴- گمیشان	۶۵- بندر شاه
۶۶- بندر گز	۶۷- دامغان	۶۸- شاهرود	۶۹- شهمیرزاد	۷۰- ساری
۷۱- فریدون کنار	۷۲- کرد کوی	۷۳- علی‌آباد گرگان	۷۴- خرمشهر	۷۵- بهبهان
۷۶- دزفول	۷۷- شوشتر	۷۸- رامهرمز	۷۹- سوسنگرد	۸۰- بروجرد
۸۱- الیگودرز	۸۲- بندر معشور	۸۳- هندیجان	۸۴- بندر شاهپور	

صفحه ۳

۸۵- همدان	۸۶- شاه‌آباد غرب	۸۷- بهار	۸۸- سنندج	۸۹- بیجار
۹۰- ملایر	۹۱- تویسرکان	۹۲- ایلام	۹۳- قصر شیرین	۹۴- اسدآباد
۹۵- شاهپور	۹۶- شاهیندژ	۹۷- تکاب	۹۸- جلفا	۹۹- سولدوز
۱۰۰- گرمی	۱۰۱- بستان‌آباد	۱۰۲- خاش	۱۰۳- زابل	۱۰۴- بندر عباس
۱۰۵- مشهد	۱۰۶- تایباد	۱۰۷- سبزوار	۱۰۸- قوچان	

صفحه ۴

۱۰۹- کاشمر	۱۱۰- باجگیران	۱۱۱- بندر دیلم	۱۱۲- کرمان	[۱۱۳]
۱۱۴- رفسنجان	۱۱۵- جیرفت	۱۱۶- سیرجان	۱۱۷- شیراز	۱۱۸- کازرون
۱۱۹- فیروزآباد	۱۲۰- بندر لنگه	۱۲۱- اصطهبانات	۱۲۲- نیریز	۱۲۳- بوشهر
۱۲۴- مرودشت	۱۲۵- آباده	۱۲۶- لارستان	۱۲۷- سروستان	۱۲۸- شهرضا
۱۲۹- شهرکرد	۱۳۰- بروجن	۱۳۱- نجف‌آباد	۱۳۲- داران	[۱۳۳]

صفحه ۵

۱۳۴- مبارکه	۱۳۵- فلاورجان	۱۳۶- نیشابور	۱۳۷- طرکبه	۱۳۸- یزد
۱۳۹- اردکان	۱۴۰- نائین	۱۴۱- اردستان	۱۴۲- بجنورد	۱۴۳- دره‌گزر
۱۴۴- کلات	۱۴۵- شیروان	۱۴۶- تربت حیدریه	۱۴۷- نائین	

بازو داشت	قد	کتاب
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۱۰	۱۱۰	۱۱۰
۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰
۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰
۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰
۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰
۱۶۰	۱۶۰	۱۶۰
۱۷۰	۱۷۰	۱۷۰
۱۸۰	۱۸۰	۱۸۰
۱۹۰	۱۹۰	۱۹۰
۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰

[illegible]

سند شماره (۱۹): گزارش شهرهایی که نسبت به نشان پیشنهادی اعلام نظر نداشته‌اند؛ و پیشنهادییس سوال از آن‌ها برای مکاتبه برای پاسخگویی.

۵۴- کرمانشاه	۵۵- کنگاور	۵۶- قروه	۵۷- کرد	۵۸- نهاوند
۵۹- میاندوآب	۶۰- سردشت			
صفحه ۳				
۶۱- زاهدان	۶۲- میناب	۶۳- چابهار	۶۴- راور	۶۵- بافت
۶۶- بم	۶۷- طبس	۶۸- فردوس	۶۹- فیض آباد	۷۰- بشرویه
۷۱- اسفراین	۷۲- گناباد	۷۳- تربت جام	۷۴- اصفهان	۷۵- خمam
۷۶- گلپایگان	۷۷- اردبیل	۷۸- اهواز	۷۹- گلوگاه	۸۰- محمود آباد
۸۱- ایوان کی	۸۲- علمده			

باید بنویسیم:

- ۱- کپی را بعد از تصویب انجمن شهر پس بفرستید.
 - ۲- پول را هم ارسال دارید تا اصل آن فرستاده شود.
- ۱۵۰۰ ریال ۲۴×۲۴
آرم یک اندازه (استاندارد) خواهد بود.

شماره عمومی: شماره خصوصی: تاریخ ثبت: شماره ثبت: شماره ثبت: تاریخ ثبت:	
جمهوری اسلامی ایران وزارت کشور اداره کل امور شهرداریها	
بازداشت موضوع: ... تاریخ: ... محل: ... توضیحات: ...	

شماره عمومی: شماره خصوصی: تاریخ ثبت: شماره ثبت: شماره ثبت: تاریخ ثبت:	
جمهوری اسلامی ایران وزارت کشور اداره کل امور شهرداریها	
بازداشت موضوع: ... تاریخ: ... محل: ... توضیحات: ...	

شماره عمومی: شماره خصوصی: تاریخ ثبت: شماره ثبت: شماره ثبت: تاریخ ثبت:	
جمهوری اسلامی ایران وزارت کشور اداره کل امور شهرداریها	
بازداشت موضوع: ... تاریخ: ... محل: ... توضیحات: ...	

شماره عمومی: شماره خصوصی: تاریخ ثبت: شماره ثبت: شماره ثبت: تاریخ ثبت:	
جمهوری اسلامی ایران وزارت کشور اداره کل امور شهرداریها	
بازداشت موضوع: ... تاریخ: ... محل: ... توضیحات: ...	

سند شماره (۲۰): گزارش کلی از تعداد شهرهای ایران، شهرهای دارای نشان که تسویه هزینه را انجام داده، موارد مبهم و پیش نویس سوال از شهرهای بلامتکلیف برای تنظیم بخشنامه برای پاسخگویی.

[وسط]: نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اداره کل امور شهرداریها

[سمت راست]: شنبه ۱۰/۳۰

چهارشنبه ساعت ۱۱

۱۳/۳۸/۱۲/۲۵

مجموعاً ۳۰۲ شهرستان

پول داده اند

تهیه شده

» ۱۶۰

تقریباً

اهواز	تمام شده	پول رسیده	پرونده در وزارت کشور مانده
اردبیل	»	»	معلوم نیست پرونده کجاست
شهریار	»	»	»

متن بخشنامه‌ای که می‌خواهیم به تمام شهرداری‌های ایران بنویسیم باید چنین باشد:

- ۱- کپی آرم رسیده یا نه؟
- ۲- اگر رسیده آیا وجه آنرا پرداخته‌اید یا نه؟
- ۳- و اگر نپرداخته‌اید علت را بنویسید.

حتی‌المقدور از بکار بردن آرم شهرداری‌های دیگر اجتناب نماید.
۲- چون در نظر است که آرم مخصوص شهرداری‌های ایران، معرف خصوصیات طبیعی و اقتصادی و اجتماعی و سوابق تاریخی هر شهر باشد، با یکی از متخصصین باتجربه تهیه آرم شهرداری‌ها مذاکره شده و حق‌الزحمه تهیه هر آرم ۱۵۰۰ ریال تعیین گردیده است.
علی‌هذا قدغن نمایند حواله وجه مزبور [و] اطلاعات لازم را نیز ارسال دارند تا هرچه زودتر در [خصوص] تهیه آرم آن شهرداری اقدام شود.

[حاشیه بالا، پیش نویس:] بخشنامه برای شهرهایی که هنوز آرم برای آن‌ها ساخته نشده.

سند شماره (۲۱): بخشنامه برای واریز هزینه‌ی تهیه نشان اختصاصی شهرداری.

شهرداری: [...]

پیرو بخشنامه‌های سابق چون در نظر است که در آینده بسیار نزدیک شهرداری‌های ایران، مانند ممالک متمدنی جهان در مکاتبات خود از آرم مخصوص شهرداری مربوطه استفاده نمایند و در اجرای این منظور، آرم بعضی از شهرداری‌ها تهیه و ارسال گردیده است لذا لزوماً یادآور می‌شود که در حواله ۱۵۰۰ ریال، وجه تهیه آرم اقدام نمایند تا هرچه زودتر نمونه آرم تهیه و ارسال گردد. بدیهی است طریقه استفاده از آرم مذکور در موارد مختلف طی بخشنامه دیگری به اطلاع خواهد رسید.

[حاشیه بالا، پیش‌نویس:] بخشنامه برای شهرهایی که کپی آرم را دریافت کرده و وجه آنرا نپرداخته‌اند.

سند شماره (۲۲): بخشنامه مبنی بر استفاده شهرداری‌ها از نشان‌ها و اجتناب از به‌کاربردن نشان شهرداری‌های دیگر و فراخوان واریز هزینه تهیه نشان.

شهرداری: [...]

پیرو بخشنامه‌های سابق راجع به تهیه آرم مخصوص شهرداری‌ها، مجدداً نکات زیر را به اطلاع می‌رساند:

- ۱- شهرداری تهران دارای آرم مخصوصی است که صرفاً به‌منظور استفاده شهرداری مذکور تهیه شده است.
- به‌طوریکه قبلاً خاطر نشان گردیده است در کشورهای متمدنی جهان هر شهرداری، دارای آرم مخصوص به خود بوده و این آرم نماینده خصوصیات هر شهر می‌باشد. بنابراین هر شهرداری باید از آرم مخصوص خود استفاده نموده و

سند شماره (۲۳): بخشنامه توجیهی در خصوص اهمیت نشان و درخواست اطلاعات از شهرداری‌ها در مورد آخرین وضعیت تهیه نشان اختصاصی و هزینه‌ی آن.
[سمت راست:] نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[عنوان وسط:] سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ:] تاریخ ۱۳۹۴/۴/۱۳ [شماره ۷۵۰]

در کشورهای مرفعی جهان، هر موسسه یا اداره‌ای دارای آرم مخصوص به خود می‌باشد که به وسیله آن از سایر دوائر و موسسات متمایز می‌گردد. با در نظر گرفتن این حقیقت مهم، از چندی پیش اداره کل امور شهرداری‌ها با همکاری این سازمان در نظر گرفته است که برای هر شهر، طرح آرم مخصوصی را تهیه نماید. این امر به یکی از استادان فن «آقای رومانفسکی» ارجاع و مشارالیه برای هر شهر آرم متناسبی طرح نموده که نمونه آرم‌های مزبور پس از تصویب مقامات مربوطه به شهرداری‌های مختلف ایران ارسال گردید و چون بعضی آرم ارسال شده را پذیرفته و وجه آنرا که یک هزار و پانصد ریال بود فرستادند، آرم اصلی برای آن‌ها ارسال گردید. ولی برخی از شهرداری‌ها تا به حال حتی پاسخی هم در این مورد نداده‌اند. نظر به اینکه روشن شدن موضوع برای اداره کل امور شهرداری‌ها و این سازمان نهایت اهمیت را دارد. لذا خواهشمند است پاسخ سوالات زیر را هر چه زودتر به سازمان ارسال فرمائید.

۱- آیا نمونه آرم را دریافت داشته‌اید یا نه؟

۲- در صورتیکه آرم برای شما ارسال شده، وجه آنرا پرداخته‌اید یا خیر؟

۳- اگر آرم را دریافت داشته و وجه آنرا نپرداخته‌اید علت را توضیح فرمائید.

مدیرعامل سازمان - رحیمی لاریجانی

[امضاء]

سند شماره (۲۴): گزارش نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها از تشکیل کمیسیون آرم با حضور نماینده اداره کل امور شهرداری‌ها و رومانوفسکی تهیه‌کننده نشان‌ها و مذاکرات و نتایج به دست آمده در کمیسیون.

[سمت راست: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]

[عنوان وسط: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]

[سمت چپ: تاریخ ۱۳/۰۵/۳۹ شماره ...-...]

گزارش مربوط به آرم شهرداری‌ها

مقام محترم مدیریت عامل سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران اینجانب در تاریخ ۱۳/۱۲/۲۱ به منظور شرکت در کمیسیونی برای روشن نمودن اقدامات انجام یافته درباره آرم‌های شهرداری‌های کشور، طی نامه شماره ۳۴۰۴ به اداره کل امور شهرداری‌ها معرفی گردیدم. از آن تاریخ تاکنون چندین کمیسیون با شرکت آقای پروفیسور رومانوفسکی (تهیه‌کننده آرم‌ها) و آقای محمدی (معاون شعبه برق قسمت فنی اداره کل امور شهرداری‌ها) و اینجانب تشکیل گردید.

نتیجه این کمیسیون‌ها بطور خلاصه به شرح زیر بود:

۱- مجموعاً بایستی برای ۳۰۲ شهرستان آرم تهیه شود.

۲- برای ۱۶۰ شهرستان آرم تهیه شده و وجه آنرا پرداخته‌اند.

۳- برای ۸۲ شهرستان کپی آرم فرستاده شده ولی جوابی نداده‌اند.

۴- شهرداری‌های اهواز-اردبیل- و شهریار وجه آرم را فرستاده‌اند ولی پرونده امر مفقود شده و معلوم نیست در کجاست!

۵- برای بقیه شهرها نیز قریباً آرم تهیه خواهد شد.

لازم می‌داند به استحضار مبارک برساند که بازهم ارقامی که در بالا به نظر می‌رسد، ارقام صحیح و قطعی نیست و هر بار درباره کمی و زیادی آن تردید بوده است.

پس از پایان کمیسیون‌های متعدد آقای پروفیسور رومانوفسکی پیشنهاد کردند که سازمان بخشنامه‌ای به شرح زیر به شهرداری‌های کشور بفرستد.

۱- آیا کپی آرم را دریافت داشته‌اید یا نه؟

۲- اگر دریافت داشته‌اید آیا وجه آنرا پرداخته‌اید یا نه؟

۳- و اگر نپرداخته‌اید علت چیست؟

صفحه دوم

بخشنامه مزبور نیز همانطور که اطلاع دارند تهیه و به شهرداری‌های سراسر کشور ارسال گردیده است. به دنبال این امر آقای پروفیسور [رومانوفسکی] اظهار عقیده کردند که چون ممکن است بازهم شهرداری‌ها در دادن پاسخ تاخیر نمایند بنابراین بهتر است که از طرف اداره کل امور شهرداری‌ها نیز در این زمینه اقدام به صدور بخشنامه‌ای شود و تاکید نمایند که شهرداری‌ها در اسرع وقت پاسخ لازم را بدهند و و بالنتیجه موضوع آرم شهرداری‌ها از این

(۱) حاشیه سمت راست، صفحه اول: آقای دکتر هدایتی در هیئت مدیره مطرح شود. ۱۳/۵/۳۹

(۲) حاشیه سمت راست، صفحه اول: آقای پویان موضوع در جلسه مورخ [...] مطرح و مورد مذاکره و تبادل نظر اعضای هیئت مدیره قرار گیرد.

سند شماره (۲۵): نامه‌ی گزارش جریان کار مربوط به نشان شهرداری‌ها.

[سمت راست]: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[عنوان وسط]: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ]: تاریخ ۱۳۳۹/۷/۱۱ [۱۳] شماره.....

ریاست محترم هیئت مدیره سازمان شهرداری‌های ایران
حسب الامر گزارشی راجع به جریان کار مربوط به آرم شهرداری‌های کشور
به‌ضمیمه تقدیم می‌گردد. قبلاً نیز در تاریخ ۱۳۳۹/۵/۳ [۱۳] در این‌باره گزارشی
به‌عنوان مقام مدیریته‌عامل تقدیم شده است که مفاد آنرا در گزارش ضمیمه
به‌استحضار می‌رساند.

با تقدیم احترام
محمود پویان [امضاء]

سند شماره (۲۶): گزارش مربوط به نشان شهرداری‌های کشور
[سمت راست]: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[عنوان وسط]: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ]: تاریخ ۱۳۳۹/۷/۱۱ [۱۳] شماره.....

گزارش مربوط به آرم شهرداری‌های کشور
به‌عرض می‌رساند

طبق نامه‌های موجود در پرونده مربوط به آرم شهرداری‌های ایران در تاریخ
۱۳۳۷/۸/۱۲ [۱۳] کمیسیونی به‌منظور تهیه آرم برای هریک از شهرداری‌های
کشور تشکیل شده و از آن پس تا به حال نیز در این‌باره اقدامات مختلفی
صورت گرفته است.

اینجانب در تاریخ ۱۳۳۸/۱۲/۲۱ [۱۳] به‌منظور شرکت در کمیسیونی برای روشن
نمودن اقدامات انجام یافته درباره آرم‌های شهرداری‌های کشور طی نامه شماره
۳۴۰۴ به اداره کل امور شهرداری‌ها معرفی گردیدم. از آن تاریخ تاکنون چندین
کمیسیون با شرکت آقای پروفسور رومانوفسکی (تهیه‌کننده آرم‌ها) و آقای
محمدی (معاون شعبه برق قسمت فنی اداره کل امور شهرداری‌ها) و اینجانب
تشکیل گردیده و نتیجه این کمیسیون‌ها به‌طور خلاصه به‌شرح زیر بوده:

- ۱- مجموعاً بایستی برای ۳۰۲ شهر آرم تهیه شود.
- ۲- برای ۱۶۰ شهر آرم تهیه شده و وجه آنرا پرداخته‌اند.
- ۳- برای ۸۲ شهر کپی آرم فرستاده شده ولی جوابی نداده‌اند.
- ۴- شهرداری‌های اهواز-اردبیل- و شهریار وجه آرم را فرستاده‌اند ولی پرونده‌ی
امر مفقود شده و معلوم نیست در کجاست!

صفحه دوم

۵- برای بقیه شهرها نیز قریباً آرم تهیه خواهد شد.

لازم می‌داند به‌استحضار مبارک برساند که باز هم ارقامی که در بالا به‌نظر می‌رسد،
ارقام صحیح و قطعی نیست و هر بار درباره‌ی کمی و زیادی آن تردید بوده است.
پس از تشکیل کمیسیون‌های متعدد آقای پروفسور رومانوفسکی پیشنهاد کردند
که سازمان برای تسریع کار- بخشنامه‌ای برای کلیه شهرداری‌های کشور
بفرستد. بخشنامه مزبور که نسخه‌ای از آن به‌ضمیمه تقدیم شده به‌تمام
شهرداری‌ها ارسال شد و تاکنون ۱۷۷ شهرداری پاسخ‌های گوناگونی به‌آن
داده‌اند و تا همه شهرداری‌ها پاسخ خود را نفرستند، نمی‌توان فهمید که چند
شهرداری واجد، و چنداناً فاقد آرم می‌باشند.

در جلسه‌ای که اخیراً برای قضیه آرم تشکیل شده بود، قرار بر این شد که از
۱۷۷ پاسخ رسیده، برای آن‌هائیکه نوشته‌اند هنوز وجه آرم را نپرداخته‌اند یا
بودجه ندارند از طرف اتحادیه پاسخی نوشته شده و اهمیت و فوریت امر تأکید
گردد.

باشد که جریان امر روشن شده و شهرها دارای آرم مخصوص به خود شوند.

با تقدیم احترام

محمود پویان

[م. پویان امضاء]

سند شماره (۲۷): درخواست سازمان اتحادیه شهرداری‌ها از اداره کل امور شهرداری‌ها برای تحویل پرونده آرم برای بررسی در جلسه هیات مدیره.

[سمت راست: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]
[عنوان وسط: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]
[سمت چپ: تاریخ ۳۹/۷/۱۳ شماره ۱۹۰۷]

جناب آقای ابوذری مدیر کل محترم امور شهرداری‌ها
چون قرار است در جلسه آینده هیئت مدیره سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران موضوع آرم شهرداری‌های ایران مورد بحث قرار گیرد، خواهشمند است دستور فرمائید پرونده آرم‌ها را به این سازمان ارسال دارند. البته پس از رفع احتیاج، پرونده‌ی مزبور به آن اداره کل عودت داده خواهد شد.
سرپرست سازمان قوامی
[امضاء]

سند شماره (۲۸): صورتجلسه کمیسیون آرم‌ها در خصوص استفاده شهرداری‌ها از نشان خود، صدور بخشنامه‌های طرز استفاده از نشان‌ها، تسویه هزینه نشان‌هایی که کار آن‌ها به پایان رسیده، ارسال بخشنامه به شهرداری‌های بدون نشان برای توجیه فرایند کار و اطلاعات مورد نیاز برای طراحی نشان.

[سمت راست: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]
[عنوان وسط: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]
[سمت چپ: تاریخ ۱۳/۳۹/۰۷/۲۵ شماره ۱۳].....

صورتجلسه مربوط به کمیسیون آرم‌ها
کمیسیون بررسی وضع آرم‌های شهرداری‌های ایران که گزارش آن از طرف آقای پویان به وسیله مدیرعامل سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران، در جلسه مورخ ۱۳/۳۹/۰۷/۲۵ - هیئت مدیره سازمان مطرح و مقرر شده بود که موضوع از طرف آقایان ابوذری (مدیر کل شهرداری‌ها) و رحیمی لاریجانی (مدیرعامل سازمان) مورد رسیدگی قرار گیرد. در تاریخ ۱۳/۳۹/۰۸/۲۰ در دفتر آقای ابوذری تشکیل شد و تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

۱- چون ۱۶۲ آرم برای ۱۶۲ شهرداری، توسط آقای رومانوفسکی (طراح) تهیه و برای شهرداری‌های مربوطه فرستاده شده است، مقرر شد [که] آرم‌های مذکور مورد استفاده شهرداری‌های ذینفع قرار گرفته و برای طرز استفاده و به کار بردن آن‌ها با مشورت سازمان اتحادیه شهرداری‌ها بخشنامه لازم از طرف اداره کل امور شهرداری‌ها صادر شود.

۲- نسبت به شهرداری‌هایی که آرم آن‌ها به وسیله آقای رومانوفسکی تهیه و از طریق اداره کل شهرداری‌ها فرستاده شده، ولی تا به حال هزینه آرم را نفرستاده‌اند قرار شد بخشنامه‌ای به عنوان این قبیل شهرداری‌ها تهیه و ارسال و ضمن آن تاکید شود که هرچه زودتر هزینه آرم‌ها را ارسال دارند.

۳- در مورد شهرداری‌هایی که تا به حال برای آن‌ها آرم تهیه نشده است، قرار شد بخشنامه‌ای به عنوان آن‌ها صادر و ضمن آن، تعلیمات لازم برای تهیه و ارسال موضوعاتی که بایستی در طرح آرم مورد توجه قرار گیرد، فرستاده شود تا پس از وصول جواب‌های لازم آرم‌های هر شهرداری به وسیله آقای رومانوفسکی تهیه گردد و از جهت اعتبار لازم برای تامین بهای آرم نیز مقرر گردید این قبیل شهرداری‌ها در بودجه سال جاری خود اعتبار کافی که مقدار آن زیاد هم نیست منظور نمایند.

جلسه در ساعت یک بعد از ظهر جهت اقامه نماز ختم و مقرر گردید آقای پویان مرتباً این موضوع را تا حصول نتیجه نهایی تعقیب نمایند و نتیجه را با اطلاع آقایان ابوذری مدیر کل امور شهرداری‌ها و رحیمی لاریجانی مدیرعامل سازمان اتحادیه شهرداری‌ها برسانند.

مدیر کل امور شهرداری‌ها [ابوذری امضاء]
مدیر عامل سازمان اتحادیه شهرداری‌ها [رحیمی لاریجانی امضاء]

پویان
[م. پویان امضاء]

سند شماره (۲۹): نامه‌ی ارسال رونوشت صورتجلسه مربوط به کمیسیون آرم‌ها به همراه پیشنویس‌های بخشنامه‌های پیشبینی شده در صورتجلسه، به اداره کل امور شهرداری‌ها برای اقدام.

[سمت راست سرپرست: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]
[سمت چپ: تاریخ ۱۳/۳۹/۱۱/۹ شماره ۲۳۱۲]

جناب آقای ابوذری مدیر کل امور شهرداری‌ها
پیرو تصمیمات متخذه در جلسه مورخ ۱۳/۳۹/۰۸/۰۲ راجع به آرم

شهرداری‌ها که در آن اداره کل تشکیل گردید، اینک پیشنهاد دو بخشنامه را که برای ارسال به شهرداری‌های مربوط تهیه گردیده است به پیوست ایفاد می‌دارد. متمنی است پس از ملاحظه دستور فرمایند برای تسریع در تهیه آرم شهرداری‌ها بخشنامه‌های مذکور هرچه زودتر به شهرداری‌های مربوطه ابلاغ گردد. یک برگ رونوشت صورتجلسه مذکور در بالا نیز برای استحضار به پیوست ایفاد می‌گردد.

مدیر عامل سازمان - رحیمی لاریجانی [امضاء]

سند شماره (۳۰): درخواست عودت پرونده آرم شهرداری‌ها به اداره کل امور شهرداری‌ها برای رسیدگی به پیشنهادها.

[سمت راست]: تاریخ ۱۳۳۹/۱۰/۳ شماره ۳/۶۳۲۳۵
[وسط]: نشان شیروخورشید
وزارت کشور
اداره کل امور شهرداری‌ها

سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
عطف به نامه شماره ۲۳۱۲-۳۹/۹/۱۳ [متضمن دو نسخه پیشنهادی بخشنامه مربوط به تهیه آرم شهرداری‌ها، خواهشمند است دستور فرمایند پرونده مربوطه را عودت دهند تا موضوع مورد رسیدگی واقع و اقدام شود.
رئیس اداره کل امور شهرداری‌ها غفاری [امضاء]

[حاشیه پایین]: آقای پویان اقدام کنید
[امضاء-رحیمی لاریجانی] ۱۳۳۹/۱۰/۵
[مهر دبیرخانه]: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران-شماره ۲۴۸۵ تاریخ ۱۳۳۹/۱۰/۴

سند شماره (۳۱): اعلام دریافت پرونده آرم از پویان (نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها) توسط محمدی (معاون اداره برق) اداره کل امور شهرداری‌ها

[وسط]: نشان شیروخورشید
وزارت کشور
اداره کل امور شهرداری‌ها

کلیه پرونده آرم که محتوی ۲۰۱ برگ توسط جناب آقای پویان به اینجانب محمدی (معاون اداره برق) واصل گردید. [امضاء]
۱۳۳۹/۱۰/۰۶

سند شماره (۳۲): گزارش تشکیل کمیسیون نماینده سازمان اتحادیه شهرداری‌ها با نمایندگان سازمان تربیت بدنی برای تهیه نشان شهرستان‌هایی که سازمان تربیت بدنی در آن‌ها دارای شعبه است.

[سمت راست]: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[عنوان وسط]: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ]: تاریخ ۱۳۳۹/۱۱/۰۲ شماره
گزارش.

مقام محترم مدیریت عامل سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
پیرو نامه شماره ۲/۷۶۸۳۸ مورخه ۱۳۳۹/۱۰/۱۸ - اداره کل امور شهرداری‌ها

که طی آن اینجانب را به عنوان نماینده برای شرکت در کمیسیون مربوط به آرم‌ها به سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی ایران معرفی کرده بودند و حسب الامر آن جناب به سازمان مزبور مراجعه نمودم. در کمیسیونی که با شرکت آقایان ادبخواه رئیس اداره کل فنی تربیت بدنی و معلمان عضو آن سازمان و اینجانب تشکیل گردید موضوع تهیه آرم برای ۱۴۲ شهرستانی که سازمان تربیت بدنی در آن دارای شعبه است مطرح و قرار شد که با آقای رومانوفسکی مذاکره نموده و ترتیب تهیه آرم‌های مورد نظر را بدهند.

توضیحات عرض می‌شود که آرم‌هایی که برای سازمان تربیت بدنی ساخته خواهد شد عیناً همان آرم شهرها است که کپیه آن در پرونده مربوطه موجود است. با تقدیم احترام

محمود پویان
[امضاء]

[۱) حاشیه پایین: آقای دکتر [؟] در هیئت مدیره مطرح شود. [امضاء-رحیمی لاریجانی: ۱۳/۳۹/۱۱/۳]

[۲) حاشیه پایین: در هیئت مدیره مطرح و این اقدام مورد تایید و تقدیر قرار گرفت. [امضاء-رحیمی لاریجانی: ۱۳/۳۹/۱۱/۴]

سند شماره (۳۳): نامه اداره تعلیمات متوسطه وزارت فرهنگ در مورد معادلسازی برای واژه «آرم».

[سمت راست سربرگ: اداره تعلیمات متوسطه، شماره ۱۴۶۹، تاریخ ۷ خرداد ۱۳۴۰ [۱۳] اوسط: نشان شیر و خورشید وزارت فرهنگ]

سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
عطف به نامه شماره ۱۰۷-۴۰/۲۹-۱۳ [۱۳] نظر کارشناس این اداره، این است که به جای کلمه «آرم»، کلمه «علامت» در مفهوم «عَلَم» و نشانه انتخاب گردد و عقیده دارند که بسیار به‌مورد است [که] گفته شود «علامت شهر تهران» یا «علامت شهر شیراز» معهذا این اداره امیدوار است ضمن تبادل نظر با اشخاص و موسسات ذیصلاح اقدام به یافتن کلمه مناسب دیگری نماید. بدیهی است در صورت توفیق مراتب به‌استحضار خواهد رسید.

رئیس اداره تعلیمات متوسطه کل-حسین آزر
[امضاء]

[۱) حاشیه پایین، سمت راست: آقای پویان: تا آنجا که اینجانب به یاد دارم،

۱- این سندی مهم در روند تصمیم‌گیری برای معادلسازی فارسی در مقابل واژه‌ی بیگانه‌ی «آرم» است. بنابر مفاد سند اخیر، این نخستین بار است که واژه‌ی «نشان» در مقابل «آرم» پیشنهاد می‌شود. برای مطالعه پاره‌ای استدلالات درباره‌ی مناسبت برابرگذاری «آرم» با «نشان» بنگرید به: - کلانی، رضا. ۱۳۹۸. تبار و نشان‌شناسی سواران ساسانی در نقش برجسته‌ی فیروزآباد، ندای تاریخ، ص ۲۵. - کلانی، رضا. ۱۳۹۴. مقدمه‌ای بر تاریخ و مبانی نشان‌شناسی، عصر نوین، صص ۵-۱.

منظور آقایان در نامه قبلی این بود که به جای کلمه خارجی «آرم» یک واژه شیرین فارسی به کار رود. و اینک خود ایشان کلمه خارجی دیگری را پیشنهاد می‌نمایند. به نظر آقای طباطبائی و اینجانب بهتر است اگر تصمیم به تعویض کلمه «آرم» گرفته شد، واژه شیرین فارسی «نشان» به جای آن به کار رود. [امضاء]

[۲) حاشیه پایین، سمت چپ: کلمه «نشان» را برای «آرم» نمی‌توان استعمال کرد. [امضاء: رحیمی لاریجانی]

[مهر دبیرخانه: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران-شماره ۳۸۸ تاریخ ۱۳/۴۰/۰۳/۰۸]

سند شماره (۳۴): استعلام پروفیسور رومانوفسکی دوبونچا از اتحادیه شهرداری‌ها، در مورد نشان‌های شهرهایی که به تصویب انجمن‌هایشان رسیده، برای تحویل به سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی.

سمت راست: ۱۳۴۰/۱۱/۸
وسط: [مهر دبیرخانه: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران-شماره ۳۱۲۷ تاریخ ۴۰/۱۱/۱۰]

سمت چپ: نشان برجسته [؟]

مقام محترم مدیریت عامل اتحادیه شهرداری‌های ایران
چندی پیش سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی ایران از اینجانب دعوت نموده که نسخه‌هایی از آرم‌هایی را که برای شهرهای ایران ترسیم شده و به تصویب انجمن‌های شهر رسیده است تهیه نمایم. سپس در کمیسیونی که در دفتر آقای ادبخواه (رئیس اداره کل فنی آن سازمان) با شرکت آقای پویان (نماینده آن اتحادیه) تشکیل شد، مقرر گردید که اینجانب برای ۲۳۰ شهر که دارای فدراسیون ورزشی هستند عین آرم‌هایی را که قبلاً ترسیم شده است تهیه کنم. همانطور که استحضار دارند کپیه‌هایی که در آن اتحادیه موجود است تماماً به تصویب انجمن‌های شهرهای مربوطه رسیده است و چون سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی ایران می‌خواهد از این لحاظ اطمینان حاصل کند، تمنا دارم صحت مراتب فوق را گواهی فرمایند.

با تقدیم احترام و تشکر قبلی
پروفیسور رومانوفسکی دوبونچا [امضاء]

[حاشیه سمت راست: خانم عسکری. پس از اینکه آقای پویان در شیراز صحبت کردند، [قرار شد] در این موضوع گزارش بدهند تا تصمیم لازم اتخاذ شود.

[امضاء: رحیمی لاریجانی: ۱۳/۴۰/۱۱/۱۰]

سند شماره (۳۵): اعلام نتیجه‌ی بررسی نشان‌های شهرداری‌ها و آمار نشان‌های مصوب توسط انجمن‌های شهری و تهیه پیشنهادی نامه‌ی پروفسور رومانوفسکی.

[سربرگ: یادداشت

[عنوان: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران (۱۳۳۵)

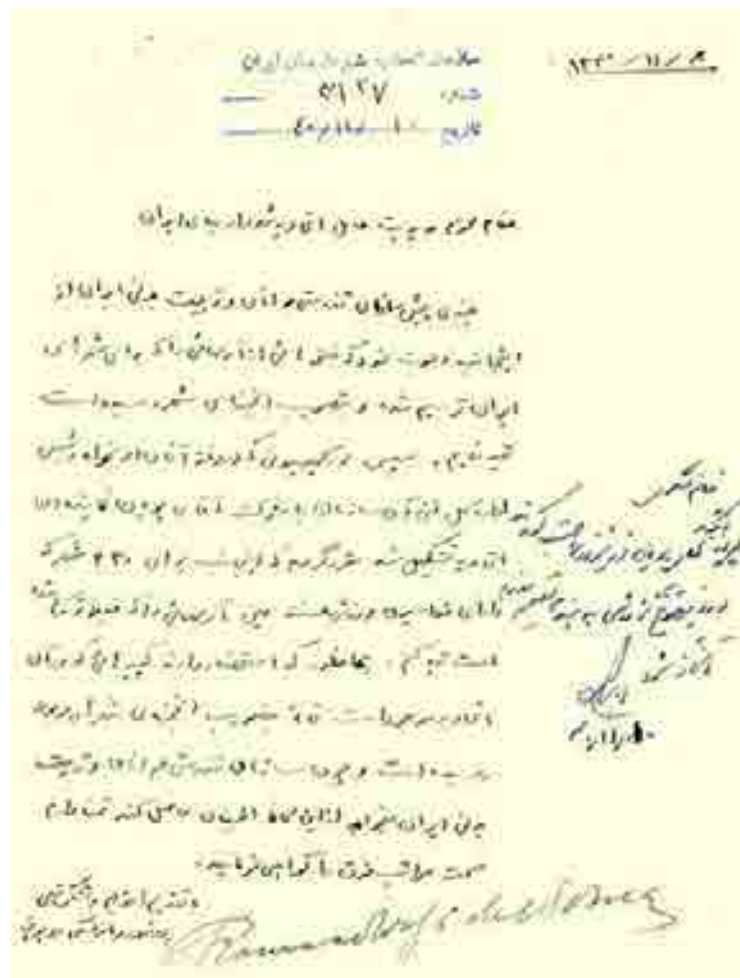
تاریخ ۱۳۴۰/۱۱/۱۱

به‌عرض مبارک برسد

کارتون محتوی پرونده‌های آرم شهرداری‌های ایران ملاحظه شد. تاکنون آرم ۱۴۰ شهرستان [که] به تصویب انجمن محلی آن [ها] رسیده، موجود است [و] برای اطلاع معروض گردید. ضمناً جواب نامه آقای پروفسور رومانوفسکی تهیه و به‌ضمیمه تقدیم [است] در صورت موافقت پانویس شود. [امضاء]

خانم عسگری

نامه‌ای نوشته شود و گواهی فرمائید که برای ۱۴۰ شهر تا به حال آرم تهیه و به تصویب رسیده است. [امضاء- رحیمی لاریجانی] ۱۳۴۰/۱۱/۱۱ [۱۳]

سند شماره (۳۶): اعلام آمار و فهرست شهرها و شهرستان‌هایی که نشان‌هایشان به تصویب وزارت کشور و انجمن‌های شهرهای مربوطه رسیده است.

[سمت راست سربرگ: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران

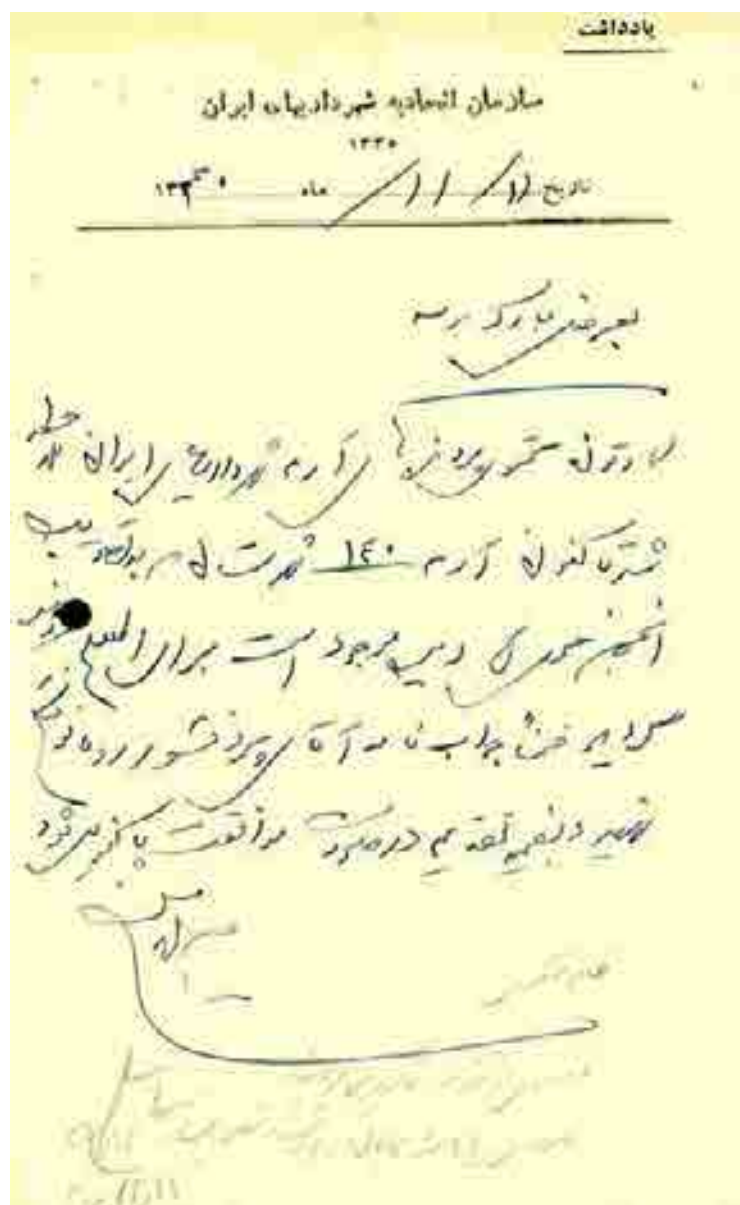
[سمت چپ: تاریخ ۱۳۴۰/۱۱/۱۲ شماره ۳۱۲۷

آقای پروفسور رومانوفسکی دوبونچا

عطف به نامه مورخ ۱۳۴۰/۱۱/۸ [در مورد آرم شهرداری‌های ایران که به‌وسیله شما ترسیم و به تصویب انجمن‌های محلی رسیده است، اشعار می‌دارد که طبق مندرجات پرونده مربوطه، تاکنون ۱۴۰ آرم توسط شما تهیه و جهت شهرداری‌ها ارسال و کپی آن‌ها فعلاً در اتحادیه موجود است.

مدیر عامل اتحادیه-رحیمی لاریجانی

[امضاء]

[illegible][illegible][illegible]

برای شصت شهر نیز نمونه‌هایی تهیه و تحویل نموده، که اینک ضمن ارسال عین آرم‌ها، در صورتیکه مراتب مورد تایید می‌باشد متمنی است ضمن اعاده آرم‌های ارسالی مراتب را به این سازمان اعلام فرمائید تا نسبت به تهیه بقیه نمونه‌های مورد نظر [ب]اوسیله ایشان اقدام لازم معمول گردد. ب- رئیس سازمان و معاون وزارت فرهنگ سرلشکر دکتر ایزدپناه [امضاء]

گیرندگان
اداره کل فنی
بایگانی

[حاشیه پایین:]

آقای پویان: تمام آرم‌ها را با کمک آقای پروفسور رومانوفسکی مورد مطالعه قرار داده و جواب لازم [را] تهیه نمایید. [رحیمی لاریجانی] امضا ۴۰/۱۱/۳۰ [۱۳]
[مهر دبیرخانه:] سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران-شماره ۳۲۶۸ تاریخ ۴۰/۱۱/۲۹ [۱۳]

کبودرآهنگ	کرج	کرمان
کلات(خراسان)	کوچصفهان	گرگان
گرمسار	گرمی(آذربایجان)	گومیشان
گنبدکاووس	کردکوی	لاهیجان
«صفحه سوم»		
لارستان	لشتنشاء	لنگرود
مشهد	محلات	مرند
مرودشت	مراغه	مشکینشهر
ملایر	مبارکه لنجان	ملک کندی
مهاباد	میانه	میاندوآب
نائین	نجفآباد	نطنز
نکا	نوشهر	نیریز
نیشابور	همدان	ورامین
هرسین	هندیجان(اهواز)	یزد

سند شماره (۳۹): اعلام مطابقت طرح‌های نشان و بیرق شهرها با نمونه‌های مصوب موجود در اتحادیه شهرداری‌ها و ارسال بخش دیگری از فهرست نشان‌های مصوب به سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی.

[سمت راست:] نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[عنوان وسط:] سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ:] تاریخ: ۱۳۴۰/۱۲/۱۰ شماره: ۳۲۶۸

سازمان محترم تندرستی جوانان و تربیت بدنی ایران پاسخ مرقومه شماره ۱۶۶۸۸/۵۴۰۶ مورخ ۴۰/۱۱/۲۸ [۱۳] محترماً به استحضار می‌رساند که تعداد ۶۰ نسخه آرم ارسالی آن سازمان با آرم‌های مصوبه و موجود در این اتحادیه مطابقت دارد. البته آرم‌های مذکور به تصویب انجمن‌های شهرهای مربوطه و وزارت کشور رسیده است.

اینک ضمن اعاده آرم‌های ارسالی، فهرست بقیه آرم‌های مصوبه نیز به ضمیمه ایفاد می‌شود. بدیهی است فهرست آرم‌هایی هم که در آینده تدریجاً برای سایر شهرداری‌ها تهیه خواهد شد پس از تصویب برای آن سازمان ارسال خواهد گردید.

با تقدیم احترام

مدیرعامل اتحادیه-رحیمی لاریجانی

[امضاء]

سند شماره (۳۸): استعلام سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی از اتحادیه شهرداری‌ها در خصوص مطابقت طرح‌های نشان و بیرق شهرها با نمونه‌های مصوب وزارت کشور.

[اوسط:] نشان

سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی ایران
تهران - خیابان ورزش

[سمت راست:] تاریخ ۴۰/۱۱/۲۸ [۱۳] شماره ۵۴۰۶/فنی ۱۶۶۸۸
[سمت چپ:] ز نیرو بود مرد را راستی

وزارت کشور- اداره اتحادیه شهرداری‌ها

محترماً به استحضار می‌رساند که این سازمان برای استفاده از پرچم شهرها در اعیاد و جشن‌های ورزشی، احتیاج به نمونه آرم و پرچم شهرهای ایران را داشته و برای این منظور از پروفسور رومانوفسکی (پنجا) دعوت به عمل آید که نمونه‌های آرم و پرچم مورد تصویب وزارت کشور را تهیه نماید و تاکنون

تعداد شهرداریهای ایران تا آخر روز چهارشنبه ۱۵ اسفندماه

شهرداریهای تأسیس شده	۴۷۶
شهرداریهایی که پیشنهاد تأسیس شده است	۲۰
شهرداریهای دارای انجمن شهر	۳۱۴
شهرداریهای بدون انجمن شهر	۶۲

سند شماره (۴۱): آمار و اطلاعات کلی در خصوص شهرداریهای کشور.

[عنوان وسط: نشان شیر خورشید

وزارت کشور

سازمان اتحادیه شهرداریهای ایران

[سمت راست: آرم سازمان اتحادیه شهرداریهای ایران

[سمت چپ: تاریخ: - شماره: -

تعداد شهرداریهای ایران تا آخر روز چهارشنبه ۱۵ اسفندماه

شهرداریهای تأسیس شده	۳۷۶
شهرداریهایی که پیشنهاد تأسیس شده است	۲۰
شهرداریهای دارای انجمن شهر	۳۱۴
شهرداریهای بدون انجمن شهر	۶۲

با تقدیم احترام

مسئول کمیته آمار و اطلاعات - منوچهر آبادیان

[امضاء] ۴۱/۱۲/۱۵ [۱۳]

[هامش پایین: جناب آقای آبادیان: نسخه‌ای را که تا آخر اسفندماه باشد تهیه کنید. [امضاء] رحیمی لاریجانی

سند شماره (۴۲): اعلام مشاهده‌ی صورت شهرداریها توسط وزیر کشور و عودت آن به اتحادیه شهرداریها.

[سمت راست سربرگ: نشان شیر خورشید

وزارت کشور

دفتر وزیر

[متن یادداشت:]

جناب آقای رحیمی لاریجانی مدیرعامل محترم اتحادیه شهرداریها اینصورت شهرداریها را که جناب وزیر ملاحظه و اعاده فرموده‌اند برای حضرتعالی تقدیم می‌دارم.

[امضاء:]

[۱۳] ۴۲/۱/۲۰

[حاشیه پایین: آقای آبادیان: در پرونده مربوطه بایگانی شود. [۱۳] ۴۲/۰۱/۲۰

سند شماره (۴۰): بخشنامه وزارت کشور مبنی بر حفظ شخصیت حقوقی و استقلال شهرداریها و عدم نیاز به ذکر نام وزارت کشور و استانداری استان مربوطه در اوراق چاپی شهرداریها.

[اوسط: نشان شیر و خورشید

وزارت کشور

اداره کل امور شهرداریها

بخشنامه شهرداری

نظر به اینکه شهرداریها طبق قانون دارای شخصیت حقوقی می‌باشند و فقط برابر مقررات قانون شهرداریها از جهاتی ارتباط با وزارت کشور و اداره کل امور شهرداریها داشته و وابسته به وزارت کشور بوده لذا به منظور اینکه شخصیت حقوقی شهرداریها حفظ شده و احترام قانون رعایت شود از این به بعد شهرداریها در اوراق چاپی فقط به ذکر نام شهرداری مربوط بدون ذکر کلمه فرمانداری، استانداری یا وزارت کشور اکتفا خواهند کرد.

وزیر کشور = سپهبد امیر عزیزی

[شماره: ۳/۴۶۳۴۳

=====

[تاریخ: ۴۱/۸/۹ [۱۳]

رونوشت جهت اطلاع اتحادیه شهرداریهای ایران ارسال می‌گردد.
وزیر کشور، سپهبد امیر عزیزی [امضاء]

[۱) حاشیه پایین: آقای طباطبائی: قابل تقدیر است. با بنده مذاکره فرمایید [امضاء] رحیمی لاریجانی ۴۱/۰۸/۱۳ [۱۳]

[۲) حاشیه پایین: آقای طباطبائی: با تیمسار مذاکره شد. همانطور که در بخشنامه دستور فرموده‌اند، وزارت کشور را بالای آرم نامه لازم ندانستند.

[امضاء: رحیمی لاریجانی ۴۱/۰۸/۱۶ [۱۳]

[۳) حاشیه بالا] آقای آبادیان: رعایت درمورد این بخشنامه بشود. [امضاء: طباطبائی ۴۱/۸/۱۶ [۱۳]

[مهر دبیرخانه: سازمان اتحادیه شهرداریهای ایران - شماره ۲۲۱۸ تاریخ ۴۱/۸/۱۰

[یادداشت ضمیمه: دستور آقای وزیر کشور وقت درباره ذکر نام شهرداری بالاستقلال در بالای نامه‌های مربوط به شهرداری.

بخشنامه بجای پیش نویس

موضوع: تهیه آرم شهر
شهرداری:

چون تاکنون از طرف آن شهرداری اقدامی نسبت به تهیه آرم شهر نشده است، قدغن فرمائید شمه‌ای از سوابق تاریخی و آداب و سنن باستانی به‌انضمام مشخصات اجتماعی و اقتصادی و طبیعی آن شهر را هرچه زودتر به اتحادیه شهرداری‌های ایران ارسال دارند تا مورد مطالعه و بررسی کارشناسان مربوطه قرار گرفته و براساس آن آرم و پرچم آن شهرداری تهیه و ارسال شود که از این به بعد مورد استفاده واقع گردد.

وزیر کشور - دکتر سید مهدی پیراسته
[امضا]

سند شماره (۴۴): ارسال صورت اسامی شهرهایی که نشان آن‌ها به تصویب وزارت کشور رسیده و شهرداری‌هایی که نشان تصویب شده را مورد استفاده قرار داده‌اند؛ از سوی اتحادیه شهرداری‌ها به سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم ایران.

[سمت راست]: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[عنوان وسط]: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ]: تاریخ ۱۳۴۲/۰۲/۲۳ شماره ۱/۹۲۳

از: اتحادیه شهرداری‌های ایران

به: سازمان محترم تربیت بدنی و تفریحات سالم ایران
موضوع: تعداد آرم‌های تصویب شده شهرداری‌ها.

عطف به نامه شماره ۱۳۰۰ مورخ ۱۳۴۳/۰۲/۱۲ صورت اسامی ۲۳۰ شهرداری که آرم آن‌ها مورد تصویب مقام محترم وزارت کشور و انجمن شهر واقع گردیده و ۷۲ شهرداری که آرم تصویب شده را مورد استفاده قرار داده و آنرا در سرتیتر نامه‌ها و پاکت شهرداری چاپ کرده‌اند در ۶ برگ به‌ضمیمه ایفاد می‌شود. ضمناً چون بخش سوادکوه از شهرستان شاهی دارای شهرداری مستقل نمی‌باشد، نمی‌توان آرمی جداگانه برای آن تهیه کرد. ب

مدیرعامل - رحیمی لاریجانی

[امضاء]

[هامش پایین]: دفتر بایگانی فرماید. امضاء [محقق] ۱۳۴۳/۰۲/۲۳ [۱۳]

سند شماره (۴۳): بخشنامه‌ی اتحادیه شهرداری‌ها برای ارسال سوابق تاریخی، آداب و سنن باستانی و مشخصات اجتماعی و اقتصادی و طبیعی برای تهیه نشان شهرداری.
[سمت راست]: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[عنوان وسط]: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران
[سمت چپ]: تاریخ ۱۳۴۲/۲/۳ شماره ۷۰

سند شماره (۴۵): درخواست اداره انتخابات از اداره کل اتحادیه شهرداری ها برای ارسال صورتی از شهرها و بخشهای دارای انجمن شهر به منظور تطبیق دفتر آمار انجمنهای شهر و تهیه نمودار صحیح.

[عنوان وسط: نشان شیر و خورشید

وزارت کشور

[سمت راست: اداره: انتخابات تاریخ: ۱۳۴۲/۰۲/۳۰ شماره: ۵۲۷ پیوست:-

مقام محترم مدیریت کل اتحادیه شهرداری ها

به منظور تطبیق دفتر آمار انجمنهای شهر و تهیه نمودار صحیح، استدعا دارد مقرر فرمایند [تا] صورتی از شهرها و بخشهایی که دارای انجمن شهر می باشند، به این اداره ارسال دارند تا با اعتماد و اطمینان کامل نسبت به تهیه آن اقدام گردد. ف

از طرف رئیس اداره انتخابات

امضاء ۱۳۴۲/۰۲/۰۳

[حاشیه پایین: آقای درخشان - آقای آبادیان: فوری صورت لازم را ارسال

دارید. [رحیمی لاریجانی] امضاء ۱۳۴۲/۰۲/۲۹

[مهر دبیرخانه: سازمان اتحادیه شهرداری های ایران-شماره ۶۱۵ تاریخ

۱۳۴۲/۰۲/۳۰

سند شماره (۴۶): درخواست سازمان اتحادیه شهرداری ها از اداره کل کارگزینی وزارت کشور جهت ارسال فهرستی از اسامی و تعداد فرمانداری های کشور، برحسب استان.

[عنوان وسط: نشان شیر و خورشید

وزارت کشور

سازمان اتحادیه شهرداری های ایران

[سمت راست: نشان سازمان اتحادیه شهرداری های ایران

[سمت چپ: تاریخ: ۱۳۴۲/۰۳/۱۴ شماره: ۸۶۰ پیوست:-

از: اتحادیه شهرداری های ایران
به: اداره کل کارگزینی وزارت کشور
موضوع: تقاضای ارسال صورت فرمانداری های کشور.
چون فهرستی از اسامی و تعداد فرمانداری های کشور، برحسب استان [مربوطه]، مورد احتیاج کمیته آمار و اطلاعات این اتحادیه می باشد، خواهشمنداست دستور فرمایید نسبت به ارسال صورت مزبور، اقدام لازم [را] نمایند. موجب کمال امتنان خواهد بود.

مدیرعامل اتحادیه - رحیمی لاریجانی
[امضاء]

[عنوان وسط: نشان شیر و خورشید

سند شماره (۴۷): اعلام موارد و چگونگی استفاده از نشان و بیرق اختصاصی شهر به شهرداری فریدونشهر و درخواست ارسال نمونه های تهیه شده با استفاده از نشان و بیرق برای نگهداری در پرونده مربوط به اتحادیه.

[سمت راست:] نشان سازمان اتحادیه شهرداری های ایران
[عنوان وسط:] سازمان اتحادیه شهرداری های ایران
[سمت چپ:] تاریخ ۱۳۴۲/۴/۲۶ شماره ۳۲۲۳

به جای پیش نویس

از: اتحادیه شهرداری های ایران
به: شهرداری فریدونشهر
موضوع: آرم شهر

عطف به نامه شماره ۲۲۷ مورخ ۱۳۴۲/۲/۲۱ [به] پیوست نمونه آرم آن
شهرداری تهیه و ارسال می گردد. دستور فرمائید پس از تصویب نمونه ارسالی
از طرف انجمن شهر آنرا اعاده دهند تا آرم اصلی تهیه و فرستاده شود. ضمناً
مبلغ یکهزاروپانصد ریال بهای تهیه آرم را نیز به این اتحادیه ارسال فرمائید.
مدیرعامل اتحادیه-رحیمی لاریجانی
[امضا]

از: اتحادیه شهرداری های ایران
به: شهرداری فریدونشهر
موضوع: استفاده از آرم شهر

عطف نامه شماره ۴۴۷ مورخ ۱۳۴۲/۴/۳ [بضمیمه آرم اصلی آن شهرداری
تهیه و ارسال می گردد موارد استفاده از آرم مذکور را به شرح زیر باطالع
می رساند:

۱- آرم شهر - که جانشین علامت فعلی خواهد بود- در تمام موارد قابل استفاده
بوده و شهرداری در مراسم ملی و اعیاد رسمی می تواند از آن استفاده نماید.
همچنین شهرداری باید روی پاکات و نامه ها و تابلوهای مختلف آرم شهر را
ترسیم نموده و مهر لاستیکی و یا برنجی از آن تهیه کند.

۲- پرچم به نسبت ۵ در ۳ دارای همان مشخصات و به صورت دیگری معرف
شهر می باشد و روزهای تعطیل و اعیاد و سایر مراسم رسمی در بالای عمارت
شهرداری با پرچم ملی ایران به اهتزاز درآمده و کسبه و اهالی شهر نیز می توانند
در اعیاد رسمی و مذهبی به موازات پرچم ملی ایران پرچم شهر را نیز نصب
نمایند.

در پایان دستور فرمائید به منظور اطلاع از تهیه آرم و پرچم و استفاده از آن از
نامه ها و پاکات و سایر نوشت افزاری که آرم جدید شهرداری روی آن چاپ شده
است، به طور نمونه و برای ضبط در پرونده مربوط به این اتحادیه ارسال دارند.
مدیرعامل اتحادیه شهرداری های

ایران
رحیمی لاریجانی
[امضا]

بایگانی شود [امضا آبادیان]

سند شماره (۴۹): استعلام استاندار مازندران در مورد ملاک تصویب، موارد و
چگونگی استفاده بیرق های اختصاصی شهرداری ها.

[عنوان وسط:] نشان شیر و خورشید
وزارت کشور
استاندارداری استان دوم
[سمت راست:] تاریخ ۱۳۴۳/۱۰/۲۶ شماره ۲۴۲۲۴ پیوست -

خیلی فوری است
اتحادیه شهرداری ها

به طوری که ملاحظه می شود، در کنار آرم بعضی از شهرداری های این استان
تصویر پرچمی غیر از پرچم رسمی کشور وجود دارد و پاره ای از شهرداری ها نیز
پرچم مزبور را تهیه و عقیده دارند پرچم رسمی شهرداری می باشد و در مواقع
رسمی و جشن ها باید مورد استفاده قرار دهند. چون موضوع حائز اهمیت و
توجه است، خواهشمند است در این خصوص چگونگی را مشروحاً اعلام و موارد
استفاده از پرچم های مورد بحث را اعلام و چنانچه پرچم های مزبور، پرچم
رسمی شهرداری باشد، ملاک تصویب مقامات ذیصلاحیت را اعلام نمایند و
در ضمن علت اینکه آرم پاره ای از شهرداری ها با پرچم و بعضی بدون پرچم
می باشد بیان گردد. به هر صورت برای استاندارد ضرورت دارد از کلیه تصمیمات

سند شماره (۴۸): اعلام ارسال نمونه نشان برای شهرداری فریدونشهر برای
تصویب و اعاده آن در صورت تصویب، برای تهیه نشان اصلی.

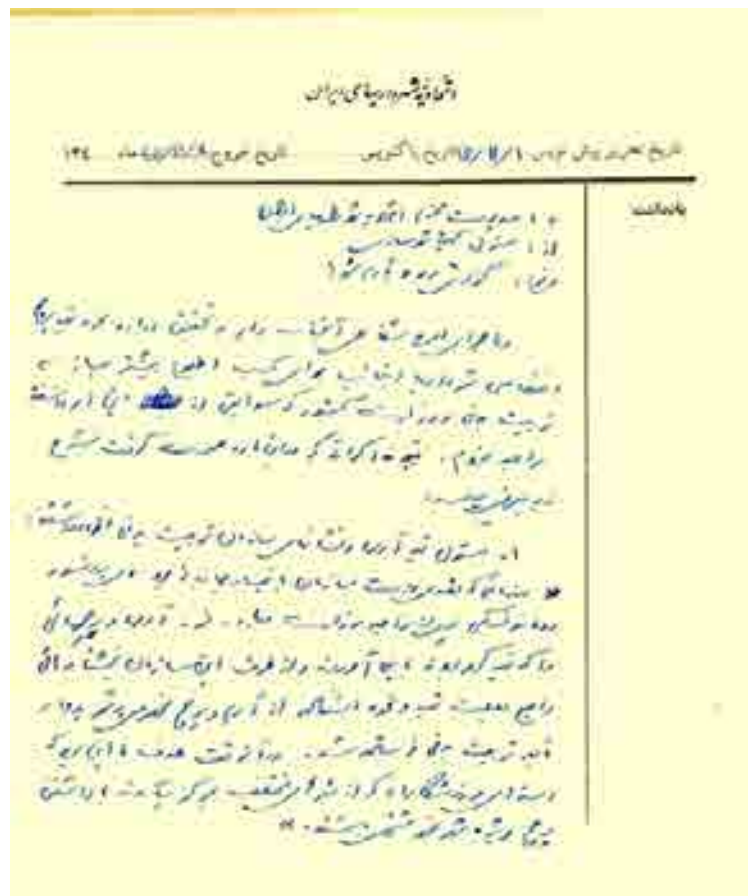
[سمت راست:] نشان سازمان اتحادیه شهرداری های ایران
[عنوان وسط:] سازمان اتحادیه شهرداری های ایران

متخذه در این مورد، اطلاع کامل و دقیق داشته باشد. لذا خواهشمند است مقرر فرمایند مراتب و مخصوص نحوه استفاده آنرا مشروحا اعلام فرمایند. ی
استاندار مازندران - صدری
[امضاء]

[حاشیه بالا، سمت چپ]: فوری

سوابق این امر را به نظر اینجانب برسانند. مقصود اقدامات اولیه و مجوزی است که قاعدتا باید تحصیل شده باشد. ۱۰/۲۹/۱۳۴۳]

[پایین، مهر دبیرخانه]: سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران - شماره ۱۷۵۵۹ تاریخ ۱۳/۴۳/۱۰/۲۹]

سند شماره (۵۰): گزارش مسئول کمیته شهرسازی به سرپرست اتحادیه شهرداری‌ها در مورد شکل‌گیری ایده تهیه نشان و بیرق اختصاصی برای شهرها و مجوز و سوابق مربوط به آن.

[وسط]: نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت راست]: آرم سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت چپ]: تاریخ: ۱۳/۴۳/۱۱/۰۴ [شماره: - پیوست:-]

از: مسئول کمیته شهرسازی

به: سرپرست محترم اتحادیه شهرداری‌های ایران

موضوع: گزارش مربوط به آرم شهرها

در اجرای امریه شفاهی آن‌جناب، دایر به تحقیق درباره نحوه تهیه پرچم اختصاصی شهرداری‌ها، اینجانب برای کسب اطلاع بیشتر به سازمان تربیت بدنی و وزارت کشور که سوابقی از این امر داشتند مراجعه نمودم. نتیجه مذاکراتی که در این باره صورت گرفت به شرح زیر به عرض می‌رسد:

۱- مسئول تهیه آرم‌ها و نشان‌های سازمان تربیت بدنی اظهار داشتند: «در زمانی که تصدی ریاست سازمان با تیمسار جهانبانی بود آقای پروفیسور رومانوفسکی پس از مراجعه به وزارت دربار نمونه آرم‌ها و پرچم‌هایی را که تهیه کرده بودند به اینجا آوردند و از طرف این سازمان بخشنامه‌هایی راجع به علت تهیه و نحوه استفاده از آرم و پرچم مخصوص هر شهر به دوائر تابعه تربیت بدنی فرستاده شد. در آنوقت هدف ما این بود که دسته‌های ورزشکارانی که از شهرهای مختلف به مرکز می‌آمدند با داشتن پرچم ویژه شهر خود مشخص باشند.» «پس از تهیه آرم و پرچم مخصوص برای سی‌وشش شهر تهیه آرم در این سازمان متوقف ماند و برای ادامه آن، سوابق امر به وزارت کشور تحویل گردید. برای تهیه پرچم مجوز خاصی موجود نبود و در ابتدا به وسیله بخشنامه‌ای به دوائر تابعه خود، موضوع را خاطر نشان ساختیم که اگر رونوشتی از آن مورد نیاز باشد، در برابر درخواست کتبی تقدیم خواهد شد.»

۲- در وزارت کشور نیز به قسمت مربوط و بایگانی مراجعه شد. در آنجا نیز سابقه‌ای از آرم موجود نبود و متصدی بایگانی اظهار نمود که تمام سوابق به اتحادیه تحویل گردیده است.

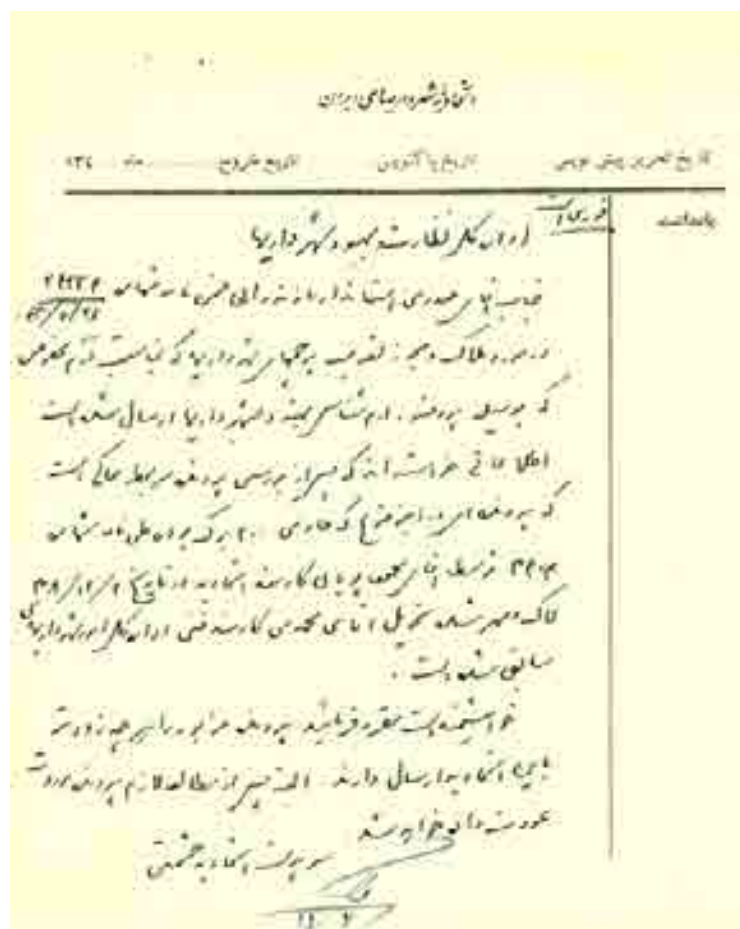
مراتب جهت استحضار به عرض می‌رسد تا هرگونه دستور فرمایند، پاسخ لازم جهت استانداری مازندران تهیه گردد. ص

با تقدیم احترام

محمود پویان

[امضاء]

[به همراه پیشنویس به تاریخ ۱۳۴۳/۱۱/۰۱]

[اوسط: نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت راست: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت چپ: تاریخ: ۱۳۴۳/۱۱/۰۶ شماره: ۱/۷۵۵۹ پیوست:-

فوری است

اداره کل نظارت و بهبود شهرداری‌ها

جناب آقای صدری استاندار مازندران، ضمن نامه شماره ۲۴۲۲۴-۱۳۴۳/۱۰/۲۶ در مورد ملاک و مجوز تصویب پرچم‌های شهرداری‌ها که به مناسبت آرم مخصوص که به وسیله پروفسور آرم شناس تهیه و به شهرداری‌ها ارسال شده است، اطلاعاتی خواسته‌اند که پس از بررسی پرونده مربوطه حاکی است که پرونده‌ای در این موضوع که حاوی ۲۰۰ برگ بوده طی نامه شماره ۳۴۰۴ توسط آقای محمود پویان کارمند اتحادیه در تاریخ ۱۳۴۳/۱۲/۰۲ [۱۳] لاک و مهر شده تحویل آقای محمدی کارمند فنی اداره کل امور شهرداری‌های سابق شده است.

خواهشمند است مقرر فرمائید؛ پرونده مزبور را هرچه زودتر به این اتحادیه ارسال دارند. البته پس از مطالعه لازم پرونده مورد بحث عودت داده خواهد شد. ص سرپرست اتحادیه- حشمتی

[امضاء]

به همراه پیشنویس به تاریخ ۱۳۴۳/۱۱/۰۴

سند شماره (۵۲): پاسخ اداره خدمات شهرداری‌ها به اتحادیه شهرداری‌ها در مورد محل نگهداری پرونده و سوابق مربوط به نشان شهرداری‌ها.

[اوسط: نشان شیروخورشید

وزارت کشور

[سمت راست: اداره: خدمات شهرداری‌ها تاریخ: ۱۳۴۳/۱۲/۰۱ شماره:

۱۴۰۶۲ پیوست:-

اتحادیه شهرداری‌ها

عطف به نامه شماره ۱/۷۵۵۹ [مورخ: ۱۳۴۳/۱۱/۰۶] برطبق گزارش بایگانی اداره فنی و این اداره، کلیه سوابق مربوط به آرم شهرداری‌ها به آن اتحادیه تحویل شده و فعلا سابقه‌ای در این مورد در بایگانی اداره کل بهبود و نظارت وجود ندارد.

سند شماره (۵۱): درخواست سرپرست اتحادیه شهرداری‌ها از اداره کل نظارت و بهبود شهرداری‌ها برای ارسال پرونده نشان و بیرق، برای تهیه پاسخ نامه استاندار مازندران.

رئیس اداره خدمات شهرداری ها
[امضاء: زرگر]

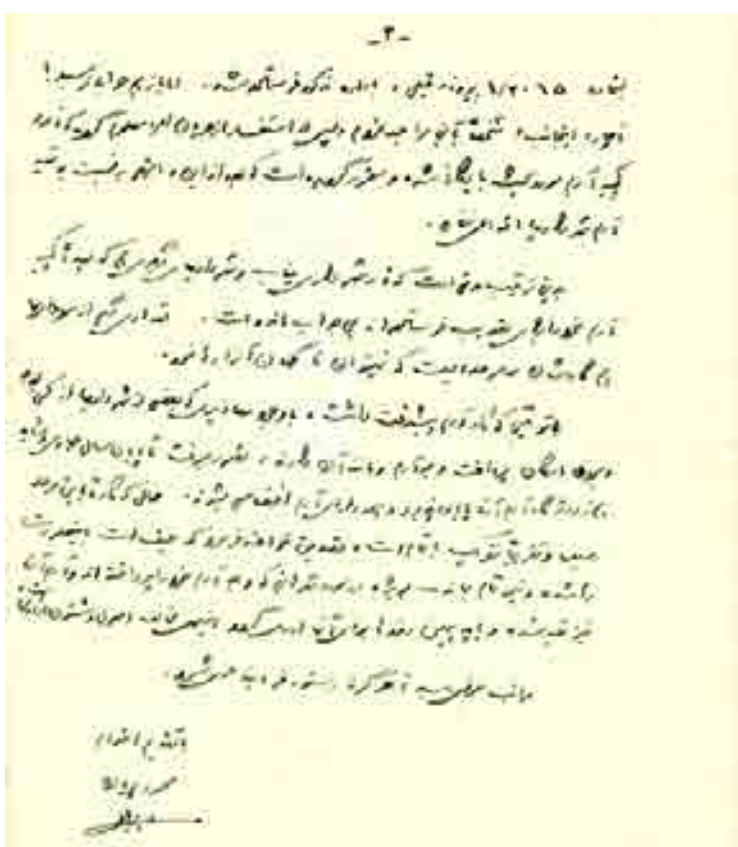
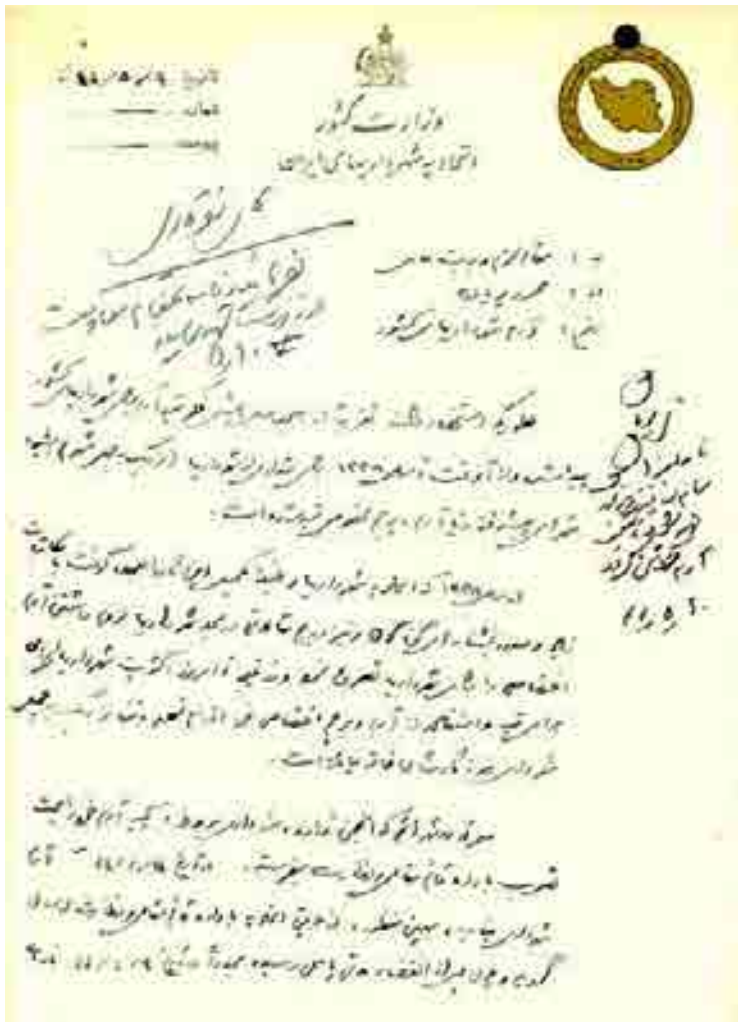
[حاشیه پایین:] آقای افشار: در پرونده آرم بایگانی شود. ۴/۱۲/۴۳ [۱۳]
[مهر دبیرخانه:] سازمان اتحادیه شهرداری های ایران - شماره ۱/۸۰۳۱ تاریخ ۲/۱۲/۴۳ [۱۳]

همان مبلغ یک هزار و پانصد ریال را که شهرداری ها بابت آرم به حساب ۱۳۷۸ این اتحادیه می پرداختند، طی سند و رسید به آقای پروفسور رومانفسکی پرداخت می گردید. علیهذا خواهشمنداست با توجه به مراتب فوق و اینکه قریب به دوماه از پرداخت بهای آرم های رسیده به نامبرده می گذرد، موافقت فرمایند [که] وجوه مذکور را عطف به سابقه پرداخت نمایند.

باتقدیم احترام - هادی محقق
[امضاء]

سند شماره (۵۳): ارائه پیشنهاد مختصر طراحی نشان و بیرق شهرهای ایران و فرآیندهای اداری و مالی آن و درخواست پرداخت دستمزد و بهای دریافت شده از شهرداری ها به پروفسور رومانفسکی طراح نشان ها و بیرق ها.

[وسط:] نشان شیروخورشید
وزارت کشور
اتحادیه شهرداری های ایران
[سمت راست:] نشان سازمان اتحادیه شهرداری های ایران
[سمت چپ:] تاریخ: - شماره: - پیوست:-

جناب آقای شمس دولت آبادی سرپرست امور مالی اتحادیه شهرداری ها
زمانیکه تصدی ریاست سازمان تربیت بدنی با تیمسار جهانبانی بود، آقای پروفسور رومانفسکی پس از مراجعه به وزارت دربار و موافقت آن وزارتخانه، نمونه آرم ها و پرچم هایی را که تهیه کرده بود، به سازمان تربیت بدنی آوردند که برای سایر شهرها نیز آرم تهیه شود. پس از تهیه آرم و پرچم مخصوص برای سی و شش شهر، تهیه آرم در آن سازمان متوقف ماند و برای ادامه آن، سوابق امر به وزارت کشور تحویل گردید و در کمیسیون هایی که با حضور تیمسار سپهبد جهانبانی و آقایان دکتر نصر - پروفسور گدار - مصطفوی مدیر کل باستان شناسی - دکتر بینا نماینده مجلس وقت - عامری مدیر کل شهرداری وقت و پروفسور رومانفسکی متخصص آرم شناس، نسبت به تهیه و طرح آرم شهرستان ها اتخاذ تصمیم می شد و طی بخشنامه هایی که ضمیمه پرونده است، ضمن ارسال نمونه آرم، مبلغ یک هزار و پانصد ریال به عنوان دستمزد تهیه کننده آرم نیز درخواست می شد که پس از وصول به آقای پروفسور رومانفسکی پرداخت می گردید و از اواخر سال ۱۳۳۹ که کار تهیه آرم به اتحادیه شهرداری ها محول گردید نیز به همین منوال عمل می شد و پس از تهیه نمونه آرم که به تصویب شهرداری و انجمن شهر یا قائم مقام انجمن می رسید، آرم اصلی (آرم بزرگتر و کاملتر) تهیه می شد و نمونه های آرم در آلبوم های مخصوص منظم نگه داری می شوند و

سند شماره (۵۴): گزارش کارهای صورت گرفته توسط اتحادیه شهرداری‌ها در مورد تکمیل پروژه طراحی نشان و بیرق برای شهرهای ایران و موانع و مشکلات اداری و مالی در تکمیل پروژه مذکور (۱).

-۱-

[اوسط: نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت راست: نشان اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت چپ: تاریخ: ۱۳/۴۴/۰۵/۰۹ شماره: - پیوست:-

به: مقام محترم مدیریت عامل

از: محمود پویان

موضوع: آرم شهرداری‌های کشور

به‌طوریکه استحضار دارند تقریباً از هجده سال پیش، فکر تهیه آرم برای شهرداری‌های کشور پیدا شده و از آنوقت تا سال ۱۳۳۸ برای تعدادی از شهرداری‌ها (نزدیک به چهل شهر) به شیوه شهرهای پیشرفته دنیا آرم و پرچم مخصوص تهیه شده است.

از سال ۱۳۳۸ که اتحادیه شهرداری‌ها وظیفه تکمیل این کار را به عهده گرفت با مکاتبات زیاد و صدور بخشنامه‌های گوناگون و نیز درج مقالاتی در مجله شهرداری‌ها لزوم داشتن آرم اختصاصی را برای شهرداری‌ها تصریح نمود و در نتیجه تا امروز اکثریت شهرداری‌های ایران برای تهیه و استفاده از آرم و پرچم اختصاصی خود اقدام نمودند و تنها نزدیک به چهل شهرداری هنوز کارشان خاتمه نیافته است.

معمولاً در شهرهایی که انجمن ندارند، شهرداری مربوط، کپیه آرم خود را جهت تصویب به اداره قائم مقامی و نظارت می‌فرستد. در تاریخ ۱۳/۴۴/۰۲/۱۴ که آرم شهرداری میناب، به‌همین منظور، از طریق اتحادیه به اداره قائم مقامی و نظارت ارسال گردید، چون پس از انقضای مدتی، پاسخی نرسیده، مجدداً در تاریخ ۱۳/۴۴/۰۴/۰۹ نامه‌ای

-۲-

به شماره ۱/۲۰۶۵ پیرو نامه قبلی، به اداره مذکور فرستاده شد. اما بازهم جوابی نرسید! ناچار اینجانب، شخصاً به آنجا مراجعه نمودم و پس از استفسار از جریان امر معلوم گردید که نامه و کپیه آرم مورد بحث، بایگانی و مقرر گردیده است که بعد از این، اتحادیه نسبت به تهیه آرم شهرداری‌ها اقدامی ننماید.

بدین ترتیب مدتی است که نامه شهرداری میناب و شهرداری‌های دیگری هم که بعداً کپیه آرم خود را برای تصویب فرستاده‌اند، بی‌جواب مانده است. تعدادی دیگر از شهرداری‌ها هم کارشان در مرحله‌ای است که نمی‌توان ناگهان آن‌را رها نمود.

با ترتیبی که آرم پیشرفت داشت، با وجود معاذیری که بعضی از شهرداری‌ها از کمی بودجه و نبودن امکان پرداخت وجه آرم و مانند آن دارند، تصور می‌رفت تا پایان سال جاری و شاید هم زودتر کار آرم آن‌ها پایان پذیرد و همه دارای آرم اختصاصی بشوند. حال که کار تا به این مرحله رسیده و تقریباً نزدیک به تمام است، تصدیق خواهند فرمود که حیف است به اینصورت رها شده و نیمه تمام بماند. به‌ویژه در مورد شهرهایی که وجه آرم خود را پرداخته‌اند و آرم آن‌ها نیز تهیه شده و باید همین روزها برای آن‌ها ارسال گردد. این عمل مخالف اصول و شئون اداری است.

مراتب به‌عرض رسید تا هرگونه دستور فرمایند عمل شود.

با تقدیم احترام

محمود پویان

[امضاء]

[۱) حاشیه صفحه اول، سمت چپ: آقای نقره‌ای: بفرمائید نامه به‌مقام معاونت وزارت تهیه نمایند. ۱۳/۴۴/۰۵/۱۰]

[۲) حاشیه صفحه اول، سمت راست: آقای پویان: نامه به‌عنوان مقام معاونت وزارت تهیه شود تا تکلیف آرم روشن گردد. ۱۳/۴۴/۰۵/۱۰]

سند شماره (۵۵): گزارش کارهای صورت گرفته توسط اتحادیه شهرداری‌ها در مورد تکمیل پروژه طراحی نشان و بیرق برای شهرهای ایران و موانع و مشکلات اداری و مالی در تکمیل پروژه مذکور (۲).

[سربرگ: اتحادیه شهرداری‌های ایران

[پیشنویس]

به‌عرض مقام محترم معاونت فنی وزارت کشور برسد:

چنانکه استحضار دارند کار تهیه آرم برای شهرداری‌های کشور، تقریباً از هجده سال پیش شروع شده و تا سال ۱۳۳۸ به‌کندی پیشرفت کرده است. در آن سال در حالیکه برای نزدیک به چهل شهر آرم و پرچم اختصاصی تهیه شده بود، سوابق کار به اتحادیه شهرداری‌های ایران منتقل شده و این اتحادیه نسبت به ادامه و تکمیل این امر مجدداً اقدام نموده است، به‌طوریکه امروز اکثریت شهرهای ایران دارای آرم و پرچم اختصاصی می‌باشند.

آرم‌های تهیه شده قبلاً به‌نظر مبارک اعلیحضرت همایونی رسیده و معظم‌له ضمن ابراز رضایت و موافقت، امر به تکمیل آن فرموده‌اند. در حال حاضر فقط کار آرم تقریباً چهل شهرداری پایان نیافته و اگر موضوع تعقیب شود انتظار می‌رود تا پایان سال جاری کار تمام آن‌ها فیصله پذیرد.

در تاریخ ۱۳/۴۴/۰۲/۱۴ کپیه آرم شهرداری میناب از طریق این اتحادیه جهت تصویب به اداره قائم مقامی و نظارت ایفاد و چون پاسخی نرسید، مجدداً در تاریخ ۱۳/۴۴/۰۴/۰۹ پیرو نامه قبلی طی شماره ۱/۳۰۶۵ از چگونگی امر استفسار گردید و چون بازهم جواب دریافت نشد، پس از مراجعه به آن اداره معلوم شد، مقرر فرموده‌اند که اتحادیه شهرداری‌های ایران، بعد از این نسبت به تهیه آرم اقدامی ننماید و آرم مورد بحث نیز بایگانی شود.

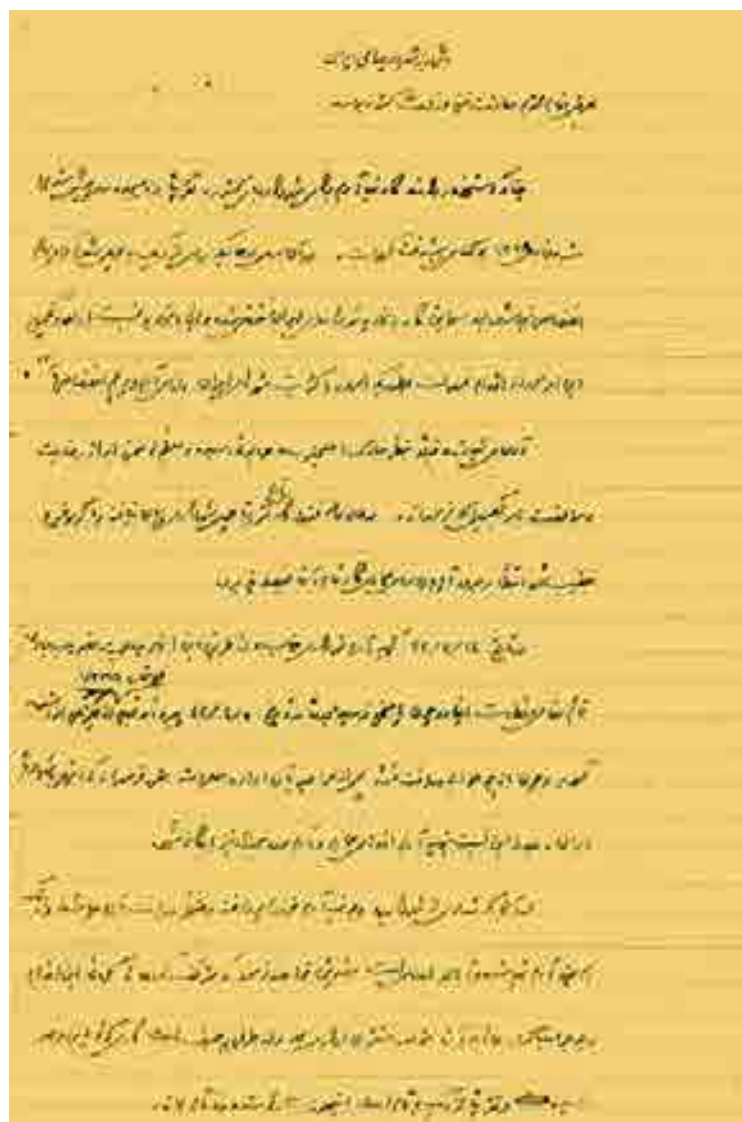
از آنجا که تعدادی از شهرداری‌ها وجه آرم خود را پرداخته و منتظر دریافت آن می‌باشند و اینک هم چند آرم تهیه شده و آماده ارسال است. تصدیق خواهند فرمود که متوقف کردن ناگهانی این اقدام و بلاجواب گذاردن نامه آن‌ها مخالف شئون اداری بوده و از طرفی حیف است کاری که تا به این مرحله رسیده و تقریباً نزدیک به اتمام است به اینصورت رها شده و ناتمام بماند.

مراتب به‌عرض رسید تا هرگونه دستور فرمایند، عمل شود.

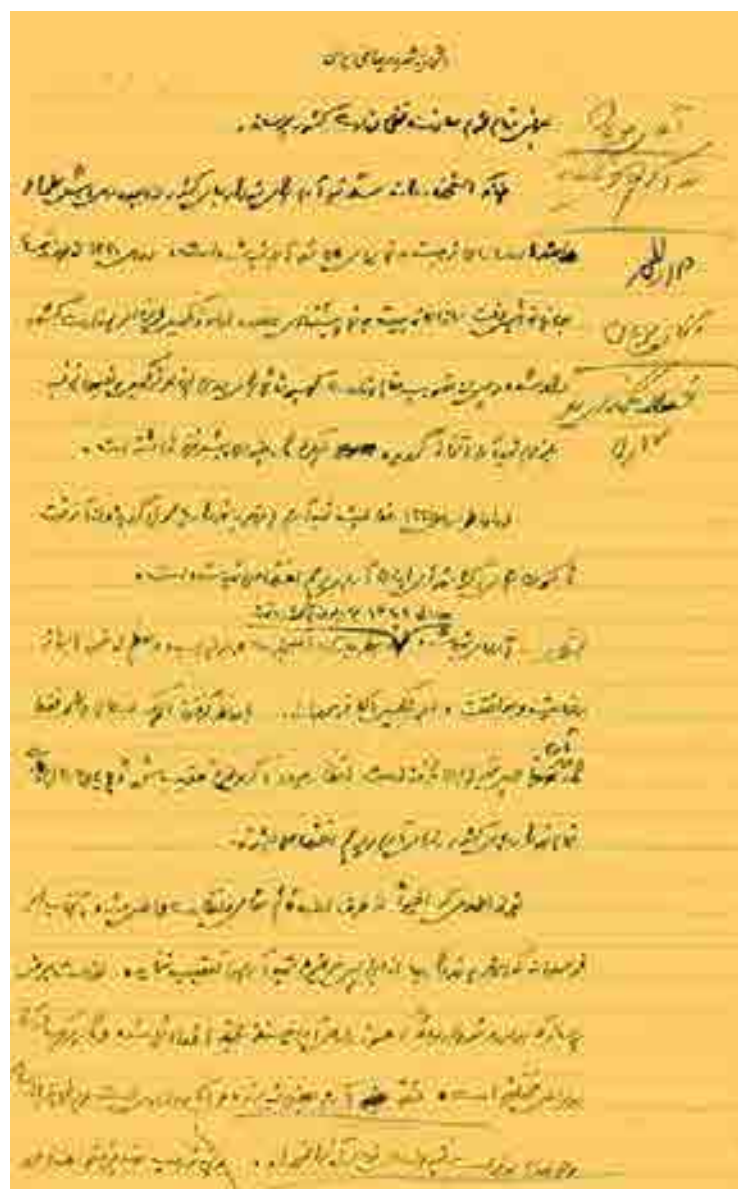
[تنظیم‌کننده: پویان [امضاء]

مدیرعامل - دکتر دانش خوشبو

۱۳/۴۴/۰۵/۱۲]

[سربرگ: اتحادیه شهرداری‌های ایران
پیش نویس]

سند شماره (۵۶): فعالیت‌های صورت گرفته توسط اتحادیه شهرداری‌ها در مورد تکمیل پروژه طراحی نشان و بیرق برای شهرهای ایران و موانع و مشکلات

به‌عرض مقام محترم معاونت فنی وزارت کشور می‌رساند: چنانکه استحضار دارند، مسئله تهیه آرم برای شهرداری‌های کشور از هجده سال پیش مطرح و ابتدا در سازمان تربیت‌بدنی برای ۳۵ شهر آرم تهیه شده است. در سال ۱۳۳۰ از طرف تیمسار جهانبانی رئیس وقت سازمان تربیت‌بدنی پیشنهادی در مورد ادامه و تکمیل این امر به‌وزارت کشور داده شده و پس از تصویب مقام وزارت کمیسیون‌هایی برای بررسی این امر تشکیل و تصمیمات نسبت به‌لزوم تهیه آرم اتخاذ گردیده، لیکن کار چندان پیشرفتی نداشته است.

در اواخر سال ۱۳۳۸ فعالیت تهیه آرم به‌اتحادیه شهرداری‌ها محول گردیده و از آنوقت تاکنون برای اکثر شهرهای ایران آرم و پرچم اختصاصی تهیه شده است. از قرار اطلاع آرم‌های تهیه شده در سال ۱۳۴۲ به‌وسیله وزیر کشور وقت، به‌نظر مبارک اعلیحضرت همایونی رسیده و معظم‌له ضمن ابراز رضایت و موافقت، امر به‌تکمیل آن فرموده‌اند. با در نظر گرفتن اینکه در حال حاضر فقط کار آرم چهل شهر پایان نیافته است انتظار می‌رود اگر موضوع تعقیب شود تا پایان سال جاری تمام شهرداری‌های کشور دارای آرم و پرچم اختصاصی بشوند. به‌قرار اطلاعی که اخیراً از طرف اداره قائم‌مقامی و نظارت واصل شده، آن جناب امر فرموده‌اند که اتحادیه شهرداری‌ها از این پس موضوع تهیه آرم را تعقیب ننماید. لازم است به‌عرض برساند که در مورد شهرداری‌هایی که هنوز دارای آرم نیستند قبلاً اقداماتی شده و کار هریک از آن‌ها در مراحل مختلفی است. مثلاً آرم بعضی تهیه شده و آماده ارسال است و برخی نیز با ارسال وجه لازم درخواست تهیه و ارسال فوری آنرا نموده‌اند. بدین ترتیب تصدیق خواهند فرمود

-۲-

که متوقف کردن ناگهانی این اقدام و بلاجواب گذاردن نامه آن‌ها مخالف شئون اداری بوده و از طرفی هم حیف است کاری که تا به‌این مرحله رسیده و تقریباً نزدیک به‌اتمام است به‌این‌صورت رها شده و ناتمام بماند. اتحادیه شهرداری‌ها نظر خاصی نسبت به اینکه این امر را خود یا دستگاه دیگری انجام دهد ندارد، تنها منظور این است که این چند شهر باقی مانده نیز از لحاظ داشتن آرم اختصاصی با سایر شهرداری‌ها هماهنگ باشند.

مراتب به‌عرض رسید تا هرگونه دستور فرمایند، عمل شود.

مدیرعامل - دکتر دانش خوشبو

[تنظیم کننده:] پویان [امضاء] [نقره ای-] [امضاء]
[۱۳]۴۴/۰۵/۱۲ [۱۳]۴۴/۰۵/۱۲

[۱) حاشیه صفحه اول، سمت راست:] آقای پویان، مذاکره فرمایند.
[۱۳۴۴/۰۵/۱۳]

[۲) حاشیه صفحه اول، سمت راست:] آقای پویان، فعلاً نگهدارید.
[۱۳۴۴/۰۵/۱۷]

سند شماره (۵۷): گزارش فرآیندها، پیشرفت کار، ضرورت تجدید نظر و پیشنهاداتی در مورد طراحی نشان و بیرق شهرداری‌های کشور و مختصری از نحوه فعالیت سازمان آرم در کشور انگلستان.^۲

تاریخ ۱۳۴۵/۱/۱

اطلاعاتی درباره آرم شهرداری‌ها:

یکی از فعالیت‌های اتحادیه شهرداری‌ها، تهیه آرم و پرچم برای شهرداری‌های سراسر کشور می‌باشد و از سال ۱۳۳۵ - ۱۳۴۵، برای بیش از ۳۰۰ شهرداری آرم و پرچم تهیه گردیده است.

در ابتدای امر، نحوه تهیه آرم به این طریق بود که هر شهرداری با تصویب انجمن شهر خلاصه‌ای از موقعیت تاریخی و جغرافیایی شهر در گذشته و

۲ - شفیع، حسن. اسنادی از اتحادیه شهرداری‌های ایران (۱۳۶۰ - ۱۳۴۰)، تهران: انتشارات سازمان شهرداری‌های کشور، ۱۳۸۳، صص ۹۹-۹۷.

حال بیان و به اتحادیه ارسال می‌داشت. اتحادیه شهرداری‌ها این سوابق را در اختیار طراح و رسام آرم‌ها که در این امر تخصص داشت قرار می‌داد. نامبرده هم طرح نشان را تهیه می‌کرد و به این اتحادیه ارایه می‌نمود. نشان مذکور برای اظهارنظر به شهرداری‌های مربوطه فرستاده می‌شد و پس از اظهارنظر اصلاحی مجدداً در اختیار طراح قرار می‌گرفت و به این ترتیب آرم شهرداری به‌طور نهایی تهیه و به تصویب انجمن شهر می‌رسید و مطابق ضوابط خاصی مورد استفاده واقع می‌شد. به این ترتیب مشاهده می‌شود [که] تهیه طرح و آرم شهرداری‌ها به‌طریق فوق دستخوش سلیقه انفرادی شخص طراح قرار می‌گرفت و از آراء و عقاید کارشناسان فن برخوردار نبود. این نقیصه، چه از نظر تکنیک ترسیم و چه از نظر عناصر تشکیل دهنده آرم، با اعتراضات مردم شهرها و مقامات دیگر روبرو می‌شد.

در حال حاضر وضعیت آرم‌های تهیه شده از قرار زیر است:

تعداد کل آرم‌های تهیه شده	۳۰۰ قطعه
تعداد کل آرم‌های ناقص	۲ قطعه
تعداد کل شهرداری‌های فاقد آرم	۸۷ قطعه

باتوجه به‌آمار بالا ملاحظه می‌شود که امر تجدیدنظر در آرم‌های تهیه شده و تهیه آرم جدید برای شهرداری‌هایی که فاقد آن می‌باشند نیاز به بررسی و فعالیت قابل ملاحظه‌ای دارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود:

۱- به‌منظور آنکه تهیه آرم برای شهرداری‌های کشور، از یکسو دستخوش سلیقه شخصی طراحان قرار نگرفته و از طرف دیگر موجباتی برای خرده‌گیری و انتقادهای نابه‌جای افراد غیرمسئول پیش نیاید:

الف- کمیسیونی مرکب از افراد بصیر و کارشناس مأموریت یابند که با تشکیل جلسه‌های مرتب به بررسی و تهیه آرم‌ها و تجدیدنظر در آرم‌های قبلی بپردازد. ب- چون تأمین موجبات قانونی یکی از مهمترین عوامل تثبیت کننده آرم‌های تهیه‌شده خواهد بود، سیزده نشان تجدیدنظر نشده موجود به‌استحضار هیأت مدیره و مقام وزارت کشور رسانیده و بر اساس آن گزارش شرف عرض تهیه شود و در صورتی که نظر مبارک همایونی مبنی بر موافقت به‌اجرای این امر باشد، با صدور دستور از طرف مقام‌های مربوط این فعالیت جنبه رسمی و قاطع به خود بگیرد.

ضمناً برای مزید اطلاع، به‌استحضار می‌رساند در کشورهای اروپایی (مثلاً انگلستان)، که فعالیت تهیه آرم دارای سوابق کهن و واجد اهمیت است، تهیه آرم برای شهرها و موسسات عمومی در سازمانی به نام سازمان تهیه آرم Authority Heraldry متمرکز است و یکی از لردهای برجسته انگلستان هدایت و مسوولیت آن را برعهده دارد و لرد آرم‌ها Lord of Arms نامیده می‌شود.^۲

۲- پس از تهیه نشان به‌توصیه کمیسیون یا کمیته «آرم شهرداری‌ها» به تصویب انجمن شهر یا مقام قانونی آن رسانیده شود تا بعداً مستمسکی برای تعویض یا تغییر و اصلاح آن وجود نداشته است.

۳- در طراحی و تولید آرم‌ها از متخصصان فن و از طریق مسابقه استفاده شود.

۴- مدارک و اسناد و کتابهای مربوط به آرم شهرها تهیه و جمع‌آوری و در اتحادیه شهرداری‌ها برای مراجعه اهل فن متمرکز و نگهداری شود.

سند شماره (۵۸): فلسفه‌ی پیدایش، سیر تحول و تغییر نشان در ادوار مختلف تاریخی، ضرورت ساختن نشان و بیرق برای شهرها و نسبت آن با وحدت، حاکمیت ملی و قدرت عالی مملکتی.^۳

چرا شهرها باید آرم و پرچم داشته باشند؟

از روزگاران کهن، در بین اقوام و ملل نشان و آرم وجود داشته است. به‌طوری که از اکتشافات باستان‌شناسی برمی‌آید، سابقه این امر به دوران‌های پیش از تاریخ برمی‌گردد و بشر نخستین به‌داشتن نشان ویژه برای خود علاقه وافر داشته است. نخست در روزگاران اولیه تنها رئیس خانواده نشانی برمی‌گزیده است. گزینش این نشان یکی از شرایط ابراز شخصیت بوده است و اغلب این نشان‌ها یا بر اثر جنگهای تن به تن با افراد و خانواده‌ها و غصب نشان آنان به‌وجود می‌آمد و یا بر اثر جنگ با حیوانات وحشی و گول‌پیکر و غلبه بر آن‌ها ایجاد می‌گردید.

به‌عنوان نمونه، گاه یکی از افراد خانواده موفق به کشتن ببر یا پلنگی می‌شد یا کاری فوق‌العاده از آن قبیل انجام می‌داد، نشانی حاکی از این پیروزی برای خود می‌ساخت و از آن پس آن را در مواقع عادی یا به‌ویژه در هنگام اعیاد و جشنها به کار می‌برد. این نشان رفته رفته سمبل تیره‌های خانوادگی بعد از آن می‌شد. بنابراین، آرم و نشان ابتدا از واحد خانواده و رئیس خانواده سرچشمه گرفته است و به تدریج قبایل و اقوام که از یک خانواده بودند، از نشان ویژه‌ای استفاده می‌کردند و رفته رفته که واحدهای قبیله‌ای به سکونت دائم پرداختند، این نشان‌ها همچنان باقی ماند.

آنچه در این مورد قابل ذکر است این که داشتن نشان خاص یک یا چند قوم نبوده بلکه می‌توان گفت که کلیه اجتماعات اعم از وحشی و متمدن یکی از علایم شخصیت وجودی آن‌ها نشان بوده است.

در اینجا بحث دیگری پیش می‌آید که اصولاً فلسفه داشتن نشان و اینکه چرا حتی بشر نخستین هم به داشتن نشان ویژه گرایش غریزی داشته است، چیست؟

در این مورد باید گفت که از بدو پیدایش روح تفوق جویی و برتر بودن در نهاد بشر، به صورت یکی از غرایز طبیعی و عمیق درآمده است و همین غریزه است که همیشه او را وادار می‌کند تا نسبت به سایر هموعان مشخص و برجسته بوده و واجد امتیازهای خاصی شود. می‌خواهد چیز دیگری باشد غیر از آنچه دیگران هستند.

از مواهبی برخوردار شود که دیگران فاقد آنند و به موضعی دست یابد که دیگران فاقد آنند و دیگران را یارای رسیدن به آن نبوده است.

غریزه کلی‌تر این حالت- غریزه خویشتن‌خواهی بشر که در حد متعادل بی‌زیان، ولی اگر شدت یابد، مذموم است. به هر حال چون بشر، در نفس امر اکثراً موفق به ایجاد چنین برتری و تفوقی نمی‌شود که قبلاً برای خود تصویر کرده است به نمونها و نشان‌های تظاهر کننده آن می‌پردازد و با مادیت دادن به غریزه‌اش از اشیاء و حیوانات نشان ویژه‌ای برای خود برمی‌گزیند تا با آن در جمع دیگر مردمانی، که آن‌ها هم واجد همین حالت هستند، به ابراز شخصیت بپردازد. این حالت برای رشد و تظاهر شخصیت نه تنها نکوهیده نیست بلکه به تحلیلی برای اعتلای آن کاملاً لازم است و همین حقیقت است که در طی قرون و اعصار بشر را واداشته است که از علایم و نشان‌ها آنگونه که شرح رفت استفاده کنند. حال که با فلسفه پیدایش نشان و آرم آشنا شدیم، به سیر تحول و تغییر آن در قرون گذشته می‌پردازیم:

از نشان و آرم، به ویژه آن قسمت که مربوط به اجتماع‌های شهری است، نکات زیر قابل توجه است:

۱- نشان از خانواده سرچشمه گرفته و با استفاده از تئوری‌های جامعه‌شناسی نوین اجتماع‌های اولیه که به صورت کلان Clan، که ساده‌ترین نوع تجمع افراد انسانی بوده است نتیجه می‌گیریم:

بعد از خانواده، کلان که افراد در آن دارای تشابه و تساوی احتیاج‌ها بوده‌اند دارای علامت ویژه بوده است. این علامت ویژه در همه افراد مشترک و برای آن‌ها قابل پرستش بوده و توتم Totem نامیده می‌شد. توتم گاه موجودی جاندار، گاه گیاه و گل است و در هر حال همه افراد کلان برای آن احترام قائل بوده‌اند.

۲- در دوران تاریخ نوشته، از منشاء خانواده و کلان به‌اشکال گوناگون مراکز تجمع شهری پدید آمده و همان ویژگی‌ها از جمله داشتن نشان مخصوص در این مراکز باقی مانده است. حتی این ویژگی‌ها از زمان هخامنشیان به بعد بیش از حد قوت گرفته است، به نحوی که در این زمان‌ها هر خانواده یک نشان داشته که به‌عنوان مهر از آن نیز استفاده می‌کرده است. در نگین مهرها و سنگهای قیمتی زیرخاکی که از این دورانها به‌دست آمده این نشان‌ها را به‌وضوح می‌توان دید و اکثر عقیق‌ها و یاقوت‌های قدیمی که از این ازمه در دست است، منقش به این نقوش می‌باشد. با این که از نشان شهرها در این دوره اطلاعات دقیقی در دست نیست، ولی با توجه به این حقایق، چه‌گونه می‌توان تصور کرد که شهرها هر یک فاقد نشان و آرم بوده باشند.

در دوران باستان هریک از لشکرها (همانطور که امروز نیز معمول است)، دارای نشان و پرچم خاص بوده‌اند و طوایف نیز نشان‌های خانوادگی را حفظ می‌کرده‌اند.

در جشن‌ها و اعیاد البته نشان‌های مختلف وجود داشته ولی هر شهر به‌خصوص در مواقع نبردها نشان و پرچم ویژه‌ای را حمل می‌کرده‌اند.

از دوره هخامنشیان به بعد با این که مرکزیت سیاسی در کشور برقرار بوده و سراسر کشور تحت سیستم اداری شاهنشاهی اداره می‌شده است، ولی وجود

۳- برای آگاهی از نحوه‌ی عملکرد و سازمان بندی و تاریخچه‌ی نهادهای متولی نشان‌ها در اروپا بنگرید به: - کلانی، رضا. ۱۳۹۴. مقدمه‌ای بر تاریخ و میانی نشان‌شناسی، فصل دوم؛ مسئولان نشان‌ها.

۴ - شفیعی، حسن. (همان)، صص ۱۴۷-۱۴۰.

نشان و علامت برای هر سرزمین به هیچ وجه نفی نشده است. نقش‌هایی که در کاخ‌های این دوران‌ها (تخت جمشید- شوش) وجود دارد، صدق این گفتار را ثابت می‌کند.

در تخت جمشید نقشی وجود دارد که هر یک از اقوام با علائم خاص به حضور شاهنشاه ایران، بار می‌یابند. بنابراین وجود مرکزیت هیچگاه مانع وجود نشان و پرچم برای ملل و اقوام مختلف نبوده است و با این که شاهنشاهی ایران را یک نشان و پرچم بوده است، دسته‌های گوناگون نیز نشان‌های مخصوص خود را در مناسبت‌های مختلف با خود داشته‌اند.

یکی از دلایل فرعی این امر شاید ارتباط با یونانیان و رومیان (بر اثر جنگ یا روابط دوستانه)، بوده است. اکنون با وجود شواهد و مدارک موجود روشن شده است که شهرهای یونانی (از همه مهم‌تر آتن و اسپارت) و رومی دارای نشان‌های ویژه بوده‌اند. همچنین قهرمانان اساطیری را شاعران یونانی و رومی با سپرهای گوناگون وصف کرده‌اند. بنابراین [از] ایرانیان هم بعید نیست که در این مورد با یونانی‌ها و رومی‌ها وضع مشابهی داشته باشند. در مذهب یهود نیز که یکی از مذاهب برجسته دنیای قدیم بوده هریک از دوازده قبیله بنی‌اسرائیل دارای نشان خاصی بودند. مثلاً نشان بنی‌امین گرج و نشان یهودا بچه‌شیر بوده است. با توجه به موارد فوق، شاید تحقیقات دامنه‌دارتری در این باره، ما را به نتایج ارزنده‌تری در تایید نظریه داشتن نشان برای هر شهر در روزگار باستان رهنمون شود. ۳- با وجود این، اوج پیشرفت و توسعه نشان و پرچم محلی را باید در قرون وسطی جست. در قرون وسطی رژیم فئودالیت و خان‌خانی، سراسر اروپای غربی را فراگرفته بود و هریک از حکام محل، قسمتی را تحت فرمانروایی خود درآورده و بساط حکومت و اقتدار گسترده بود. چون داشتن نشان و آرم ناشی از قدرت و حکومت، به مفهوم متعارف آن می‌باشد، این احکام دارای نشان و پرچم خاص بودند. به همین سبب است که اکنون، پرچم‌ها و نشان‌های بی‌شماری باقی مانده و در علم تبارشناسی Genecology از این نشان‌ها استفاده می‌شود. این نشان‌ها بعد از جنگ‌های صلیبی ارزش خاصی را احراز کردند، به این معنی که هر شوالیه، در جنگ‌های صلیبی شرکت می‌جست، نشانش پس از جنگ مورد احترام و منزلت خاص بود و در نیایش آن، بیش از حد دقت روا می‌داشتند و در حقیقت جزیی از افتخارهای آن‌ها به‌شمار می‌آید. نشان‌ها و پرچم‌های مذکور اکنون در بعضی از شهرهای اروپایی به‌عنوان آرم شهر استفاده می‌شود و البته در تزیینات آن بر حسب منطقه تغییراتی داده‌اند. اکثر این آرم‌ها بر روی سپرهای صلیبی است و گاه چند شهر که در قرون وسطی منطقه آن‌ها تحت حکمرانی یک فئودال بوده است، از آرم مشابهی منتها با تغییرات گوناگون استفاده می‌کنند. مثلاً آرم شهر مونهومر Moonhomer در انگلستان یک عقاب بال‌افراشته است و آرم سیگستون Sigeston همان عقاب، منتها با دوسر و تغییرات جزئی دیگر است. یا شهر جنتیل Gentil دارای دو ستاره روی یک سپر و شهر گرمستون Grimston دارای سه ستاره به همان شکل، روی شیر است و دو شهر اول و دو شهر دوم در قرون وسطی تحت حکمرانی دو فئودال بوده‌اند.^۵

این بود تاریخچه مختصری درباره نشان‌ها، که در آن از نشان‌های خانوادگی قومی و ملی و محلی، مختصراً سخن گفتیم. اکنون پس از مقدمه مذکور وارد بحث اصلی که لزوم داشتن نشان و پرچم برای شهرهاست می‌شویم:

قانون اساسی ایران که از نظر اصول و مبانی دارای جنبه‌های مترقی همه‌جانبه‌ای است؛ برای پیشرفت و تعالی بیش‌تر شهرها و مراکز تجمع شهری موجبات لازم را فراهم آورده است.

اصول و مبانی این موجبات، ایجاد دموکراسی براساس حکومت محلی و سپردن کارهای هر جامعه به‌دست افراد آن جامعه اعم از شهری و روستایی است. ... [شخص اول مملکت]، بارها به این امر اشاره فرموده‌اند و اجرای قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی نیز گام بزرگی در راه تحکیم مبانی دموکراسی و حکومت محلی است.

در سراسر جهان حتی کشورهایی که با اصول مرکزیت مطلق اداره می‌شوند، مانند: اسپانیا، پرتغال، [اول] کشورهای سوسیالیست، اصل واگذاری کار مردم و ایجاد زمینه‌های لازم برای دموکراسی محلی و دخالت مستقیم افراد را در اداره و سرنوشت کشوری که در آن زندگی می‌کنند، محترم شمرده‌اند.

یکی از نویسندگان و متفکران فرانسوی به نام «الکس دوتوکویل» در این باره مطلبی دارد که اتحادیه شهرداری‌های آمریکا آن را سرلوحه بولتن هفتگی خود ساخته است و آن مطلب این است که «یک ملت ممکن است حکومت آزاد

و مستقلاً تشکیل دهد ولی بدون تاسیسات حکومت محلی فاقد روح آزادی است» چون اگر شهر را یک خانواده فرض کنیم این خانواده حق دارد که درآمد خود را هرطور می‌خواهد خرج کند. غذا هرچه می‌خواهد می‌خورد، هرطور می‌خواهد لباس می‌پوشد، در باغچه خود گل می‌کارد یا فرضاً چمن‌کاری می‌کند، مواد اولیه و خواروبار خود را از فلان خواروبارفروشی خریداری می‌کند و به‌همین شیوه همه‌ی امور خود را انجام می‌دهد. البته این خانواده دو مطلب را باید از نظر دور ندارد: یکی مراعات حال و خواسته افراد خانواده در شکل نیازمندی‌ها و تمایلات دیگرشان. دوم عدم دخالت در امور خانواده‌های دیگر، رعایت اصول اخلاقی و اجتماعی کشور خود و از این قبیل امور.

حال اگر اختصاصات خانواده را بر یک جامعه شهری منطبق سازیم به‌وجوه تشابه این دو کاملاً برمی‌خوریم. در حال حاضر هم، قوانین ایران با وجود قانون شهرداری‌ها (آن قسمت که مربوط به انجمن‌های شهر است) و قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی، موجبات تحکیم این امر را فراهم آورده است.

طبق قانون ایالتی، یک شهر عده‌ای را برای اداره امور شهر خود انتخاب می‌کند. آن‌ها یک نفر را برای امور اجرایی برمی‌گزینند و این شخص که شهردار نامیده می‌شود، با مشورت اعضای انجمن شهر را حل و فصل می‌کند.

اگر قبول داشته باشیم که یک خانواده می‌تواند و در بعضی موارد باید یک نشان ویژه داشته باشد (عملاً در طول تاریخ هم می‌بینیم که داشته است)، باید قبول کرد که یک شهر برای تظاهر شخصیت و قدرت قانونی و مشروع خود در جریان‌ها و رویدادهای اجتماعی باید نشان و پرچمی داشته باشد؛ چون این نشان و پرچم همانطور که گفتیم نماینده قدرت و ابراز شخصیت آن جامعه است. این جامعه باید در جمع جوامع دیگر به‌تظاهر بپردازد و خود را نشان دهد و در راه تعالی و پیشرفت خود روح تفوق جویی خود را ارضاء کند و این امر باید تحت یک سیستم اجتماعی و در سایه یک نشان و پرچم معنوی و مادی انجام گیرد. (اگر بتوانیم شبیه‌سازی کنیم شاید بتوان گفت که قوانین و مقررات حکومت محلی یک نشان و پرچم معنوی به‌شمار می‌رود).

حال باید ببینیم که وجود نشان و پرچم برای هر شهر موجبات کسر شأن و افتخار یا ملت و یا پرچم یک ملت می‌شود؟ عملاً با توجه به سنت‌های حکومت محلی سایر کشورها و نمونه‌هایی که درباره سایر موارد داریم، این امر هیچوقت چنین عامل منفی و تخریب‌کننده‌ای نبوده است.

اکنون اکثر موسسه‌های خصوصی و غیرخصوصی و حتی دولتی، پرچم و آرم مخصوص به خود دارند (مثلاً «شرکت نفت» یا بعضی سازمان‌های دولتی مانند «اداره استاندارد»، «نقشه‌برداری کشوری»- دانشگاه‌ها و غیره). اگر بخواهیم موضوع را بسط دهیم، باید بگوییم پس وجود این نشان‌ها موجب تخفیف و کسر شأن آرم دولتی یعنی همان نشان شیر و خورشید یا پرچم ملی ایران است درحالی که چنین نیست و این امر هیچگاه موجب تخفیف نبوده است.

از طرف دیگر باید دید که آیا این نظر در مقیاس جهانی خود قابل رد می‌باشد؟ همانطور که گفته شد حتی در کشورهایی که با سیستم مرکزیت مطلق اداره می‌شود (مانند کشورهای اسپانیا و پرتغال...)، نتوانسته‌اند این امر را نادیده بگیرند و مثلاً در اسپانیا هر شهر نشان و پرچم مخصوصی دارد و کشورهای دیگر همین‌طور است.

به‌طوری که تحقیق شده از ۲۳ کشور سلطنتی، کلیه شهرها در کشورهای سلطنتی اروپایی دارای آرم و نشان مخصوصی می‌باشند. و تنها کشورهایی که شهر ایشان فاقد آرم و نشان است چند کشور آسیایی و جدیدالتأسیس می‌باشند. از جمله این کشورها: اردن، افغانستان، حبشه، سیام، عربستان سعودی، کامبوج، لایوس، لیبی، مراکش و نپال که به درستی معلوم نیست که تاکنون برای شهرها نشان تهیه کرده یا نکرده باشند.

در خاورمیانه اکنون شهرهای کشور ترکیه، ... [فلسطین اشغالی]، ایران، هندوستان و پاکستان، شهرهایشان یا دارای آرم است، یا اقداماتی برای تهیه آرم به‌عمل آورده‌اند. بنابراین ملاحظه می‌شود که این اقدام یک عمل نوظهور نیست که منحصر کشور ما به آن اقدام کرده باشد. در بعضی موارد تهیه نشان و پرچم برای شهرها امری اجتناب‌ناپذیر به‌نظر می‌رسد. از آن جمله در هنگام برگزاری مسابقه‌های ورزشی بین دو شهر است که هریک باید با نشان و پرچم ویژه خود، در این مسابقه‌ها شرکت کنند. شاید پاسخ مقدر آن این باشد که دو تیم ورزشی می‌توانند از دو رنگ مختلف استفاده کنند یا نام شهرستان را روی لباسشان بنویسند. البته همه کار می‌توان کرد ولی با توجه به دلایلی که در آغاز این بحث ارایه شد، این امر غیر قابل قبول می‌شود.

بنا بر این همانطور که یک کشور باید پرچمی داشته باشد که نشان‌دهنده قدرت قانونی و حاکمیت ملی آن باشد، به همان دلیل، یک شهر باید پرچم و

۵- برای تاریخچه‌ای از شکل‌گیری نشان‌ها در اروپای قرون وسطی بنگرید به:

- کلانی، رضا. ۱۳۹۴. مقدمه‌ای بر تاریخ و مبانی نشان‌شناسی، فصل اول: مروری مختصر بر تاریخچه‌ی نشان‌ها.

نشان داشته باشد که حاکی از قدرت و حاکمیت محلی آن باشد. مثلاً چه مانعی دارد که هنگام برگزاری مسابقه‌ها، دو شهر تحت نشان و پرچم جداگانه در راه کسب افتخارهای ورزشی کوشش کنند؟ یا مگر وجود نشان و پرچم شهری در کشورهای دیگر پرچم و نشان ملی آن‌ها را نفی کرده است.

البته نشان و پرچم ملی حاکی از وحدت و حاکمیت ملی و قدرت عالی مملکتی است و به هیچ وجه درست نیست اگر تصور شود که پرچم و نشان یک شهر کوچک ۵۰۰ نفری می‌تواند پرچم سه رنگ و نشان شیر و خورشید را نفی کند. به همان دلیل که نشان خانوادگی نمی‌تواند نشان محلی و ملی را نفی کند و به همان دلیل که علم‌ها و بیرق‌های مذهبی که در سوگواری‌ها حمل می‌شوند، چنین نقشی نمی‌توانند داشته باشند. شاید از این جهت بوده است که نخستین بار هم رییس سازمان تربیت بدنی (سازمان تندرستی و تفریحات سالم فصلی)، تقاضای تهیه آرم و پرچم را برای شهرها کرده است. چون اگر به تاریخچه تهیه آرم برای شهرها که در یک مبحث دیگر خواهد آمد مراجعه شود، می‌بینیم که نخستین شخصی که به لزوم این امر آگاهی یافته است، رییس سازمان تربیت بدنی بوده است و بعد از آن اقدام‌های اساسی در جهت تحقق این امر برداشته شده است.

سند شماره (۵۹): استعلام اتحادیه شهرداری‌ها از اداره کل سیاسی وزارت کشور در مورد نحوه‌ی استفاده شهرداری‌ها از بیرق و ابعاد آن، در جریان برگزاری جشن‌ها.

[وسط:] نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت راست:] نشان اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت چپ:] تاریخ: ۱۳۴۶/۰۶/۰۵ شماره: ۱/۴۲۵۱ پیوست:-

اداره کل سیاسی وزارت کشور.

چون اکثر شهرداری‌های کشور دارای پرچم اختصاصی می‌باشند و در مورد نحوه‌ی استفاده از آن برای جشن‌ها [...] از این اتحادیه استعلام نموده‌اند و چون در بخشنامه شماره ۱۳۷۳۹-۱۳۴۶/۰۵/۲۲ و تصویب نامه شماره ۲۴۸۷۸-۱۳۴۷/۱۱/۲۵ به ابعاد پرچم سه رنگ شهرداری‌های کشور اشاره نشده است، لذا خواهشمند است مقرر فرمایند: نظریه آن اداره کل را در موارد فوق‌الذکر با توجه به فوریت امر اعلام فرمایند.

هادی مبرقع

مدیرعامل [امضاء]

سند شماره (۶۰): اعلام نظر اداره کل سیاسی وزارت کشور به اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نحوه‌ی استفاده شهرداری‌ها از بیرق سه رنگ و اختصاصی و ابعاد آن، در جریان برگزاری جشنها و درخواست مستندات قانونی بیرق‌های شهرداری‌ها.

[وسط:] نشان شیروخورشید

وزارت کشور

[سمت راست:] تاریخ: ۱۳۴۶/۰۶/۱۱، شماره: ۱۵۰۴۹، پیوست:-

اتحادیه شهرداری‌های ایران

عطف به نامه شماره ۱/۴۲۵۱-۱۳۴۶/۰۶/۰۵ [۱۳]

طبق مشخصات ابعاد پرچم که به تصویب هیئت وزیران رسیده است، ابعاد پرچم ادارات دولتی و سازمان‌های هم‌ردیف آن‌ها در شهرستان‌ها ۹۰×۱۵/۵۷۵ تعیین گردیده است. بنابراین شهرداری‌های مربوطه می‌توانند از پرچم‌های رسمی به ابعاد مذکور استفاده از پرچم‌های اختصاصی شهرداری‌ها در اعیاد و جشنها [...] در صورتیکه مستند و مجوز قانونی داشته باشد مانعی ندارد. ضمناً استفاده از پرچم‌های اختصاصی شهرداری‌ها در اعیاد و جشنها در صورتیکه مستند و مجوز قانونی داشته باشد مانعی ندارد. خواهشمند است دستور فرمائید رونوشتی از مستندات قانونی را به وزارت کشور ارسال دارند.

[از طرف] وزیر کشور

[امضاء]

(۱) حاشیه پایین، سمت راست: آقای نامدار: خیلی فوری. مذاکره فرمائید.

۱۳۴۶/۰۶/۱۲

(۲) حاشیه پایین، سمت چپ: سابقه ضمیمه گردید. ۱۳۴۶/۰۶/۱۲ [امضاء]

[مهر ثبت دبیرخانه:] سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران، شماره ۱/۴۴۶۱،

تاریخ ۱۳۴۶/۰۶/۱۲

سند شماره (۶۱): مکاتبه مدیرعامل اتحادیه شهرداری‌های ایران (هادی مبرقع) با استانداری‌ها و فرمانداری‌های کل در خصوص تعویض پرچم‌های کهنه و غیرقانونی برای شرکت در جشن [...]؟

تاریخ: ۱۳/۴۶/۱۲ [۱۳]

شماره: ۱/۴۴۶۹

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری های کشور

استفاده قرار دهند، بنابراین خواهشمند است، با توجه به تعلیمات مقامات
صلاحیتدار اقدامات زیرین را در اسرع وقت معمول دارند:

در صورتی که بعضی از شهرداری ها، در پرچم خود تغییراتی داده اند و پرچم
آن ها مطابق با نمونه اتحادیه شهرداری ها نیست باید هر چه زودتر نسبت به محو
تغییرات مذکور و تطبیق آن با اصل تصویر پرچم که قبلا با آرم مربوطه برای
آن ها فرستاده شده، اقدام سریع معمول دارند.

در صورتی که در بعضی از شهرداری ها، نمونه پرچم مفقود، یا در دسترس
نباشد، مراتب را تلگرافی به این اتحادیه اطلاع دهند، تا از روی نسخه دوم اصل،
که در اتحادیه موجود است، به هزینه شهرداری مربوطه نمونه ای جهت آن ها
فرستاده شود. هزینه تهیه عکس رنگی از نمونه پرچم، مبلغ پانصدریال برآورد
شده است که باید به حساب «۱۳۷۸ بانک مرکزی» واریز گردد.

چون شهرداری های کشور باید مراسم جشن فرخنده [...] را با آمادگی کافی و
تجلیل و شکوه فراوان برگزار نمایند، لذا شهرداری هایی که قبلا پرچم مربوط را
تهیه کرده اند، شایسته است نسبت به تعویض آن هر چه زودتر اقدام نمایند، که
در جریان جشنها از پرچم های نو استفاده شود.

ضمنا ابعاد سه رنگ پرچم شهرداری های کشور که باید دارای شیر و خورشید
نیز باشد ۱/۵۷۵*۹۰ است. دستور فرمایید نسبت به تهیه پرچم سه رنگ
به تعداد کافی و با توجه به ابعاد مذکور جهت استفاده در جشن های فرخنده
[...] اقدام فوری معمول فرمایند.

خواهشمند است وصول بخشنامه و نتیجه اقدام های خود را اعلام فرمایند. پ

هادی مبرقع - مدیرعامل

رونوشت برابر اصل است

[مهر. امضاء] ۱۳/۴۶/۷/۱۲ [۱۳]

سند شماره (۶۳): پاسخ اتحادیه شهرداری ها به معاونت سیاسی وزارت کشور در
مورد مستندات قانونی و مجوز مقام مسئول برای تهیه بیرق های اختصاصی
شهرداری ها.

[اوسط: نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری های ایران

جناب آقای استاندار محترم - فرماندار کل محترم

به پیوست رونوشت بخشنامه ای را که جهت شهرداری های آن استان - [یا]
فرمانداری کل فرستاده شده، ایفاد می دارد. خواهشمند است به هر نحو [که]
مقتضی می دانند، نظارت فرمایند که شهرداری هایی که فاقد پرچم بوده و یا
در پرچم خود برخلاف نمونه ارسالی به وسیله اتحادیه شهرداری ها تغییراتی
داده اند یا پرچم های آن ها کهنه و غیرقابل استفاده است، هر چه زودتر به نحوی
اقدام کنند که در مراسم جشن های پرشکوه بتوانند از پرچم های مناسبی
استفاده نمایند.

قبلا از همکاری آن جناب در این باره تشکر می نمایم.

[امضاء:]

مدیرعامل

هادی مبرقع

سند شماره (۶۲): رونوشت مکاتبه مدیرعامل اتحادیه شهرداری های کشور با
شهرداری های کشور در خصوص تهیه بیرق و نشان مناسب برای برگزاری
جشن [...]

[سمت راست: نشان اختصاصی شهر

شهرداری شوشتر

[سمت چپ: تاریخ: ۱۳/۴۶/۱۲] شماره: ۱/۴۴۷۰

خیلی فوری

شهرداری شوشتر

به قرار اطلاع واصله بعضی از شهرداری های کشور در پرچمی که به وسیله این
اتحادیه جهت آن ها تهیه شده تغییراتی داده اند.

از آنجا که تهیه پرچم و آرم شهرداری های کشور تحت نظر کمیسیون
صلاحیتدار و کارشناسان مطلعی تهیه می شود، اقدام اینگونه شهرداری ها
به هیچ وجه صحیح نبوده و چون، جشن فرخنده [...] به مبارکی قریبا برگزار
خواهد شد و لازم است شهرداری ها، در جشن های مربوط، پرچم خود را مورد

[اسمت راست:] نشان اتحادیه شهرداری‌های ایران

[اسمت چپ:] تاریخ: ۱۳/۴۶/۰۶/۱۴ شماره: ۱/۴۴۶۱ پیوست: دارد

جناب آقای دکتر زنگنه معاونت محترم سیاسی وزارت کشور

در پاسخ به نامه شماره ۱۵۰۴۹-۱۳/۴۶/۰۶/۱۱ راجع به استفاده از پرچم‌های اختصاصی شهرداری‌ها در اعیاد و جشن‌ها و وجود مستند و مجوز قانونی، ضمن ارسال فتوکپی گزارش مورخ ۱۳/۳۷/۰۱/۳۱ رئیس اداره کل امور شهرداری‌ها به تیمسار سپهبد باتمانقلیچ (وزیر کشور وقت) مراتب زیر به استحضار می‌رسد:

همانطور که از مفاد نامه مذکور برمی‌آید، تهیه آرم و پرچم از سال ۱۳۳۰ توسط کمیسیون انجام می‌گرفته که با موافقت مقام وزارت بوده است که از این مرحله سوابقی در این اتحادیه موجود نیست، ولی دستور مقام وزارت در حاشیه نامه مورخ ۱۳/۳۷/۰۱/۳۱ مبین مستند و مجوزی است که از یک مقام مسئول نسبت به تهیه آرم و پرچم شهرداری‌ها صادر شده و از آن پس پرچم‌های مذکور توسط اتحادیه شهرداری‌ها تهیه شده است.

هادی مبرقع

مدیرعامل

[امضاء]

[همراه با پیشنویس به تاریخ ۱۳/۴۶/۰۶/۱۳]

سند شماره (۶۴): گزارش پیگیری موضوع تجدید و تهیه بیرق به وسیله شهرداری‌ها و درخواست برگشت دادن آلبوم‌های نشان و بیرق از وزارت فرهنگ و هنر [متولی جدید تجدیدنظر در نشان‌ها و بیرق‌ها] به اتحادیه برای ارسال نمونه بیرق و نشان به شهرداری‌های متقاضی.^۷

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

تاریخ: ۱۳/۴۶/۰۶/۲۳

شماره: ۱/۴۷۵۲

خیلی فوری

جناب آقای ادیب محمدی معاونت محترم پارلمانی وزارت کشور.

پیرو نامه شماره ۱۳/۴۶/۰۶/۱۳-۱/۴۴۷۴ در مورد تعویض- تجدید و تهیه پرچم به وسیله شهرداری‌ها و استفاده از آن در مراسم فرخنده تاجگذاری

۷ - شفيعی، حسن. (همان)، صص ۱۵۳-۱۵۴

به‌طوریکه قبلاً طی نامه مذکور به استحضار رسیده است، به وسیله بخشنامه ۱۳/۴۶/۰۶/۱۲-۱/۴۴۷۰ موضوع، به‌طور دقیق به اطلاع شهرداری‌های کشور رسید و بخشنامه شماره ۱۳/۴۶/۰۶/۱۲-۱/۴۴۶۹ نیز برای نظارت و تسریع در جریان امر به استناداری‌ها- فرمانداری‌های کل و فرمانداری‌های مستقل یزد و زنجان ارسال گردید.

پس از ارسال بخشنامه‌های مذکور تاکنون قریب ۳۰ فقره تلگراف و نامه از شهرداری‌ها واصل شده و همه درخواست ارسال فوری نمونه پرچم و آرم شهرداری را دارند و چون برای ارسال نمونه آرم و پرچم‌های مذکور دسترسی به آلبوم‌های اتحادیه که فعلاً در اختیار جناب آقای جباری (معاون وزارت فرهنگ و هنر) می‌باشد، ضرورت دارد و ایشان در تماس تلفنی که راجع به استرداد آلبوم‌ها گرفته شد، از انجام این امر خودداری کردند، علیهذا با توجه به مراتب فوق و عنایت به این موضوع که [در] وزارت فرهنگ و هنر تا بعد از جریان جشنهای فرخنده [...] فرصت بررسی آرم‌ها و پرچم‌های مذکور را نخواهند داشت، متمنی است ترتیبی اتخاذ فرمایند که فعلاً آلبوم‌ها به اتحادیه شهرداری‌ها برگشت داده شود تا نسبت به ارسال نمونه پرچم و آرم برای آن دسته از شهرداری‌ها که آرم و پرچم دارند و به عللی مفقود و معدوم شده، اقدام فوری به عمل آید.

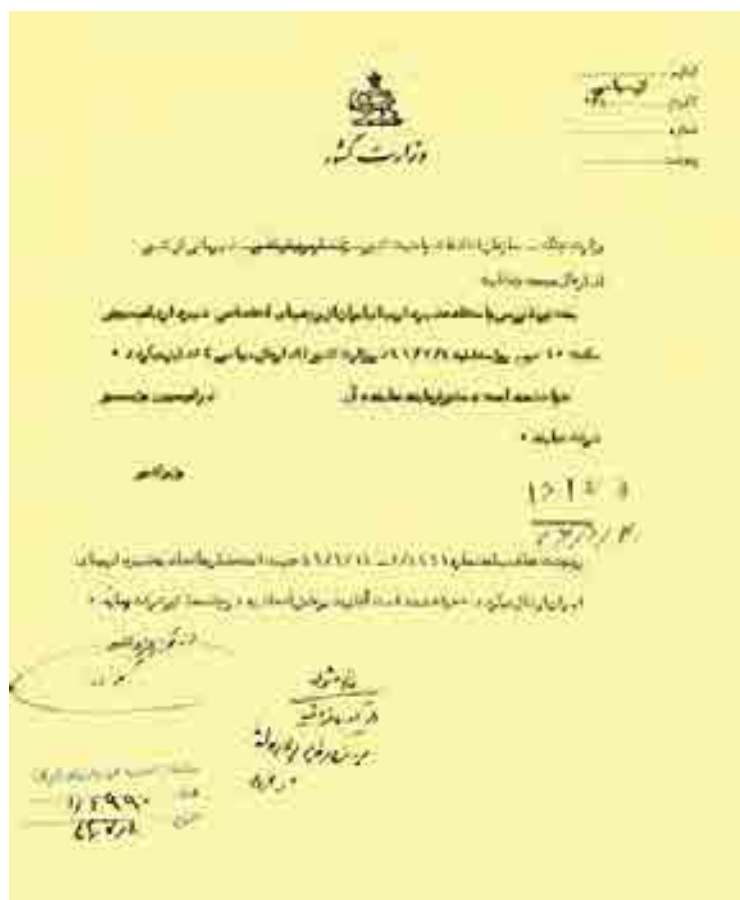
ضمناً [به] شهرداری‌هایی که در آلبوم مذکور، فاقد آرم و پرچم می‌باشد، متذکر خواهد شد که فعلاً در مراسم جشن، فقط از پرچم سه رنگ ملی استفاده نمایند تا بعد از جریان جشنها نسبت به تهیه آرم و پرچم جهت آن‌ها نیز اقدام گردد. [امضاء:]

مدیرعامل

هادی مبرقع

[حاشیه راست:] آقای مهندس مبرقع خواهشمند است، حضوراً مذاکره فرمایید. ۴۶/۲/۲۶

[حاشیه راست:] جناب آقای محمدی معاون پارلمانی وزارت کشور مذاکره گردید و فرمودند چون قرار است در آرم و پرچم‌های شهرداری‌ها به وسیله وزارت فرهنگ و هنر تجدیدنظر شود، بنابراین بخشنامه مجددی نوشته [شود] که آرم و پرچم [لزوم] ندارد، به استفاده از پرچم سه رنگ اکتفا نمایند. استرداد آلبوم‌ها و آرم [را] از وزارت فرهنگ و هنر فعلاً مقدور ندانسته‌اند. بنابراین اساس، بخشنامه‌ای جهت شهرداری‌ها تهیه فرمایند. ۴۶/۲/۲۹ [حاشیه پایین:] اندیکس شد.

سند شماره (۶۵): دعوت اداره کل سیاسی وزارت کشور از وزارت جنگ- سازمان اطلاعات و امنیت کشور- شهربانی کل کشور- اداره کل بهبود و نظارت برای معرفی نماینده برای شرکت در کمیسیون مربوط به بررسی و استفاده شهرداری های ایران از بیرق های اختصاصی شهرداری.

[اوسط: نشان شیر و خورشید

وزارت کشور

[سمت راست: اداره: کل سیاسی

تاریخ - ۱۳۴۰، شماره -، پیوست -

وزارت جنگ- سازمان اطلاعات و امنیت کشور- شهربانی کل کشور- اداره کل بهبود و نظارت

به منظور بررسی و استفاده شهرداری های ایران از پرچم های اختصاصی شهرداری، کمیسیونی ساعت ۱۰ صبح روز سه شنبه ۱۳۴۰/۰۷/۰۴ در وزارت کشور (اداره کل سیاسی) تشکیل می گردد.

خواهشمنداست دستور فرمایند نماینده آن [ساختار] در کمیسیون مزبور شرکت نمایند.

وزیر کشور

۱۶۱۷۵

۱۳۴۰/۰۶/۳۰ [۱۳]

رونوشت: عطف به نامه شماره ۱/۴۴۶۱-۱۳۴۰/۰۶/۱۴ [۱۳] جهت استحضار به اتحادیه شهرداری های ایران ارسال می گردد. خواهشمنداست آقای مدیرعامل اتحادیه در جلسه مذکور شرکت فرمایند.

[از طرف [وزیر کشور

[امضاء؟]

[حاشیه پایین: خانم عسری: یادآوری فرمائید. پرونده مربوطه همراه برده شود. ۱۳۴۰/۰۷/۰۲ [۱۳]

[مهر ثبت دبیرخانه] سازمان اتحادیه شهرداری های ایران، شماره ۱/۴۹۹۰، تاریخ ۱۳۴۰/۰۷/۰۱ [۱۳]

سند شماره (۶۶): اعلام اداره کل سیاسی وزارت کشور به اتحادیه شهرداری های در مورد نحوه تامین، مراکز تهیه و نوع پرچم، برای استفاده در جریان جشنها[...]

[اوسط: نشان شیر و خورشید

وزارت کشور

[سمت راست: اداره: کل سیاسی

تاریخ: ۱۳۴۰/۰۷/۰۱، شماره: ۱۷۴۶۱، پیوست -

اتحادیه شهرداری های ایران

عطف به نامه شماره ۱/۴۴۶۱-۱۳۴۰/۰۶/۱۴ [۱۳]

چون با انتزاع کارخانجات از سازمان برنامه امکان تهیه پرچم برای سازمان برنامه و بودجه مقدور نبود، لذا با جلب موافقت قبلی، شرحی به شرکت کارخانجات دولتی ایران نوشته شد که تهیه پرچم را به یک یا چند کارخانه نساجی ارجاع و نشانی فروشگاه های مربوطه را اعلام دارند.

اینک به طوریکه از شرکت سهامی کارخانجات ایران اعلام داشته اند، فعلا در کارخانجات نساجی تابعه آن شرکت، فقط پرچم به عرض ۹۰ سانتیمتر در طاقه های چهل متری با نظر شورایی عالی جشنها[...]. تهیه و به قرار متری ۲۵ ریال فروخته شده و بافت آن کماکان ادامه دارد.

نشانی فروشگاه های پارچه پرچم در تهران به شرح زیر:

برای عمده فروشی- سازمان فروش صنایع نساجی واقع در خیابان استخر، شرکت سهامی کارخانجات ایران؛

فروشگاه شماره ۱ اول خیابان استخر؛

فروشگاه شماره ۲ روبه روی وزارت دادگستری؛

فروشگاه شماره ۴ مقابل اداره کل دخانیات

(۲)

اعلام، ضمنا در اغلب شهرستان های کشور، فروشگاه قماش شرکت سهامی

کارخانجات ایران دایر است و پرچم مورد بحث را به قدر کافی برای فروش در اختیار دارند.

خواهشمنداست دستور فرمایند در صورت احتیاج اقدام مقتضی معمول دارند.

[از طرف [وزیر کشور

[امضاء]

(۱) حاشیه چپ، صفحه اول: آقای تشهیدی: با توجه به سابقه و ابعاد پرچمی

که باید مورد استفاده اتحادیه واقع گردد، نسبت به تهیه پرچم جدید از طریق امور مالی اقدام شود. ۱۳۴۰/۰۷/۰۲ [۱۳]

(۲) حاشیه راست، صفحه اول: آقای نامدار: در پاسخ نامه های شهرداری ها، راجع

به تهیه پرچم سه رنگ، با توجه به مفاد بخشنامه اقدام شود. ۱۳۴۰/۰۷/۰۲ [۱۳]

(۳) حاشیه راست، صفحه اول: در پرونده پرچم بایگانی شود. ۱۳۴۰/۰۷/۰۴ [۱۳]

[مهر ثبت دبیرخانه] سازمان اتحادیه شهرداری های ایران، شماره ۱/۵۰۴۹،

تاریخ ۱۳۴۰/۰۷/۰۱

سند شماره (۶۷): تعیین تکلیف اتحادیه شهرداری‌ها در خصوص نحوه‌ی استفاده از نشان و بیرق‌های اختصاصی و پرچم ملی در جریان برگزاری جشن‌ها[...]
توسط شهرداری‌ها.^۸

وزارت کشور
اتحادیه شهرداری‌های ایران
تاریخ: ۱۳۴۶/۷/۵
شماره: ۱/۵۱۹۱

پیرو بخشنامه شماره ۱۳۴۶۰-۱۳۴۶/۶/۱۳ در مورد تهیه آرم و پرچم شهرداری‌ها جهت استفاده در جشن‌های فرخنده [...], چون اخیراً وزارت فرهنگ و هنر طبق تصمیم مقامات ذیصلاح، عهده‌دار بررسی آرم و پرچم‌های تهیه شده از طرف اتحادیه شهرداری‌ها گردیده است و احتمال نمی‌رود نظر قطعی وزارتخانه مزبور، قبل از یکی دوماه آینده اعلام شود، بنابراین: موضوع تهیه آرم و پرچم جدید، جهت شهرداری‌هایی که به‌طور کلی فاقد آرم و پرچم بوده‌اند، در حال حاضر منتفی خواهد بود.
در مورد شهرداری‌هایی که دارای پرچم شهرداری هستند، می‌توان کماکان از پرچم‌های موجود استفاده کنند، ولی تهیه تعداد زیاده‌تر، از لحاظ احتمال تجدیدنظر در پرچم قبلی و لزوم تعویض آن، [در حال حاضر] ضرورتی نخواهد داشت.

در مورد شهرداری‌هایی که تقاضای ارسال نمونه پرچم قبلی را نموده‌اند، شایسته است از هرگونه اقدام تازه در مورد تهیه پرچم شهرداری خودداری نمایند و چنانچه بعضی از شهرداری‌ها مبلغ پانصد ریال (موضوع بند ۲ بخشنامه شماره ۱۳۴۶۰-۱۳۴۶/۶/۱۳) را برای اتحادیه ارسال نموده‌اند، وجه ارسالی، در صورت وجود بدهی شهرداری به اتحادیه، به حساب بستانکار آن منظور و در غیر اینصورت، مسترد خواهد گردید.

بدیهی است کمیته شهرداری‌ها در کلیه مراسم جشن‌های فرخنده [...] از پرچم‌های رنگ ملی به ابعاد اعلام شده استفاده خواهند نمود.
ضمناً برای تهیه پرچم سه رنگ ایران، شهرداری‌ها می‌توانند به فروشگاه‌ها، کارخانه‌های دولتی ایران در شهر خود یا نزدیک‌ترین شهری که فروشگاه [و] کارخانه‌های دولتی ایران در آنجا دایر است و یا در غیر دو صورت فوق، از فروشگاه مرکزی آن، در تهران واقع در خیابان استخر؛ یا فروشگاه‌های شماره ۲ روبه روی دادگستری و فروشگاه شماره ۴ مقابل اداره دخانیات مراجعه نمایند. عرض پارچه‌های پرچمی ۹۰ سانتیمتر است و از قرار هر متر ۲۵ ریال فروخته می‌شود.

[امضاء:]

مدیرعامل
هادی مبرق

سند شماره (۶۸): استعلام استانداری خوزستان از اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نحوه استفاده از نمونه بیرق‌های اختصاصی شهرها.
[اوسط:] نشان شیر و خورشید
وزارت کشور
استانداری خوزستان

خیلی فوری است
مممممممممم

شهرداری
دستور فرمایند با توجه به بخشنامه شماره ۱۳۴۶۰-۱۳۴۶/۶/۱۳ اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نحوه استفاده از نمونه پرچم شهرداری‌ها از نتیجه اقدام معموله، استانداری را مستحضر سازند.
رئیس اداره امور شهرداری‌های خوزستان
عادلی [امضاء]

گیرنده رونوشت

وزارت کشور اتحادیه شهرداری‌های ایران عطف به مرقومه ۱/۴۴۶۹ - ۱۳۴۶/۶/۱۳

۸- شفیعی، حسن. (همان)، صص ۱۵۶-۱۵۵.

[حاشیه راست:] ۶۷۰۳/ش ۱۳۴۶/۰۷/۰۴

[حاشیه پایین:] آقای افشار ۱۳۴۶/۷/۹

[مهر ثبت:] سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران، شماره ۱/۵۴۰۷، تاریخ ۱۳۴۶/۰۷/۰۶
بایگانی

سند شماره (۶۹): درخواست اتحادیه شهرداری‌ها از فروشگاه شماره یک شرکت سهامی کارخانجات ایران برای تحویل پرچم سه رنگ با نشان شیر و خورشید برای استفاده در جشن‌ها[...].

[سمت راست: نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران]

[اوسط: نشان شیروخورشید]

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت چپ: تاریخ: ۱۳/۰۷/۴۶] [۱۳] شماره: ۱/۵۶۰۲ پیوست:-

فروشگاه شماره یک شرکت سهامی کارخانجات ایران

خواهشمنداست دستور فرمائید: تعداد ۱۰ عدد پرچم سه رنگ با علامت شیر و خورشید به ابعاد ۱/۴×۲۴ جهت استفاده در جشن‌های فرخنده [...] به آقای محمدرضا تولمی کارپرداز این اتحادیه تحویل و صورتحساب مربوطه را ارسال، که نسبت به پرداخت بهاء آن اقدام گردد. از اقدامی که در این مورد به عمل خواهند آورد، قبلاً تشکر می‌نماید.

هادی مبرقع

مدیرعامل

[امضاء]

گیرنده رونوشت

سند شماره (۷۰): ارائه خلاصه تحقیق رییس امور انتشارات اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نشان و بیرق شهرها در کشورهای مختلف، به مدیرعامل اتحادیه شهرداری‌ها.^۹

۱۳/۰۷/۴۶ [۱۳]

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

مقام محترم مدیریت عامل شهرداری‌های ایران.

در اجرای دستور آن جناب دایر بر تحقیق در مورد آرم شهرها در کشورهای مختلف، نتیجه بررسی‌های مربوط را در این زمینه [را] ذیلاً به استحضار می‌رساند:

در کشور آلمان غیر از شهرداری‌های جدیدالتاسیس و بعضی شهرداری‌های نواحی روستایی، کلیه شهرها دارای آرم و پرچم می‌باشند.

شهرداری‌های آمریکا همه دارای آرم می‌باشند.

شهرهای انگلستان نیز دارای آرم می‌باشند و شهرداری‌های جدیدالتاسیس، با تصویب مقام مخصوصی که نشان‌های مختلف نیز به پیشنهاد او اعطا می‌شود و معمولاً یکی از لردهای مهم سرپرستی این کار را به عهده دارد، مورد تصویب قرار می‌گیرد.

پیشنهاد آرم هر شهرداری یا شهر به وسیله اتحادیه شهرداری‌های انگلستان انجام می‌پذیرد.

در اکثر کشورهای اروپایی شهرها دارای آرم می‌باشند.

در کشور هلند کلیه شهرهایی که دارای شهرداری هستند، اعم از بزرگ و کوچک، دارای آرم می‌باشند.

در کشور پاکستان شهرهای بزرگ که به صورت کورپوریشن Corporation اداره می‌شوند، مانند: کراچی، لاهور، داکا که در ضمن، بیش از دویلمیون جمعیت دارند، دارای آرم می‌باشند و سایر شهرها که به صورت Municipality است، فعلاً آرم ندارند.

در کشور ترکیه شهرهایی که به عنوان مراکز جلب جهانگرد اعلام شده مانند استانبول، ازمیر، آنکارا، ادرنه و چند شهر، دیگر دارای آرم می‌باشند و بقیه به محض اعلام به عنوان مرکز جهانگردی دارای آرم مخصوص خواهند شد.

در ... [فلسطین اشغالی] حتی کیبوتسها (دهکده‌های اشتراکی) دارای آرم می‌باشند و از این آرم در فرم‌های گوناگونی استفاده می‌کنند.

در مورد کشورهای عراق، لبنان، ژاپن، مصر و اندونزی نیز پژوهش‌هایی به عمل آمده که نتیجه قطعی آن، هنوز اعلام نشده و بدیهی است در صورت دریافت هرگونه اطلاعاتی از منابع مذکور نتیجه به استحضار خواهد رسید.

[امضاء:]

با تقدیم احترام

رییس امور انتشارات

اسدالله نامدار

[حاشیه راست: آقای نامدار اطلاعات بسیار جالبی گردآوری فرموده‌اید، بهتر است [که]:

منابع اطلاعات خود را ذکر نمایید که گزارش شما مستند به مدارک ثبتی باشد. راجع به پرچم هم تحقیقاتی بفرمایید.

چنانچه اطلاعات هم گردآوری شد، به اینجانب تسلیم فرمایید که یکجا در کمیسیون مطرح گردد.

۴۶/۹/۱۲

[حاشیه راست: به نظر مقام محترم مدیریت عامل می‌رساند:

منابع اطلاعات به جز آمریکا و انگلستان که دایره‌المعارف بوده است، بقیه به وسیله وابسته‌های مطبوعاتی سفارتخانه‌های مختلف گردآوری شده است.

راجع به پرچم در مورد آمریکا و انگلستان و فرانسه که شهرها پرچم به خصوصی دارند، متأسفانه بند دیگری به دست نیامد. امید است بتواند در آینده راجع به این موضوع تحقیق بیشتری بنماید.

در مورد عراق و ژاپن اطلاعات لازم ارائه خواهد شد. ولی هنوز اطلاع به اینجانب نرسیده است.

[امضاء:]

با تقدیم احترام

اسداله نامدار ۴۶/۹/۱۹

[حاشیه چپ: بایگانی شود. ۴۶/۹/۲۲]

سند شماره (۷۱): ارسال نتیجه‌ی مطالعات در مورد آرم و پرچم شهرها در کشورهای مختلف، برای اداره کل سیاسی وزارت کشور.^{۱۰}

تاریخ: ۴۶/۹/۲۲ [۱۳]

شماره: ۱۷۴۲۸

پیوست: دارد

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

اداره کل محترم سیاسی - وزارت کشور.

پیرو نامه شماره ۱/۶۶۰۲ مورخ ۴۶/۸/۲۴ [۱۳]، اینک نتیجه مطالعات بعدی را نیز به شرح زیر به استحضار می‌رساند:

در کشور آلمان غیر از شهرداری‌های جدیدالتاسیس و بعضی شهرداری‌های نواحی روستایی، کلیه شهرها دارای آرم و پرچم می‌باشند.

شهرداری‌های آمریکا همه دارای آرم می‌باشند.

شهرهای انگلستان نیز همه دارای آرم می‌باشند و شهرداری‌های جدیدالتاسیس، با تصویب مقام مخصوصی که نشان‌های مختلف نیز به پیشنهاد او اعطاء می‌شود و معمولاً یکی از لردهای مهم سرپرستی این کار را به عهده دارد، مورد تصویب قرار می‌گیرد.

پیشنهاد آرم هر شهرداری یا شهر به وسیله اتحادیه شهرداری‌های انگلستان انجام می‌پذیرد.

در اکثر کشورهای اروپایی شهرها دارای آرم می‌باشند.

در کشور هند کلیه شهرهایی که دارای شهرداری هستند، اعم از بزرگ و کوچک، دارای آرم می‌باشند.

در کشور پاکستان شهرهای بزرگ که به صورت کورپوریشن Corporation اداره می‌شوند، مانند: کراچی، لاهور، داکا که در ضمن بیش از دویلمیون نفر جمعیت دارند، دارای آرم می‌باشند و سایر شهرها که به صورت Municipality است، فعلاً آرم ندارند.

در کشور ترکیه شهرهایی که به عنوان مراکز جلب جهانگرد اعلام شده، مانند استانبول، ازمیر، آنکارا، ادرنه و چند شهر دیگر دارای آرم می‌باشند و بقیه به محض اعلام به عنوان مرکز جهانگردی دارای آرم مخصوص خواهند شد.

[در ... [فلسطین اشغالی] حتی کیبوتسها (دهکده‌های اشتراکی) دارای آرم می‌باشند و از این آرم در فرم‌های گوناگونی استفاده می‌کنند.

در مورد سایر کشورها نیز مطالعاتی در جریان است که پس از حصول نتیجه،

[امضاء]

مدیرعامل

هادی مبرق

[۱۳]۴۶/۱۱/۲۷

شماره: ۲۹

نامه اتحادیه شهرداری‌های ایران

شما و مطبوعات.

بریده جراید روز.

مجله سپید و سیاه

مدیر محترم مجله سپید و سیاه.

در تاریخ ۱۳/۴۶/۱۰/۱۶ در آن مجله محترم مطلبی درباره آرم شهرداری‌ها درج شده بود که چون آرم شهرداری‌های کشور، توسط این اتحادیه تهیه شده است، مراتب زیر را برای روشن شدن اذهان خوانندگان به اطلاع می‌رساند:

تهیه آرم شهرداری‌های کشور از سال ۱۳۳۵ به اتحادیه شهرداری‌های ایران واگذار شد و آقای پروفیسور رومانفسکی (رئیس موزه دانشکده افسری) که تخصصی در این امر داشت، عهده‌دار تهیه آرم گردید. طی سالهای ۱۳۳۵ تا ۱۳۴۳ [۱۳]۴۳ در این آرم ۳۵۰ آرم تهیه شد. در سال ۱۳۴۳ چون پیشنهاداتی درباره نحوه تهیه آرم شده بود، بنابراین کمیسیونی مأمور تجدیدنظر در آرم‌های شهرداری گردید. این کمیسیون پس از تهیه ۱۳ آرم به کار خود [به طور موقت] پایان داد و مقرر گردید که ماهیت تهیه آرم برای شهرها در کمیسیونی در وزارت کشور تحت بررسی قرار گیرد. کمیسیون اخیر، تهیه آرم را برای شهرهای کشور تجویز کرده و در نظر است این اقدام در وزارت فرهنگ و هنر دنبال گردد تا پس از تایید موضوع از طرف مقام‌های مسوول [او] با فراهم ساختن مجوزهای قانونی، آرم‌های مذکور به طور قطعی مورد استفاده کلیه شهرداری‌های ایران قرار گیرد.

[حاشیه چپ:] در پرونده آرم شهرداری‌ها بایگانی شود. ۱۳۴۶/۱۲/۱۲

تاریخ: ۱۳/۴۶/۱۱/۱۷

شماره: ۲۹۲۳۳

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

عطف به نامه شماره ۱۳/۴۶/۹/۲۹-۱/۷۷۱۷ درباره آلبوم‌های آرم شهرداری‌ها، طبق اعلام سازمان اطلاعات و امنیت کشور ۶ جلد آلبوم بزرگ و ۱ جلد آلبوم کوچک به اتحادیه شهرداری‌ها تحویل گردیده است و اضافه نموده‌اند، طبق اظهار نظر وزارت فرهنگ و هنر چنانچه در تهیه آرم شهرها که در آلبوم‌های بزرگ جمع‌آوری شده، از نظر هنرمندانی که آلبوم کوچک (مربوط به علامت شهرهای اهواز، بوشهر و تبریز) را تهیه کرده‌اند استفاده شود، جنبه هنری کار بیشتری رعایت خواهد شد. [در ضمن] آمادگی متخصص هنری اداره هنر گرافیک وزارت فرهنگ و هنر نیز به منظور تبادل نظر با تهیه‌کنندگان آلبوم اعلام گردیده است.

امضاء

[ناخوانا]

از طرف وزیر کشور

[حاشیه راست:] روخط شد بایگانی شود. ۱۳/۴۵/۱۱/۲۳

[حاشیه چپ:] آقای نامدار: خط بایگانی شد تا پس از مذاکره با مقام‌های وزارت کشور و اعمال نظریه و اقدام‌های معمول گردد.

[حاشیه پایین:] [مهر] اتحادیه شهرداری‌های ایران

سند شماره (۷۴): بخشی از گزارش فعالیت‌های انتشاراتی اتحادیه شهرداری‌های ایران طی سالهای ۱۳۴۵ و ۱۳۴۶ خورشیدی. ۱۳

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

[۱۳۴۶]

۱۲ - شفیعی، حسن. (همان)، ص ۱۶۳.

۱۳ - شفیعی، حسن. (همان)، ص ۱۲۳.

۱۱ - شفیعی، حسن. (همان)، ص ۱۶۲.

رؤوس فعالیت‌های انجام شده در زمینه انتشارات
انتشار مجله ماهانه شهرداری‌ها- مجله ماهانه شهرداری‌ها که به‌منظور بالا
بردن سطح اطلاعات اعضاء شهرداری‌ها و ایجاد رابطه میان شهرداری‌ها و
سازمان‌ها و مؤسسات شهری انتشار می‌یابد. طی دوره یکساله مزبور، نیمه دوم
سال ۱۳۴۵ و نیمه اول سال ۱۳۴۶ به‌طور مرتب در ۱۲ شماره انتشار یافت.
انتشار سالنامه شهرداری‌ها، سالنامه شهرداری‌ها حاوی آمارها و اطلاعات
متنوع در زمینه امور - شهرداری‌ها و مقاله‌های تحقیقی و مقررات شهرداری با
همکاری از متخصصان و کارشناسان امور شهرداری‌ها تهیه و تنظیم گردیده و
در نیمه دوم ۱۳۴۵ انتشار یافت.
انتشار مجله انگلیسی شهرداری‌ها در نیمه دوم سال ۱۳۴۵.
انتشار نشریات چاپی آموزشی و بروشورها.
انتشار نشریه شرح وظایف و سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران.
انجام فعالیتهای انتشاراتی و امور مربوط به تهیه و طرح آرم و پرچم شهرداری‌ها.

سند شماره (۷۵): بخشنامه اتحادیه شهرداری‌ها در مورد نحوه نگهداری
طرح‌های نشان و بیرق، عکسبرداری و تهیه کپی.^{۱۴}

تاریخ: ۱۳/۴/۲۵ [۱۳]

شماره: ۱/۳۰۸۴

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های کشور

بخشنامه

شهرداری:

اتحادیه شهرداری‌های کشور تا سال ۱۳۴۴ برای بیش از سیصد شهرداری
سراسر کشور اقدام به تهیه آرم و پرچم ویژه نموده که هم‌اکنون در اکثریت
قریب به‌اتفاق این شهرداری‌ها مورد استفاده قرار گرفته است. چون اغلب
مشاهده می‌شود بعضی از شهرداری‌ها در اثر سهل‌انگاری و عدم توجه، نمونه
آرم و پرچم خود را که برای آن‌ها بیش از یک‌هزاروپانصدریال هزینه در بر داشته
است گم یا غیرقابل استفاده ساخته و از این اتحادیه تقاضای ارسال نمونه
دوم را می‌نمایند، به‌این وسیله خاطرنشان می‌سازد، چون آلبوم آرم و پرچم
شهرداری‌ها که تحت اختیار این اتحادیه بوده، هم‌اکنون در وزارت فرهنگ و
هنر تحت بررسی است و این اتحادیه بر آرم‌ها و پرچم‌های تهیه شده دسترسی
ندارد، به‌محض وصول این بخشنامه اقدامات زیر را به‌عمل آورند:

در صورتی که نمونه رنگی آرم و پرچم سالم است، با مراجعه به یک عکاس
متخصص در عکسبرداری رنگی، دو قطعه عکس رنگی به‌اندازه ۶×۹ سانتیمتر و
یک قطعه به‌اندازه ۱۶×۲۱ سانتیمتر تهیه نمایند، که در هنگام سفارش سرکاغذ
یا پاکت و یا موارد دیگر از عکس‌های رنگی مذکور استفاده شود. باید به عکاس
هشدار داد که رنگ‌ها با اصل مطابق باشد.^{۱۵}

پس از تهیه عکس‌های رنگی، نمونه اصلی آرم و پرچم را در یک قاب محکم و
زیبا قرار داده و در جای مناسبی در اتاق شهردار نصب نمایند.

در صورتی که نمونه رنگی آرم و پرچم مفقود یا غیرقابل استفاده است:

الف- اگر نشانه‌هایی از آن‌ها بر روی کاغذ یا پاکت و یا جای دیگر موجود است
برداشته شود.

ب- نمونه این نشانه‌ها را هر قدر هم [که] نارسا باشد، با نامه‌ای به این اتحادیه
ارسال فرمایند، تا در هنگام مقتضی نسبت به تهیه آن‌ها، توسط تهیه کننده
مربوط، اقدام گردد.

[امضاء]

مدیرعامل اتحادیه شهرداری‌های کشور

مرتضی ورزی

سند شماره (۷۶): گزارش معاون تحقیقاتی و آموزشی اتحادیه شهرداری‌ها به
مدیرعامل در مورد سیر و روند طراحی و تهیه نشان و بیرق‌های شهرها در ایران
و نقدهای فنی، تخصصی و هنری و مشکلات ناشی از آن؛ به همراه پیشنهاداتی

۱۴- شفيعی، حسن. (همان)، صص ۱۶۴-۱۶۵

۱۵- در مباحث نشان‌شناسانه توجه به اصل رنگ و رعایت دقیق آن در طراحی نشان بسیار اهمیت
دارد. سند اخیر بیانگر حساسیت بجای اولیای امور به این مهم است. برای کاربرد و اهمیت رنگ‌ها در
نشان‌شناسی بنگرید به:

- کلانی، رضا. ۱۳۹۴. مقدمه‌ای بر تاریخ و مبانی نشان‌شناسی، فصل سوم: سیر نشان‌دار و رنگ‌ها.

برای تکمیل مجموعه و ارتقاء کیفیت هنری نشان‌ها و بیرق‌ها و تثبیت آن با
مجوزهای قانونی.^{۱۶ ۱۷}

۱۳/۱۱/۱۹ [۱۳]

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های کشور

مقام محترم مدیریت عامل اتحادیه شهرداری‌های کشور.
به‌طوری که خاطر عالی مستحضر است، یکی از فعالیتهای اتحادیه شهرداری‌ها
در گذشته تهیه آرم و پرچم برای شهرداری‌های سراسر کشور بوده است و از
سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۴۵ ضمن این فعالیت با کوشش و زحمات فراوان موفق شده
است برای بیش از ۳۰۰ شهرداری آرم و پرچم تهیه نمایند.

در ابتدای امر، نحوه‌ی تهیه آرم بر این طریق بود که هر شهرداری با تصویب
انجمن شهر خلاصه‌ای از موقعیت تاریخی و جغرافیایی شهر در گذشته و حال
[را] بیان و به اتحادیه ارسال می‌داشت. اتحادیه شهرداری‌ها این سوابق را در
اختیار آقای رومانفسکی طراح و رسام آرم‌ها که در این امر تخصص داشت، قرار
می‌داد. نامبرده هر طرح آرم را تهیه می‌کرد و به این اتحادیه ارائه می‌نمود.
آرم مذکور برای اظهارنظر به شهرداری‌ها [ی] مربوط، فرستاده می‌شد و پس از
اظهارنظر اصلاحی مجدداً در اختیار آقای رومانفسکی قرار می‌گرفت و [به این]
ترتیب آرم شهرداری به‌طور نهایی تهیه و به تصویب انجمن شهر می‌رسید و
مطابق ضوابط خاص، مورد استفاده واقع می‌شد.

با توجه به سیر طرح و تهیه‌ی آرم، ملاحظه می‌فرمایند که تهیه آرم
شهرداری‌ها، دستخوش سلیقه انفرادی شخص طراح قرار می‌گرفت و از آراء
و عقاید کارشناسان فن، که حقاً باید در هیأت قانونی، متمرکز و ابراز می‌شد،
برخوردار نبود. این نقیصه چه از نظر تکنیک ترسیم و چه از نظر عناصر
تشکیل‌دهنده آرم به‌نحو بارزی به‌چشم می‌خورد و روی این اصل، مواجه
شدن با اعتراض‌های مردم شهرها و مقام‌های دیگر برای اتحادیه شهرداری‌ها
(به‌عنوان تهیه‌کننده) به‌صورت امری طبیعی و عادی درآمده بود. در اثر
مشکلاتی که [در بالا] به‌آن اشاره شد، در سال ۱۳۴۴ وزیر کشور وقت دستور
داد هیأتی مرکب از متخصصان امر در اتحادیه شهرداری‌ها تشکیل و آرم‌های
تهیه شده را [به‌طور دقیق] مورد بررسی قرار دهند. هیأت مذکور با شرکت
آقایان مهندس سیحون (رییس وقت دانشکده هنرهای زیبای تهران)، محسن
مقدم (استاد تاریخ هنر دانشکده مذکور)، یحیی ذکاء (نماینده وزارت فرهنگ
و هنر)، مهندس کاظم (نماینده سازمان جلب سیاحان)، دکتر فتح‌اله جلالی
(رییس هیأت مدیره وقت اتحادیه)، آذرگین (استادیار دانشکده هنرهای زیبای
دانشگاه تهران) و اینجانب آغاز به‌کار کرد. این هیأت [در ابتدا] تهیه و طرح
آرم مراکز استان‌ها را وجهی همت خود قرار داد و پس از بررسی‌های دقیق
و همه‌جانبه، موفق به تجدیدنظر و تهیه آرم، ۱۳ مرکز استان گردید و گزارش
کامل آنرا به‌استحضار مقام وزارت رسانید. لکن چون اتحادیه سرگرم برنامه‌های
دیگری بود، به‌دستور مقام وزارت [به‌طور موقت] این برنامه متوقف شد.

در سال ۱۳۵۰ نظر به درخواستهایی که مرتب از شهرداری‌ها واصل می‌شد،
اتحادیه شهرداری‌ها، مصمم شد که این فعالیت را بار دیگر به جریان اندازد
و گزارشی همراه [با] پرونده مربوط به جناب آقای درخشش- معاونت وقت
وزارت کشور در امور شهرداری‌ها- ارایه گردید که این بار هم به‌علت تغییر
سمت ایشان و انتصاب به‌استانداري کرمان این کوشش‌ها بی‌نتیجه ماند. در
حال حاضر، وضعیت آرم‌های تهیه شده از قرار زیر است:

تعداد آرم‌های تهیه شده ۳۰۰ قطعه

تعداد آرم‌های ناقص ۲ قطعه

تعداد شهرداری‌های فاقد آرم ۸۷ قطعه

با توجه به آمار، ملاحظه می‌شود که امر تجدیدنظر در آرم‌های تهیه شده و تهیه
آرم جدید برای شهرداری‌هایی که فاقد آن می‌باشند، نیاز به بررسی و فعالیت
قابل ملاحظه‌ای دارد بنابراین پیشنهاد می‌شود:

به‌منظور آنکه تهیه آرم برای شهرداری‌های کشور از یکسو دستخوش سلیقه
شخصی طراحان قرار نگرفته و از طرف دیگر موجباتی برای خرده‌گیری و
انتقادهای نابه‌جای افراد غیرمسئول پیش نیاید:

الف- کمیسیونی مرکب از افراد بصیر و کارشناس، مأموریت یابند که با تشکیل

۱۶- شفيعی، حسن. (همان)، صص ۱۶۶-۱۶۹

۱۷- این سند نشان می‌دهد ایران در شرف ایجاد نهادهای متولی در زمینه‌ی نشان‌شناسی بوده است.

ثبت قانونی نشان اهمیتی درجه اول در نهایی سازی مفهوم نشان‌شناسانه دارد.

جلسه‌های مرتب به بررسی و تهیه آرم‌ها و تجدیدنظر در نشان‌های قبلی بپردازد. ب- چون تأمین موجبات قانونی، یکی از مهمترین عوامل تثبیت کننده آرم‌های تهیه شده خواهد بود، سیزده آرم تجدیدنظر و موجود را به استحضار هیأت مدیره و مقام وزارت کشور رسانیده و براساس آن گزارش شرف‌عرضی تهیه شود و در صورتی که نظر مبارک همایونی مبنی بر موافقت به اجرای این امر باشد، با صدور دستور از طرف مقام‌های مربوط این فعالیت جنبه رسمی و قاطع به خود بگیرد. [در ضمن] برای مزید اطلاع به استحضار می‌رساند؛ در کشورهای اروپایی (مثلاً انگلستان) که فعالیت تهیه آرم، دارای سوابق کهن و واجد اهمیت است، تهیه نشان برای شهرها و موسسات عمومی در سازمانی به نام سازمان تهیه آرم Authority of Heraldry متمرکز است و یکی از لردهای برجسته انگلستان هدایت و مسؤولیت آنرا به عهده دارد و لرد نشان‌ها Lord of Arms نامیده می‌شود. پس از تهیه آرم به توصیه کمیسیون یا کمیته آرم شهرداری‌ها به تصویب انجمن شهر یا قائم مقام قانونی آن رسانیده شود تا بعداً مستمسکی برای تعویض یا تغییر و اصلاح آن وجود نداشته باشد.

در طرح و تولید آرم‌ها از متخصصان فن و از طریق مسابقه استفاده شود. مدارک و اسناد و کتاب‌های مربوط به آرم شهرها، تهیه و جمع‌آوری و در اتحادیه شهرداری‌ها برای مراجعه اهل فن متمرکز و نگهداری شود. به منظور آن که انضباط و ترتیب صحیحی در این برنامه به وجود آید، به اعضای کمیسیون (غیر از حقوق‌گیران اتحادیه)، بر اساس ساعات حضور آنان در جلسه‌ها حق الزحمه مناسبی پرداخت گردد.

در پایان به منظور آگاهی بیشتر آن جناب، فتوکپی درباره آرم شهرها که توسط اینجانب تهیه [شده] و چند سال پیش در مجله شهرداری‌ها- شماره نود و هشت درج شده بود، ایفاد می‌گردد.

[امضاء]

با تقدیم احترام

معاون تحقیقاتی و آموزشی

اسدالله نامدار

[حاشیه چپ:] آقای نامدار در فرصت مناسبی برای تشکیل کمیسیون از نمایندگان وزارت فرهنگ و هنر در دانشکده هنرهای زیبا و انجمن آثار ملی و وزارت کشور و دیگر کسانی که به موضوع ارتباط پیدا می‌کنند، دعوت شود. مبرقع ۱۳/۱۱/۲۰ [۱۳]

سند شماره (۷۷): اعلام تشکیل جلسه در خصوص نشان‌های شهرداری‌ها و دعوت برای حضور نماینده‌ی مطلع وزارت کشور در کمیسیون آرم.

[اوسط:] نشان شیروخورشید

وزارت کشور

اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت راست:] نشان سازمان اتحادیه شهرداری‌های ایران

[سمت چپ:] تاریخ: ۱۳/۵/۰۸ [۱۳] شماره: ۳۲۶۰ پیوست:-

وزارت کشور

به منظور تجدیدنظر در آرم‌های تهیه شده و همچنین تهیه آرم‌های جدید، برای شهرداری‌هایی که فاقد آن می‌باشند، کمیسیونی در ساعت ۸/۲ روز یکشنبه ۱۹ مردادماه در دفتر اینجانب تشکیل خواهد شد، شرکت نماینده‌ی مطلع آن وزارتخانه در کمیسیون مذکور، موجب تشکر و امتنان خواهد بود.

هادی مبرقع

مدیرعامل

[امضاء]

[۱۱] حاشیه بالا: آقای جدی. در جلسه شرکت فرمایند. [امضاء] ۱۳/۵/۱۱ [۱۳]
[۲] حاشیه پایین، سمت راست: سرکارخانم معتمدی: تلفنی به اتحادیه اطلاع دهید [که] به علت مسافرت نمی‌توانم در جلسه شرکت نمایم. [امضاء] ۱۳/۵/۱۱ [۱۳]

[۳] حاشیه پایین، سمت چپ: بایگانی شود. ۱۳/۵/۲۶ [۱۳۵۴]
[مهر ثبت] دبیرخانه وزارت کشور، شماره ۳-۱۱۳۹۴، تاریخ ۱۳۵۴/۵/۰۸

سند شماره: (۷۸): درخواست سازمان صنایع دستی از اتحادیه شهرداری‌ها برای عکسبرداری از نشان‌های شهرهای مختلف کشور برای پیشبرد صنایع دستی ایران.

[سمت چپ:] نشان شیروخورشید
سازمان صنایع دستی ایران
[سمت راست:] شماره ۲۶۰۶ تاریخ ۱۳۵۸/۰۸/۰۷ پیوست -

اتحادیه شهرداری های کشور
چون در نظر است از علامات و سمبل های شهرهای مختلف کشور جهت پیشبرد صنایع دستی ایران عکسبرداری شود، لذا خواهشمند است موافقت فرمایند، جهت تهیه عکسی از آن ها با خانم گبائی و آقای میلانی نمایندگان این سازمان مساعدت و همکاری لازم به عمل آید. / خ
امیرشاپور شاهین
رئیس کل سازمان صنایع دستی ایران

[(۱) حاشیه پائین:] همکار گرامی آقای افشار: پیرو مذاکره تلفنی تسهیلاتی فراهم آوردید که نمایندگان سازمان صنایع دستی، بدون اینکه به اصل آرم ها لطمه ای وارد آید، عکس رنگی تهیه فرمایند. نامدار- ۱۳۵۸/۰۸/۰۷

[(۲) حاشیه بالا:] خانم چولاکیان: لطفا پس از خاتمه کار پاسخ سازمان مذکور داده شود. ۱۳۵۸/۰۸/۲۳

[مهر ثبت دبیرخانه:] اتحادیه شهرداری های کشور، شماره ۶۳۴۵
تاریخ ۱۳۵۸/۰۸/۰۷ [۱۳]

سند شماره: (۷۹): اعلام مراجعه نمایندگان سازمان صنایع دستی ایران به اتحادیه شهرداری ها و عکسبرداری از نشان شهرداری ها.

[اوسط:] نشان شیروخورشید
وزارت کشور
اتحادیه شهرداری های کشور
[سمت راست:] نشان پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی ۲۵۳۵
[سمت چپ:] نشان اتحادیه شهرداری های کشور، تاریخ ۵۸/۹/۱۴ [۱۳] شماره ۶۳۴۵ پیوست:-

عطف به نامه شماره ۲۶۰۶ مورخ ۱۳۵۸/۰۸/۰۷ به آگاهی می رساند:
خانم گبائی و آقای میلانی نمایندگان آن سازمان، برای عکسبرداری از آرم شهرداری ها به این اتحادیه مراجعه نموده و همکاری لازم از طرف مسئولین با نامبردگان به عمل آمده است. ج

اسداله نامدار
قائم مقام مدیرعامل
[امضاء]

افشار- کارشناس
[امضاء] ۵۸/۰۸/۲۸ [۱۳]

سند شماره: (۸۰): تشکر و سپاسگزاری سازمان صنایع دستی ایران از اتحادیه شهرداری ها برای همکاری در مورد عکسبرداری از نشان شهرداری ها.

[سمت چپ:] نشان شیر خورشید
دولت موقت جمهوری اسلامی ایران [سورشارژ]
سازمان صنایع دستی ایران
[سمت راست:] شماره ۵۲۵۰ تاریخ ۱۳۵۸/۱۰/۱۷ پیوست -

اتحادیه شهرداری های کشور
عطف به نامه شماره ۶۳۴۵ مورخ ۱۳۵۸/۰۹/۱۴ بدینوسیله از همکاری آن اتحادیه با نمایندگان این سازمان برای عکسبرداری از آرم شهرداری ها تشکر و سپاسگزاری می نماید. ک

حمید حیدری
سرپرست سازمان صنایع دستی ایران
[امضاء] ۵۸/۱۰/۱۶ [۱۳]

[حاشیه بالا:] به عرض معاون برسد.
[حاشیه پائین:] بایگانی شود. ۱۳۵۸/۱۰/۲۵

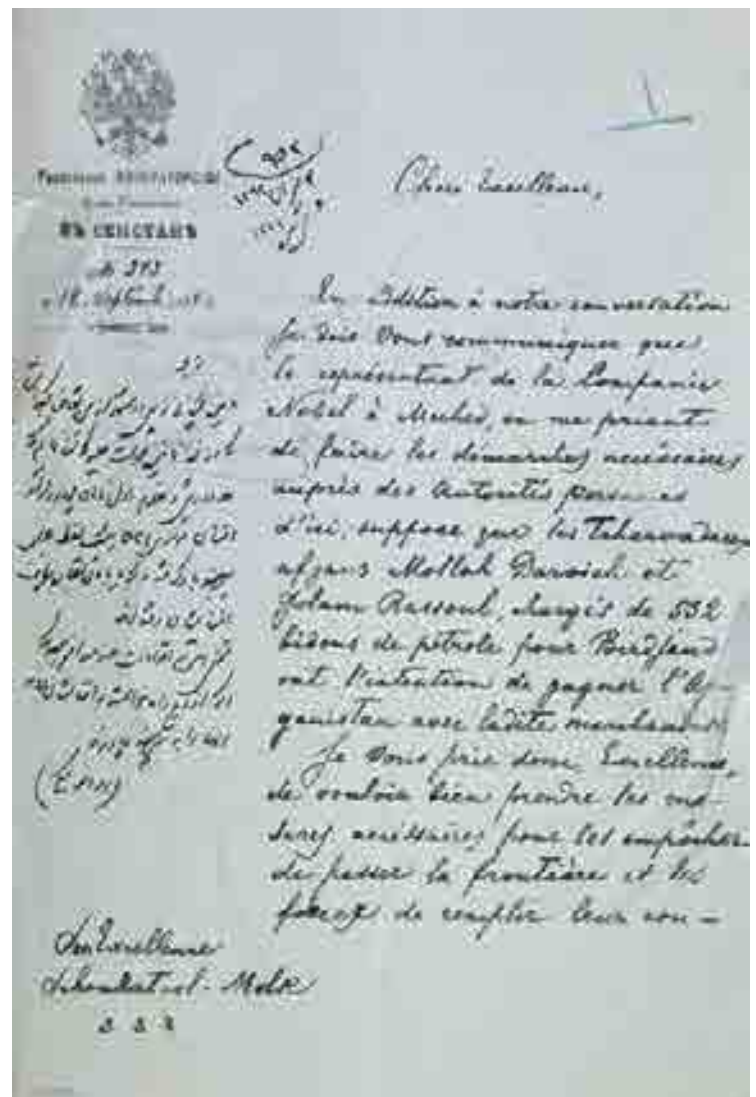
رومانوسکدر اسناد تاریخی

Romanosky in Historical Documents

مکاتبات کارگزار وزارت خارجه در سيستان و قائنات با وزارت امور خارجه برای اعطای نشان درجه سوم شیروخورشید به مسیو رومانووسکی نایب جنرال کنسولگری روسیه در جهت حسن روابط سیاسی و با هدف تسهیل جریان امور و پیشرفت کارهای کارگزاری و رد درخواست مذکور. (۱۲۹۲ خورشیدی)◀

مکاتبه ای با خط و امضای رومانووسکی بر روی سربرگ با نشان رسمی دولت روسیه (۱۲۹۳ خورشیدی)▼

نامه رومانووسکی به شوکت‌الملک - حکمران سیستان و قائنات- در اعتراض به بی توجهی نسبت به کنسولگری روسیه و افزایش حفاظت از کنسولگری انگلیس و تهدید وی به ارسال گزارش برای سفارت و وزارت خارجه [روسیه]؛ (۱۲۹۳ خورشیدی)

عقلم بستان

مطابق ۹، سال ۱۹۱۵ء

٧ | ٥

452

1527

1840

تاریخ

کمال بقره و جبر و خفت روز خورشید و ده گوی بکس مرقوم قتل نادر استم بکنید با روز و خورشید

و بعد متعین تر شد و فرمود که در آن مجلس رؤل کرم پدید آمدند تا این قسم می برداشتند

چون خبر ده که امانت در تشریف را بگوشه جبهه بر نه دین حصدی در آنکه تو است منی جبهه و امانت خود را

چون خبر آنکه پادشاه بخت و شکر شد و حکومتی چندین روز در این محضر می نمود که به

میکنم یعنی تمام حکومتی چه بنام او و طبع داد که بدین روز در محکمت ردین خبر آنها را بطبع می نمود

[illegible]

اینکه در این کتاب آمده است که هر کس که بخواهد از این راه نجات یابد باید که به خداوند متعال رجوع کند و از او توبه بخواند و بگوید یا ارحم الراحمین

و نه در هر حال وقت نماند به هیچ عیب است این مردم صورت درگاه بودند و در تمامه مسکنه و کفر و کفر
در این فقره و در هر حال وقت نماند به هیچ عیب است این مردم صورت درگاه بودند و در تمامه مسکنه و کفر و کفر

درین فقه و اصول و فرائض و احکام و عبادات و معاملات و غیره
که در این کتاب مذکور است و در هر یک از اینها و در هر یک از اینها
که در این کتاب مذکور است و در هر یک از اینها و در هر یک از اینها

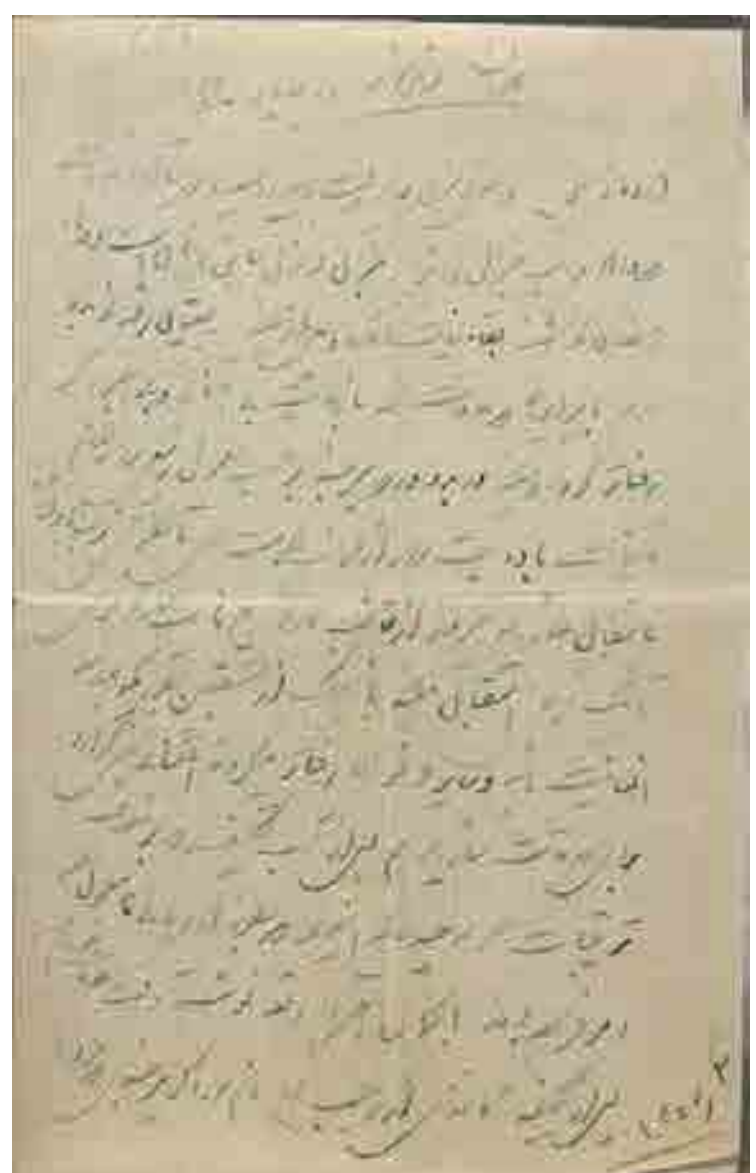
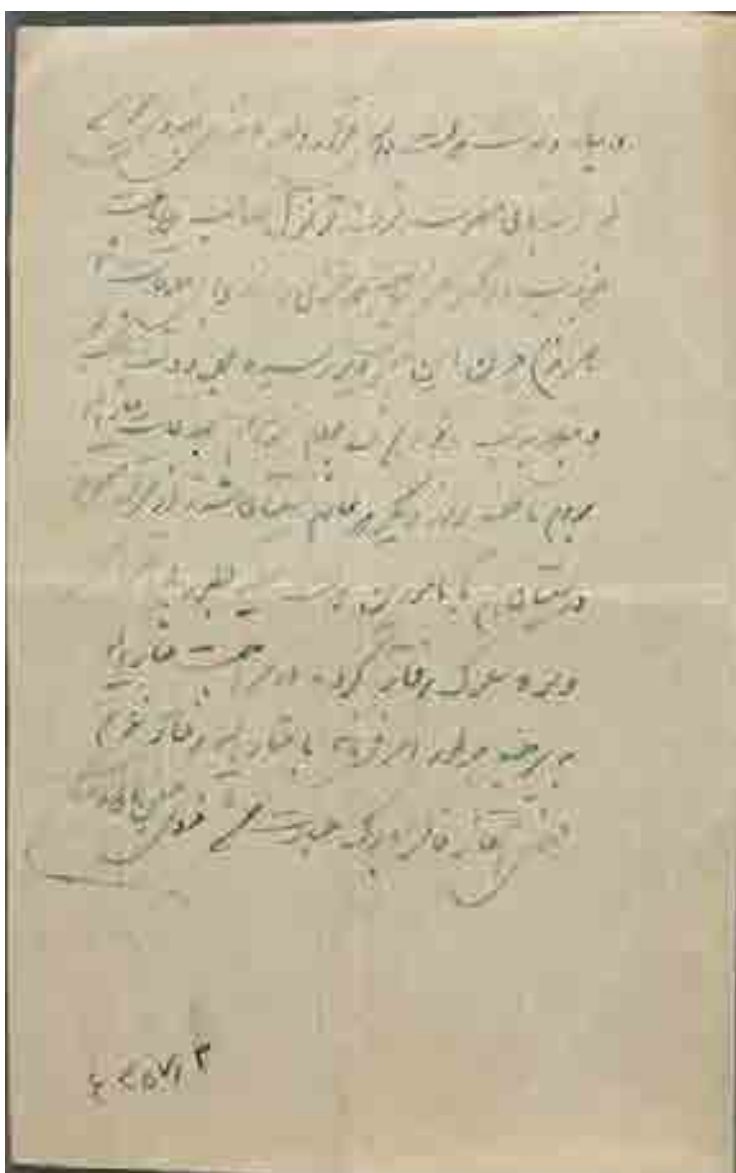
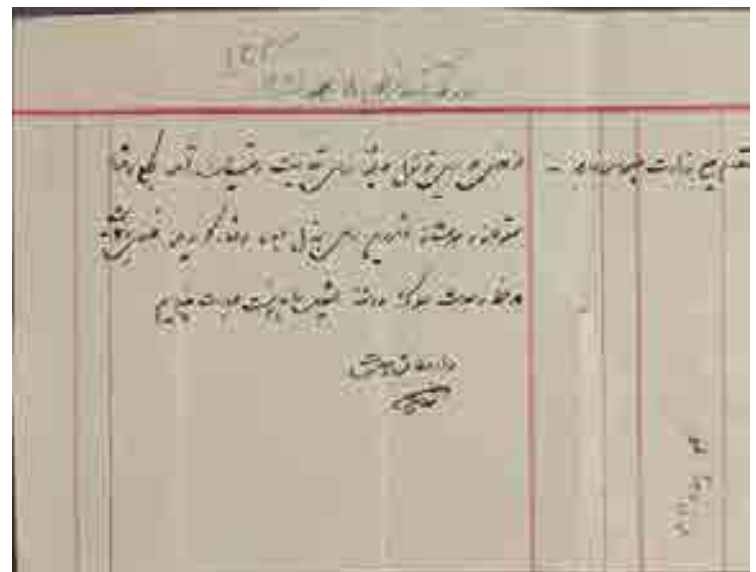
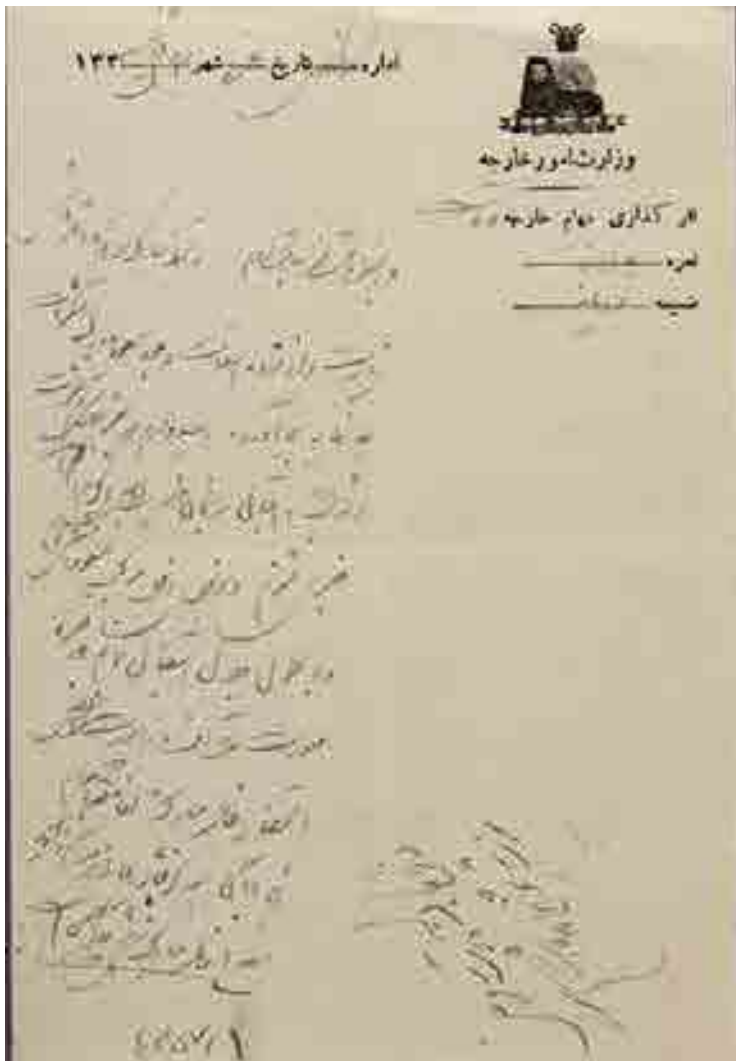
[illegible][illegible]

Monmouth.

(4)

4. 50/4

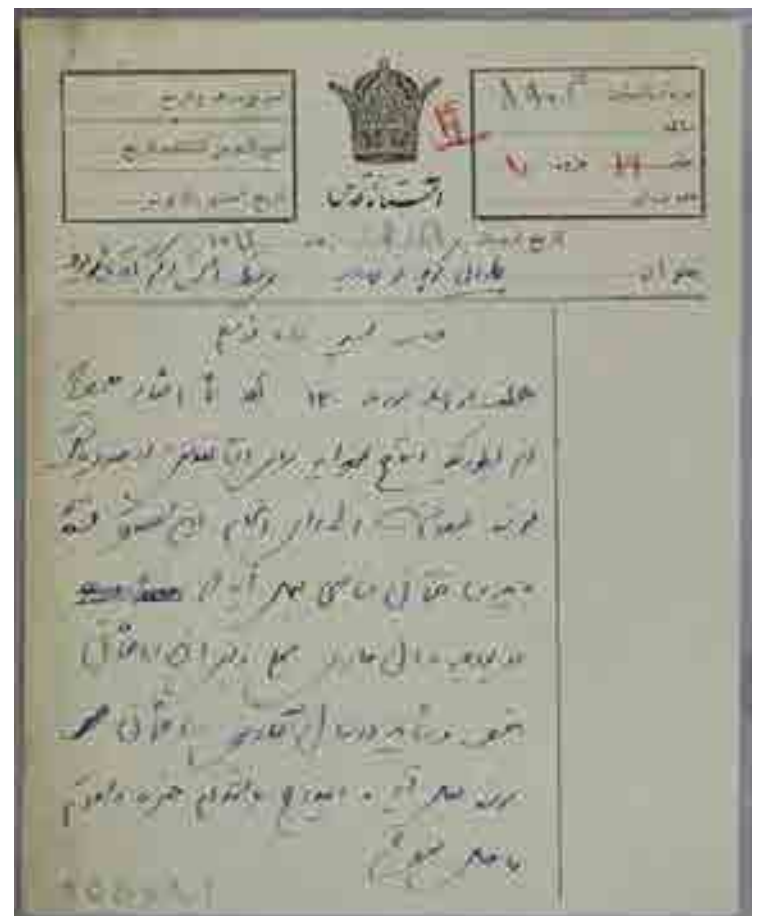
گزارش حسین-کارگزار قائنات- به شوکت الملک
-فرمانفرمای سیستان و قائنات- در وزارت امور خارجه،
در مورد تغییر رفتار و سوءسلوک مأمورین روس پس
از انتصاب رومانووسکی وکیل کنسول دولت روسیه در
سیستان و قائنات؛ (۱۲۹۴ خورشیدی)

پرونده قضایی عبدالخالق دوبنچا معروف به رومانووسکی
متهم به قاچاق اسلحه و جاسوسی؛ (۱۳۳۲-۱۳۱۷ خورشیدی)

پیشنهاد مسیو رومانووسکی دوبنچا به آستان قدس
رضوی، برای برعهده گرفتن مسئولیت تأسیس موزه
آستان؛ و پاسخ آستان مبنی بر تعلیق تصمیم تأسیس
تا زمان تأمین اعتبار برای ساختمان مناسب موزه؛
(۱۳۱۱ خورشیدی)

وزارت داخله

اداره کل شهر باقی

پاک داشت: شعبه:

مورخه: ماه: ۱۳۶۷

۱۳۶۷

عمید خالق بن خرمه محمد (سرویس فکس) مقبول

مقام: شعبه: مورخه:

مقام: شعبه: مورخه:

مقام: شعبه: مورخه:

مقام: شعبه: مورخه:

مقام: شعبه: مورخه:

وزارت داخله

پاک داشت: شعبه:

مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>

وزارت داخله

اداره کل شهر باقی

پاک داشت: شعبه:

مورخه: ماه: ۱۳۶۷

۱۳۶۷

حسب دستور قیام راجه خاندان شخص برادر

وزارت داخله

مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>

مقام: شعبه: مورخه:

مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>

مقام: شعبه: مورخه:

مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>
مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>	مقام: <u> </u>

$$m_{\text{eff}} = \frac{1}{\frac{1}{m_0} + \frac{v^2}{c^2}}$$

1997/98
A.P.Y.K.

20/11

~~Don't~~

شماره ۱۱۲
تاریخ ۱۷/۱۱/۱۳۲۹
شماره ۱۱۱۲

وزارت کثرت

اداره
شماره
.....

اداره
شماره
.....

در پاسخ نامه شماره ۹۹۷۶ مورخه ۱۲/۱۱/۲۹ تهران
میکرد که چون مدت مدیدی است که محال فرزند عید القیام
ملکین شده است و در صورتیکه با تمام دیگر فرزندان
فرمانش را از اداره فرستاده -

بدین المم بنایت تهران

۳۰۹۴۴
۱۷/۱۱/۱۳۲۹
۱۳۱۲۵۷

۱۳۱۲۵۷

شماره ۱۰۱
تاریخ ۱۷/۱۱/۱۳۲۹
شماره ۱۱۱۲

وزارت کثرت

اداره
شماره
.....

اداره
شماره
.....

در پاسخ نامه شماره ۹۹۷۶ مورخه ۱۲/۱۱/۲۹ تهران
میکرد که چون مدت مدیدی است که محال فرزند عید القیام
ملکین شده است و در صورتیکه با تمام دیگر فرزندان
فرمانش را از اداره فرستاده -

بدین المم بنایت تهران

۳۰۹۴۴
۱۷/۱۱/۱۳۲۹
۱۳۱۲۵۷

۱۳۱۲۵۷

شماره ۳۰۹۴۴
تاریخ ۱۷/۱۱/۱۳۲۹
شماره ۱۱۱۲

وزارت کثرت

اداره
شماره
.....

اداره
شماره
.....

در پاسخ نامه شماره ۹۹۷۶ مورخه ۱۲/۱۱/۲۹ تهران
میکرد که چون مدت مدیدی است که محال فرزند عید القیام
ملکین شده است و در صورتیکه با تمام دیگر فرزندان
فرمانش را از اداره فرستاده -

بدین المم بنایت تهران

۳۰۹۴۴
۱۷/۱۱/۱۳۲۹
۱۳۱۲۵۷

۱۳۱۲۵۷

شماره ۳۰۹۴۴
تاریخ ۱۷/۱۱/۱۳۲۹
شماره ۱۱۱۲

وزارت کثرت

اداره
شماره
.....

اداره
شماره
.....

در پاسخ نامه شماره ۹۹۷۶ مورخه ۱۲/۱۱/۲۹ تهران
میکرد که چون مدت مدیدی است که محال فرزند عید القیام
ملکین شده است و در صورتیکه با تمام دیگر فرزندان
فرمانش را از اداره فرستاده -

بدین المم بنایت تهران

۳۰۹۴۴
۱۷/۱۱/۱۳۲۹
۱۳۱۲۵۷

۱۳۱۲۵۷

[illegible]

$$\frac{P-180}{10000} = \frac{P-180}{10000}$$

Handwritten document with a central vertical line. At the top, there is a crown emblem and text in Persian/Urdu. The right side contains a signature and the word 'برداشت' (Bardast). The left side contains a signature and the word 'برداشت' (Bardast). The main body of the document contains several lines of handwritten text, including a date '۱۳۰۴' and a signature 'محمد علی'.

شماره سند: ۷۲
 تاریخ: ۱۳۲۹
 وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
 اداره معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

موضوع: ...
 محل: ...

این سند در تاریخ ...
 در محل ...
 به موجب ...
 صادر گردید.

امضاء: ...
 مهر: ...

شماره سند: ۷۲
 تاریخ: ۱۳۲۹
 وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
 اداره معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

موضوع: ...
 محل: ...

این سند در تاریخ ...
 در محل ...
 به موجب ...
 صادر گردید.

امضاء: ...
 مهر: ...

شماره سند: ۷۲
 تاریخ: ۱۳۲۹
 وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
 اداره معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

موضوع: ...
 محل: ...

این سند در تاریخ ...
 در محل ...
 به موجب ...
 صادر گردید.

امضاء: ...
 مهر: ...

شماره سند: ۷۲
 تاریخ: ۱۳۲۹
 وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
 اداره معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

موضوع: ...
 محل: ...

این سند در تاریخ ...
 در محل ...
 به موجب ...
 صادر گردید.

امضاء: ...
 مهر: ...

شماره: ۳۴۱۱۱۱۱
 تاریخ: ۱۳۳۰

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

جناب آقای دکتر محمد علی...

آقای عبدالحق رومیانکی در تاریخ ۱۳۳۶/۱/۱ با سمت...

شماره: ۳۴۱۱۱۱۱

تاریخ: ۱۳۳۰

[illegible]

شماره ۹/۹
تاریخ ۱۳۵۳/۹/۲۴

شماره ۹/۹
تاریخ ۱۳۵۳/۹/۲۴

گزارش از کمیسیون بودجه به مجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه و اقتصاد (مجلس) ۱۳۵۳/۹/۲۴ - عضو رئیس هیأت
کانون بان و بانک و کار و معاشگاه لایحه شماره ۱۹۲۲ تاریخ ۱۳۵۳/۹/۱۱ مؤلفان مجمع
چهارم و هیأت مستوری به آقای عبد الخالق رودانی کی بودجه را که در جلسه روز گذشته
۱۳۵۳/۹/۱۷ مجلس شورای ملی تقدیم شد به شماره ۱۱۵۲ چنانچه است نظر به
تشریح آن در صورت گرامر

اینکه گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم می‌دارم

لایحه قانون پرداخت مستوری به آقای عبد الخالق
رودانی کی بودجه

شماره ۱۱۵۲ - وزارت جنگ - شماره ۱۱۵۲ - داد و ستد و مبالغه - اینست گزارش
وزارت به آقای عبد الخالق رودانی کی بودجه - هیأت مستوری به روز و مبالغه - هیأت
که در جلسه مجلس به صورت مستقیم و در آن گزارش شد که هیأت مستوری
به آن جهت از هیأت مبالغه و اخیر چون مستوری و مبالغه -

مبلغ مستوری بودجه مگر می‌گوان

(۱۵)

[illegible]

۲۰۱

تاریخ پرداخت: ...

بابت: ...

...
...
...

...
...

...
...

تاریخ: ...
شماره: ...
پوسته: ...

بابت: ...
...

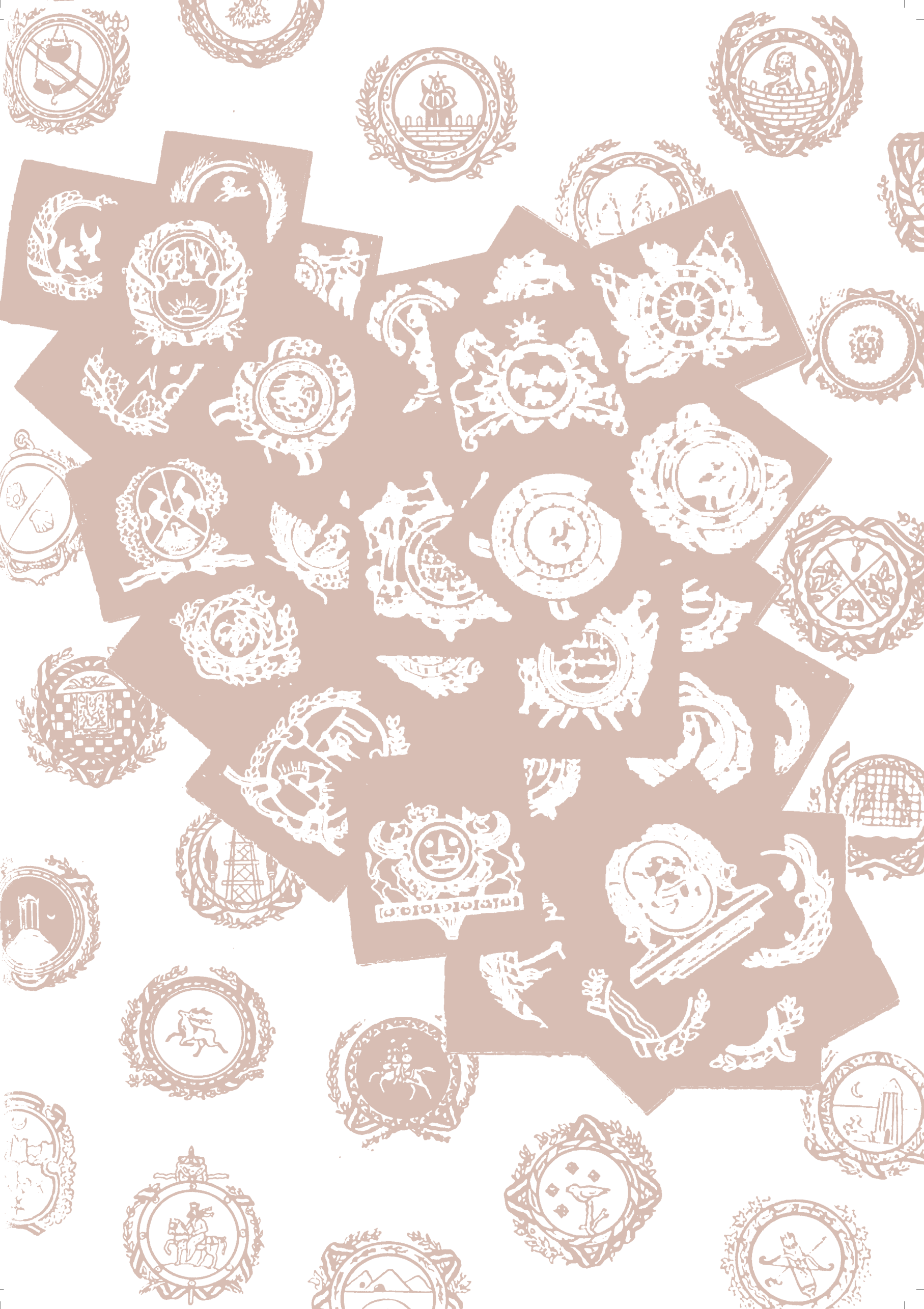
بابت: ...
...
...

...
...

...
...

...

Table with 3 columns: Date (تاریخ), Amount (مبلغ), and Description (شرح). It contains a list of medical services and their corresponding costs in Iranian Rials.

نشریات

Magazines

آرمهای مخصوص شهرهای کشور

در چند سال قبل از طرف آقای پروسور دمانوفسکی دو علم آدم شناسی و عتیقه شناسی و آثار باستانی و قدیمی منحصراً به وزارت کشور پیشنهاد شده بود که با توجه به این اصول و متداول سایر ممالک متدین جهان برای هر یک از شهرهای ایران یک آدم ویرجیم مخصوص معنی تهیه شود تا آن آدم نشانه میز شهر و شهری باشد.

این پیشنهاد آقای پروسور دمانوفسکی پس از بررسی های کافی مفید و مورد قبول واقع گردید و بهر رو برای هر شهری سه به این تابلوی وضع بهر اقامتی یا مکتبی و کشاورزی آن، آدم مخصوص تهیه گردید و چون شهرهای معنی با این چنین های انتخابی استقلال دارند و در کلیه امور تابع این هستند لذا آرمهای تهیه شده برای تصویب این چنین های محل ارسال گردید که اغلب آنها قبول و مورد تصویب قرار گرفت. با این ترتیب در نظر است پس از آنکه کلیه این چنین های شهرهای معنی کشور موجود آرمها را تصویب نمود یکباره دستور اجراء و استعمال آنها داده شود.

از میان آرمهای موجود تعدادی از آنها به ملاحظه و توجه عموم انتخاب و تنظیم شد و چون کلیه آرمها هر یک بر رنگهای مختلف شکل های بسیار زیبا و جالبی است و تهیه نموده کارهای رنگی مستلزم وجود مصالح مختلف است و لذا به گونه های ساده و با قیمت مشخص مربوطه تهیه شده که به شرح زیر ارائه می نماید. - حتماً باید توجه داشت که تاکنون بعضی از شهرها به آرمهای جدید یا رنگهای الوان ساده مورد استعمال قرار داده اند و ما هم برای بعضی شهرها مشغول تهیه تعدادی از آرمهای رنگی هستیم و بهر رو با تأمین اعتبار تعداد بیشتری فراهم و چاپ خواهیم کرد.

البته زحمات و خدمات و افتخارات آقای پروسور دمانوفسکی دیوچا، از هر جهت قابل تقدیر است و باید بواسطه مسئله ایشان را تشویق

نمود. (شرح حال مشاوره و در چند سال قبل در این سالنامه مشروحاً نگاشته شده است). آقای پروسور دمانوفسکی دو عتیقه شناسی و دو علم آدم شناسی منحصراً به وزارت کشور پیشنهاد شده بود که با توجه به این اصول و متداول سایر ممالک متدین جهان برای هر یک از شهرهای ایران یک آدم ویرجیم مخصوص معنی تهیه شده است.

مشهد - آرم
آرمی در وسط یک خورشید طلوعی قدیم بر یک ستون کلاسیک درخشان، در طرفین - بر سمت راست و در بر چم یکی آرم دیگری سبز عهد نادر شاه و یک تاج نادر - سمت چپ در بر چم بر رنگهای مذکور و یک تاج در بالای سپهر تاج نادر شاه. اشاره ملاحظه

میشود (این شکل که در وسط آن خود شد فراوان گشته بنام منوچهر اسان تهیه گردید)

تهران - آرم
آرمی قدیم - روی زمین آرمی قدیم - ای یک لنگر نقره ای - چوب بالای آن ملانی است و یک ماهی بزرگ با آن حلقه زده است

شهر داری - آرم

شیراز - زمینه نقره ای ، پاك و دشت سرو برنگك سبز كه در

دو طرف آن
كل معبدی
برنگك ترمق
ویرنگك سبز
فراز داده -
و در پایین سرو
مذکور دوی
زمینه طلایی
پاك شیر بطرف
نقاشی همدانی
استاد ویده
میشود. این
چهره را از
طرف گاوهای
برنگك نقره
کردن پاك ، بالها و شاخ و سم های طلایی نگاه میدارند .

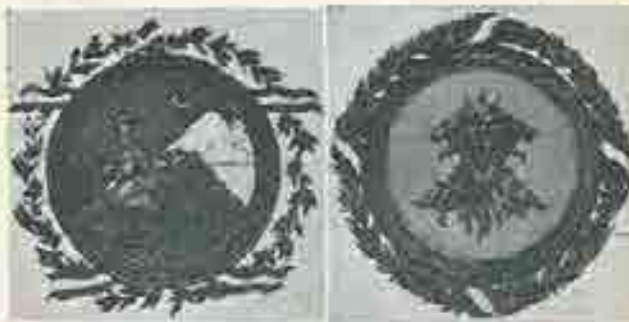
شهرداری شیراز

پاك و دشت سرو برنگك سبز كه در

ورامین - در
زمینه فولادی رنگه ،
شكل پاك سكه قدیم
از سلاطه كه از
شیر و خورشید و
ستاره تشكيل شده
دیده میشود (این شكل
بیاد آوری آنكه شهر
ورامین بااست
سلطه سلاطه بوده
است نهفته)

شهرداری ورامین

شهرداری قجربشیر

قجربشیر - زمینه برنگك فولاد
دو سطر پاك شهر كه دارای سه كفه باشد
برنگك طلایی دیده میشود (این
شكل با اشاره بنام شهر تیره شده
است)

شهرداری قهر شیرین

قهر شیرین - پشت پام قصر
طلایی ، شیرین بالیا ، سبز دوی
نالیله ، شسته ، آسمان برنگك سیاه
باغلال و دو طرف راست ، كوستان
برنگك نقره ای معلوم است .

زابل - زمینه نقره ای ، شكل
دستم بهلولان زابلستان
مسلح به سپر و كمان است
هیه برنگك طلا ، در دو طرف
سبز گردگوسرو از طرف
دیگر شمشیر آن (بدان دیده
میشود)

شهرداری زابل

گرغان -
دروزی دینه
سیاه پاك شهر
برنگك طلایی
پاك ازدها
برنگك نقره
در حالت جنگه
دردو طرف
سپرد و شیر
بقر و شكلاهی
قدیم خوابیده
فراز گرفته
(این شكل بیاد
آوری پاك
داستان قدیم كه میگفتند اند
اهالی گرمان از ظلم پاك ازدها به رنگه
آمده (عویك شاهزاده چادوگر خود را بشكل پاك شیر در آورده
ازدها و انت آرا ایدین برد و مردم را از شر او خلاص کرد) .

شهرداری گرغان

زنجان - در سه قسمت طراحی
شده كه قسمت بالایی آن زمینه آبی پاك
هلال نقره ای بیاد آوری نام اصلی
و تاریخی زنجان - قسمت پایین دو
قسمت شده كه قسمت طرف راست
آن زمینه نقره ای پاك كو هلال
و پاك سبز در بالای كوه - قسمت
دیگر زمینه نقره ای پاك لیلی و پاك چانو
بصورت ضرب و در با اشاره به شست مردم
زنجان ملاحظه میگردد .

شهرداری زنجان

شهرداری رشت

رشت - این شكل از وسط دو نیمه شده ، بالا و دو قسمت كه قسمت
راست آن زمینه نقره و جوانه های برنج سبز و قسمت چپ هم زمینه
نقره و دو برنگك نوتون و دو گل نوتون و میان آن قرار دارد - نیمه پایینی
زمینه سبز پاك گرم ابریشم برنگك طلا و سه پشته ابریشم برنگك نقره ای
دیده میشود . این شكل سپر
مرا از طرف راست پاك مرد
گیلانی كه بر روی شاه خود
(چنوپ) و در طرف دیگر
پاك مرد گیلانی نیز دو
دست دارد نگاه داشته اند .

آستارا - زمینه نقره ای
دو بر آن نقش و در پاك رنگه
آبی و در بالای آن پاك ستاره
آبی درخشان دیده میشود
شهرداری آستارا

شهرداری کربلای

پیرچم ایستاده و در طرف دیگر یک سر ناز همان عهد با یک نمشک ایستاده است.

کربلای - زمین
آبی یک برج و
دیوار بر یک تفره
و در وسط جلوی
در و دودی آن
روی زمینه سبز
با یک شهر محلاتی که
ششیر در دست
راست دارد
ایستاده در در
مطرف سبز در
طرف راست یک
سر پادشاهان
اساطع السلطنه
عباس میرزا با

شهرداری رضایه

رضایه - سیر بطرافانی
و وقت شمع و بالای آن
بطور صوری دو قسمت گردیده
که در وسط تقاطع این قسمت
تا باطلی حضرت نفید و شاه شاه
پهلوی تراداده است و است
بالا روی زمینه سبز
خوشه گندم سبز و قسمت چپ
یک خوشه انگور بر یک طلا
با یک کوه سبز است و این
و زمینه قرمز با چپ او و
بر یک آبی و شکل یک خوشه
دوستان بر یک طلا دیده
میشود.

شهرداری گرمیان

گرمیان - زمینه قرمز که در آن یک کوه سبز و در آن یک کوه سبز
و در بالای آن یک کوه سبز و در آن یک کوه سبز
با یک اسب بر یک طلا و در بالای آن یک کوه سبز
آبی که در آن دیده است.

بابل - زمینه سفید که یک
دو خانه بر یک آبی از آن
هیو و یک کوه بالای دو خانه
شاهه ای ازین بر یک سبز
و در وسط سیر شاهه های
درخت بر خال و در آن یک
محلاتی با یک کوه سبز و در
پایین دو خانه خوشه های
برنج پیدا است.

شهرداری بابل

قزوین - بطرافانی و صوری چهار قسمت شده که قسمت اول
دو بالای طرف راست روی زمینه قرمز یک مقبره تاریخی که مورد

شهرداری قزوین

قزوین - سبز (شکل) از بالا
پایین بطور صوری دو قسمت
شده که قسمت راست آن
زمینه مشکی و دارای آتشکده
بلندگویی بر یک تفره و
چوبهای آتش بر یک طلا
و شعله آن قرمز و دودش
قرمز ای دیده میشود و قسمت
چپ آن زمینه قرمز با یک کوه
پوشیده از آبی که
در آن یک چرخاندن و یک
ایریشم بر یک تفره است.

شهرداری یزد

برای مطالعه به آرمهای مخصوص شهرهای یزد ۲۰۷ مراجعه فرمایید.

شهرداری فردو ننگار

فردو ننگار - دریا بر یک آبی
و ساحل آن بر یک طلا و یک مرغ
و در آن یک کوه سبز و در آن یک کوه سبز
با یک مرغ بر یک طلا و در آن یک کوه سبز

شهرداری شیروان

شیروان - زمینه قرمز که در آن
بر یک آبی و در ساحل آن یک کوه سبز
خرما (نعل) بر یک سبز
است از بالا به پایین از پشت
چپ یک لشکر با زنجیرش
کشیده شده است (این شکل
از نظر وضع جغرافیای شهر
تجسّم شده).

شهرداری ایلان عباس

ایلان عباس - زمینه قرمز که
در آن آبی و در آن دو ساسان
انگشتی بر یک مشکی
و در آن یک کوه سبز و در آن یک کوه سبز
چپ تراداده و در بالای
سر مدیل شاه عباس ملاحظه
میشود (این شکل از لحاظ
سوابق تاریخی شهر تهیه
شده است).

شهرداری مراغه

مراغه - زمينه قبر و زه ای که در فرشته با لباس فرم تاج نادر شاه و او را با پای صمدی شاهي نگاه داشته اند ، مرده ای هم در دوی با کتبه نمرای قرار گرفته (این شکل بید آوری جلوس نادر شاه افشار انتخاب شد)

شهرداری دعاوند

شهرداری آمل

آمل - زمينه نمرای با کتبه سر باز ج. او پیدان عهد هخامنشی کتبه ایاس فرمز پوشیده در حالیکه تیر از کدان ملانی رها میکنند و در دوی (مینه ملانی استفاده است) این شکل بید آوری تیر انداز معروف که در شاهنامه بآن اشاره نموده تهیه شده است

دعاوند - زمينه آبی کوه دعاوند و بالای کوه درختن کاویان ملانی و در دوی طرف کوه یک تیر و یک خنجر زمان هخامنشی ملانی دیده میشود (بید آوری سوابق تاریخی گناه و آمرزیدن و کشتن زهاک)

شهرداری شوش

شوش - زمينه آبی در وسط یک آتشکده نمرای با شعله فرمز در طرف راست این آتشکده یک پادشاه و در طرف دیگر یک موبد بر یک ملانی (زهر هخامنشی)

کلات - زمينه نمرای یک کله ملانی در بالای برج آن یک جنگجو که با یک شمشیر بر یک ملانی در حال امواجن است مشاهده میشود . در طرفین سپهر و پیرامون زمان نادر شاه و در طرف دیگر بر یک موبد بر یک ملانی (زهر هخامنشی)

شهرداری شیراز

شیراز - زمينه فرمز و لنگر زنجیر در ملانی به حالت خرم و در دوی آن یک کتبه ماهی دیده میشود

شهرداری کلات

شهرداری خرم آباد

خرم آباد - در دوی زمينه یک کتبه هخامنشی بر یک مشکي دیده میشود (این شکل از نظر سوابق تاریخی و قدیمی هخامنشی خرم آباد کشیده است)

شهرداری درفول

درفول - زمينه فرمز که در دوی آن یک کتبه هخامنشی با او پیدان در دوی طرف از دست چپ مایل به بالا کشیده شده و این کتبه به دارای سه کتبه هخامنشی است

شهرداری سمنان

سمنان - زمينه سیاه یک سوار با تیر بر یک ملانی که در حال تیر انداختن از کمان است و سوار بر اسب در حال دویدن بر یک کتبه نمرای (این شکل شباهت اینکه سمنان از شهر های بزرگ زمان حکومت پادشاه بوده کشیده شد)

شهرداری رامهرمز

رامهرمز - زمينه آبی در وسط آن آفتاب درخشان و در مقابل خود خنجر به شکل هرم و همه بر یک ملانی دیده میشود (این شکل با اشاره شاه شهر رامهرمز تهیه شده است)

شهرداری مرودشت

مرودشت - زمينه فولادی یک سرباز جوان در زمان هخامنشی که در دست چپ خود کمان و در دست راست یک خنجر همه بر یک ملانی در دوی زمينه نمرای بالای این سپهر تاج دار پوش دیده میشود (بواسطه نزدیکی این شهر به تخت جمشید این شکل کشیده است)

شهرداری بندر بعلوی

بندر بعلوی - زمينه آبی که یک قایق چوبی بر یک ملانی در دوی آن بر یک نمره در دوی آن تاج بعلوی جای گرفته و این قایق در دوی دریای عواج بر یک نمره در حال حرکت ملاحظه میشود

شهرداری بندر بعلوی

شهرداری شهرکرد

شهرکرد - روی زمینه سپاه یک جنگجوی کرد که با کلاه مسلح در دست داشت او یک تیر و سوار بر اسب نرهای در حال دویدن.

شهرداری بهار

بهار - (زمینه نقره ای که در وسط آن یک پرستو در حال پرواز بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

شهرداری اصفهر

بهرشهر - زمینه نقره ای که در بالای آن یک درخت سرو بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

شهرداری قزوین

قزوین - (زمینه نقره ای که در بالای آن یک درخت سرو بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

شهرداری فیروزآباد

فیروزآباد - زمینه نقره ای که در وسط آن یک پادشاه هخامنشی که بر اسب سوار است بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

(انتخاب شد)

شهرداری مازان

مازانه - زمینه نقره ای که در وسط آن یک شیر انداز بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

(انتخاب شد)

شهرداری شاهین

شاهین - زمینه نقره ای که در وسط آن یک شیر انداز بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

شهرداری اراک

اراک - روی زمینه نقره ای که در بالای آن یک درخت سرو بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

شهرداری سفندج

سفندج - زمینه نقره ای که در بالای آن یک درخت سرو بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

رضوالله

رضوالله - زمینه نقره ای که در بالای آن یک درخت سرو بر یک شاخه درخت آواری نام شهر) ملاحظه میشود.

شهرداری رضوالله

آرم شهرها

و داستان پیدایش آن

تاریخچه

از دیرباز، میان رومیان و یونانیان معمول بوده است که مردم روی شهرهای خود اشکالی مانند عقرب، سرگای، آهو ویز و غیره نقش میکرده‌اند. در ابتدا، این امری ساده بود و هر کسی مطابق دلخواه خود شکلی را انتخاب می‌نمود ولی کم کم بصورت سنتی در آمده و نشانه‌های مزبور حالت موروثی پیدا کرده بطوریکه میتوان گفت در قرن ۱۲ میلادی خانواده‌های سرشناس آرم مخصوص به خود داشته‌اند که همیشه ثابت بود و تغییری در آن حاصل نشده است و نسل استوار آنرا حفظ میکرده‌اند بطوریکه بعضی از آنها نالایزمان نیز بهمان شکل موجود است.

گذشته از افراد شهرها نیز کم کم دارای آرم شدند، بدین طریق که حاکم یا یک فرد منتخب برای شهر خود آرمی تهیه میکرد که آن شهر را از سایر شهرها متمایز سازد، اوراق و اسناد رسمی آن شهر نیز بهمان علامت مجهور میشد و خلاصه معنی آن این بود که شهر مورد نظر دارای استقلال داخلی و شخصیت حقوقی و اختیاراتی میباشد.

در فاصله قرنهای چهارده تا شانزدهم میلادی تمام شهرهای اروپا دارای آرم شدند و نه تنها در اروپا بلکه در سایر قاره‌ها نیز تهیه آرم برای شهرها معمول گردید.

در کشور ما نیز تقریباً از چهارده سال پیش شروع داشتیم آرم برای هر شهر مورد توجه قرار گرفت، بدین ترتیب که وزارت کشور بر آن شد که این موضوع را علی‌سازد. انجام این کار بعهده پروفیسور دومانوفسکی که در رشته باستانشناسی و بویژه آرم شناسی تحصیل کرده است محول شد. با کمال تأسف آنگاه که باید کار پیشرفت نکرد و دچار وقفه گردید، تا

زمانی که مدیر کل امور شهرداریهای وقت با علاقه موضوع را دنبال کرد. از آن زمان تاکنون اداره کل امور شهرداریها و سازمان اتحادیه شهرهای ایران ملی بخشنامه‌های متعدد ازوم و فوائد داشتن آرم را برای شهرداریهای کشور بیان داشته‌اند و بدنبال آن همه زبانی از شهرداریها قبولی خود را راجع به داشتن آرم اعلام نموده و گروهی نیز تاکنون جوابی نداده‌اند!

لکنه جالب اینجاست که در حال حاضر تمام شهرداریهای کشور بدون استثناء آرم شهرداری تهران را استعمال میکنند و آرم مزبور در بسیاری تابلوی شهرداری ویا کت‌ها و نامه‌های آنان دیده میشود! آیا مضحک نیست که مثلاً روی نامه‌های شهرداری‌های نادر چاه بهار و دیلم و شهرهای مشهد و تبریز آرم شهر تهران منقوش باشد!

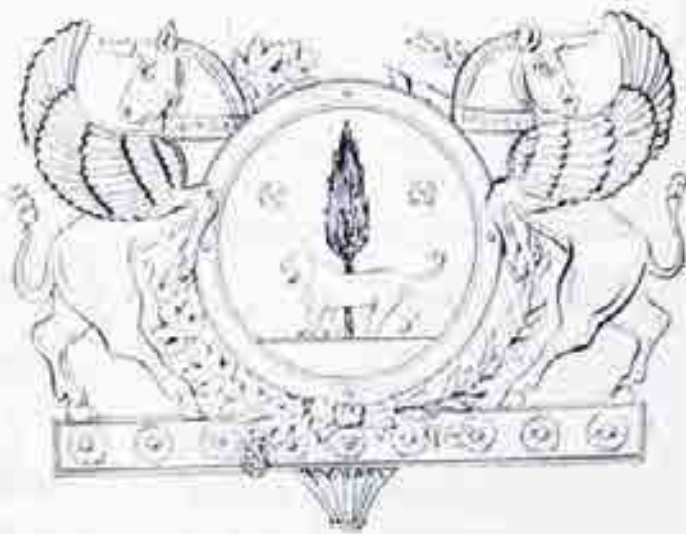
داشتن آرم و پرچم برای هر شهر، بمنزله پیدا کردن شخصیت ویژه و استقلال داخلی است و در این هنگام که در نظر است که امور هر شهر بعهده انجمنهای شهر معول گردد و شاهنشاه نیز باین امر علاقه مخصوص دارند شایسته است شهرهایی که تاکنون آرم خود را دریافت نداشته‌اند، در این زمینه اقدامات لازم معمول دارند.

تعداد شهرداریهای سراسر کشور، اینک به ۳۰۷ میرسد. برای ۱۶۰ شهرداری آرم ساخته شده و برای بقیه نیز در خلال سال آینده تهیه خواهد شد. باید این نکته نیز یاد آوری شود که آرمهای هر شهر باید نظر گرفتن موقعیت جغرافیائی و سوابق تاریخی آن تهیه شده و گذشته از آن کمال ظرافت و زیبایی در ترسیم آن بکار رفته است.

در اینجا بنبند نمونه از آرمهای تهیه شده که بتصویب انجمن شهرهای مربوط نیز رسیده است بنظر میرسد.

آرم شیراز :

زمینه آرم برنگ قرم‌ای است در وسط آن يك درخت سرو و در دو طرف آن گل سرخ و برگ سبز و در پایین آن يك شیر به سبك نقاشی دوره هخامنشی ترسیم شده است و در دو طرف زمینه آرم كه روی سپری نقش شده است دو گاو بالدار قرار دارد .

آرم زابل :

زمینه آرم برنگ قرم‌ای است . در وسط آرم تصویر رستم پهلوان باستانی زابلستان در حالیکه مسلح به سپر و کمان میباشد دیده میشود. در یک طرف سپر آرم، شمشیر آفرمان و در طرف دیگر گرز « گاوسر » دیده میشود .

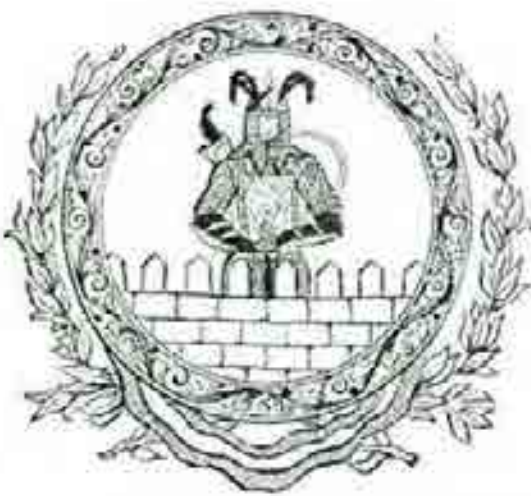
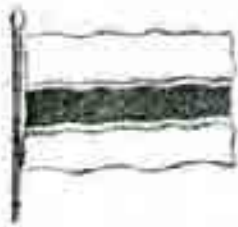
آرم کرمان :

زمینه آرم سیاه است و در روی آن يك شیر برنگ طلائی كه با يك ازدها برنگ قرم‌ای در حال جنگ دیده میشود . در دو طرف سپر دو شیر خوابیده به سبك قدیم ترسیم شده . موضوع تصویر این آرم مربوط به داستانیه است كه میگویند در زمان قدیم ازدهائی بشهر کرمان حمله نمیکرده و مردم زبان میرسانده است مردم همه ناراحت بوده اند و نمیتوانستند آن ازدها را از بین ببرند تا آنكه شاهزاده چادو گری خود را بصورت شیری در آورده به نبرد ازدها رفت و آنها را کشت . م. پویان

آرم شهرها

و دانستان پیدایش آن

در شماره پیش تاریخچه و جنگاوی پیدایش آرم در اروپا و چین کوششهایی که در ایران بعمل آمده است تا هر شهر دارای آرم مخصوص و مشخص باشد بیان گردید. همچنین سه نمونه از آرمهایی که برای شهرهای شیراز، رابل و کرمان ساخته شده بود با توضیحی در باره آنها بچاپ رسید. از این پس نیز در هر شماره تعدادی از آرمهای عزیزان بالوشون لازم بهتج خواهد رسید. در این شماره آرمهای استانهای آباد، ایمر، ارواک، اردبیل، اردستان، اردکان، فارس و اردکان برد با شرح و مشخصات آنها بطور میرسد.

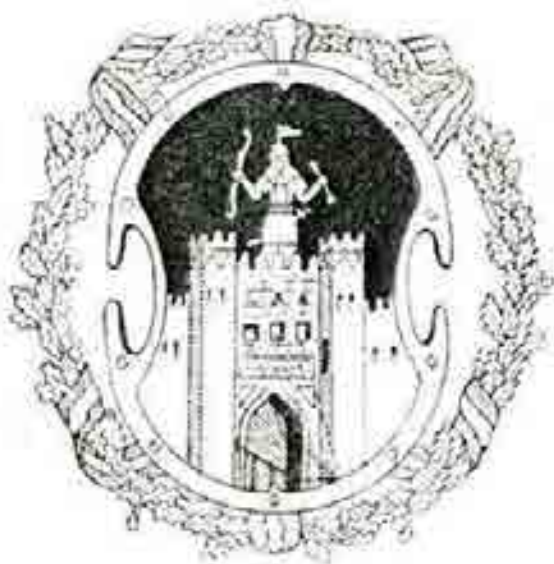
اردستان

آرم اردستان بشکل يك سیر قدیمی ایرانی است. زمینه آرم برنگ آبی و در آن يك قلعه قدیمی که در بالای آن سربازی مسلح با لباس قرمز رنگ استاده نقش شده است.

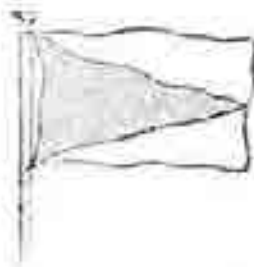
اردکان یزد

آرم اردکان یزد بر روی يك سیر مدور متعلق بدوره اسلام نقش شده است. زمینه آرم بچهار قسمت مساوی تقسیم شده که زمینه سه قسمت بالایی سفید و چهارمی قرمز است. در قسمت بالا تصویر دوک که نشانه بافندگی است و دو طرفین شانه ای از درخت پسته و بالاخره در پایین شکل منقوش نقش شده است. باید خاطر نشان شود که تمام اشکال مزبور معرف محصولات این شهر میباشد.

اردستان

آرم اردستان بشکل سپر دوزم
اسلامی است، زمینه آن ملائی میباشد.
بر روی آرم قسمت بالایی پات قدح
برنگ قرمهای و در بالای آن نیز یک
چنگیزی ایران باستان مسلح بزم
چهار آینه و شمشیر و ساه بند و سپر
گمان و کلاه خود دیده میشود.

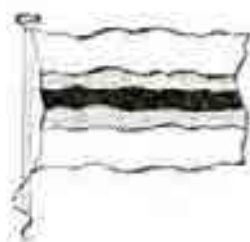
ازهر

آرم ازهر بشکل یک سپر اسلامی
ساخته شده است. زمینه آن قرمز و یک
است و در وسط آن یک چرخ آسیا
برنگ قرمهای دیده میشود.

اصفهان

آرم اصفهان بشکل یک سپر اسلامی با زمینه قرمهای
ساخته شده است. زمینه آرم با گل و بوته تزیین شده و
در میان آن عبارت « اصفهان نصف جهان » با خط
نیمه دیده میشود. در طرف راست سپر، یک چنگیزی و زمان
صفوی که در پشت او یک پرچم دوزم صغوبه نمایان است
و در طرف چپ یک شاهزاده صفوی که در پشت او یک
پرچم شهر اصفهان قرار دارد دیده میشود که هر دو نفر
چهره را نگاه داشته اند. در زیر پای دو نفر نیز یک
سکه با آرایش کاشی کاری قرار دارد. این آرم دوران
پرشکوه شاه عباس گبیر را بیاد می آورد.

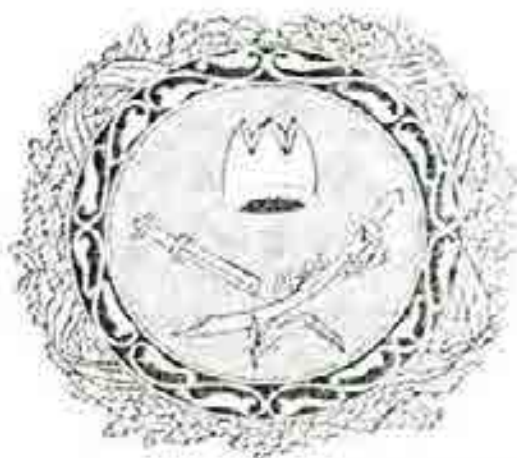
آراك

آرام آراك بشكل پشه سپر اسلامي ساخته شده است و زمينه آرام نقره‌اي مي‌باشد و روي آن پشه بزرگ قرمز و روي پشه رنگ عقاب سياه در حال پك يك پيله طلاني در جنگه دارد. ريشه ميشود انتخاب اين سلامت آزادي آرام بنا اصيل ازجمن شهر صورت گرفته است.

آباديه

آرام آباديه بشكل پشه سپر اسلامي ساخته شده و زمينه آن قرمز رنگ است و روي آن پشه شيرين تلو از افغاني شگفته و پشه شيرين از شاه متعفن دوران مرداني هي هنگامي که هليعاسپ افغاني معروف بوده نقش شده است. پشه شانه گول دولت دارد بر رنگه مي‌رود و پشه شيرين از روي پشه شده که معرفت ملو هات او است. شيرين شگفته فعال بزرگت افغانها را در مرداني آباديه پشه مي‌آورد.

اردبيل

آرام اردبيل بشكل پشه سپر اسلامي است که بهرود عمودي بود قسمت مساوي تقسيم شده است. زمينه قسمت چپ عقاب در قسمت راست قرمز مي‌باشد. پشه روي زمينه قرمز نقره‌اي است و در روي آن پشه گوسفند سياه و پشه ميشور و بر روي زمينه نقره‌اي بزرگ قرمز است که روي آن گوسفند بزرگ نقره‌اي نقش شده است. بالاي پرچمها پشه طلاني رنگ و در پايين آنها تصوير قرآن مجيد و در زير آن پشه شيرين مربوط به دوران صفويه ترسيم شده است. پرچمها و گوسفندهاي سياه و سفيد مربوط به جنگهاي قره قويونلو و آق قويونلو بود و بقيه علامات براي نشان دادن آغاز دوره صفويه است.

پیشینه پرچم ایران پیکره شیر و خورشید

نوشته: سرهنگ دوم ستاد
نصرت الله بختور تاش

نگاهی گذشته

مردم جهان از روزگاری بسیار دور از شکل و پیکره جانوران برای خود شعارهایی ترتیب میداده‌اند مثلاً خط هبر و کلیف که هنوز نیز نمونه‌هایی از آن در دست است نشانی از چنین شعارها است.

در کشور پر ارج ما ایران بزرگه از شکل جانوران و احترام آسمانی‌ها تند خورشید و دیگر ستارگان بهره‌برداری میکرده و آن را نقش پرچمها قرار میداده‌اند. خورشید تابان درخشانترین ستاره منظومه شمسی است و در بسیاری از آیین‌ها در خور ستایش و احترام بوده است.

شیر نیز دلیرترین جانوران بوده و نشانه دلیری و نیرومندی به‌شمار می‌رود و بسیاری از مردمانی که در کشورهای گوناگون به فرزندان خود نام (شیر) میدهند، در تاریخ نام پادشاهانی را میخوانیم که با واژه (لئو) (اسد) (ارسلان) (شیرافکن) شروع میشود.

چه انگیزه‌ای است که انسان به این مظاهر دلیری و فرزندی دلیرانگی دارد؟ آیا انسان از آنجا که شجاعت، شهامت، زور و قدرت و سرانجام فروزه‌های ارزنده بشری را دوست میدارد به اینها ارج میگذارد؟

آیا نشانه و یادگاری از دورانهای نخستین اجتماعات بشری در زوایای روح آدمی انباشته شده است؟ علم الاجتماع بما میگوید که اجتماعات اولیه بصورت کلان Clan که ساده‌ترین اجتماعات بوده اداره میشده، کلان در عین حال جامعه سیاسی، خانوادگی، اقتصادی و دینی نیز

مهر ۱۳۴۶

بوده است و همکاری و هم‌آهنگی که بین افراد کلان حکومت میکرده معنای براسول هم‌گونگی و نیاز یکسان بوده است. افراد کلان همه یا یکدیگر خویشاوند بوده‌اند و در توتیم Totem که علامت ویژه کلان بوده است شریک و ذینفع بوده‌اند.

توتیم گاه موجودی جاندار، گاه بیجان و گاه گیاه بوده است که افراد کلان خود را بازمانده آن می‌پنداشتند و خود را بنام آن موجود یا گیاه میخواندند و شکل آنرا شعار و علامت مشخصه خود میساختند و چه بسا آن را ستایش هم میکردند و خویشانش را موظف به انجام و پیروی از دستورات و سنن و عرف کلان میدانستند.

پرچم از نظر حقوقی نیز نماینده گروهی از جمعیت است که دارای «قلمرو» بوده و تحت یک (قدرت عالی) اداره و رهبری میشود و در واقع میتوان گفت کلانی است که توسعه یافته و گسترده شده است. توتیم که در ابتدا رنگدینی داشته و مورد پرستش قرار میگرفته است، رمز خویشاوندی و هم‌رنگی و یگانگی بشمار میرفته و رفته رفته بر اثر گذشت زمان و توسعه جوامع بر روی پرچم‌ها منتقل شده و نشانه گروه‌های مختلف اجتماعی گردیده و کم‌کم بصورت امروزی درآمده و معرف ملیتها شده است.

یکابریدن پرچم از روزگار پیش از تاریخ در میان تیره‌ها و اقوام جهان مرسوم بوده است. لیکن پرچم بیشتر در جنگها و پیکارها یکابر میرفته و هر گروه پرچمی یا رنگی خاص و یا نقوشی که شعار و علامت مشخصه آن قوم بوده است همراه میداشته است.

المراد به عدم صدور او در هر یک از اجتماعات ، محل
و مکان هر اجتماع و تعداد اجتماعات المانته مشخص و به تبع آن
وزن آن گروه اجتماعات و طبق و دوام و ثبات بوده است

آنکه بر روح در چینه کارزار و بویله در مانی و سحر و الا
و آمد از بی شکوه و دیرا انکار از بی هم سید تقویت روحی افراد
و دال گوئی آرد و شاعت شکست و از ازل روحی شکست و یاران
هنگامه و در غلوه و بر اند آنگه و شته غلوه و در غلوه و شتی از انان
از پر اشتد گی و شکار و یاران غلوه گیر و عمل آید کوشی بر این
مرد است که در هم گر حلقه و شکوه و این علامت و همیشه
غیر حلقه و این علامت

عمای رنگ و علامت

برگشت برنگها، پیگرمها و علائم پرچمها بدون شک با اختلال فکری، عده - صلح دوستی، نوع پرستی، کیش و ملت، موقع - مرافاتی و بالاخره نوعی Tormentum افکار جنگی صفائی باطن دارد مثلاً برستانی که از گذشته دور برکنار رهاها و افکارها را رنگی برگزیده و به دادوستد و بازارهای آن راه دریا می برد اختلافت و رنگ آب در مغز و صورت آنان تاثیر انکارناکردنی گذارده است و این برده را امروز هم می بینیم. کشورهای اسرائیل، انگلستان، سوئالی، هلند، هندوستان، گواتمالا، یونان، ولاند جدید و فلان در روی پرچمهای خود این آثار را بخوبی نشان میدهند و یکی از رنگهای پرچم این ملل رنگ آبی است. همین ترتیب انتخاب علائم یا نمایی که هر دواجمع بشر زمین خود دارند ارتباط دارد مثلاً کشور چین یا سرزمین خورشید بر گوشه پرچم خود نقش خورشید را دارد. امروز پرچمهای بسیاری وجود دارد که بر آنها نقش جانوران، ستاره، خورشید، شمیر و حتی گیاهان دیده میشود و میان انتخاب این نقشها با انسانهایی که مردم برای سرزمین خود از قدیم ساخته و پرداخته است ارتباطی عمیق وجود دارد. رنگها نیز ضمن آنکه یا صلح دوستی و اعتقادات مردم بستگی دارد یا روحیه آرامش طلبی یا انقلابی آنها بر این ارتباط تعیین کننده دارد. از دینها مانند اسلام رنگ سبز مورد احترام و علاقه پیروان دین است زیرا شعار و نشانه و پرچم پیشوایان بوده است علیهذا رنگ سبز در بیشتر کشورهای اسلامی مانند:

ایران ، اردن ، افغانستان ، پاکستان ، عربستان
 سعودی ، سودان پذیرفته شده و یکی از رنگهای پرچم این
 کشورها است . همچنین رنگ آبی سالیانی است که معرف
 کلیسای کاتولیک میباشد . رنگ سرخ یک رنگ انقلابی ، یک
 رنگ انتقام آمیز و بالآخره رنگی است که تلاشها و کوششها و
 خونهای ریخته شده در راه آرمانهای بزرگ ملی را بیان
 میکند و از اینجاست که می بینیم بسیاری از کشورها پس از یک

54

جنش و يك انقلاب ، رنگ قرمز را بعنوان رنگ رسمي پرچم جويي انتخاب کرده اند(ايران پس از انقلاب مشروطيت ۱۳۲۶ قمری و کشور اتحاد جماهیر شوروي پس از انقلاب ۱۹۱۷) زیرا انسان دوست دارد ارج خويهائي را که بخاطر وطن و بخاطر پيروي بزرگين ريخته شده است نگه دارد و بهترين روش برای پاسداري و پاد آوري از فداکاران و شجوران ، آن است که رنگ خود، آنان را در شمار خود، منظر سليم خود ، يعني پرچم حفظ کند. اصولاً در زندگي پيشينيان بويژه زماني دورتر ، اشیاء و عوامل ناشناخته و ترسناک با عناصری که رنگي پشرواسته مان بود، وار آن نياز تدبیرهای خود را مستقيماً آورده است و بطور کلی مجهولات ، برای انسان در جور احترام و ستايش و قرباني بوده است مثلاً رودها، درياها، کوهها مورد احترام و گاهي جزاوار قرباني و تقدیس بوده اند (دردنيل در مصر و گنگ در هندوستان) آسمان و ماه و خورشيد و درعنوبرق وساير اختران به عناوين مختلف خداياني داشتند و بشر خود را مجبور به ستايش آنان ميدانست . خورشيد مظهر حرارت و گرمي و تلهيد و اقتدار و هيبت رويش و نمو گیاهان و روشني بخش جهان بوده است. طلوع و غروبش دل انگيز اما ، امروزه عجب آميز بوده ، هر روز بامدادان از کوههاي خاور سر برمي آورده و با حلال و ايست بوسط آسمان می آمده و شامگاهان در سوي باختر ناپديد ميشده و بشري با معلومات ناچيز آن روز خود را مجبور ميديد بضمريدا که دارای حرارت و گرمي است وجود يك نوع قدرت محسوب می شده و در کائنات جنش و حرکاتش را خوب ميدیده و درک ميکرده ولي از فهمش عاجز بوده بپرسند و در آن خداي را نهفته بداند.

همه ستارگان مانند خورشید و ماه پا خدا بوده اند یا
مجنون خدا. روزگاری آسمان معبود همه بوده لیکن انسان
تنها به آسمان چشم نداشته در زمین هم ساقط وانی بوده اند که
قدرت آنها، خشم آنها، پادوری آنها و زیبایی آنها تسویه
آدمی را بخود جلب کرده است.

پریش گاو و گوسفند و بیه و مار در نزد قوم یهود سابقه دارد و این نه تنها در آئین زردشت بوده که خورشید و گاو و اسب مورد ستایش قرار گرفته بلکه قرآن مجید از آسمان و آفتاب و ماه و ستارگان و زمین و دریا و کوه و رود و جانداران که برای آسایش و زندگی انسان سودمند هستند نام می برد و آنها را مایه تفکر و آیات بزرگ الهی می شمارد. شکل جانوران نه تنها در صنعت و سفال سازی و هر چه ما بکار میرفته بلکه بر سنگه گورها نیز گاهی نقش جانوران و اشیاء دیگر را حک میکرده اند.

بر کودکان کمزور به نشانه آشتی و وفاداری پادشاهی
و بر عیال و بر گواران و جنگجویان و بر کسان دیگر

مجله شهر دارپها

کمان و گاهی شتر یا اسبانی پیاده است. انگار ناله در سال ۱۳۳۳ خورشیدی در جنوب ایران در مسافت از پراچان به کرانه های گرم خلیج فارس و بخشهای دشتی و دشتستان در دهکده های نزدیک کنار ختند و پورامون آن گورستانی را دیدم که بر سنگ آن شکل اسب، تنگه، شمشیر، پیر و گاه سواری بر پشت اسب و تنگی در دست یا بر شانه نقش شده بود که شاید معرف دلیسنگی صاحبان گور به این جابوران یا ابرارها و یا نشانی از دلیری و فرزانی آنان بشمار میرفته است.

همچنین در سرزمین سیر و خرم بخشهای در اطراف دشت لالی، مردانی که سمیران روی گور آنها بنا بر جسمینی که داشته اند محسمه سنگی شیر یا میشی میگذارند. میشی برای کسانی که دارای گله گوسفند بودند و برای مردان دلیر و جنگجو و یا سوارکار محسمه های شیر یا میش شمشیر قرار میدهند. در دهکده قهرودکاشان و مهاباد اردستان نیز چنین نقشهایی بر گورها دیده شده است. پس از این مقدمه کلی و عمومی بزرگ بررسی گوناگون پیرامون پیشینه تاریخی کشور خویش می پردازیم:

پیشینه پرچم در ایران

در کتابهای دینی ذرقت در بخشهای گوناگون به واژه های سیاه، سرودرخت، بر میخوریم و این میرساند که درفش از باستان تا به امروز بوده و نشانه نیرومندی و پرورگری و حاکمیت بشمار میرفته و جانی ارزنده و والا داشته که در کتابهای دینی از آن یادآوری شده است.

در فروردین پشت بند ۲۷ میگوید:

(فرورهای لب توانای پاگان را می ستایم که لشکر پستار بیارایند سلاح بکمر بسته بدرقشهای برافراشته درخشان...)

در بهمن پشت که از يك رشته رخدادها راجع به آینده کشور ایران، مردم ایران و دین ایران گفتگو میکند در آنجا که امروزه امدهایش آمد آنها را بکتابك بهشت اشوزرشت پیامور بزرگ ایران پیشگوئی می نماید چنین می سراید:

(در آن پست ترین هنگام یکصد گونه و یک هزار گونه و ده هزار گونه، دیوان ژولیده موی از تخمه خشم بر سند، آن پندخمان از کشته خراسان به ایران شهر بریزند، افراشته درفش باشندوزین سیاه دارند و موی ژولیده بر پشت دارند)

مهر ۱۳۴۶

و دو جای دیگر میگوید:

اسرخ گلاره و اسرخ زین و اسرخ درفش باشند و اینجا نشانه ایشان باشد)

در ایران قدیم پرچمهای گوناگون از درفش اسرخ، بنفش که روی آنها بیکره های خورشید، ماه، شیر، پلنگ، همار، ازدها، گراز، آغو، پیل، پلنگ نقش کرده و برنوک آنها محسمه عالمی زرین یا سیمین میگذارده اند و خود داشته.

درفش زر درنگه یا بیکره خورشید که بر فراز چون آن ماه زرین قرار داشته و پره پادشاه بوده بیرق ملوس بیکره پول داشته و بیرق کودرژ بنفش رنگه و شیر بیکره و گوهر نشان بوده است و بیرق رستم بیکره ازدها داشته در داستان کشته شدن سیاوش فرمان افراسیاب و لشکر کشی کاووس شاه به توران زمین فردوسی میفرماید:

درفش زر در پیکره خورشید که بر فراز چون آن ماه زرین قرار داشته است

جوا فراسیاب آن درفش بنفش
نگه کرد با کویانی درفش
بدانست کان پیلتن رستم است
سرافراز و ز تخمه نیرم است

○○○

چو رستم درفش سیه را بدید
بکره از شیرزبان بر دمید
بر آویخت با سرکش افراسیاب
ز پیکانش خون رفت چون جوی آب

از اینجا روشن میشود که بیرق رستم رنگه بنفش داشته و درفش کویانی نیز همراه او بوده و بیرق افراسیاب هم سیاه رنگه بوده است. یکی از پرچمهای مشهور باستانی درفش کویانی است که منسوب به کاهن آهنگر است و در واقع

داریم و با آنکه دوران بیداری ناصیونالیزم ایران بوده است نمیتوان گفت که در ارتش پادشاهی پرچم وجود نداشته است. ما آگاهی درستی از این دوره نداریم و بدینگونه آگاهی ما نیز در زمینه پرچمهای این دوره ناچیز است. عدمای معتقدند که نقش پرچم اشکانی ازدها و خورشید بوده بوده است. پادشاه میگویند (گاه بتقلید از رومیها عقاب دوسر استعمال میکردند و گاهی باقیان از بابل علامت ماه و ستاره را).

بر روی بسیاری از سکههای اشکانی پیکره ستاره دیده میشود و یکی از عناوین شاهان اشکانی (برادر آفتاب و ماه) بود بنابراین عجیب نیست که بر روی پرچم خود از این نقشها استفاده کرده باشند.

آمین نارساین مورخ می نویسد (هنگامیکه ایرانیان میخواهند بحمله مبادرت کنند برقی آتشین بر می افراستند)

در سنگتراشی عاتیکه در زمان ساسانیان از دستبرد تهاجم انسان و عوامل طبیعت محفوظ مانده و بدست ما رسیده پیکره عائی از پرچم های ساسانی دیده میشود. یکی از آنها پارچه ای دراز و باریک مانند توار است که بر فراز نیزه ای بسته شده و در اهتزاز میباشد. همچنین در سنگتراشی های نقش رستم نزدیک تخت جمشید در پشت سر یکی از پادشاهان ساسانی برقداری دیده میشود که چوب بلندی بدست دارد و بالای آن میله نهاده شده که سه گوی بر فراز و دو گوی در زیر دارد.

اسا پرچم رسمی ایران در زمان ساسانیان همان درفش کاویانی است که آنرا بزرگتر کرده بودند (۷ متر درازا و ۵ متر پهنا) و

جواهر نشان ساخته بودند. این درفش در جنگه ایران و اعراب بدست اعراب افتاد.

پرچم های ایران پس از اسلام

پرچم در میان اعراب رسم بود. پیامبر بزرگه اسلام دو پرچم داشته یکی سیاه رنگه بنام (عقاب) و دیگری سفید. خلفاء اسلامی هر يك را روی پرچم های خود که برنگهای سرخ (امویان) سفید (علویان) و سیاه (عباسیان) بود گاهی آیمانی از قرآن مجید می نوشند. يك نفر ایرانی بنام ابومسلم خراسانی بر بنی امیه شورید و پرچم سیاه را به سود خاندان عباسی در خراسان باهتزاز درآورد اما در زمان

مهر ۱۳۴۶

مأمون بیری جز در رنگه جانشین بیری سیاه رنگه شد. تقریباً در پایان سده چهارم هجری هر خلیفه و یا پادشاهی دو پرچم داشته یکی را که سیاه رنگه بود برایت می گفتند و دیگری را که سفید بود لوا میخواندند. رایت و لوای فرمانروایان اسلامی بسیار بلند و بزرگ بود و گاهی بر علائق بزرگ دیده میروند که هنوز بقایای آنها را در گوشه و کنار کشور در سوگواری و یا جشن های مذهبی ملاحظه میکنیم. حلقه کم اقرونی بیریها و سنگینی آن را شاه تیر و مندی و علامت داشته بیری مندی و وزن و شماره علم های خود می افزودند و هنگامی که فرمانروائی را به کشوری اعزام میداشتند برای او علم و پرچم درست میکردند.

رفته رفته که شالوده خلافت اسلامی در کشور ایران سست میشد اعراف مجلسی بازگشت به عهد ساسانی را آغاز کردند. در زمان غزنویان نقش ستاره، ماه، شیر، صای زردین، بر پرچم ها بکار رفته و رنگه پرچم آنان گاهی سفید و گاهی سیاه و گاهی قرمز بوده است.

پرچم شیخ جنید جد پادشاهان صفوی نقش شیر و خورشید بوده و این شیخ در سال ۸۶۰ هجری در گذشته است. بنابراین میتوان گفت که قبل از سال ۸۶۰ هجری نقش شیر خورشید در پرچمهای بعد از اسلام ایران بکار رفته است.

پرچم شاه اسماعیل برنگه سبز دارای پیکره ماه بوده است معمولاً پادشاهان صفوی بر سکه های خود نقش رایچه خود را میزدند. از زمان شاه عباس بزرگ (۹۹۶-۱۰۳۸) پیکره شیر و خورشید روی سکهها بسیار دیده می شود و از این زمان است که میتوان گفت شیر و خورشید نشان نیمه رسمی دولت ایران شده است. در بالای تصویری از حسین علی بیگ سفیر شاه عباس که در سال ۱۰۱۰ هجری (۱۶۰۱) میلادی بهرم وارد شده و این تصویر بیادبود ورود او در ایتالیا نقاشی شده علامت شیر و خورشید دیده میشود.

در این تصویر شیر بر روی پاهای خسود بلند شده زبان از دهان بیرون آورده. خورشیدی نیمه پیدا با چشم و ابرو بر پشت و تاجی بر بالای سر دارد و دم خود را نیز علم کرده است. که تقریباً با تغییرات کلی همین علامت امروزی ما میشود. ژان شاردن فرانسوی که از ۱۰۷۴ تا ۱۰۸۸ هجری دوبار با ایران مسافرت کرده در سفرنامه خود می نویسد: (بیرقهای آنها نوك باریك میباشد و بجهه رنگها با پارچه های گران بها ساخته میشود. روی این بیرقها با آیمای از قرآن می نویسند و یا شمشیر دوسر علی و یا شیری که خورشید بر پشت دارد نقش میکنند و یکی از بزرگترین مشاغل دولتی در ایران شغل علمدار باشی است) و در جای دیگر می نویسد: (من گفتم که شیر علامت پادشاهی ایران است، آن را با خورشیدی در حال طلوع نقش میکنند که پهلوی آن است و ۲/۳ قرص آن پیدا است این نقش در روی بیرقها و سکه های

سایه فانی بوده و چون دانی ایران خود نمائی میکرد این
در همه جا بر سر کوهی بزرگ میزدند و در آن یک شمشیر
کج ایرانی و یک سحر جادوئی بود.

از زمان آغا محمد خان سکه‌ای در دست است که
روی آن شیری نیم جفته و دم پبالا برده دیده میشود بر پشت
شیر، خورشیدی درخشان وجود دارد که بر گوی آن (یا محمد)
و در زیر شکم شیر (یا علی) حک شده است.

سکه زمان آغا محمد خان قاجار
در هنگام گاسپار دودوپل که در سال ۱۲۲۷ تا ۱۲۲۸
در آتش ایران خدمت میکرد در سفرنامه خود درباره پیری
ایران می‌نویسد:
(در قشای بزرگه و کوچک ایرانیاں دارای نش کشور
است که شیر خفته‌ای در برابر خورشیدی در حال طلوع
مجله شهر دارها

می‌چرخانند و چون دیده میشود از قریب گفته اند که این ایران
خود بخوابد و چون از دور نگاه کنند آن را با چهره شیر
می‌بینند و این را بزرگ می‌گویند و اگر آن را بزرگتر بگویند
بزرگتر می‌گویند و این را بزرگتر می‌گویند و این را بزرگتر
می‌گویند و این را بزرگتر می‌گویند و این را بزرگتر

شیر و از آن بعد رضا بیگ میرزا
سلطان حسن در روز تولد چهاردهم
شهری در دست است که محمد رضا بیگ شیر شاه
سلطان حسین (۱۲۰۵ تا ۱۱۳۵) را در دربار آوایی چهاردهم
در پاریس نشان میدهد در این عکس پیری ایران بر فراز سر
محمد رضا بیگ آورفته شده این پیری دو زبان دارد، شیر
ایستاده روی آن نقش شده دم خود را بلند کرده و خورشیدی
بر بالای سر شیر دیده میشود.

در زمان نادر شاه پیرهای سه گوشه‌ای که نش آن
سفید و دور آن را نوارهای قرمز و سبز احاطه کرده و در
وسط شیر زدن با دم بلند کرده استاده و خورشیدی نیمه
طالع بر پشت دارد بکار میرفته است بر پای فرمانهای نادر شاه
که در سال ۱۱۵۹ هجری نوشته شده مهری به شکل گل قرمز
زده شده که شیر ایستاده را با خورشید نشان میدهد لیکن
در نیمه‌ایره خورشید و از (الملک) گفته شده و خود دلیلی
است که در زمان این پادشاه شیر و خورشید بکار میرفته است
و قتیله نادر شاه اعشاریان لطف خان افسر در دست
ایران ناوگان حلیح فارس را مرکب از ۳۰ ناو تشکیل داد
بر فراز یکی از ناوها بنام (فتح شاه) که کشی فرماندهی

تصویری از بیرقهای زمان فتحعلیشاه

بنابر این در دوره‌های مختلف نقش شیر پرچمها گاهی بحالت استاده و گاه خوابیده تصویر می‌شده است تا زمان فتحعلیشاه در ایران دو نوع پرچم معمول بود بر روی یکی از آنها شیر و خورشید و بر روی دیگری شمشیر حضرت علی تصویر میشد از این بعد بر آن آنکه يك نقش رسمی وجود داشته باشد، شیر را بجا داشتند و شمشیری بدست او دادند و خورشیدی بر پشت او سوار کردند مگر تا اوایل سلطنت رضا شاه کبیر خورشید بچهره زین تصویر میشد که دارای چشم و ابرو و خال بود.

در زمان رضا شاه کبیر دستور داده شد که قرص خورشید بدون چشم و ابرو و تنها بصورت نیمه‌ایر تصویر شود در زمان ناصرالدین شاه دور بیرق ایران دو نوار باریک قرمز و سبز می‌دوخته‌اند و بر روی زمینه بیرق که سفید نقره‌ای بود شیر و خورشید بر تکه طلایی می‌کشیدند.

در عصر ناصرالدین شاه تقریباً پانزده نوع پرچم و علم بکار می‌رفته یکی از آنها بنام علم کاویان است که با احتمال قوی درفش سلطنتی بشمار می‌رفته و وضع خاصی دارد و عبارت است از کیشه‌ای از ماهوت سرخ که قسمت اعظم جوب پرچم را می‌پوشاند و بر روی آن نوارهای پهنی ازقال تسمه آویخته شده است و بر بالای این علم پنجه طلا نصب شده و در طرفین پنجه طلا دوسر ازدها از طلا وجود دارد شباهت زیادی بین این علم کاویان و نقشی که بر سکه گودرز اشکانی دیده میشود و شاید پرچم گودرز اشکانی باشد موجود است.

و با این عبارت : سلطان این سلطان فتحعلیشاه قاجار ، مانند بیرق‌های مامورین از نوارهای نافه سفید و رسته‌های زرین است . - بیرقهای بزرگ سرخ است و بالای آنها دستی است از قرص که دست علی باشد - بیرقهای کوچک کبود است و در بالای آن نیزه‌ای زرین است . - قلمه شعری را حاج میرزا ابوالحسن خان شیرازی معروف به ایلچی که در ۱۲۲۴ سفیر ایران در انگلیس بوده بر روی بیرقی که با خود داشته نوشته است و نقش این بیرق بنا بر فتوای این شعر شیر خورشید بوده است.

ایران گنم شیران خورشید شاه ایران

زان است شیر و خورشید نقش درفش دارا

و نیز در این زمان نشان شیر و خورشید در ایران مرسوم بوده و این موضوع را سفیر دیگر فتحعلیشاه بنام ملک‌شاه نقل داده در کتاب کوچکی که در پاریس چاپ کرده است تذکر داده است.

موریس دوگوتزوی آلمانی در سال ۱۸۱۷ سفرنامه‌ای تألیف کرده و بیرقی از حصاره سواران ایرانی را توصیف میکند که بر روی آن شیری حقه و خورشیدی طالع بر پشت دارد. همچنین از نامه‌ای که شیخ محمد بن خلیفه حاکم بحرین در سال ۱۲۲۸ به فتحعلیشاه نوشته برمی‌آید که نقش پرچم ایران شیر و خورشید بوده است.

(راجع به خراج بحرین بعد از مغربی که تعیین و برقرار شده اسناد وقوسی بجاتاب میرزا مهدیخان تسلیم و سپرده شده که هر ساله بخزانة عامره دولت علیه خواهم پرداخت و علم شیر و خورشید در خاندان خود همه وقت رسم و برقرار نمودم) از زمان محمد شاه یک قلمبه نشان وجود دارد که روی آن نقش شیر و خورشید و شمشیر مانند نقش امروزی دیده میشود. در زمان محمد شاه بیرق‌هایی نیز وجود داشته که بر روی آن تصویر ذوالفقار بوده است.

در عصر پهلوی اول
حشم و آبرو از چهره
خودشید پاک شده پرچم ها
به سه قسمت تقسیم گردید.
پرچم ملی
پرچم دولتی
پرچم نظامی
منظور از پرچم ملی
قرار گرفتن رنگهای
سه گانه بشرط پیش بینی
شده در قانون اساسی است
بدون نقش شیر و خورشید
این همان نوع پرچم است

که در حشمتای ملی و بخشی و جراتها بکار میرود.
پرچم دولتی همان پرچم ملی است که در وسط آن
نقش شیر و خورشید برنگ زرد نقش شده است.

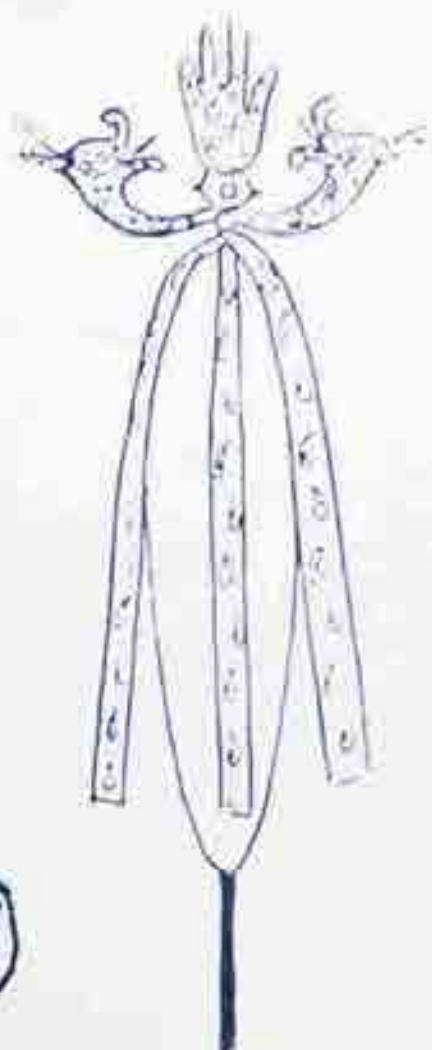
پرچم نظامی همان پرچم دولتی یا رسمی است که در
بالای خودشید روی پارچه سبز یک تاج پهلوی نقش شده و
دایره ای از برگ خرمای شیر و خورشید را در بر گرفته است.

۰۰۰

نقشه در صفحه ۶۸
مجله شهرداریها

افزون بر اینها در نقش
شاهنشاهی است از پارچه ای
روشن و نقش پرچم سبز رنگ
در حاشیه بالا و تاج پهلوی
در وسط که بزرگوار علی حضرت
همایون شاهنشاه آذربایجان
می باشد و هر یک از واحدهای
های نظامی نیز دارای
پرچم اختصاصی نظامی که
معرف آن واحد است
می باشد.

نقش شیر و خورشید و رنگها سه گانه قبل از مشروطه
بنظر نامرتب روی پرچم ها بکار می رفته و در واقع می توان
گفت طرز قرار گرفتن رنگها و نقش ها شاید تابع سلیقه اشخاصی
بوده است لذا با تعیین وزوم و استقرار اساس مشروطیت در
ایران بموجب اصل پنجم مضمون قانون اساسی

(اوان رسمی بیرق ایران سبز و سفید و سرخ و
علامت شیر و خورشید است) اولاً بیرق جنبه رسمی پیدا کرد
ثانیاً ترتیب قرار گرفتن رنگها معلوم و مشخص شد ثالثاً نقش
آن روشن گردید در سال ۱۳۳۴ قمری یعنی ده سال پس از
صدور فرمان مشروطه یک نمونه پرچم ایران و دارای ۱۰۴
سانتی متر و عرض ۶۴ سانتی متر با نقش شیر و خورشید در
کرمات شاه توبه و با آسمان پرواز داده میشود: این پرچم قبلاً
در دوره ایران باستان نگهداری می گردید و بر روی آن در
اطراف نقش شیر و خورشید نوشته اند.

کرمات شاهان ۴۱ سنبله
اولین بیرق ایران است ۱۱ گردارده ۱۳ عثمانی اردوی ششم
که با طیاره طبری آسمان طیاره چی
رفت ۱۳۳۴ جمال

برنده ملک زاده

رومبهای قدیم نیز عقیده داشتند که از اینکه شهر و دهستانها
و موزون و موزون موسوم به (رمبولوس) را بقتل رسانید.

محل مزبور نسبت معقدات هند کور در لوق سومین ماه
از سال را صورت دوسون آجری مجسم میشود و مجموعه ستارگان
(دو سکر) را نیز همین مناسبت شاه فوق خوانند.

دیگر از معقدات محل قدیمه بابل و آشور و هندوستان بابل
این بود که در این جهان آتشی وجود دارد که بنوع خود آتش
وجود میآورد و این عقیده را بوسیله مجموعه ستارگان معروف به
(اسد) مجسم میشود.

عقیده دیگر این بود که رب انوعی موسوم به (المشر) و از
جسم میگردد و در اطراف این عقیده انسانهایی بوجود آمده بود
و طبقه مزبور را بوسیله مجموعه ستارگان دشت یا کره (منطقه)
مجسم می نمودند.

بر همین قیاس ماه قمری و هشتام بنام غرب خوانده میشد و
بنام دیگر این دو ماه را بنام دو غرب که در آسمان موجود است
مخوانند.

لیکن در قرن دوم قبل از میلاد مسیح متعین به هم شناخت
های این غرب را از مجموعه ستارگان موزون جدا کرده و بنام
میران (ترازو) موسوم نمودند.

در قرن دوم بعد از میلاد مسیح یک نفر سیم مصری موسوم
به بطلمیوس کتابی موسوم به الفی نوشت و در آن اسامی جدول
هشت مجموعه از مجموعه ستارگان جهان را بشیوه دوازده برج
تقسیم کرد و این همان اسامی است که امروز به رسیده و در محل
مختلف بافتلای تفاوت زمان اسامی متفاوتی پیدا کرده است. این
شکله اسامی را باید دانست که اسامی حمل - ثور - جوزا - سرطان و
غیره هیچ شباهتی بجموعه ستارگانی که در آسمان هستند ندارد و شما
مردم خیال بزرگ باشید و چشم بر آسمان بدورید نمیتوانید متلاشی
بره یا شیر را در آسمان پیدا کنید.

بنابر این تردید نیست که وضع این اسامی به از آن جهت
بود که در آسمان شکلی مثل شیر وجود دارد بلکه از آن جهت
این اسامی را وضع کرده اند که خورشید در حین گردش خود در
منطقه البروج حتی در این دوازده مجموعه ستارگان این منطقه از

ظاهر آسمانی بر مبنای فنی که نوع ستاره شناسی داشتند مثل آشور و
بابل بودند و مثل مزبور در میانههایی که در فضای آزاد و بدون
مقف ساخته به پرسش ستارگان اشتغال داشتند ولی در حالی که
ستارگان را میبردند و در اوضاع حرکت ستارگان نیز مطالعه
میکردند.

امروز وقتی که یک نفر منجم بصیرت ستارگان توجه جمعی
برای این است که نظام و قوانین دنیا بر مبنای آنها منظور
دیگری داشته و از این جهت حرکت ستارگان مطالعه میکنند و چون
نظیر میکرد ستارگان ثابت از این نوع و از این جهت هستند که این
صورت در آمده اند و با رواج و موسودات مختلفی میباشد که از این
نوعی فوق العاده ای هستند و بر اساسها حکومت میکنند و عبارت
شده آنها ستارگان را بنوعی که در این میباشند اساس معقدات
مذهبی سکه متولوژی بابل این بود که ستارگان بنوعی که هستند
و طبقا پنج صیغه بر رگه و معروف به برج و زهره و عطارد و
مشتری و زحل بر خدا میباشد.

با اعتقاد اینکه سراسر هستی و وجود ستارگان است
سکه قدیم باور هنگامی که میخواهند برای ستارگان اسم بگذارند
این نکته را در نظر میگرفتند که بر طبق احیاءات خود و با افسانه
هایی که در رسوم هر وقت برای اوستیگران شبیه اند برای آنها
اسم بگذارند و همین جهت است که منلاحظه میکنیم حتی اسم
ستارگان و اسامی ماههای دوازده گانه ارتباط نزدیکی وجود دارد
و این بین اسامی ماهها و احتیاجات نوع بشر و با اعتقادات اوستی
نزدیکی موجود است.

ملاحضه (تذکره) که بنابر و اوستی همان نوعی است که همین
ماه را بنام (زنگنه) موسومند و این ماه که اختصاص بعدانی
موسوم به (آفر) داشت نسبت معقدات و افسانههایی را جمع
پیدا می نمودند که آن خود به آنها شبیه بود (نام گذاری شده بود
همین بنامه سومین ماه را بنام (آفر ساز) میباشد و چون
نسبت این ماه آن بود که قوم عکاد تصور میکردند که در این ماه برای
اولین مرتبه شهر ساخته شد و به از آن اختلاط آتشی بوجود
آمده و نسبی برادر کشور گردیده است.
این عقیده در بسیاری از محل قدیم جهان هستی که است که

همین عقیده بوده است و حالا میساییم که این محل است
و متلاشی این زمان میگوئیم که اول روز ببار آفتاب داخل
محل شده است.

بشرح فوق ثابت میباشد اسامی معقد البروج دیگر. موافق
مجموعه ستارگان اولی هستند و نیز باید دوازده دوازده سال و اوقات میکنند
در ازمان قدیمه در اولین روز یا شیر که صلا ۲۱ سپتامبر
است آفتاب وارد برج شیر (اسد) میشد و بنابر دیگر علامت شیر
علامت بایان ناستان و بابل مثل گرما و در این حال نشانه مسیح
آوردی محصولات مزروع و میوه باغها و شتران جوینها و استفاده
از ما گیان و غیره بود.

علامه مثل قدیم بانی این علامت را مجسم کننده تراوی
و سادات و رفاهت میدانست.

از آن گذشته شیر چون نیرومندترین جانوران بود در تمام
ادوار و نزد تمام ملل که شیر را میشناخت بنوع قدرت و شجاعت
مخصوص میشد و باز همین دلیل بر طبق علم نجوم (یعنی پیش بینی
طالع مسعودی) هر کس که در زمان آمدن بدین سیاره هر کس
که در برج (اسد) یا بر سر وجود میکند و با جیتی تولد او به
(اسد) مربوط میشد در جهان نیرومند میگردد.

از آن زمان بدین وقتیکه میخواسته قدرت روحی پادشاهان
خود را نشان دهند آنان را در حال کشش یکی از عجایب معقولات
نشان میدادند (ایرانیان قدیم این عجایب معقولات را نموده به
روزی و مظهر نیروهای شیطانی و نواهی موزی و طریقت بدین
جهان میشدند و بدینوسیله میخواسته نشان دهند که سلاطین آنان بر آن
نیروهای اهریمنی غلبه کرده و میکنند) و نیروتیکه نموده اند
و نیروی بدی شاه خودشان را نشان دهند آنگاه شاه را در حلال
کشش شیر یا شیرها نشان میدادند و ما این موضوع را میثاقیم
نوعی شوش بر سر تخت جیش و شبیری از میرهای لوله ای که
از آن پادشاهان باقی مانده باقیقیقت امر در ملک و تطبیق کنیم
ملاحظه اند که در روی مهر داریوش اول که در نوزدهمین
و یا نوزدهم میری که در نوزدهم بر این موجود میباشد این نشانها
پیدا است.

اینهمه نشانها و جیتی شیر و بعضی اشکال دیگر مثل
لیکن نشان اوز و مثل اینکه در زمین قدیم این موضوع

حفاظ گرما و سرما و سایر آثار طبیعی کیهانی بوجود میآورده که
جیتی از جهات مذکور با اسامی جانوران و یا افراد مزبور داشته
شد و نیز این نکته را باید دانست که در متولوژی بابل گفتگو
زهره زده میشد و در حقیقت بین مردوک و شیمات (کدوس موفی)
یک آفرینی شکل بر و یک آفرینی ششکی ماهی و یک آفرینی ششکی
شکل خرب وجود داشته که در این بین مردوک و شیمات بازی میکردند
این گفتگو و حکایت در نام گذاری مجموعه ستارگان آسمان بخش
موزی بازی میبودند.

همچنین مثل قدیمه بابل معتقد بودند که آتشی همیش طالع
سبی آتشی که طلوع نمیشد (مردوک) است و اورا صورت
یک گاو مجسم می نمودند و آتشی را که طلوع میساید بصورت
یک شیر مجسم میکردند.

ما امروز میدانیم که موسودات عجیب و غریب مذکور در
فوق از عجایب معقولات بوده اند که برای مجسم کردن ماههای سرد و
تابانی مورد استفاده قرار میگرفت و شکل گاو (مردوک) مجسم
کننده بهار و شکل شیر مجسم کننده تابستان بود.

و اگر بگوئیم که چرا این اشکال را برای بهار و تابستان
بانتخاب کرده بودند میگوئیم که بر طبق قانون جوی مرفونی که
(هتارک) کشش کرده (و منجم مزبور در قرن قبل از میلاد مسیح
مزیست) در دوازده و بنامه سال قبل از میلاد مسیح خورشید در
اولین روز بهار وارد مجموعه ستارگان (ثور) میشد و امروز که
ما بدانیم جوی مزاجه میباشد متعده میگیم که این نظریه صحیح
است که نزدیکترین مجموعه ستارگان بطیف استوای آسمان دوازده
هفته اسوی اوز و شب بهار بوده و بعد از این هفته جای خود را
بمجموعه معروف حوت رسانید و همچنین مجموعه ستارگان ثور یا
مجموعه ستارگان جوزا یکی شد و نیز حالا مجموعه ستارگان
اسد در مجموعه شله واقع گردیده و بنابر مجموعه ستارگان
دیگر از مکان اصلی خود گذشته و تغییراتی پیدا کرده و اگر ما
شروع کنیم بر و چرا از هفته اسوی روز و شب آسمانی چهار شماریم
خواهیم دید که همان مجموعه ستارگان حمل اولین متعلق البروج هست
در مورد سکه حوت جای آفر گرفته است.

لیکن نشان اوز و مثل اینکه در زمین قدیم این موضوع

هم خلافت دیگر بقلید وی ایر گاه را روی سکه های مملکتی
نقش بود و این گاه بعدی در سلفهات عمومی جا و مکان خود
را بار کرده بود که من گاه جدید (ربال) که بشکله اسپانیایی
مترقی (پس) خرس شمال افریقا به عربی حجاز و نجد (میشد)
توانست است که (حاجران) را ازین برد.

بعد از ایران قدیم

نتیجه صحبت ما این شد که شکل شیر چه از لحاظ جوی
و چه از لحاظ معنای عمومی و چه از لحاظ افسانه های اساطیری در
زندگی ملل قدیم و از آن جمله ملت ایران بقول امروزه باقی
برگردد و باقی می گردد است.

بعد از اینکه ایران قدیم جلوه و جلالت خود را از دست داد
باز هم باشکله شیر مصادف میبوم.

از آنجمله در مطالع نامه اثیو کوس کومارن که روی نبرد
واقع در نیمه رود داغ در سوریه شمالی کشف و متعلق به قرن قبل
از میلاد است شکل شیری مشاهده میشود که اطراف آراستارگان
احاطه کرده اند و روی سه شیر نیز یک هلال ترسیم شده است.

در زمان سلجوقیان سکه های ایرانی همواره دارای نقش
حیوانات و خصوصاً شیر بوده و ستارگان اطراف شیر را احاطه
کرده و وجود ستارگان ثابت میکند که منظور از ترسیم شکل شیر
هماناً بنظر آوردن اشکال منطفه البروج آسمان بوده است.

گرچه این شکل پس از شکل شیر روی سکه های سلجوقی
واضح و روشن نیست و آنطور که باید و شاید شیر را مجسم نمیشد
ولی بالاخره من و شما که این سکه ها را مشاهده میکنیم می فهمیم
که منظور نقاش این بوده است که یک حیوان درنده بزرگ از
جمله گرگ ها را مجسم نماید.

و شاید این همان شیردهی ایران بوده که با شیرافرق
داشته و ایرانیها چون شیرافرقی را با آن یازده گویان بزرگ ندیده
بودند شکل شیر مملکت خودشان را (که با آن نداشته) روی سکه ها
نقش میکردند.

چون باید دانست که دوره همگیشود ایران دارای شیر بوده
و حتی بقول (گوتیو) غار شناس معروف فرانسوی تا یکصد سال

اینکه شان امروزه از یاد و تخصص کنیسی، میندیس و غیره پیروان
از پایلیها و... (تاریخ) رسیده است چنانچه آثار بازممانده های
نقد حقیقت نشان میدهد که یک شیر یک تور (گاو) جمله میکند
و این نقش طبیعی نیست بلکه باید گفت یک شکر رومی میباشد
بطوریکه پروفسور (H. H. Howells) در کتاب خود راجع به حقیقت جاد
ایرانی مینویسد ولی این زمر را روشن نمیکند.

بعد از مصادفات فوق میگوئیم که علامت شیر در تمام ادوار
قدیم تاریخ ایران بقول امروزه باقی نمانده و در نزدیکی و ممتنع
این ملت باقی میگذرد که ما اکنون از چند و چون آن اطلاع
خارجیم و نیز تقریباً معقوف است که در آن ادوار ایرانیها مثل ملل
دیگر عقیده داشتند که زندگی انسان وابسته به ستارگان آسمان و
سایران عالم شمس است و باستان قوی این عقیده از ملل دیگر
بایرانیان سرایت کرده بود.

عقیده بنی بشر و ستارگان یک روایی هست (یک عقیده و روای
است که اگر استرواوری میگویند) بود و هنوز هم باقی است
اگرچه مادر عهد تمدن و ترقی نیست میگوئیم و اگرچه ما دیگر
بستارگان منطفه البروج که در اوج ما نفوذ داشته باشند ولی بجای
این عقیده خیال میگوئیم مثلا روی بازی باور قی محسوس با نه مانده
نقشنان قدیم ما حقیقت را مشاهده و در ایران مقدسها کتاب های
تجوی و فال اینی و غیره گوی و در نزد گسیبی و عقیده بستارگان بخت پاکت
گوشته برای وضع حمل و نال و غیره تا امروز عقده ان فراوان دارد
هرچند تمامه ملل جهان از این خرافات زیاد دارند ولی در
ایران اینهمه یک اورت مستقل از عقاید قدیم است که در زمان
غوثی از طرف ملل بین مردم شیوع و باقی مانده است.

این عقیده که ستارگان و سر نوشت انسان مؤثر هستند بطوری
فراوان رواج داشته که حتی تا یکصد سال قبل از این روی سکه
رسمی مملکت گاه (صاحب فرمان) را نقش میکردند و موجد این گاه
مفهوم و معنی اولیه خود را از دست داده بود ولی در اصطلاح جدید
این گاه را بنظر من میگرداند که صاحب آن از بهترین بر خورده
وصف آرائی ستارگان جهان برخوردار است.

اولین دفعه گاه صاحبان فرمان روی سکه های شخصی شاهی و
مدارسی سان که از سلطنت آن پادشاه گشت نقش شد و بعد از او

جهان و سکه بنظر اهل عالم و حیات تاریخی بر سر آمد از این
افسانه های غلطی و با اتمی اندازی نیست که همان وسیله حسن
کنشکاری خود را برای تمجید ملل و حیات تاریخی اشکال بدهند
لازم است تذکر مدعی که در دوره کنونی هم از رواج چه پیدایش
شیر و خورشید نشانه شدگی از آن دورا در سوره پروفسور گسروی
تبریزی و دیگری را پروفسور سند غسی برشته خبر در آورده
این دو نویسنده که هر دو متق و علاقه زیادی بطاریخ و از
انبات ایران دارند سعی کرده اند که مبدأ شیر و خورشید را گاه
مورد علاقه همه ایرانیان است بوسیله انتشار زیادی از فردوسی در
سایر قسمای ایران و همچنین لطافت تاریخی آنرا شرح بدهند
و از این اشعار از پرچم معروف دوره هخامنشی و ساسانی
که فردوسی طبقه ارجمه در اشعار خود بدان اشاره نموده ذکر می
میان آمده و همه میدانند که آن پرچم بنام درفش کاویانی خوانده
میشد و فردوسی عقیده دارد که چون بوجود آورنده آن پرچم
گاده آهنگر بوده (که چرخ پاره ای را بر سر چوب قرار داد و غره)
از آنرا بنام درفش کاویان خوانده اند.

لیکن آقای غسی ما افسوس چنین نشان میدهد که گاه
(کاوه) از گاه (کاوی) یا (کای) اقتباس گردیده و این گاه در قریب
قدیم یعنی شاهنشاهی یا پادشاهی بوده و لذا (درفش کاویان)
نقشه یعنی پرچم شاهنشاهی یا پرچم پادشاهی میباشد.
بایرانی بر طبق نظریه آقای غسی (که صحیح است) افسانه
کاوه آهنگر نیز دوستان افسانه های دیگری است که ملت ایران
(و سایر ملل جهان) برای توضیح و تزیین تاریخی ذکر میکنند و آقای
غسی عقیده دارد که افسانه (کاوه) در زمان ساسانیان بوجود
آمده است.

بنده هم نیست گاه ملت (کاوه) یا (کاوی) سنی پادشاهی
متعلق بسکی از شاهزادگان ایرانی بوده که بر طبق قانون وراثت
خود را وارث تاج و تخت ایران میدانست و در رأس میگذاشت از
ایرانیان تاج و تخت شطاک یا (ازدهاک) را از او گرفته است و
ازدهاک عرب از مقابل این شاهزاده فرار کرده و در دامان وینان
شده و در آنجا بدست ایرانیان قتل رسیده است.

بعد نیست که ملت ایران و ملل که چنین شجاعی را از

ملی از این دوره است ازین شیر از شیر وجود داشته و در این عقیده
بسته های ابومی بوده که شیر ها در آن زندگانی و زانو و زانو
میکردند.

در این سکه ها گاهی شکل خورشید را (که شکل انسان بود)
بالای شیر میکشیدند و من تصور میکنم که گاه نقش شکل خورشید
بالای شیر از روی عوی و عوس بوده بلکه با توجه به مطالب گذشت
مخواستند بعد بوسیله نشان بدهند که خورشید از مجموع ستارگان
شیر خارج شده و فصل گرما یا یان رسیده و دوره فراوانی و رفاهیت
و امتزاجت و سعادت بر آوریده است.

مورخین ایرانی برای این علامت توضیح دیگری میدهند و
متوصل با افسانه های ادبی و عاشقانه میشوند و میگویند که
نجات ارمین کیمسرو پادشاه سلجوقی فرزند علاءالدین گیلانی چون
خیلی زوجه گریز خود (که یک شاهزاده گریزی بوده است) علاقه
داشت نسبت گریز که شکل زوجه گریزی خود را روی سکه های
ملکوتی و بالای شیر ترسیم نماید.

میگویند برای مذهبی باین افسانه مخالفت کرده و گفته
که این علامت بر خلاف دیانت اسلام است و بالاخره پادشاه سلجوقی
این شکل را مانع از حل کرد که دستور داد بالای (بنت) شیر
(که نشان خود پادشاه بود) یک خورشیدی شیر شکل زوجه گریزی اش
سکه و نقش نمایان و از آن تاریخ بینه علامت رسمی ایران شیری
خورشیده شد.

ولی این افسانه غلطی و ادبی میدان معینی ندارد زیرا
در آن دوره علاوه بر نقش شیر نقش سایر جانوران را نیز روی سکه ها
را داشتند که اگر بر طبق افسانه های عمومی تفاوت کنیم بعضی از
آن نقش ها برای شاه و هن آور بوده است ثانیاً نقش خورشیدی
که بصورت انسان (پنیر زن) روی شیر کشیده شده هیچ زبانی
ندارد و علاوه بر اینکه زبانی زن گریزی را ندارد بهیچوجه سبک
و زبانی زنان را نموانده داشت. اگر بر همین متوالیهای کنیم
بستارگان هائی که اطراف شیر و خورشید بوده بنوبه خود گویان
حرم بودند. مناسفه در آن موقع (هولود) وجود داشت که زبیا
روبان را بشکل ستاره مجسم نمائند و با بنام ستاره بخوانند.
این موضوع منحصراً بایرانی نیست بلکه هر یک از ملل قدیمه

کاوایی در چندین دوره مختلف وجود داشته است
این اشکال که روی این برج به برجهای کاویایی وجود
داشته شاید مربوط به سدهای قدیم بوده و سینه تپیل و طوایف
مخصوص را نشان میدهد و باغلات مجاوره و جنگجویان
بوده است

کما اینکه در جنگ معروف (روا) بهلوانان و جنگجویان
روی سربهای خود اشکال مخصوص را نقش میکردند و در کتب
مورخین و نای نبطی جلال و اشکال مشخصه پادشاهان قدیم ایران
مثل کوروس و کاسیوس و داریوش و غیره اشاره شده است
روایان باستانی هم هنگامیکه از مصر مهاجرت کردند
برای سیر و تحقیق طوایف مختلفه علامت مشخصی داشتند و مثلا
علامت قبیله یهودا یک شتر و علامت قبیله زبولون یک لشکر کشی
و علامت قبیله ایزراة یک الاغ و علامت قبیله دان یک مار و علامت
قبیله نفتالی یک گوزن و علامت قبیله بنیامین یک کرکس بوده است
و من عیله

حاصل این است علامتی که بر طبق شاعرازه روی درختی
کاوایی بوده یعنی به شیر و خورشید نداشته اگر چه ممکن است
که شیر را هم روی آن نقش میکردند ولی شیر و خورشید را باین
صورت که ملاحظه میکنیم روی آن نمی نمودند (بنی شاهنامه نوشته
که با اینصورت نقش میکردند)

آقای سید عیسی بهگوشه عقابی که یکبار از نشانیهای اشاره
شده در شاهنامه میناشته پیدا شد به سترپ زمین سرایت کرده و علامت
متخصصه بعضی از دولتهای لرنگی شده است

مثال این اظهارات علوم مهر شناسی (فراژیتیک) و علم
نشان شناسی (هرالدیك) بین الفلکی را زیر و رو میکند . چون
مذهبهاست که ثابت شده عقاید روم قدیم را که هیچ نیستی یا مشرق
زمین نداشته است و در دولت اروپائی تعلیم کرده اند دولت فرانسه
در زمان دو بابلون و دولت ایتالیائی زمان موصولیتی (و این
نشان اخیر باید گفت که نشان قدیم سلسله سلاطین ایتالیائی را یک
اندازه تغییراتی پیدا داده است) از طرف دیگر طاق آلمانی یعنی
خطاب دولت براند بورك و پروس از سواد (لهستانی) بوده و
عجین خطاب دوسره نشان خود مهر اهوری از این راه از پیش هنگری

این شاهزاده است و را در شیار هیرمانان مقل در آورد و نام
(فریتون) فرزند (آپینا) را که در کتاب (اوستا) ذکر شده روی این
شاهزاده گذاشت و این همان نام است که شکل (فریتون) در
(آپین) و سینه انبساط های مقل ایران در شاهنامه و به رسمه
است

بی فایده بحث که بهگوشه در کتاب (وینگودا) در
هندوان باستان که املا زبان سانسکرت نوشته شده است نام
خدائی بنام (نریاناپینا) آمده است و این خداوند سوعیل خدائی
است که بر طبق طایفه هندوان باستانی از آب بوجود آمده و خدائی
اول بنام (اکا) و خدائی دوم بنام (دوینا) خوانده میشد .
خداوند سوم موسوم به نریاناپینا (یعنی نریانا) که از
آب بوجود آمده کارهای بزرگ انجام میدهد و از آب پیاده شد
و اهریمن مبین را موسوم به (ورینا) قتل رساند

هیچ (نریانا) در کتاب (اوستا) نیز آمده و شش بیت که
این کتاب از آثار هندوان باستانی و (وینگودا) اقتباس شده و بنا
بر گفته اوستا این خداوند (که در اوستا صورت انسان میشود)
جه بزرگ سایه گرشاسب بوده است

در کتاب (وینگودا) خداوند سوم که (نریانا) باشد
از دهائی بزرگی را که دارای سه سر و شش چشم میباشد و این
سپهر

اگر ملاحظه فرمائید و کلمه (فریتون) چهره غیبی یا (نریانا)
میباشد و اگر بخیر او را که (آپینا) شد بشتر یاد آورید و اگر بوجه
نشد که فریتون (که به فریتون شاهنامه شد) یا (ازدهاک) که
مارهائی از دوشاد بر خاست بود جنگیده آلودت خواهد داشت که
با احتیال خیلی زیاد تاریخی فریتون و ضحاک همان انسان است که
مزارها سال قبل از میلاد از طرف ملل آریا بوجود آمده بود و در
(وینگودا) منکس شد

باری از موضوع خارج نشویم . محبت بر سر درختی
کاوایی بود . و راجع به علامت مجریه این فریتی که روی آن نه نقش
کرده بودند و شاهنامه خیلی صحبت شده . ولی از نام آن صحبت ها
این نتیجه بدست میاید که روی درخت کاویائی اشکال متعددی (ایم
از دیندگان و پیرندگان و غیره) موجود بوده و شاید هم چندین درخت

این عقیده است که نشان علامت شیر ای عقابی ایرانی در
ارمنستان رسیده است و آنچه فعلا در حیطه ساسانیان بعد از اشک
ارمنستان باقی مانده است

این عقیده باید گفت یکی باید از بنادر چون ارمنستان
از دست پادشاه اردشیر اول (زمانیکه در ارمنستان خسرو پادشاهی
میکرد) یا در سال ۴۲۸ میلادی و قریب به چهار سده از ارمنستان
شده ولایت مادی ساسانی تشکیل داده بود (نویسندگان یونانی هم
اعلام میدهند که این عمل در سال ۴۱۶ میلادی بود و ضحاک بنکران
هستم ارمنی خود را به بزرگ پادشاه ایران تسلیم نمود)
با توجه باین فعل تاریخی موضوع انتخاب شکل شیر از

ارمنستان در نشان ایرانی برای مملکت مذهبیت پرورگی سازد چونکه
ارمنستان در آموختن نشان شیر را داشته است

نشان ارمنستان از دوران اشکانی شده است و از اول از راه
جود ماند تشکیل شیر و خورشید ایران . خود زیر خود منتقل
فرنگی ساخته شد

چون موافق اظهارات پتروفسور معروف ارمنی (چرازی
۱۸۳۳ میلادی) قدیم ترین نشان ارمنی شکل یک ازدهائی هفت سره
داشته است و این در زمان سکران شاه ارمنی بوده است که هم عهد
آگوروش کبیر پادشاه ایران میباشد و سپس و ده میشود که این نشان
هم از نشانیهای جوی میبود و در غلاتهای هرالدیک دیگر ارمنستان
پیش از وقتیکه ملت این مملکت مسیحی شده باشند می قبل از
سال ۲۸۹ میلادی (مسیحی شدن ملت ارمنی در زمان حکومت پادشاه
برخاست بر خسرو واقع شده بود) میتوان دید هم که علامت آن
مملکت ستاره ها و مجموعه ستارگان و بروج النجمی بوده که گاهی
نیمی از آن علامت نشان داده میشود مثلا نصف دایره که در گوش ستاره
بوده و غیره در زمان سلسله ارشکونی (اشکالی ارمنی) یک خطاب
علامت این مملکت بوده و انهم لابد یک آرمی از طرف مدیتهامانیه
و بعد از مسیحی شدن این ملت مثل جوی و از یک علامت مسیحی
برگرفته اند (آگوروش) و همچنین شروع کرده در نشانیهای ارمنی
نقطه کشتی حضرت عروج و کوه آزارات و سلسله و قله سترپ عیسی
و کلسا (دایره ایستادین نزدیک شهر انزوان) و همچنین علامت دیگر
که از کتاب عهد قدیم و جدید گرفته شده بوده است و شیر که

روجه ۱۸۴۸ میلادی و اغلب در پیش از امپراطوری سترپ روس
تغییر شده و سترپ این نشان را در سال ۱۸۳۳ میلادی انتخاب
کرده (باید گفت که این نشان از مشرق آمده است اما توسط
سلجوقیان آسیای صغیر شده آریا در سال ۱۰۸۷ میلادی نشان
خودشان کرده بودند)

عقاب دوسره دایره ای روی از ستارچ گرفته شده بود و
بعینت روابط قاضی که مار هندی منگور و آفرین امپراطوران
سیوانس (یا لئولک) در سال ۱۶۹۷ ساخته

و همچنین این عقاب را هم در سترپین و سلسله سلاطین
سینه داشته ملت اشکاک پادشاهان آن دو دولت یا شاهزادگان
یونانی از دواج کرده بودند

و نیز بروسور عیسی در این نوشته خودشان منگورینو
که نشان شیر در علم هرالدیک فرنگی بعینت پادشاهان ارمنه
موجود پیدا کرده بدلیل ساده اینکه منی از پادشاهان مغرور اسم
الون داشته (که در آن لایین یعنی شیر خواهد بود) باید گفت
که علامت شیر در هرالدیک فرنگی در قرن یازدهم پیدا شده است
و اینهم ثابت میشود بعینت پادشاهی مغربی منقلب به روی فریتون گفت
در فلان روی پادشاهی که در سال ۱۰۷۲ میلادی شده و سپس ما
خواهیم دید که جدا آن شیر در مملکت دیک سوم سترپین (۱۱۹۳-
۱۱۸۹) وجود پیدا کرده

در همان نوشته بروسور عیسی بی چشم که مملکت چین
شکل ازدها را برای نشان دولت خود از این مملکت انتخاب کرده
است

باید گفت و البته همه میدانند که زمانهای بسیار قدیم
ازدها در بین نشان و معنی ارواح خوب و بد میبودند و همچنین
معلوم است که زمان سلسله سلاطین منگوت (۱۶۵۱-۱۳۹۵ میلادی)
دولت چین شکل یک ازدهای امپراطوری یا پنج پانچ برای نشان
دینی انتخاب نمودند
و شکل ازدها در همین عهد در ایران وارد و رایج شده

است
این اشارات بروسور عیسی در نوشته خودشان ممکن است
از لحاظ وطن پرستی ایشان موافق عقیده عمومی ایرانیان باشد

نشان مخصوص شهرستان مغان
 حلقه ای طلایی رنگ در میان نشانه های درخت سو و خرنه گندم و برنج
 ایوان معمور گردیده و غیر وجود حلقه طلایی و رنگ و زمینه آن آبی است
 هوشه های گندم و زمینه آن سیاه و قرمز و رنگ می باشد

نشان مخصوص شهر آنگان
 حلقه ای طلایی در وسط خانه سبز رنگ و فو و برنج ایران معمور گردیده
 زمینه و آیین نقره ای و بالا قرمز و رنگ روپاه آهوه ای و قیچی یا چاقو نقره ای می باشد

نشان مخصوص شهرستان رضایه
 حلقه طلایی در وسط شاهنشاهی سبز و آبی گرفته تابع بر رنگ طلایی نقره ای و جواهرات قرمز و رنگ
 نشان وسط نقره ای و قرمزین آن سیاه و رنگ می باشد

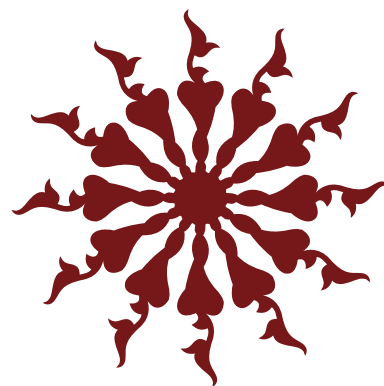
نشان مخصوص شهرستان مهاباد
 شاهنشاهی سبز و رنگ با برنج ایران منطقه طلایی رنگ
 و معمور نموده شهر رنگ آهوه ای و شمشیر یا دیوار قرمز نقره ای و زمینه آن رنگ می باشد

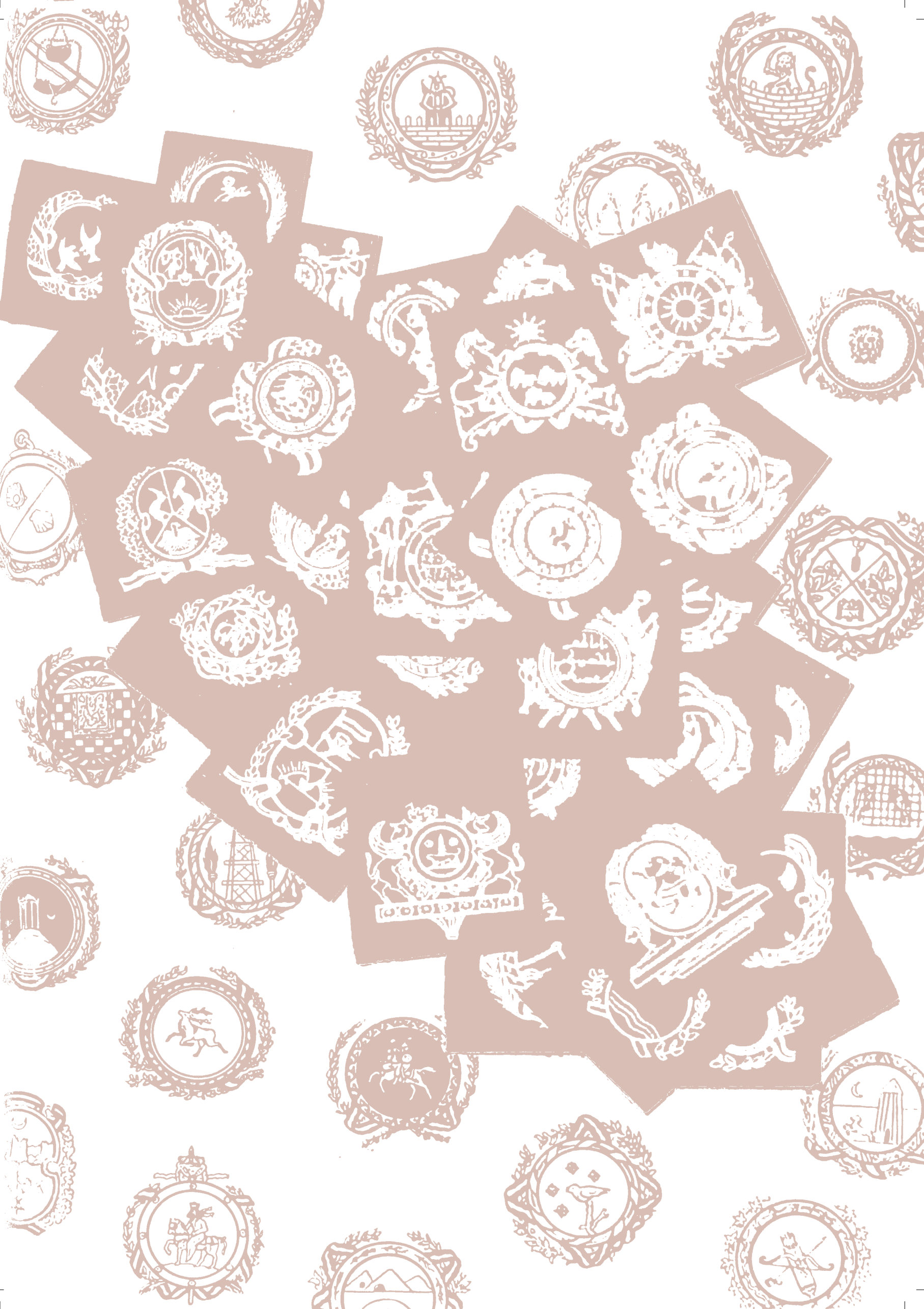

نشان مخصوص شهرستان
 حلقه ای طلایی در وسط شاهنشاهی سبز و آبی گرفته تابع بر رنگ طلایی نقره ای و جواهرات قرمز و رنگ
 نشان وسط نقره ای و قرمزین آن سیاه و رنگ می باشد

نشان مخصوص شهرستان
 حلقه ای طلایی در وسط شاهنشاهی سبز و آبی گرفته تابع بر رنگ طلایی نقره ای و جواهرات قرمز و رنگ
 نشان وسط نقره ای و قرمزین آن سیاه و رنگ می باشد

شعار

Coat of Arms

استان آذربایجان شرقی

East Azarbaijan Province

آذرشهر

Āzar Shahr

در نشان آذرشهر، زمینه سپر ایرانی به رنگ لاجوردی و با نقش یک آتشدان (دستینه) طلایی، حاوی آتش، مربوط به دوره ساسانی، دیده می شود.

The Iranian shield on an azure background along with the picture of an or fire altar with flames, which is related to the Sassanid period, are observed in the Coat of Arms of Azarshahr.

اسکو

Osku

گندم، گردو، بادام و انگور محصولات کشاورزی و باغی اسکو است. در نشان شاخ برگ های مثمر گردو و بادام به کار رفته و شاخه های درخت انگور و بوته های گندم سپر را دربر دارند.

Wheat, walnut, almond and grape are agricultural products in Osku. Fruitful branches of walnut and almond have been used in the arms of this city and branches of the grape tree and wheat bunches encircle the shield.

اھر

Ahar

اھر شهری کوهستانی که در نزدیکی کوه سبلان قرار گرفته و عقاب از گونه‌های زیستی منطقه است. سنگ‌نوشته اورارتویی بر دامنه «کوه زاغی» در نزدیکی اھر نشان دهنده قدمت تاریخی این منطقه است. در نشان اھر عقابی سیاه بر فراز رشته‌کوهی دیده می‌شود.

Ahar is a mountainous township near the Sabalan and eagle is one of the species in this area. The Urartian inscription at the foot of “Kuh-e Zaghi” near Ahar shows antiquity of this area. A black eagle above a mountain range is charged on the shield of Ahar.

ایلخچی Ilkhichi

گندم، جو و زیره، پیاز، بادام، زردآلو و... محصولات کشاورزی و باغی ایلخچی بوده و در نشان به کار رفته است.

Wheat, barley, cumin, onion, almond, apricot, etc. are the agricultural products of Ilkhichi and have been used in the Coat of Arms of this city.

بستان آباد

Bostān Ābād

بستان آباد با آب و هوای سرد در دامنه کوه سهند واقع است. مردم محل برای حفظ خود در برابر سرما، از لباس های پشمی استفاده می کردند. در نشان به پیشه چوپانی، دامپروری و پرورش طیور به عنوان بخشی از اشتغالات اهالی شهر اشاره شده است.

ردیف	شرح	مبلغ	تاریخ	ملاحظات
۱	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۲	بست خود را در کوه سهند	۳۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۳	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۴	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۵	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۶	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۷	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۸	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۹	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	
۱۰	بست خود را در کوه سهند	۲۰۰۰۰	۱۳۹۰/۰۹/۲۴	

Bostanabad has cold weather and is located at the piedmont of the Sahand Mountain. The people used woolen clothes to protect themselves against cold. Sheepherding, animal husbandry and poultry farming have been referred to in the Coat of Arms of this city as one part of local careers.

بناب

Bonāb

بناب به معنی جایی است که جریان آب در آن به پایان می‌رسد. در نشان این شهر، سطح سپر به صورت قرینه افقی، دو قسمت شده و نیمه پائین به رنگ لاجوردی است.

شهر داری بناب		
ردیف	تاریخ	شرح
۱	۱۳۰۳	استقرار شهرستان بناب
۲	۱۳۰۴	تأسیس دبیرستان بناب
۳	۱۳۰۵	تأسیس دبیرستان بناب
۴	۱۳۰۶	تأسیس دبیرستان بناب
۵	۱۳۰۷	تأسیس دبیرستان بناب
۶	۱۳۰۸	تأسیس دبیرستان بناب
۷	۱۳۰۹	تأسیس دبیرستان بناب
۸	۱۳۱۰	تأسیس دبیرستان بناب
۹	۱۳۱۱	تأسیس دبیرستان بناب
۱۰	۱۳۱۲	تأسیس دبیرستان بناب
۱۱	۱۳۱۳	تأسیس دبیرستان بناب
۱۲	۱۳۱۴	تأسیس دبیرستان بناب
۱۳	۱۳۱۵	تأسیس دبیرستان بناب
۱۴	۱۳۱۶	تأسیس دبیرستان بناب
۱۵	۱۳۱۷	تأسیس دبیرستان بناب
۱۶	۱۳۱۸	تأسیس دبیرستان بناب
۱۷	۱۳۱۹	تأسیس دبیرستان بناب
۱۸	۱۳۲۰	تأسیس دبیرستان بناب
۱۹	۱۳۲۱	تأسیس دبیرستان بناب
۲۰	۱۳۲۲	تأسیس دبیرستان بناب
۲۱	۱۳۲۳	تأسیس دبیرستان بناب
۲۲	۱۳۲۴	تأسیس دبیرستان بناب
۲۳	۱۳۲۵	تأسیس دبیرستان بناب
۲۴	۱۳۲۶	تأسیس دبیرستان بناب
۲۵	۱۳۲۷	تأسیس دبیرستان بناب
۲۶	۱۳۲۸	تأسیس دبیرستان بناب
۲۷	۱۳۲۹	تأسیس دبیرستان بناب
۲۸	۱۳۳۰	تأسیس دبیرستان بناب
۲۹	۱۳۳۱	تأسیس دبیرستان بناب
۳۰	۱۳۳۲	تأسیس دبیرستان بناب
۳۱	۱۳۳۳	تأسیس دبیرستان بناب
۳۲	۱۳۳۴	تأسیس دبیرستان بناب
۳۳	۱۳۳۵	تأسیس دبیرستان بناب
۳۴	۱۳۳۶	تأسیس دبیرستان بناب
۳۵	۱۳۳۷	تأسیس دبیرستان بناب
۳۶	۱۳۳۸	تأسیس دبیرستان بناب
۳۷	۱۳۳۹	تأسیس دبیرستان بناب
۳۸	۱۳۴۰	تأسیس دبیرستان بناب
۳۹	۱۳۴۱	تأسیس دبیرستان بناب
۴۰	۱۳۴۲	تأسیس دبیرستان بناب
۴۱	۱۳۴۳	تأسیس دبیرستان بناب
۴۲	۱۳۴۴	تأسیس دبیرستان بناب
۴۳	۱۳۴۵	تأسیس دبیرستان بناب
۴۴	۱۳۴۶	تأسیس دبیرستان بناب
۴۵	۱۳۴۷	تأسیس دبیرستان بناب
۴۶	۱۳۴۸	تأسیس دبیرستان بناب
۴۷	۱۳۴۹	تأسیس دبیرستان بناب
۴۸	۱۳۵۰	تأسیس دبیرستان بناب
۴۹	۱۳۵۱	تأسیس دبیرستان بناب
۵۰	۱۳۵۲	تأسیس دبیرستان بناب
۵۱	۱۳۵۳	تأسیس دبیرستان بناب
۵۲	۱۳۵۴	تأسیس دبیرستان بناب
۵۳	۱۳۵۵	تأسیس دبیرستان بناب
۵۴	۱۳۵۶	تأسیس دبیرستان بناب
۵۵	۱۳۵۷	تأسیس دبیرستان بناب
۵۶	۱۳۵۸	تأسیس دبیرستان بناب
۵۷	۱۳۵۹	تأسیس دبیرستان بناب
۵۸	۱۳۶۰	تأسیس دبیرستان بناب
۵۹	۱۳۶۱	تأسیس دبیرستان بناب
۶۰	۱۳۶۲	تأسیس دبیرستان بناب
۶۱	۱۳۶۳	تأسیس دبیرستان بناب
۶۲	۱۳۶۴	تأسیس دبیرستان بناب
۶۳	۱۳۶۵	تأسیس دبیرستان بناب
۶۴	۱۳۶۶	تأسیس دبیرستان بناب
۶۵	۱۳۶۷	تأسیس دبیرستان بناب
۶۶	۱۳۶۸	تأسیس دبیرستان بناب
۶۷	۱۳۶۹	تأسیس دبیرستان بناب
۶۸	۱۳۷۰	تأسیس دبیرستان بناب
۶۹	۱۳۷۱	تأسیس دبیرستان بناب
۷۰	۱۳۷۲	تأسیس دبیرستان بناب
۷۱	۱۳۷۳	تأسیس دبیرستان بناب
۷۲	۱۳۷۴	تأسیس دبیرستان بناب
۷۳	۱۳۷۵	تأسیس دبیرستان بناب
۷۴	۱۳۷۶	تأسیس دبیرستان بناب
۷۵	۱۳۷۷	تأسیس دبیرستان بناب
۷۶	۱۳۷۸	تأسیس دبیرستان بناب
۷۷	۱۳۷۹	تأسیس دبیرستان بناب
۷۸	۱۳۸۰	تأسیس دبیرستان بناب
۷۹	۱۳۸۱	تأسیس دبیرستان بناب
۸۰	۱۳۸۲	تأسیس دبیرستان بناب
۸۱	۱۳۸۳	تأسیس دبیرستان بناب
۸۲	۱۳۸۴	تأسیس دبیرستان بناب
۸۳	۱۳۸۵	تأسیس دبیرستان بناب
۸۴	۱۳۸۶	تأسیس دبیرستان بناب
۸۵	۱۳۸۷	تأسیس دبیرستان بناب
۸۶	۱۳۸۸	تأسیس دبیرستان بناب
۸۷	۱۳۸۹	تأسیس دبیرستان بناب
۸۸	۱۳۹۰	تأسیس دبیرستان بناب
۸۹	۱۳۹۱	تأسیس دبیرستان بناب
۹۰	۱۳۹۲	تأسیس دبیرستان بناب
۹۱	۱۳۹۳	تأسیس دبیرستان بناب
۹۲	۱۳۹۴	تأسیس دبیرستان بناب
۹۳	۱۳۹۵	تأسیس دبیرستان بناب
۹۴	۱۳۹۶	تأسیس دبیرستان بناب
۹۵	۱۳۹۷	تأسیس دبیرستان بناب
۹۶	۱۳۹۸	تأسیس دبیرستان بناب
۹۷	۱۳۹۹	تأسیس دبیرستان بناب
۹۸	۱۴۰۰	تأسیس دبیرستان بناب
۹۹	۱۴۰۱	تأسیس دبیرستان بناب
۱۰۰	۱۴۰۲	تأسیس دبیرستان بناب

Bonab means a place where the flow of water is finished. In the Coat of Arms of this city, the shield has been cut into halves in the form of horizontal symmetry and the lower half is azure.

تسوج

Tasuj

گندم، جو و زردآلو، بادام و گردو محصولات کشاورزی و باغی
تسوج بوده و در نشان به کار رفته است.

Wheat, barley, apricot, almond and walnut are
agricultural products of Tasuj and have been
used in the Coat of Arms of this city.

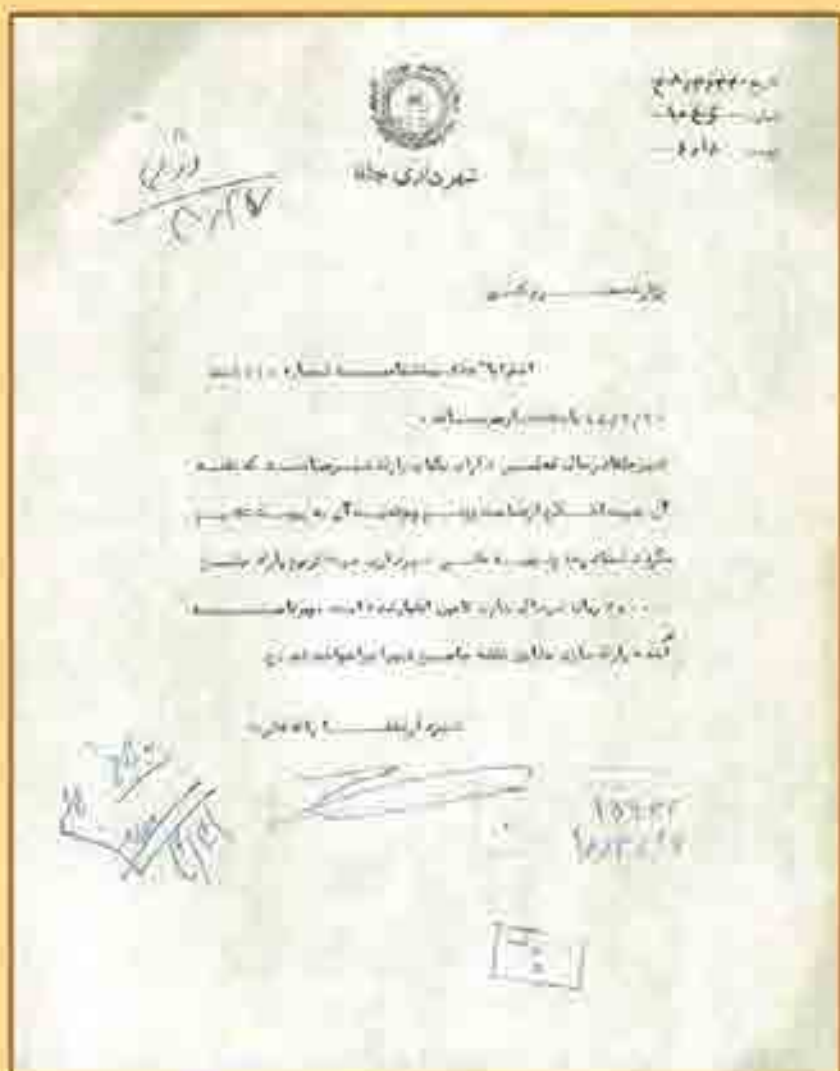

جلفا

Jolfā

جلفا شهری در حاشیه جنوبی رود مرزی ارس است. در نشان این شهر، ستونی با رنگ‌های پرچم و نشان پیشین دولت ایران، استوار در کنار رودی دیده می‌شود.

Jolfa is located at the south region of Aras river. A pillar with the colors of the national flag of Iran and previous arms of the Iranian government are observed beside a river in the arms of this city.

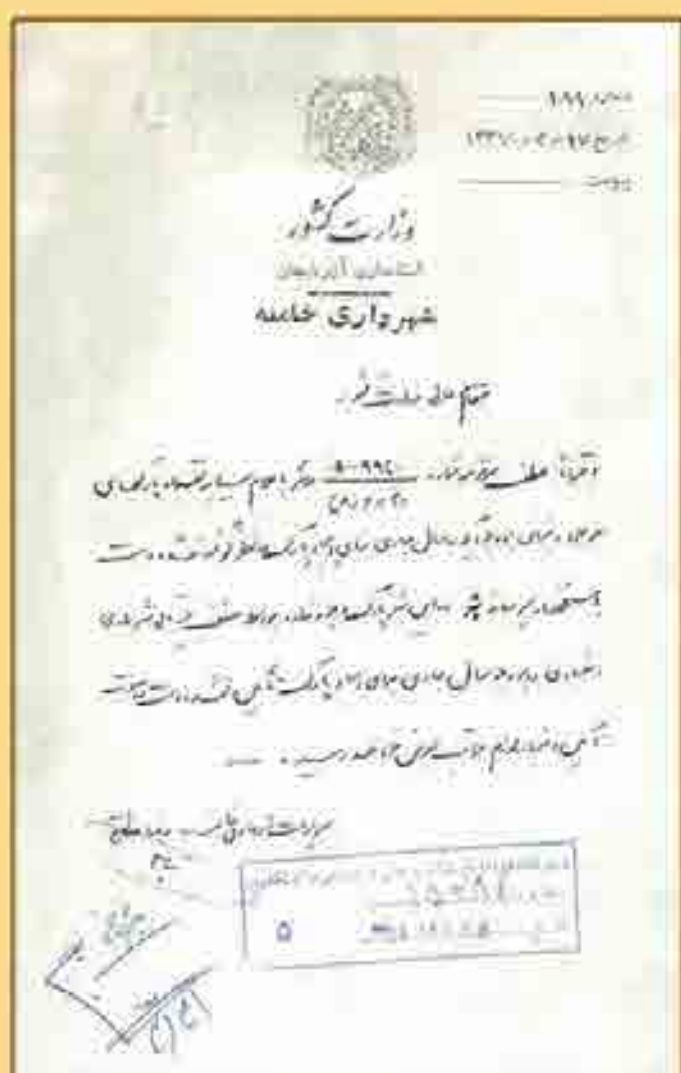

خامنه

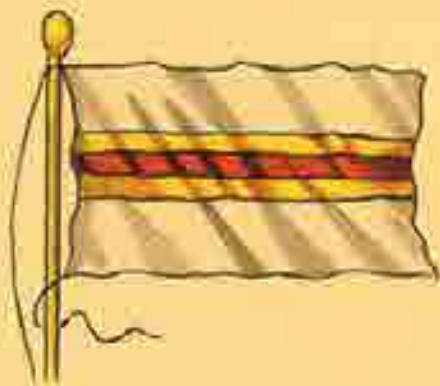
Khāmeneh

در نشان شهر خامنه دو بوته گندم و جو و یک شاخه برگ شکوفه بادام به کار رفته است.

Two wheat and barley bunches and an almond blossom have been used in the arms of Khamaneh.

خروشاہ

Khosrowshāh

در نشان خسروشاہ، بر اساس نام شهر، از تاج خسرو پرویز، پادشاه ساسانی استفاده شده است.

According to the name of this city, the crown of Khosrow Parviz, the Sassanid king, has been used in the Coat of Arms of Khosrowshah.

زنوز

Zonouz

سیب و گلابی زنوز و چوب درختان آن در صنایع چوب از ارقام مشهور و پرکاربرد، و صنعت سرامیک سازی و سفالگری آن نیز معروف و در نشان به آن‌ها پرداخته شده است.

Apple and pear of Zonouz are famous and its wood is widely used in the wood industry. Also, its ceramic forming techniques and pottery are famous. These are shown in the Coat of Arms of this city.

سرآب

Sarāb

سرآب با آب و هوای سرد و بارش به صورت برف و باران و دارای جلگه و در میان چند رود پرآب قرار گرفته است. در نشان سرآب، از نگاره کوزه‌ای که آب آن سررفته، استفاده شده است.

Sarab has cold weather and there is much rain and snow in this city. It has plains and is located among several large rivers. A charge of an urn with overflow of water has been used in the arms of Sarab.

شبستر
Shabestar

گندم، زردآلو، بادام و گردو، محصولات کشاورزی و باغی
شبستر، بوده و در نشان به کار رفته است.

Wheat, apricot, almond and walnut are
agricultural products in Shabestar and have
been used in the Coat of Arms of this city.

عجب شیر

Ajabshir

در نشان عجب شیر، براساس نام شهر، از سر شیری عجیب و دارای سه کله استفاده شده است.

According to the name of the city, a strange lion with three heads has been used in the Coat of Arms of Ajabshir.

گوگان

Gogān

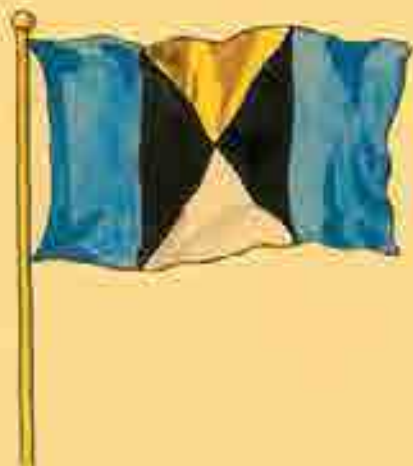
گاوگان دارای آب کافی، رودخانه و چشمه هاست و چشمه آب گرم آن نیز در قزل داغ (کوه طلایی) قرار دارد؛ بز کوهی از گونه های زیستی شناخته شده منطقه است. در نشان گاوگان، بز کوهی بر بلندای کوهی با دامنه پر آب استفاده دیده می شود.

گاوگان			
ردیف	نام رودخانه	طول (متر)	عرض (متر)
۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۲۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۳۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۴۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۵۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۶۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۷۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۸۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۱	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۲	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۳	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۴	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۵	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۶	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۷	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۸	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۹۹	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰
۱۰۰	رودخانه گاوگان	۱۰۰	۱۰

Gavgan has adequate water, rivers and springs and its hot spring is located in Ghezeldagh. wild goat are the recognized species in this region. A wild goat is observed above a mountain in the Coat of Arms of Gavgan.

مراغه

Marāgheh

رصدخانه تاریخی مراغه، مکانی ارزشمند و مشهور برای فعالیت دانشمندان نجوم بوده؛ نگاره‌های نشان مراغه (خورشید و هلال و ستاره) به پدیده شب و روز؛ و میانک (هوت، حمل و ثور) به صور ماه‌های مغولی اشاره دارد.

Maragheh observatory had been a valuable and famous place for astronomy scholars. charges on the arms of Maragheh (the sun, crescent and star) refer to the phenomenon of day and night and the fess (pisces, aries and taurus) refers to the Mongolian calendar.

مرند

Marand

مرند دارای جلگه؛ و گندم، جو و زردآلو محصولات عمده کشاورزی و باغی این شهر است. در نشان این شهر شاخه برگ مثمر زردآلو با زمینه سبز، بافه جو و خوشه های گندم استفاده شده است.

There are some plains in Marand and wheat, barley, and apricot are major agricultural products in this city. Fruitful branch of apricot on vert background, a garb of barley and wheat bunches have been used in the arms of this city.

ملکان

Malekan

غلات، چغندر و گردو، محصولات کشاورزی و باغی ملکان بوده؛ و در نشان به کار رفته است.

Grains, beet and walnut are agricultural products of Malekan and have been used in the arms.

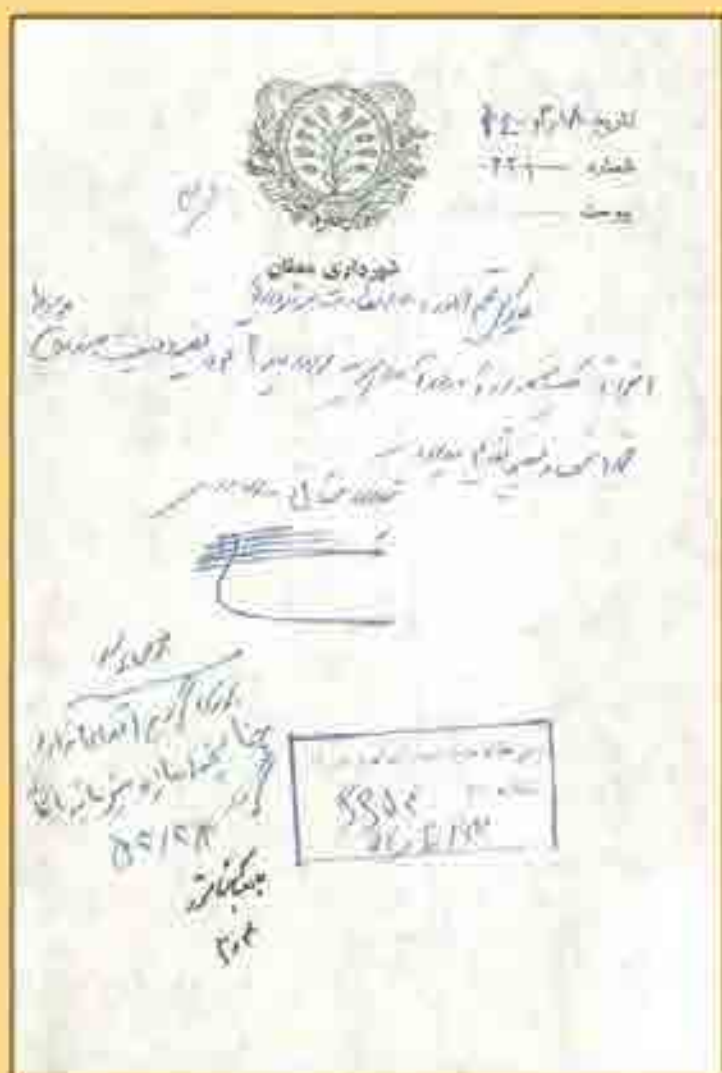

ممقان

Mamaqān

نشان ممقان، به شیوه برداشت سنتی محصولات کشاورزی گندم و جو با داس اشاره دارد.

The arms of Mamasan refers to the traditional harvesting of wheat and barley by sickle.

هادی شهر

Hadishahr

هادی شهر دارای دشت هایی با مناظر زیباست و از آن به عنوان بهشت آذربایجان یاد می کنند. تپه باستانی گرگر (کول تپه) به زمان زرتشت برمی گردد. در نشان گرگر چند بوته گل روئیده در جوانب و دامنه یک تپه دیده می شود.

There are plains with beautiful sceneries in Hadishahr and it is referred to as the paradise of Azarbaijan. Gargar Tepesi (Kul tapeh) returns to the Zoroaster's period. Several flower shrubs beside a hill are painted on the shield of Gargar.

استان آذربایجان غربی

Western Azerbaijan Province

ارومیه

Orumiyeh

ارومیه به معنی شهر آب، به سبب دریاچه اش شهرت دارد و برای مدتی در دوره پهلوی به رضائیه تغییر نام داده شد. در نشان ارومیه غلات و انگور محصولات کشاورزی و باغی این شهر، طلوع خورشید، دریاچه و تاج استفاده شده است.

Orumiyeh means the city of water and is famous for its lake. It has been named as Rezaiyeh during the Pahlavi period. Grain and grape, sunrise, lake and crown have been used in the arms of Orumiyeh.

اشنویه

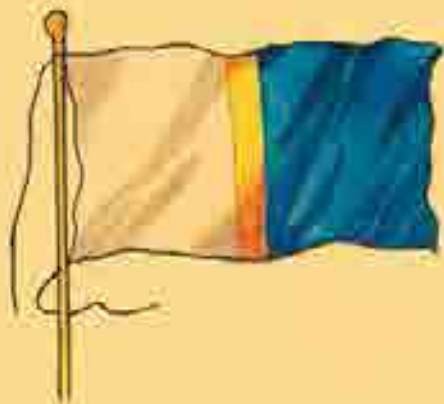
Oshnavieh

تپه‌های تاریخی متعددی در منطقه اشنویه وجود دارد؛ طی سالیان متمادی توتون از محصولات شناخته شده منطقه بوده است. در نشان اشنویه تپه‌ای به رنگ لاجوردی و دو برگ سبز توتون به چشم می‌آید.

There are several historical hills in Oshnavieh. Tobacco has been one of the recognized products in this area during several years. An azure hill and two vert leaves of tobacco are charged on in the arms of Oshnavieh.

بوكان *Bukān*

اکثر ساکنان بوکان را کردهای سورانی تشکیل داده، از این رو در نشان شهر بوکان، از تصویر سوارکار مسلح «کرد سورانی» استفاده شده است.

Most inhabitants in Bukān are Sorani Kurds; hence, the charge of an armed Sorani Kurd rider is painted on the shield of this city.

تکاب

Takāb

نشان تکاب به معانی مختلف نام این شهر اشاره دارد. تکاب به معنی زمینی با آب کم و رودخانه باریک، همچنین تکاب به صورت اسم مرکب، به معنی زمینی که در بعضی از جاهای آن آب فرو رود و از جای دیگر برآید.

The arms of Takab refers to different meanings of the name of this city. Takab means a land with low water and narrow river. Also, it is a compound noun which means a land where the water dips in some parts and flows from another part.

سردشت

Sardasht

سردشت به معنی دشتی است که از دامنه کوه تا رودخانه ادامه دارد. این شهر در دامنه کوه، بر روی دشتی مشرف به رودخانه بنا شده؛ محدوده جغرافیایی سردشت از پوشش جنگلی وسیع با گونه بلوط و منابع آب و ترکیبی از کوه‌ها، دشت‌ها، چشمه‌ها، چمن‌زارها، بیشه‌ها، مراتع و چشم‌اندازهای طبیعی برخوردار است. در نشان سردشت منظره طلوع خورشید از فراز کوه‌ها، درختان و شاخ برگ‌های بلوط به کار رفته است.

Sardasht means a plain which continues from the foot of a mountain up to a river. This city has been established at the foot of a mountain over a plain overlooking the river. The geographical area of Sardasht has extensive forest cover with chestnut and water sources and a mixture of mountains, plains, springs, lawns, grasslands, pastures and natural perspectives. The scene of sunrise above mountains, trees and oak branches have been used in the arms of this city.

سولدوز و نقده

Solduz & Naqadeh

سولدوز در زبان ترکی آذری به دشت هموار و پر آب اطلاق می‌شود. تپه باستانی حسنلو در دشت سولدوز واقع است. این منطقه در دوره‌ای تحت تسلط مغول درآمد و در ازمنه‌های بعدی ائل‌خالار، آق قویونلو، طوایف افشار اورمی و مقدم مراغه روستاهایی در نقده بوجود آوردند. در زمان فتحعلی شاه قاجار ایل «قره پاپاق» از قفقاز به این ناحیه مراجعت کرده و سکنی گزیدند. در نشان سولدوز رنگ لاجوردی به پرآبی، رنگ سبز به دشت و جلگه؛ تصویر تپه و تاج نیز به آثار و تحولات تاریخی منطقه اشاره دارد.

Solduz is applied to a smooth and waterlogged plain in Azerbaijani language. Tappe Hasanlu is located in Sulduz plain. This region had previously been dominated by the Mongols. Then, Ael Khalar, Aq Quyunlu, Afshar and Moghaddam Maragheh tribes built villages in Naqadeh. At the time of Fath Ali Shah, “the Qarapapaqs” returned to this area from Caucasia and inhabited there. The azure in the arms of Sulduz refers to blue feather, the vert refers to plain and the picture of hill, and the crown refers to historical changes in the region.

سلساس

Salmās

در نشان شاهپور، بر اساس نام شهر، از تصویر شاهپور ساسانی استفاده شده است.

According to the name of the city, the picture of Shapur I has been used in the arms of Shapour.

شاہ آباد
Shāh Ābād

انگور، گردو و بادام محصولات باغات شهر «شوط» است.

Grape, walnut and almond are products of gardens of "Shoot" city.

شاهین دژ

Shāhin Dej

در نشان شاهین دژ، بر اساس نام شهر، از نگاره شاهینی نشسته کنگره‌های یک دژ استفاده شده است.

According to the name of the city, a charge of a falcon sitting on knurls of a fort has been used in the arms of Shahin Dej.

مهاباد

Mahābād

در نشان مهاباد، بر اساس نام شهر، از نگاره ماه سیمین، زمینه لاجوردی و ابرهای طلایی استفاده شده است.

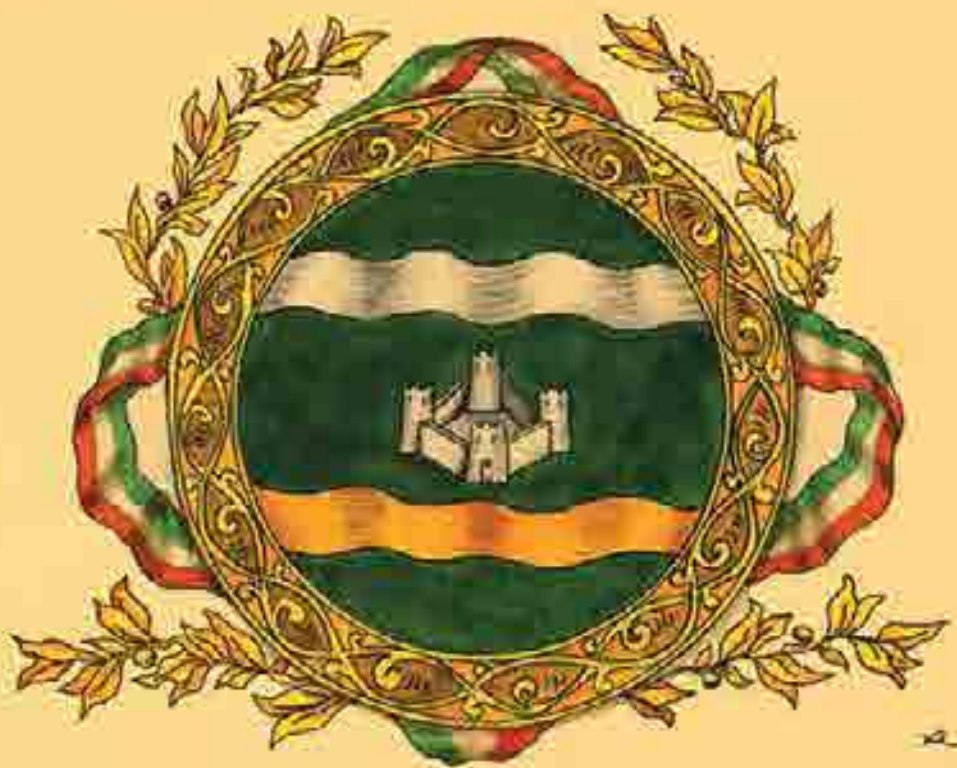

According to the name of the city, a charge of the argent moon, azure background and or clouds has been painted on the arms of Mahabad.

میاندوآب

Miān-du-Āb

میاندوآب در دشتی پهناور و حاصلخیز، میان دو رودخانه
پرآب زرینه رود و سیمینه رود بنا شده است.

Mianduab has been established in a vast and
fertile plain between two rivers, i.e. Zarinehrood
and Siminehrood.

استان اردبیل

Ardebil Province

اردبیل

Ardebil

نشان اردبیل، شامل دو درفش سفید با نقش قوچ سیاه، قرمز با نقش قوچ سفید اشاره به رقابت های دو طایفه قراقویون لوها و آق قویون لوها برای به دست گرفتن قدرت؛ هلال ماه و کتاب آسمانی نقوش نمادین اسلام؛ و شمشیر دوره صفوی به برآمدن سلسله صفویان از این شهر اشاره دارد.

The Coat of Arms of Ardabil is composed of two white banners containing the design of two black and red rams in which the white ram refers to competitions between two tribes, i.e. Qara Qoyunlo and Aq Qoyulun to seize power; a crescent; the religious book; symbolic designs of Islam; and the Safavid sword which refers to the rise of the Safavid dynasty from this city.

گیوی

Givi

با توجه به نام شهر گیوی و دین و اعتقادات شیعی ساکنان آن، در نشان تصویر گیو یکی از پهلوانان سرشناس تاریخ حماسی ایران در حالی که درفشی سبز رنگ در دست دارد، به کار رفته است.

Given the name of this city and religious and Shiite beliefs of the inhabitants, a picture of one of the famous champions in the Iranian mythical history, Giv while holding a green banner in his hand has been painted on the Coat of Arms of Giv Sanjbod.

مشکین شهر

Meshgin shahr

نشان مشکین شهر به کوه مرتفع سبلان، بارندگی فراوان، مراتع سرسبز، رونق پرورش زنبور عسل و تولید انبوه عسل منطقه اشاره دارد.

The Coat of Arms of Meshgin Shahr refers to the Sabalan, abundant rainfall, green pastures, prosperity of apiculture, and mass production of honey in the region.

استان اصفهان

Esfahan Province

اصفهان

Esfahān

نشان شهر اصفهان یادآور دوران طلایی اصفهان به عنوان پایتخت سلسله صفویان است. سپری مربوط به دوره اسلامی با زمینه میناکاری شده و حامل عبارت «اصفهان، نصف جهان» به خط نستعلیق، در طرف یسار یک سرباز دوره صفوی و در یمین یک شاهزاده صفوی، روی پایگاهی با نقوش کاشی کاری ایستاده و سپر را نگاه داشته‌اند.^{۱۹}

The Coat of Arms of Esfahan reminds the golden age of this city as the capital of the Safavid dynasty. There is a shield related to the Islamic era with an enamel-work background which contains the term “Isfahan is half of the world” in Nasta’liq script. A Safavid soldier at the sinister and a Safavid prince who is standing on compartment with tiling designs at the dexter are the supporters.

۱۹- نشان‌های اصفهان، اهواز، شیراز، کرمان و رشت را می‌توان به مثابه نشان‌های کامل در نظر گرفت، هر چند نشان اصفهان عملاً نویسنده ناپذیر است؛ زیرا این نشان‌ها آرایه‌های زیادی از یک نشان کامل را در خود دارند، لیکن در نشان اصفهان نگاره‌های روی سپر منطبق با اصول نشان‌شناسانه نیستند. هم‌چنین باید در نظر داشت که در دانش نشان‌ها جای راست (یمین) و چپ (یسار) برعکس است. برای مورد اخیر و چیستی نشان کامل، بنگرید به:

- کلانی، رضا. مقدمه‌ای بر تاریخ و مبانی نشان‌شناسی، صص ۶۳ و ۱۰۵

آران

Ārān

نشان آران، اشاره به پیشینه کشت آب بر پنبه و به تبع آن قدمت صنعت نساجی و بافندگی و به خصوص قالیبافی در این شهر دارد.

The Coat of Arms of Aran refers to the history of water-intensive cultivation of cotton and following it, antiquity of weaving especially carpet weaving in this city.

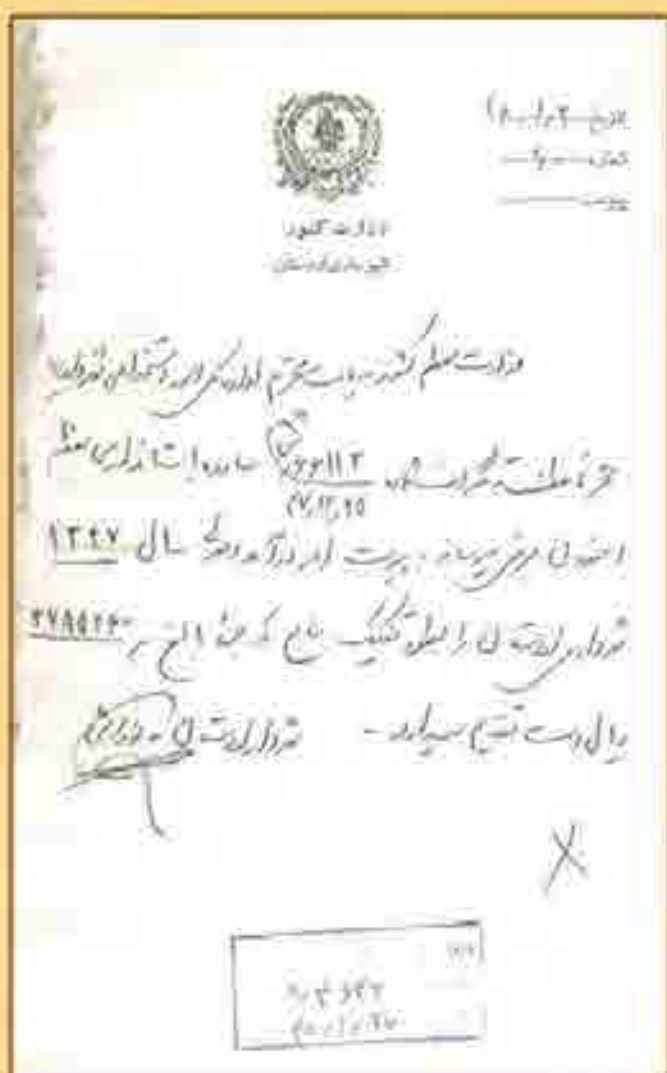

اردستان

Ardestān

اردستان متشکل از دو پاره «ارد» به معنی مرد خشمگین و «ستان» به معنای مکان، از آن به عنوان سرزمین مردان غیور یاد کرده‌اند؛ شهری مستحکم و دارای بارو و دروازه بوده است. در نشان اردستان جنگجویی بر فراز باروی شهر دیده می‌شود.

Ardestan is formed by two words: Ard means an angry man and 'setan' means a place. This city is regarded as the land of zealous men. It had been a well-founded town which had fortification and gate. A warrior above the fortification is painted on the Coat of Arms of Ardestan.

انارک

Anārak

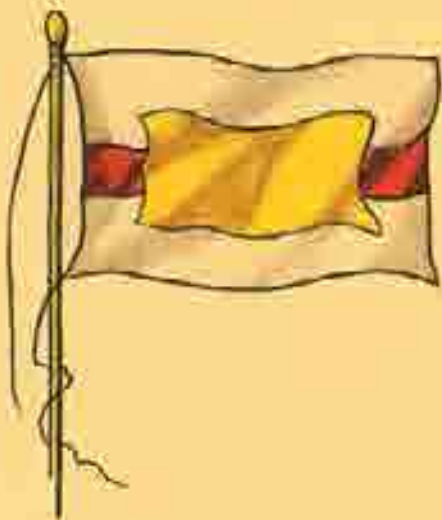

اهالی انارک به آن ناروسینه (narossineh) به معنی انارستان گویند و براساس روایات محلی ناروسینه را، بوته اناری در کنار چشمه انارک پدید آورده است. نگاره انار به وجه تسمیه این شهر اشاره دارد.^{۲۰}

The inhabitants of Anarak call it Narossineh which means Anarestan. According to local narrations, a pomegranate bush near the Anarak spring has created Narossineh. The Charge of pomegranate refers to etymology of the name of this city.

۲۰- نشان شهرهای انارک، بیدگل، خسروشاه، عجب شیر، شاهپور، شاهین دژ، مهاباد، میاندوآب، خورموج، بیدخت، تربت حیدریه، نیشابور، دشت میشان، سوسنگرد، ایوانکی، خرامه، تاکستان، انار، زرند، ماهان، قصر شیرین، دوگنبدان، پهلوی دژ، علی آباد گرگان، رودبار، سنگر، سیاهکل، لنگرود، متل قو، اسداباد و کیودرآهنگ از نوع نام-نشان هستند. برای مفهوم نام-نشان بنگرید به: - کلاهی، رضا. ۱۳۹۴. مقدمه‌ای بر تاریخ و مبانی نشان‌شناسی، ص ۱۳۳

بوین میاندشت

Buin va Miandasht

به دلیل حضور گرجی هایی که در زمان سلطنت شاه عباس در این منطقه اقامت یافته اند به پیشنهاد انجمن شهر بوئین و میاندشت از دستار زربفت سلاطین صفوی، موسوم به «تاج حیدری» برای تزئین نشان استفاده شده است.

Due to the presence of Georgians who inhabited in this region at the time of Shah Abbas, the city council suggested to use brocade turban of the Safavid kings, known as “Taj- i-Haidari”, in decoration of the Coat of Arms of Buin va Miandasht.

بیدگل

Bidgol

برخی وجه تسمیه بیدگل را به فراوانی درختان بید و رویش انواع گل در این منطقه نسبت داده اند. نشان بیدگل براساس نام و وجه تسمیه این شهر، با نقوش درخت بید مجنون و انواع گل تزئین شده است.

Some have attributed the etymology of Bidgol to abundant willows and growing of various types of flowers in this region. The Coat of Arms of Bidgol has been decorated with the designs of weeping willow and various flowers based on the name and etymology of this city.

خمینی شهر

khomeini shahr

میوه گلابی (سیبری) همایونشهر دارای کیفیت و شهرت بوده و مدال وزارت کشاورزی را در اختیار داشته است. از این رو سطح سپر با درخت گلابی بر زمینه سرخ تزئین شده است.

Pear of Homayoon Shahr has had high quality and popularity and hence, it has had the medal of the Ministry of Agriculture. The surface of the shield has been decorated with a pear tree on a gules background.

خوانسار

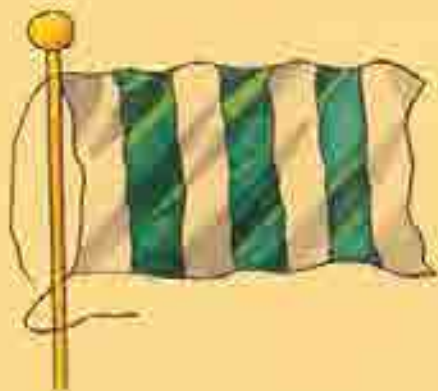
Khānsār

نشان خوانسار به رویش گاه لاله های سرخ، تولید تنباکو و گیاهان دارویی، پرورش زنبور و تولید انبوه عسل در این شهر اشاره دارد.

The Coat of Arms of Khansar refers to gules tulips, production of tobacco and medicinal plants, apiculture and mass production of honey in this city.

خرو بیابانک

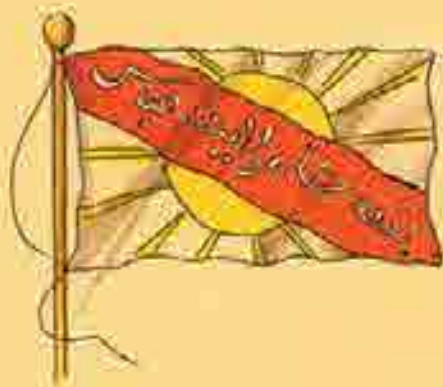
Khur & Biābānak

نشان خور و بیابانک به نخلستان های این منطقه اشاره دارد.

The Coat of Arms of Khur and Biabanak refers to the palm-groves in this area.

ریزنجان

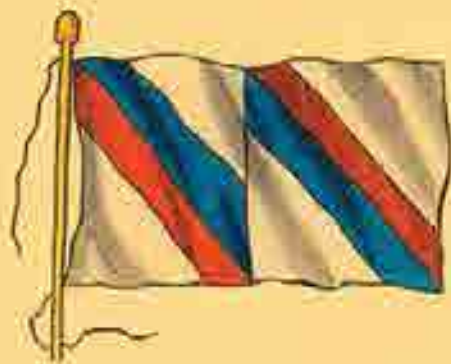
Riz-e Lenjān

لنجان به معنی بیشه زار و گونه ای برنج معطر و خوش بو مشهورترین محصول کشاورزی این شهر است. نشان لنجان با طرح خورشید، برفراز خوشه های برنج و نواری قرمز رنگ که با عبارت طغرای شاه عباس «بنده شاه ولایت عباس» تزئین شده است.

Lenjan means grassland and a kind of fragrant rice is the most well-known agricultural product in this city. The Coat of Arms of Lenjan has been decorated with the sun above rice clusters and a red strip on which it is written “Shah Abbas, Bandeye Shah Velayat Abbas”.

رهنان

Rahnān

نشان رهنان با تصویر احشام تزئین شده و گندم مهم‌ترین محصول زراعی منطقه، آن را دربر گرفته است؛ که به رونق کشاورزی و دامپروری در این شهر اشاره دارد.

The Coat of Arms of Rehnan has been decorated with a picture of livestock and wheat, the most important agricultural product of the region, has encircled it. This refers to prosperity of agriculture and animal husbandry in this city.

زواره

Zavāreh

زواره شهری کهن است و پیشینه آن به پیش از اسلام باز می گردد. یکی از پدیده های طبیعی در بخش زواره، چشم انداز کویر است. در نشان زواره سپر ایرانی با تصویر خورشید و درفش کاویانی به عنوان نمادهایی از گرمای کویری و پیشینه تاریخی به کار رفته است.

Zavareh is a historical city and its history dates back to pre-Islamic times. One of the natural phenomenon in Zavareh is the desert perspective. The Iranian shield with a picture of the sun and Derafsh Kaviani have been used in the Coat of Arms as symbols of desert heat and historical background.

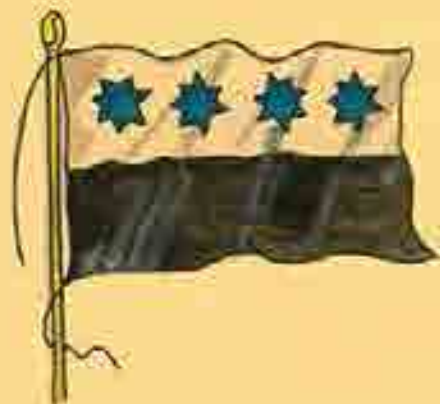
فریدن *Faridan*

نشان شهر داران، شامل دو عراده توپ جنگی و نارنجک آتشین، به جایگاه نظامی منطقه، در حوادث و رویدادهای تاریخی اشاره دارد.

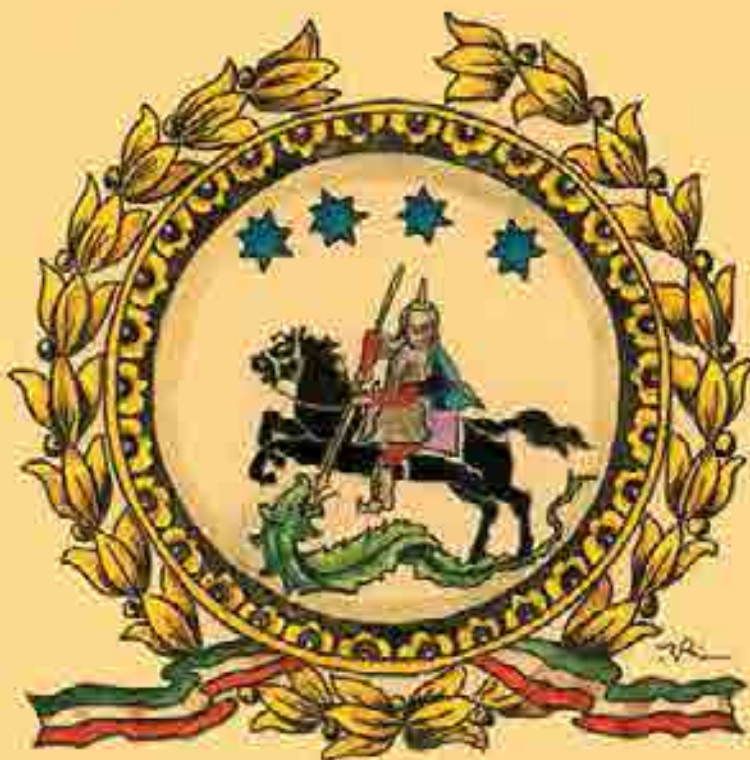

The Coat of Arms of Daran includes two guns and fiery grenade which refer to military status of the region in historical events and incidents.

فریدونشهر

Fereidun shahr

فریدونشهر یا آخوره از دوره صفویه، قریب به چهار قرن، محل زندگی گرجی ها بوده است و برای نشان آن از اسطوره ها و نمادهای رایج منطقه قفقاز الهام گرفته شده؛ که مبارزه ی گیورگ پاک یا جرجیس پیامبر با اژدهای پلیدی را به نمایش گذاشته است.

Fereydunshahr or Akhoreh has been the domicile of Caucasians since the Safavids for about four centuries. The common myths and symbols in Caucasia has been used for the Coat of Arms of Fereydunshahr. It displays the battle between the saint George and the evil dragon.

فلاورجان

Falāvarjan

آثاری از یک دیوار تاریخی منسوب به دوره صفوی در
فلاورجان وجود دارد. ورودی یک قلعه که سرباز مسلح دوره
صفوی در حال نگهبانی از آن است در نشان به تصویر درآمده
است.

There are ruins of a historical wall related to the
Safavid era in Falavarjan. The Coat of Arms of
this city displays the entrance of a castle where
an armed Safavid soldier is guarding it.

Qamsar

قمصر به دلیل برخورداری از آب و هوایی معتدل به پرورش گل سرخ و باغ‌های گل و تولید گلاب و عرقیات شهرت یافته است. در ادبیات عامه، گل و بلبل در کنار هم می‌آیند. از این رو نشان قمصر با چهارگل سرخ و بلبلی نشسته بر شاخه در حال آواز خوانی، تزئین شده است.

Ghamsar is well-known for its temperate climate, cultivation of red flowers, flower gardens and production of rose water. Flower and nightingale are coming together in folk literature. Thus, the Coat of Arms of Qamsar has been decorated with four red flowers and a nightingale that is sitting on a branch and singing.

کاشان

Kāshān

کاشان به صنایعی نظیر کاشی سازی، قالی بافی و محصولاتی مانند گلاب، عرقیجات و گیاهان دارویی مشهور است. نشان کاشان با شاخه گلی سرخ روی دیوار کاشی کاری شطرنجی به رنگ های سفید و لاجوردی که از روی آن قالیچه ای زیبا و خوش رنگ فرو افکنده اند، تزئین شده است.

Kashan is famous for industries like tiling, carpet weaving and products such as rose water and medicinal plants. The Coat of Arms of Kashan has been decorated with a red flower on a white and azure chequered wall from which a beautiful and exotic carpet is hung.

کلیشاد و سودرجان

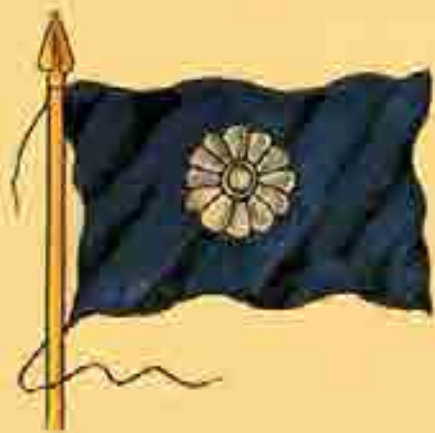
Kelishād & Suderjān

کلیشاد و سودرجان به علم و بیرق های عزاداری اش مشهور شده و در نشان این شهر نیز یک بیرق لاجوردی به کار رفته است.

Kelishad and Suderjan is famous for its flags and banners for mourning. An azure banner has been utilized in the Coat of Arms of this city.

کوهپایه

Kuhpāyeh

کوهپایه یا قهپایه به معنی محکم و استوار؛ و نماد گل نیلوفر آبی (لوتوس یا سوسن شرقی) نیز در اعتقادات باستانی ایرانیان دارای معانی عالی از جمله کمال، چرخه تولد و رشد انسان و جاودانگی است. در نشان کوهپایه، سطح فیروزه‌ای سپر با گل لوتوس با دوازده گلبرگ تزئین شده است.

Kuhpayeh or Qahpayeh which means strong and stable is the symbol of water-lily (lotus or Oriental lily) and has excellent meanings in ancient beliefs of Iranians such as perfection, birth cycle and human growth and eternity. In the Coat of Arms of Kuhpayeh, the turquoise surface of the shield has been decorated with lotus which has twelve petals.

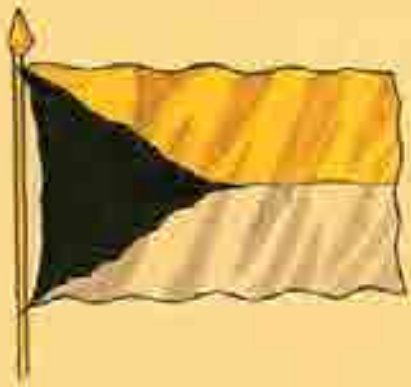
Meimeh

نشان میمه، با نقش گوسفند (قوچ) به دلیل اقتصاد مبتنی بر دامداری این شهر، بنا به درخواست انجمن شهر میمه تزئین شده است.

The Coat of Arms of Meymeh has been decorated with a picture of a sheep (ram) due to its economy that is based on animal husbandry, and following the request of this city council.

نائین

Na'in

فرش نائین به واسطه ظرافت و دقت دارای شهرت جهانی، و همچنین کاشی سازی، سفال سازی و کوزه گری از صنایع قدیمی این شهر بوده است. گلدانی سفالی با لعاب و نقوش سفیدآبی و قالیچه نائینی نشان این شهر را شکل می دهد.

Nain carpet has global popularity due to its elegance and precision and also tile making, ceramics and pottery have been the ancient industries in this city. An earthen vase with white and blue enamel and pictures and the Nain carpet shape the Coat of Arms of this city.

نطنز Natanz

میوه ی گلابی به تحفه نطنز مشهور است. چینی سازی، سرامیک سازی و سفالگری در این شهر قدمت دارد. در تزئین نشان این شهر از گلابی، کاسه چینی سفید آبی و گلدان سفالی استفاده شده است.

Natanz is known for its pear (tohfe Natanz). Porcelain making, ceramic forming techniques and pottery are ancient in this city. A pear, a white-blue porcelain bowl and an earthen vase have been used as charges on the shield of this city.

مبارکه

Mobārakeh

علامت برج قوس یکی از صور فلکی است که به عنوان نگاره شهر مبارکه انتخاب و سطح سپر با آن تزئین شده است. این نگاره در گذشته روی کاشی‌های سردر قیصریه در میدان نقش جهان نیز اجرا شده و هم‌اکنون به عنوان نماد شهر اصفهان به کار می‌رود.

The sign of Sagittarius is one of the constellations that has been selected as the Charge of Mobarakeh and the surface of the shield has been decorated with it. This Charge has previously been used on the tiles of the Qeysarieh gate in Naghsh-e Jahan Square and now it is employed as the arms of Esfahan city.

استان البرز

Alborz Province

کرج

Karaj

کرج در دامنه البرز قرار دارد. رود کرج نقش مهمی در تأمین نیاز آب شهر دارد. دارای زمین‌های وسیع و آباد برای کشاورزی و باغداری و کارخانه جات مختلف در آن فعالیت دارند. نشان کرج به رودخانه، فعالیت و محصولات کشاورزی نظیر گندم، جو و چغندر قند اشاره شده است.

Karaj is situated at the piedmont of Alborz Mountain range. Karaj river plays a major role in water supply of the city. There are vast and developed lands for agriculture and gardening in Karaj and various factories are located there. The Coat of Arms of this city refers to the river, agricultural activity and products such as wheat, barley, and sugar beet.

اشتہارد

Eshtehārd

اشتہارد در زمینه کشاورزی دارای سابقه طولانی است و پنبه، گندم، جو و کلزا محصولات اصلی آن در نشان به کار رفته است.

Eshtehard has a long history in agriculture. Its main products, i.e. cotton, wheat, barley and rapeseed have been Charged on its shield.

استان ایلام

Ilam Province

ایلام Īlām

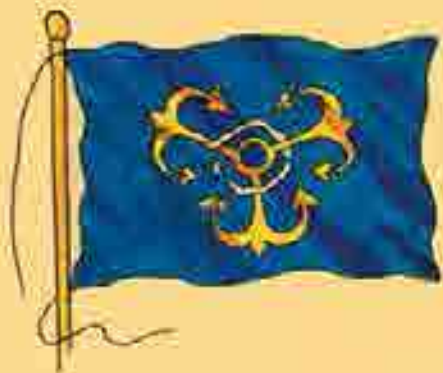
در ایلام آثار تپه‌ای باستانی وجود دارد که «دژتوت» بر آن بنا نهاده شده است. در نشان ایلام سرباز کماندار هخامنشی بر فراز باروی دژی دیده می‌شود.

There are ruins of an ancient hill in Ilam over which "Ghale Tot" has been constructed. The figure of an Achaemenid soldier over a tower is charged on the shield of Ilam.

استان بوشهر

Bushehr Province

بوشهر

Bushehr

در نشان بندر بوشهر، «لنگر چلیپایی» و برگ نخل به موقعیت بندری و نخلستان‌های این شهر تاکید و اشاره دارند.

The “cruciferous anchor” and palm leaf in the arms of Bushehr refer to the port location, prosperity of fishing and palm-groves in this city.

برازجان

Borāzjān

برازجان شهری باستانی، یکی از مراکز تمدنی هخامنشیان؛ باغ‌های نخل و محصول تنباکوی آن معروف است. در نشان برازجان نگاره‌ای از سیمرغ برگرفته از نقوش ظروف ساسانی و گیاه تنباکو و برگ نخل در پیرامون آن به کار رفته است.

Borazjan is an ancient town and one of the Achaemenid civilization centers. Its palm-groves and tobacco are famous. A charge of a phoenix adopted from designs of the Sassanid utensil, and tobacco, and palm leaf have been used in the arms of Borazjan.

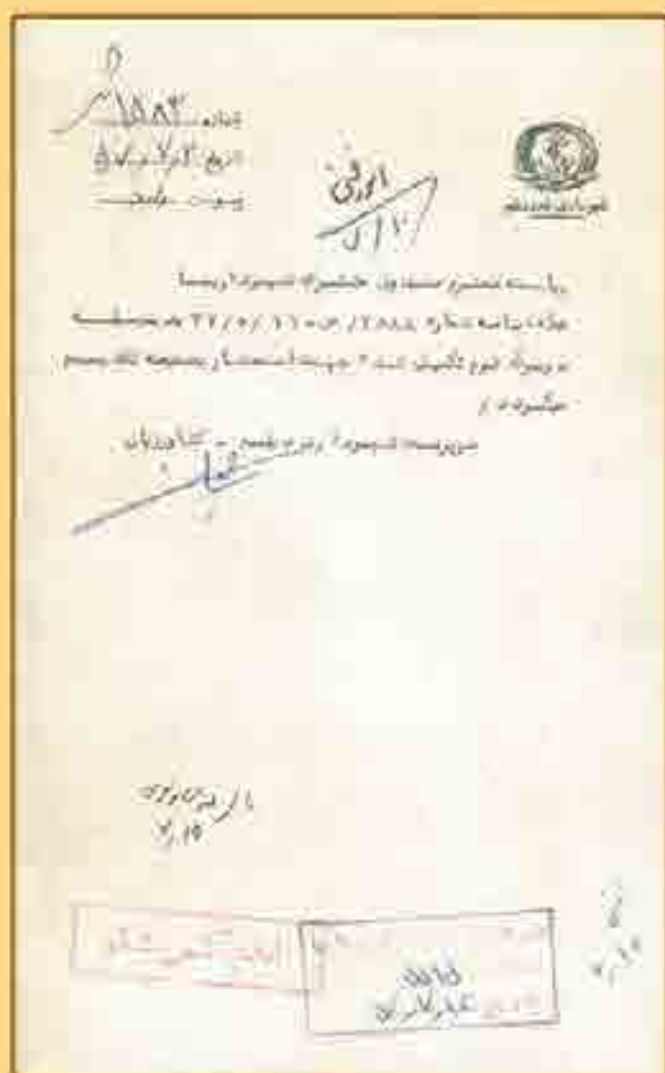

بندر دیلم

Bandar-e Deilam

در نشان بندر دیلم؛ لنگر، ماهی و برگ نخل به موقعیت بندری، رونق صیادی و نخلستان‌های این منطقه اشاره دارد.

Anchor, fish and palm leaf in the Coat of Arms of Bandar Deylam refer to the harbour, prosperity of fishing and palm-groves in this region.

بندر گناوه

Bandar-e Ganāveh

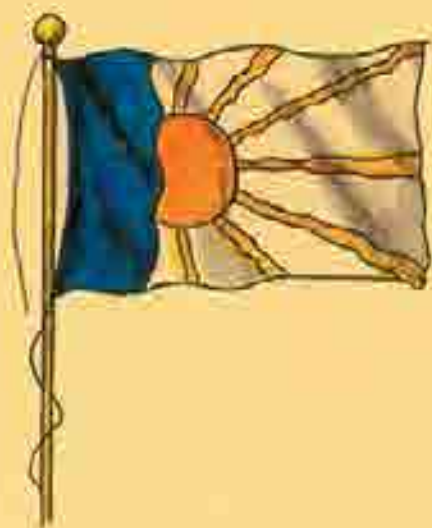
در نشان بندر گناوه؛ لنگر، ماهی و برگ نخل به موقعیت بندری، رونق صیادی و نخلستان‌های این منطقه اشاره دارد.

Anchor, fish and palm leaf in the arms of Bandar Ganaveh refer to the port location, prosperity of fishing and palm-groves in this region.

خورموج

Khormūj

در نشان خورموج، بر اساس نام شهر، از نگاره های خورشید و امواج درخشنده دریا استفاده شده است. برگ درخت خرما نیز به نخلستان های منطقه اشاره دارد.

According to the name of the city, the charges of the sun and radiant waves of the sea have been used in the arms of Khormoj. The palm leaf refers to the palm-groves in this region.

کنگان

Kangān

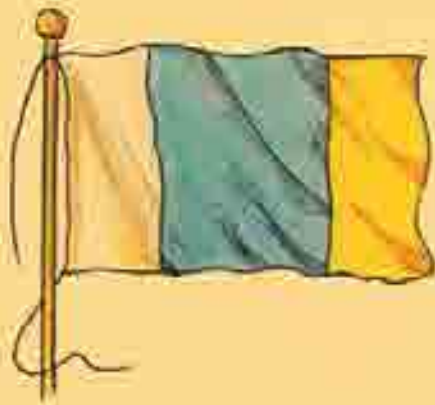
در نشان بندر دیلم؛ قایق بادبانی، ماهی و برگ نخل به موقعیت بندری، رونق صیادی و نخلستان‌های این منطقه اشاره دارد.

Sailboat, fish and palm leaf in the arms of Kangan refer to the port location, prosperity of fishing and palm-groves in this region.

استان تهران

Tehran Province

تهران

Tehrān

در نشان پایتخت ایران، تاج، شیر و خورشید با زمینه آبی آسمانی و کلید شهر دیده می‌شود.

A crown, lion and sun on an blue celeste background and the key to the city are observed in the arms of the capital of Iran.

اوشان فشم و میگون

Oshān Fasham & Meigoon

اوشان فشم و میگون باغ شهری در دامنه ارتفاعات البرز که رودخانه های لار و جاجرود در آن جاری و هلو، گیلان، آلبالو و توت فرنگی محصولات باغی آن بوده؛ و در نشان به کار رفته است.

Oshan-Fasham is a garden city at the foot of the Alborz Mountain in which Lar and Jajrood rivers are flowing. Peach, cherry, soar cherry and strawberry are its agricultural products and have been used in the arms of this city.

شهر ری

Shahr-e Rey

در نشان ری نقش شاهین قطعه کاشی لاجوردی مربوط به دوره هخامنشیان مکشوفه از کاخ آپادانا، و تصویر برج طغرل، اثر دوره سلجوقی واقع در شهر ری به کار رفته است.

The design of the Achaemenid falcon standard related to the Achaemenian period which was discovered in the Apadana Palace and a picture of the Tugrul Tower from Seljuqs have been used in the arms of Shahr-e Rey.

شهریار

Shariār

گندم، جو، انگور، آلوچه، سیب، گلابی و هلو محصولات کشاورزی باغی شهریار بوده؛ و در نشان به کار رفته است.

ردیف	مجموعه محصولات کشاورزی				توضیحات
	کد	نام محصول	مقدار	واحد	
1	001	گندم	1000	کیلوگرم	
2	002	جو	500	کیلوگرم	
3	003	انگور	200	کیلوگرم	
4	004	آلوچه	100	کیلوگرم	
5	005	سیب	100	کیلوگرم	
6	006	گلابی	100	کیلوگرم	
7	007	هلو	100	کیلوگرم	
8	008	چerry plum	100	کیلوگرم	
9	009	apple	100	کیلوگرم	
10	010	pear	100	کیلوگرم	
11	011	peach	100	کیلوگرم	
12	012	barley	100	کیلوگرم	
13	013	grape	100	کیلوگرم	
14	014	cherry	100	کیلوگرم	
15	015	plum	100	کیلوگرم	
16	016	apple	100	کیلوگرم	
17	017	pear	100	کیلوگرم	
18	018	peach	100	کیلوگرم	
19	019	barley	100	کیلوگرم	
20	020	grape	100	کیلوگرم	

Wheat, barley, grape, cherry plum, apple, pear and peach are agricultural products of Shahriar and have been charged on the shield of this city.

فیروزکوه

Firuzkuh

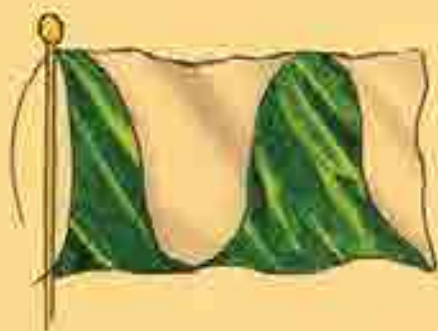
فیروزکوه شهری دارای قلعه‌های تاریخی و تپه‌های باستانی و پلنگ از جمله گونه‌های جانوری آن است. در نشان فیروزکوه، منظره‌ای از بنای یک قلعه بر تپه‌ای باستانی و پلنگی در دامنه آن، مشاهده می‌شود.

There are historical castles and ancient hills in Firuzkuh. Leopard is one of the species in this region. A scene of a castle over an ancient hill and a leopard at the foot of it are observed in the arms of Firuzkuh.

کن

Kan

کن باغ شهری در دامنه ارتفاعات البرز و توت، انجیر و انار محصولات باغی آن بوده؛ و در نشان به همراه فروهر (به عنوان سرخود) به کار رفته است.

Kan is a garden city at the foot of the Alborz Mountain. Berry, fig and pomegranate are agricultural products of this city. A faravahar as the crest and the agricultural products have been used in the arms.

کیلان دماوند

Kilan Damavand

کیلان شهر کوچکی در منطقه دماوند و قیسی، زردآلو، سیب، گلابی، آلبالو و گیلاس محصولات باغی این شهر است. سطح سپر با منظره‌ای قله و ارتفاعات دماوند که بر فراز آن یک نیم‌تاج مرصع تزئین و سپر در میان شاخ و برگ درخت سیب و زردآلو قرار دارد.

Kilan is a small city in Damavand. Gheysi, apricot, apple, pear, soar cherry, and cherry are its agricultural products. A diadem studded with jewels above the Damavand peak as well as branches and leaves of apple and apricot trees are observed in the arms of this city.

ورامین

Varāmin

در اواخر دوره سلجوقی، ورامین از شهرهای ثروتمند و پر نفوذ شیعی بوده؛ تصویر شیر و خورشید سکه‌های دوره سلجوقی و پنج ستاره پیرامون به کار است.

Varamin has been one of the rich and influential cities of the Shieh at the end of the Seljuk period. A charge of a lion and the sun on Seljuk's coins and five stars around it have been used in the arms of this city.

استان چهارمحال و بختیاری

*Chaharmahal and Bakhtiari
Province*

بروجن Borujen

در مورد وجه تسمیه بروجن گفته می‌شود که این شهر به وسیله برج و باروهایی محصور بوده، گندم و جو محصول کشاورزی و کل، بز، قوچ و میش وحشی از گونه‌های زیستی منطقه، در نشان شهر به کار رفته است. در حال حاضر نیز شهرداری بروجن از این نشان اختصاصی استفاده می‌کند.

The word of Boroujen derives from the fact that this town was surrounded by ramparts. Wheat and barley are its agricultural products and wild goat is the species in this region and have been used in the arms of this city. Nowadays the Boroujen Municipality uses this coat of arms.

فرخ شهر

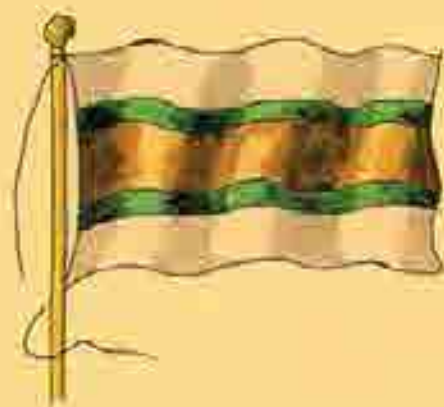
Farrokh shar

در نشان فرخ شهر، منظره پرواز مرغ «رخ» بر فراز کوهی که مسیر اصفهان از آن می گذرد مشاهده می شود.

A roc flying above a mountain from which the path of Esfahan passes is observed in the arms of Farrokh Shahr.

لردگان

Lordegān

نشان لردگان به سازندهای جنگلی مختلف این منطقه از جمله بلوط و پسته وحشی اشاره دارد.

The arms of Lordegan refers to various forest formations in this city such as chestnut and Pistacia terebinthus.

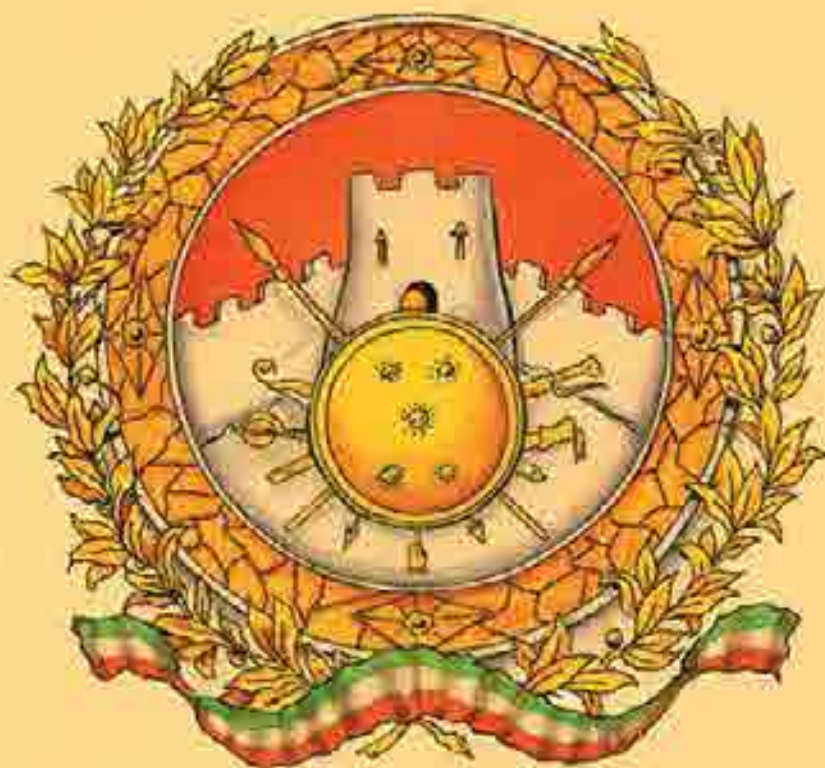
استان خراسان جنوبی

South Khorasan Province

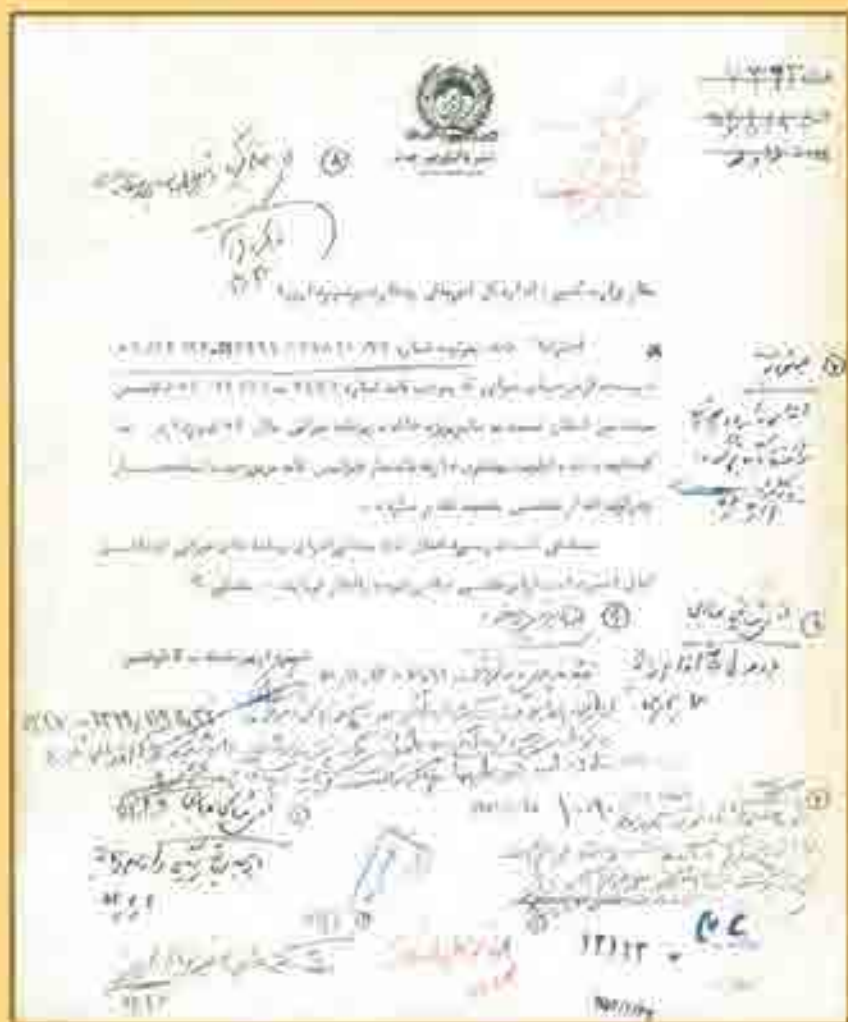

بیرجند

Birjand

گمان می‌رود بیرجند پس از ورود اسلام به ایران، مقر نظامی بوده است، همچنین آثاری از قلعه‌های مربوط به پیش از ورود اسلام و پس از آن در این شهر وجود دارد. در نشان بیرجند از تصویر برج و بارو دژ و ساز و برگ جنگی استفاده شده است.

It is believed that Birjand has been a military site after the arrival of Islam to Iran. Similarly, there are ruins of the castles which dated back to the pre-Islamic and post-Islamic periods in this city. A picture of rampart, fortress and military outfit have been used in the arms of Birjand.

تایباد *Tāybād*

نشان تایباد به عارف و فصیح قرن هشتم هجری، مولانا
زین الدین ابوبکر تایبادی و بنای آرامگاه وی در این شهر
اشاره دارد.

The arms of Taybad refers to the eighth century
gnostic, Zeinoddin AbuBakr Taybadi and his
tomb in this city.

سرایان

Sarāyān

نشان سرایان به وجود چند کارگاه تفنگ سازی، رواج ساعت سازی در گذشته و تولید زعفران در این شهر اشاره دارد.

The arms of Sarayan refers to the existence of several gunsmithing workshops, prevalence of watchmaking in the past and production of saffron in this city.

سریش
Sar Bishe

نشان سریش به وجود آثار تاریخی متعددی مانند محوطه‌ها و تپه‌های باستانی، قلعه و خانه‌های قدیمی در این شهر اشاره دارد.

The arms of Sarbishe refers to several historical places like ancient yards and hills, castles and old houses in this city.

طَبَس Tabas

پرتقال، نارنج، بالنگ و پسته محصولات باغ‌های طَبَس بوده و در نشان به کار رفته است.

Orange, soar orange, cedrate and pistachio are products of gardens in Tabas and have been used in its Coat of Arms.

فردوس

Ferdows

فردوس به معنی بهشت است. در نشان فردوس، بر اساس نام شهر، از تصویر فرشته‌ای که کلید شهر و شاخه زیتونی را در دستانش دارد، استفاده شده است.

Ferdows means paradise. According to the name of this city, a picture of an angel which holds the key to the city and an olive branch in her hands have been used in the arms of Ferdows.

قائن

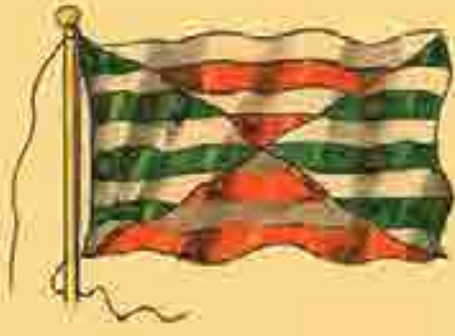
Qa'en

زعفران قائن دارای شهرت است و این شهر را قطب تولید طلای سرخ می نامند. در نشان قائن پیازچه و گل زعفران به کار رفته است.

Saffron of Qaen is famous and this city is referred to as the main source of saffron in Iran. Scallion and saffron flower have been used in the arms of Qaen.

نهبندان

Nehbandān

گندم و جو محصول از محصولات نهبندان بوده است و در کنار کشاورزی، دامداری و گلیم بافی و جاجیم بافی در این شهر رواج دارد و در نشان مورد توجه واقع شده است.

Wheat and barley are the products of Nehbandan. Besides agriculture, animal husbandry, Kilim weaving and Jajim weaving are prevalent in this city and have been addressed in its arms.

استان خراسان رضوی

Khorasan Razavi Province

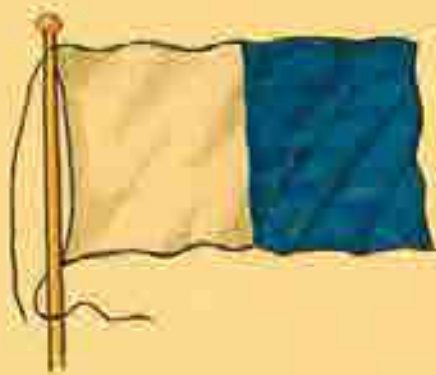
باجگیران *Bajgirān*

باجگیران شهری مرزی و محل استقرار گمرک بوده و در نشان این شهر از تصویر دژبانی مرزی، مستقر بر روی ارتفاعات و خط مرزی استفاده شده است.

Bajgirān was a border town and a place for the establishment of customs. A picture of a watchtower which is settled on the highlands and the border line has been used in the arms of this city.

بردسکن

Bardaskan

در نشان بردسکن تصویربنای تاریخی برج علی آباد کشمیر، استفاده شده است.

A picture of a historical building, i.e. the Aliabad Tower has been used in the arms of Bardaskan.

بیدخت

Beydokht

نشان بیدخت به افسانه‌های شفاهی و ویژگی‌های فرهنگی و تاریخی این شهر اشاره دارد. شهر بیدخت بر روی تپه‌های رسی بنا شده است. بیدخت نام ستاره زهره و نام دختر یکی از پادشاهان ایرانی بوده که در زمان رستم در این مکان ساکن و نام خود را بر آن نهاده؛ این شهر مدفن برخی از بزرگان دراویش است.

The arms of Beydokht refers to oral myths and cultural and historical characteristics of this city. The city has been built on clay hills. Beydokht is the name of venus and the name of one of the girls of the Iranian kings who inhabited in this place at the time of Rostam and named it after themselves. Some dervish elders are buried in this city.

تربت جام

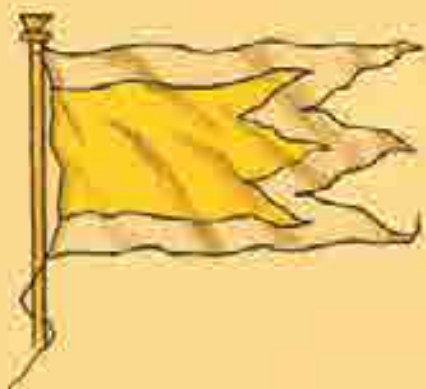
Torbat-e Jām

نشان تربت جام، تصویر مسجدی تاریخی است که شیخ احمد جامی عارف نامدار دوره سلجوقی، در ایوان آن مدفون است.

The arms of Torbat-e Jam is a historical mosque where Sheikh Ahmad-e Jami, the famous gnostic in the Seljuk period, is buried in its porch.

تربت حیدریه

Torbat-e Heydarieh

در نشان تربت حیدریه، تصویر شیر و شمشیری دوسر معروف به ذوالفقار بارز است. حیدر به معنی شیر، از نام های امام اول شیعیان، چنانکه شیر نمادی از شجاعت ایشان و مشهور است که نوک شمشیرشان دو سر داشته؛ همچنین قطب الدین حیدر تونی از عرفای قرن ششم، در تربت حیدریه مدفون است.

A lion and a double-edged sword known as Zolfaghar are prominent in the arms of Torbat-e Heydarieh. Heydar which means lion is one of the names of the first twelve Imams so as lion is the symbol of his bravery and it is well-known that he had a double-edged sword. Also, Ghotb Aldin Heydar Tunī, a gnostic in the sixth century, is buried in Torbat-e Heydarieh

درگز

Dargaz

درگز یکی از مکان‌های اسکان طایفه قرخلو، خاستگاه ایلی نادرشاه افشار بوده است. در نشان درگز، تاج نادری، ادوات جنگی شامل گرز و شمشیر، به همراه شاخه برگ‌گی از درخت گز، استفاده شده است.

Dargaz has been one of the residential places of the gharakhlu, tribal origin of Nader Shah Afshar. The Kiani crown, military equipments including mace and sword as well as a tamarisk branch have been used in the arms of Dargaz.

سبزوار

Sabzevār

سبزوار به دلیل برخورداری از دشت، جلگه و منابع آبی قابل توجه، سرسبز و گندم و جو از محصولات کشاورزی سبزوار بوده؛ و در نشان این شهر رنگ های سبز و لاجوردی و خوشه های غلات استفاده شده است.

Sabzevar is prosperous due to its considerable plains and water sources. Wheat and barley are agricultural products of Sabzevar. Vert and azure and grain bunches have been used in the arms of this city.

سرخس

Sarakhs

شهر مرزی سرخس در کنار رودهای هریرود و تجن قرار گرفته و در نشان این شهر برج دژبانی مرزی ایران، رودخانه و ارتفاعات مرزی استفاده شده است.

Sarakhs which is a border town is settled beside Hari-Rud/Tejen river. A watchtower, river and highlands have been used in the arms of this city.

شاندیز

Shāndiz

شاندیز شهری پرآب با رودخانه‌های روان و نمادش درخت
چناری باستانی؛ گیلاس و زردآلو محصولات باغی این شهر
بوده؛ و در نشان به کار رفته است.

There are flowing rivers in Shandiz and its
symbol is an ancient plantain. Cherry and
apricot are agricultural products of this city and
have been used in its arms.

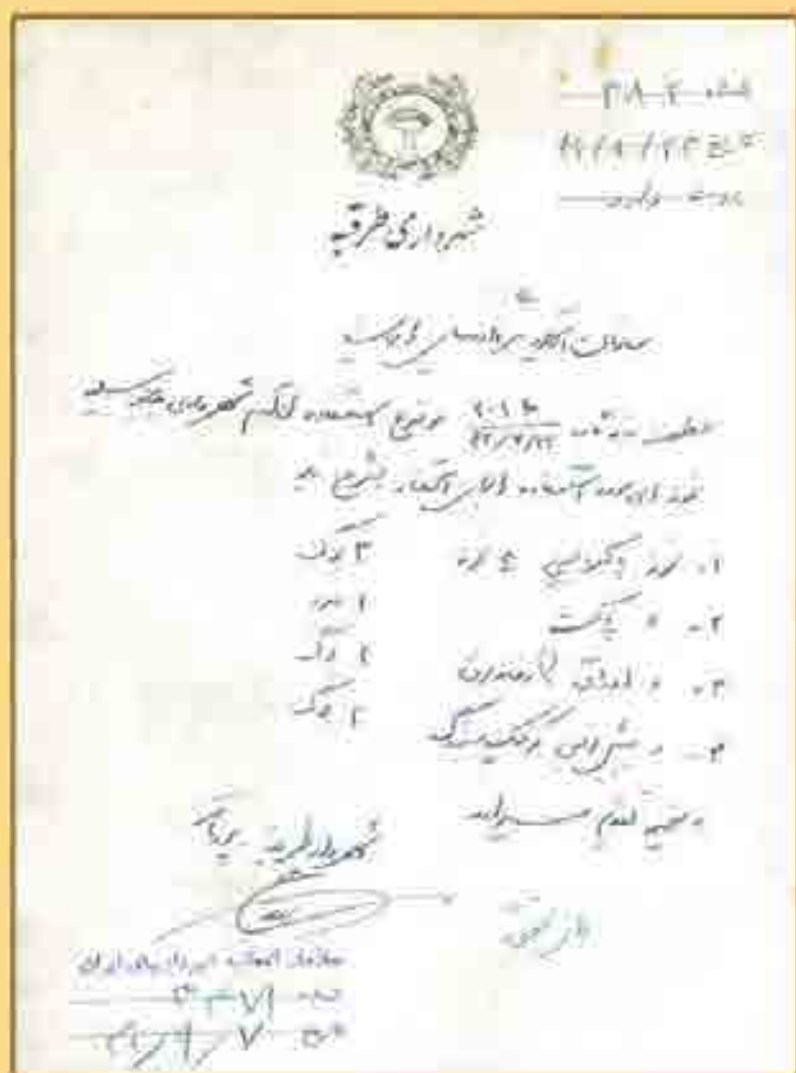

طرقبہ

Torqabeh

طرقبہ به داشتن باغات و انواع میوه‌ها شهرت دارد. برای نشان طرقبہ از ظرف میوه زرینی حاوی میوه‌های مختلف استفاده شده است.

Torqabeh is famous for its orchards and various fruits. A golden bowl containing various fruits has been used for the arms of this city.

فیض آباد

Feyz Ābād

فیض آباد آغازگاه جاده ای است که به بندر جاسک و دریای عمان منتهی می شود. انار، انگور و پسته محصولات باغی این منطقه بوده؛ که در نشان شهر به کار رفته است.

Fayzabad is situated at the beginning of a road which is led to the Jask port and Gulf of Oman. Pomegranate, grape and pistachio are garden products of this region that have been used in the arms of this city.

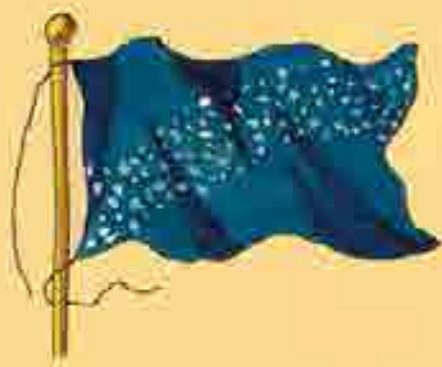
قوچان Quchān

کمان، تیردان و شاخ و برگ های مثمر انگور و خوشه های گندم و جو که محصولات عمده قوچان هستند در نشان این شهر به کار رفته است.

Bow, quiver and fruitful branches and leaves of grape and wheat and barley bunches that are major products of Quchan and have been used in the arms of this city.

کاخک

Kākhk

برای نشان کاخک از نگاره کهکشان (انبوه ستارگان که به صورت خط سفیدی در آسمان کشیده شده) استفاده شده است.

A charge of the galaxy (numerous stars that have been drawn as a white line in the sky) has been used for the arms of Khakhk.

کاشمر

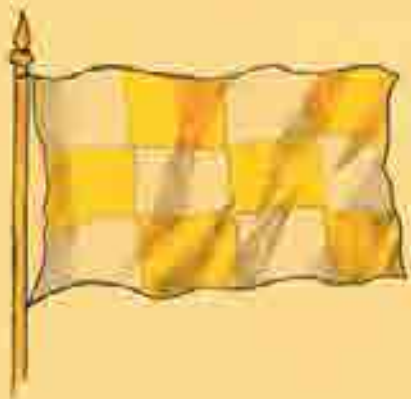
Kāshmar

در نشان کاشمر به سرو نماد درخت بزرگ، سرشناس و افسانه‌ای این سرزمین و زیلوبافی که غالباً با دو رنگ ترکیبی سفید و آبی انجام می‌شود و از صنایع دستی کاشمر بوده؛ اشاره شده است.

Cypress as the symbol of a great, famous and legendary tree in this land and Zilou weaving that is often performed with two mixed white and blue colors and is one of the handicrafts of Kashmir have been addressed in the arms of this city.

کلات

Kalāt

کلات در میان کوه قرار گرفته و به سرزمین دژهای نفوذناپذیر مشهور می‌باشد. در نشان این شهر یک سرباز گورکانی یا افشار، مسلح به شمشیر بر فراز برجی در حال نواختن شیپور است.

Kalat is situated between mountains and is known as the land of impenetrable fortresses. A Gurkanian or Afshar soldier who is armed with sword is playing a trumpet on a tower in the arms of this city.

گناباد

Gonabad

گندم، انار، انگور، بلوط و پسته محصولات گناباد بوده؛ و در نشان این شهر به کار رفته است.

Wheat, pomegranate, grape, chestnut and pistachio are products of Gonabad and have been used in the arms of this city.

نوخندان

Nowkhandān

نشان نوخندان به جریان رودخانه درونگر معروف به سلوا (سیل ابه)، تپه باستانی یوخار قلعه (قلعه بلند)، باغات انگور، رواج پرورش کرم ابریشم و پیشینه سفالگری در این منطقه اشاره دارد.

The arms of Now-Khandan refers to the flow of Darungar river known as Salva (Seilabeh), Yukhar Ghale (Ghale Boland), vineyards, prevalence of silkworm breeding, and history of pottery in this area.

نیشابور

Nishabūr

در نشان نیشابور، بر اساس نام شهر، از تاج شاپور ساسانی بر روی زمینه سرخ استفاده شده است.

The crown of the Shapur I on a gules background has been used in the arms of Nishabur according to the name the city.

استان خراسان شمالی

North Khorasan Province

بجنورد

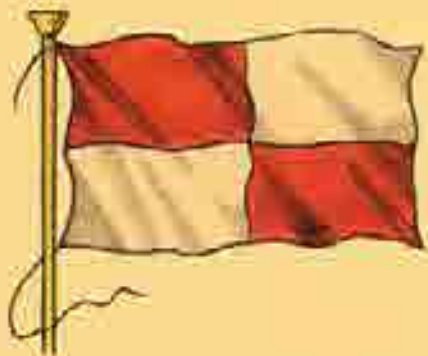
Bojnūrd

گوزن یکی از گونه‌های زیستی منطقه بجنورد بوده و در نشان به کار رفته است.

Deer is one of the species in Bojnourd and has been used in the arms of this city.

اسفراین

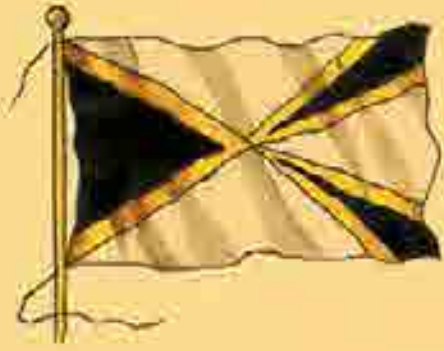
Esfarāyen

اسفراین به‌ویژه در دوره اشکانی و ساسانی از ولایات مهم به شمار می‌رفته و در متون تاریخی و جغرافیایی از این شهر سخن به میان آمده است. در نشان اسفراین سربازی با شمشیر دیده می‌شود.

Esfarayen has been one of the main states especially during the Parthian and Sassanian empire. This city has been mentioned in historical and geographical texts. A soldier with a sword is observed in the arms of Esfarayen.

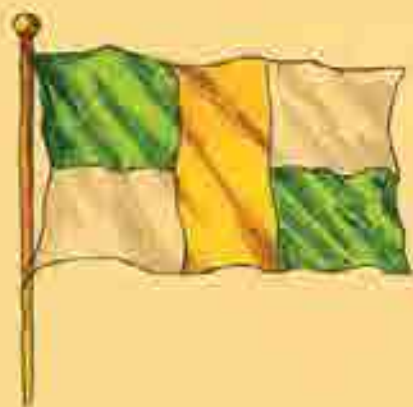
جاجرم Jajarm

در دوره ایلخانی ضرب مسکوکات مختلف به‌ویژه طلا در جاجرم انجام می‌پذیرفته؛ نشان جاجرم برگرفته از سکه نقره الجایتو است.

Minting different coins, especially gold coins, has been accomplished in Jajarm during the Ilkhanid period. The arms of Jajarm is adopted from the silver coin minted by Oljeitu.

شیروان

Shirvān

در فرهنگ عامه شیروان، برخی معتقدند نام شیروان منسوب به شیربانانی بوده که در جنگل‌های شیروان به شکار و نگهداری شیر اشتغال داشته‌اند. نشان شیروان، شیری رام شده را به همراه شیربان نشان می‌دهد.

جمهوری آذربایجان		
شیروان		
ردیف	شرح	مبلغ
1	...	...
2	...	...
3	...	...
4	...	...
5	...	...
6	...	...
7	...	...
8	...	...
9	...	...
10	...	...
11	...	...
12	...	...
13	...	...
14	...	...
15	...	...
16	...	...
17	...	...
18	...	...
19	...	...
20	...	...
21	...	...
22	...	...
23	...	...
24	...	...
25	...	...
26	...	...
27	...	...
28	...	...
29	...	...
30	...	...
31	...	...
32	...	...
33	...	...
34	...	...
35	...	...
36	...	...
37	...	...
38	...	...
39	...	...
40	...	...
41	...	...
42	...	...
43	...	...
44	...	...
45	...	...
46	...	...
47	...	...
48	...	...
49	...	...
50	...	...
51	...	...
52	...	...
53	...	...
54	...	...
55	...	...
56	...	...
57	...	...
58	...	...
59	...	...
60	...	...
61	...	...
62	...	...
63	...	...
64	...	...
65	...	...
66	...	...
67	...	...
68	...	...
69	...	...
70	...	...
71	...	...
72	...	...
73	...	...
74	...	...
75	...	...
76	...	...
77	...	...
78	...	...
79	...	...
80	...	...
81	...	...
82	...	...
83	...	...
84	...	...
85	...	...
86	...	...
87	...	...
88	...	...
89	...	...
90	...	...
91	...	...
92	...	...
93	...	...
94	...	...
95	...	...
96	...	...
97	...	...
98	...	...
99	...	...
100	...	...

In the popular culture of Shivan, some people believe that the name of Shirvan is ascribed to lion-keepers who hunted and protected the lions in Shirvan Woods. The arms of Shirvan shows a tamed lion with a lion-keeper.

فاروج

Farooj

اقتصاد فاروج مبتنی بر کشاورزی، باغداری و دامداری بوده؛ در نشان این شهر تصویر انگور، بز و قوچ به کار رفته است.

The economy of Farooj depended upon agriculture, gardening and animal husbandry. A picture of a grape, a goat and a ram has been used in the arms of this city.

استان خوزستان

Khuzestan Province

اهواز

Ahwāz

رود کارون در اهواز جریان دارد و پل های متعددی از گذشته تا کنون از جمله پل سفید بر روی آن عمارت شده؛ ارزش و اعتبار اهواز در دوران ساسانی فزونی یافته؛ در نشان اهواز، بنای پلی سفید رنگ بر رودخانه ای جاری، درخشش خورشید در آسمان لاجوردی و در طرفین دو نگهدار ساسانی ایستاده بر روی پایگاهی از گردنبند زرین به تصویر کشیده شده است.

Karun river is flowing in Ahwaz and various bridges have been built over it since the past up to the present such as Pol Sefid. Value and credit of this city was enhanced in the Sassanid period. The building of a white bridge over a flowing river, the shining sun in the sky and two Sassanian supporters who are standing at both sides on a golden necklace compartment have been displayed in the arms of Ahwaz.

آبادان

Ābādān

در نشان آبادان از نمادهای «شیرگذرنده مراقب» در حالی که از پرچم ایران نگهداری می‌کند، منظره غروب خورشید و قایق بادبانی و کلید شهر استفاده شده است.

A passant guardant lion while holding the national flag of Iran, the scene of sunset, sailboat and the key to the city have been used in the arms of Abadan.

آغاجاری

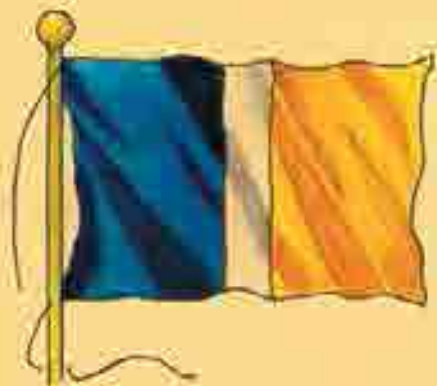
Āghājāri

آغاجری در دهه ۱۳۳۰ خورشیدی بزرگترین مرکز نفتی فعال ایران بوده است. در نشان آغاجری دکل نفتی و مشعل گاز در طرفین آن استفاده شده است.

Aghajari had been the biggest oil field in the 1950's. An oil rig and a gas burner have been used in the arms of this city.

اندیمشک

Andimeshk

منظره سد عظیم بتنی دز، که در سال ۱۳۳۸ در میان کوه‌های زاگرس در اندیمشک آغاز و در سال ۱۳۴۱ به بهره‌برداری رسید، در نشان اندیمشک استفاده شده است.

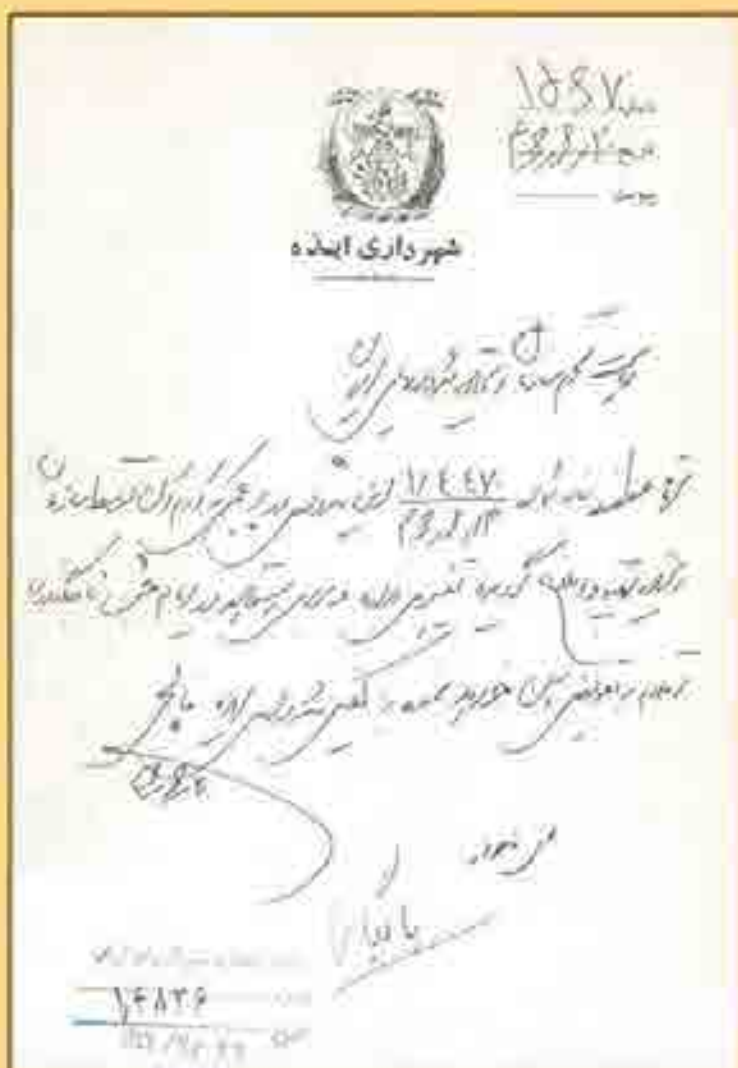
The scene of the great Dez Dam which had been constructed in 1959 in Zagros Mountains and exploited in 1962 has been used in the arms of Andimeshk.

ایزه Izeh

در گذشته‌های دور آیین زرتشت در میان مردم ایذه رایج بوده؛ این منطقه دارای نخلستان و محصول کشاورزی گندم و جو است. در نشان ایذه نماد معروف به فروهر، خوشه‌های گندم و جو و برگ نخل به کار رفته است.

Zoroastrianism had been prevalent among the people in Izeh in the far past. This region has palm-groves and wheat and barley are its agricultural products. The Farvahar, wheat and barley bunches and palm leaf have been used in the arms of Izeh.

بندرامام

Bandar-e Emām

در نشان شاهپور، بر اساس نام شهر، از تصویر تاج شاهپور ساسانی به عنوان سرخود استفاده شده و نگاره لنگر، موقعیت بندری و رونق حمل و نقل دریایی شهر مورد تاکید قرار داده است.

The crown of Shapur I has been used in the Coat of Arms of Shapur as a crest and port location and prosperity of marine transportation has been emphasized by the charge of anchor.

بهبهان

Behbahān

نگاره‌ی به کار رفته در نشان بهبهان، دیهمی را روی سنگی مخروطی شکل نشان می‌دهد که با یکی از نقش برجسته‌های الیمائی در منطقه باستانی تنگ سروک (سولک) واقع در ۵۰ کیلومتری شمال بهبهان مطابقت کامل دارد.

The charge on the coat of arms of Behbahan shows a diadem on a conoidal stone that is totally conformed to one of the Elymaid rock reliefs in the Tang-i-Sarvak archeological site where located 50km north of Behbahan.

خرمشهر

Khorramshahr

در نشان خرمشهر، لنگر کشتی، قایق بادبانی، درخت و برگ نخل به موقعیت ساحلی، رونق حمل و نقل دریایی شهر و نخلستان‌های منطقه اشاره دارد.

Anchor, sailboat, palm tree and leaf refer to the coastal situation, prosperity of marine transportation and palm-groves in this region.

دشت میشان

Dasht-e Mishān

در نشان دشت میشان، بر اساس نام شهر، از تصویر سر گاو میش بر روی زمینه‌ای قرمز رنگ، استفاده شده است.

According to the name of this city, a picture of head of a water buffalo on a red background has been used in the arms of Dasht Mishan.

رامهرمز

Rāmhormoz

فرکیانی (بدون بال)، در پشت سر تصویر خورشید و بلوط از گونه‌های جنگلی کوه‌های زاگرس در خوزستان است.

The Farvahar (without wing) in front of the sun and chestnut which is one of the forest species in the Zagros Mountain are used in the arms of this city.

سوسنگرد

Susangerd

در نشان سوسنگرد، براساس نام شهر، گل های سوسن برگرد
سپر استفاده شده است.

According to the name of this city, gladiola
flowers encircle the shield in the arms of
Susangerd.

شوش

Shūsh

نشان شهر باستانی شوش به بنای قلعه‌ی آجری که توسط
دمورگان باستان‌شناس فرانسوی بنا نهاده شده؛ نقش شاهین
مربوط به قطعه کاشی لاجوردی از دوره هخامنشیان که در
محوطه کاخ آپادانا بدست آمده و نیزه و شمشیر پارسی اشاره
دارد.

The arms of the ancient city of Susa, Shush, refers to the brick castle built by de Morgan, the French archeologist, the Achaemenid falcon standard remained from the Achaemenian period found in the Apadana Palace, and Persian spear and sword.

شوشتر

Shūshtar

شهر باستانی شوشتر مورد توجه هخامنشیان و ساسانیان بوده؛ بلوط از جمله سازندهای جنگلی کوههای زاگرس در خوزستان است. در نشان شوشتر علامت یمین منسوب به اردشیر بابکان و یسار متعلق به شاپور اول (و در نظرات جدیدتر منسوب به خاندان گندافره)، همراه با شمایل آنان که در طرفین دستینه‌ای (آتشدان) سنگی مشاهده می‌شود. طرح کلی این نشان از پشت سکه‌های ساسانی گرفته شده است.^{۲۱}

The ancient fortress city of Shushtar has been considered by the Achaemenian and Sassanid dynasties. Chestnut is one of the forest formations in the Zagros Mountain in Khuzestan. The symbol in dexter in the arms of Shushtar is ascribed to Ardeshir-e Babakan and the one in sinister is ascribed to Shapur I (or Gondopharid arms) accompanied by their portraits which are observed in both sides of a fire altar.

مسجد سلیمان

Masjed Soleymān

مسجد سلیمان در قدیم به دلیل آتشکده ای که بر روی تپه ای باستانی قرار دارد، به نام سرمسجد خوانده می شده است. با ورود اسلام آن مکان برای حفظ احترام و عدم تخریب، به مسجد نبی پیامبر حضرت سلیمان معرفی شد و در دوره متاخر، به مسجد سلیمان تغییر نام یافت.

در نشان مسجد سلیمان از تصویر بقایای بنای آتشکده ای روشن و آیه ۳۰ سوره نمل از قرآن کریم در سرلوح استفاده شده است.

In the past, Masjed Soleyman was referred to as Sar Masjed due to a fire temple that had been built over an ancient hill. After the conquest of Islam, it was introduced as the Solomon mosque in order to preserve respect and maintain it and has been referred to as Masjed Soleyman in the later period. A picture of remains of a bright fire in a temple and Surah An-Naml (verse 30) have been used in the arms of this city.

هندیجان

Hendijān

بندر هندیجان شهری در جلگه خوزستان است که قدمت آن به بیش از سه هزار سال می‌رسد. در کنار سایر مشاغل، دامپروری در منطقه و به خصوص در محدوده مهرویان رواج داشته است چنان‌که دهخدا در بخشی از توصیف شهر می‌آورد: «گوسفندان آن جا بیش‌تر بز باشد و بزغاله پرورش می‌دهند و هم‌چنان که به بصره و می‌گویند بزغاله تا هشتاد رطل و صد رطل برسد بیش‌تر نیز...». عبا، گلیم و پارچه و نمد بخشی از صنایع دستی آن؛ در طراحی نشان هندیجان مورد توجه قرار گرفته است.

Bandar-e-Hendijan is located in the Khuzestan Plain and its antiquity is more than 3000 years ago. Beside other occupations, animal husbandry has been common in this region especially in Mahruyan. About this city Dehkhoda writes: there are mostly goats in that region and they raise kids. Cloak, kilim, fabric and wad are its handicrafts which have been considered in designing of the coat of arms of Hendijan.

هویزه

Hoveizeh

شهر هویزه در جلگه خوزستان در زمینه کشاورزی و دامداری دارای رونق بوده؛ در نشان هویزه از تصویر قوچ، داس، گندم و جو و برگ نخل استفاده شده است.

Hoveyzeh was prosper in the field of agriculture and animal husbandry. Charges of a ram, stickle, wheat, barley, and palm leaf has been used in the arms of this city.

استان زنجان

Zanjan Province

زنجان Zanjān

زنجان به صنایع دستی‌اش شهرت یافته و گندم و جو محصولات کشاورزی آن است. در نشان زنجان نگاره‌های چاقو، کارد، قاشق و چنگال و بافه و هلال ماه که احتمالاً به منطقه ماهنشان زنجان اشاره دارد؛ مشاهده می‌شود.

Zanzibar is famous for its handicrafts, and wheat and barley are its agricultural products. Charges of knife, dagger, spoon and fork as well as garb, and the crescent which probably refers to Mah Neshan region in Zanzibar province are observed in the arms of Zanzibar.

ابهر

Abhar

ابهر را در گویش محلی «آبر» و در قدیم «آوهر» می خواندند؛ و ترکیبی از دو واژه «آب» و «هر» و در گویش تاتی به معنی آب آسیاب است؛ منابع تاریخی به آب فراوان، محصول گندم بسیار و آسیاب های آبی پرشمار در این شهر اشاره دارند. در نشان این شهر، از نگاره چرخ و پره آسیاب آبی روی زمینه سرخ سپر دوره اسلامی استفاده شده است.

Abhar: in local dialect, it is named Abar and Aouhar in old times. This word is composed of two parts: “ab” and “har” in Tati dialect, it means millstream. Historical sources refer to abundant water, wheat product and numerous water mills in this city. In the coat of arms, the charge of a wheel and a wing of watermill have been used on a gules background.

خدا بنده قیدار

Khodabandeh (Qeydār)

قیدار مرکز خدا بنده؛ در دوران ایلخانان مغول اعتبار و رونقی داشته و شغل اکثر ساکنان قیدار دامپروری بوده است. در نشان این شهر نگاره های هلال ماه، نیزه های مغولی و قوچ و بره اهلی به کار رفته است.

Qeydar is the center of Khodabandeh that was prosper during the Ilkhanid period. Animal husbandry was the career of most inhabitants. charges of the crescent, the Mongol spears and domestic ram and sheep has been used in the arms of this town.

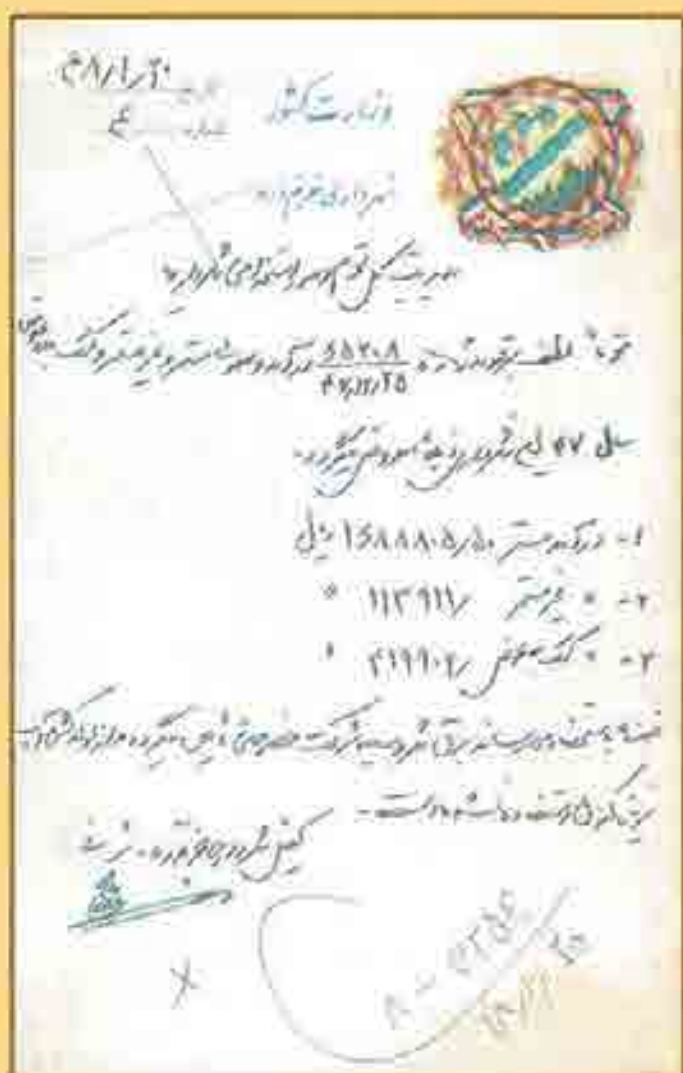

خرمدره

Khorramdarreh

نشان خرمدره به جریان رودخانه «کبیر»، وجود جنگل،
باغ‌های میوه و محصول انگور در این شهر اشاره دارد.

The arms of Khorramdarreh refers to the flow of
“Kabir” River, the forest and orchards and grape
in this city.

استان سمنان

Semnan Province

سمنان

Semnān

رونق و شکوه سمنان با روی کار آمدن اشکانیان رقم خورد.
در نشان نگاره سوار «پارتی» استفاده شده است.

Prosperity and magnificence of Semnan coincided with the Parthians' rise to power. Charge of a "Parthian" rider has been used in the arms of this city.

ایوانکی

Eyvānekey

قلعه «ماری» از قلعه رباط های معروف، و خزندگانی نظیر مار و افعی از گونه های جانوری کویر در ایوانکی است. در نشان بر اساس نام شهر، از نگاره های قلعه، مار و زنی با موهای بافته شده (تداعی کننده نام «ماری»)، استفاده شده است.

“Mari” Ghale is one of the famous Ghale Robats and creepers like snake and python are species of the desert in Eyvanekey. Charges of a castle, snake and a woman with woven hair (associates the name “Mari” in persian) has been used in the arms of this city according to its name.

ارادان

Ārādān

گندم، جو، حبوبات و پنبه محصولات آرادان بوده؛ و در نشان به کار رفته است.

Wheat, barley, grain, and cotton are products of Aradan and have been used in the arms of this city.

بسطام *Bastām*

غلات و حبوبات محصولات بسطام بوده؛ و علاوه بر فرایند کاشت، بافه‌های غلات در نشان به تصویر در آمده است.

Grain is the product of Bastam. Besides the process of plantation, two garbs are displayed in the arms of Bastam.

دامغان

Dāmghān

نام دامغان در اصل ترکیبی از دو کلمه «ده» و «مغان» است. در نشان از تصویر شاه اشکانی (احتمالا مهرداد دوم) استفاده شده است.

The name of Damghan is originally a combination of “deh” and “moghan”. A picture of an Arsacid king (probably Mithridates II) has been used in the arms of this city.

سرخه

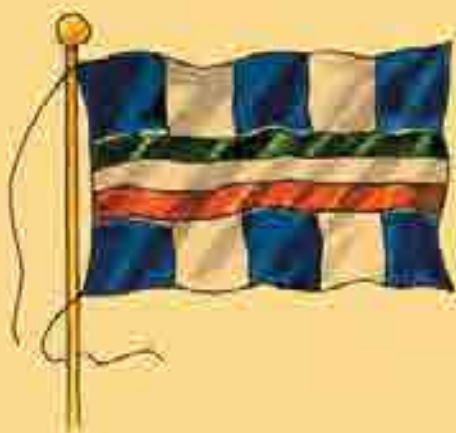
Sorkheh

صیفی جات و خربزه از عمده محصولات کشاورزی سرخه بوده و در نشان به کار رفته است.

Summer crops and melon are the major agricultural products in Sorkheh and have been used in the arms of this city.

سنگسر

Sangsar

سنگسر (مهدی شهر) خاستگاه ایل سنگسر است. عشایر ایل سنگسر طولانی ترین مسیر کوچ روی جهان را دارا هستند. در نشان علاوه بر نگاره مرد ایلی که پرچم ایران را حمل می کند، در حاشیه سپر، بر اساس نام شهر، از طرح سنگچین استفاده شده است.

Sangsar(Mahdi Shahr) was the origin of Sangsar tribe. The nomads of Sangsar tribe have the longest migration path in the world. Besides charges of a man who carries the national flag of Iran in the arms, a plan of a fence of stones has been used in the margin of the shield.

شاهرود

Shahrūd

رودخانه «تاش» در منطقه شاهرود جریان دارد؛ و این سرزمین مهد عارفان صوفی؛ شیخ ابوالحسن خرقانی و بایزید بسطامی است. در نشان شاهرود، علاوه بر رودخانه، تبرزین، کشکول، جام و تسبیح به کار رفته است.

“Tash” river is flowing in Shahroud. This region is the origin of Sufi Gnostics, Abu ‘l-Hassan Ali ibn Ahmad al-Kharaqani and Bāyazīd Bisṭāmī. Besides the river, the axe (as supporters), Kashkool, cup and prayer beads have been used in the arms of this city.

شهمیرزاد

Shahmirzad

گندم و جو محصولات زراعی و سیب محصول باغی و سردرختی شهمیرزاد بوده؛ و در نشان به کار رفته است.

Wheat, barley and apple are the agricultural products of Shahmirzad and have been used in the arms of this city.

گرمسار

Garmsār

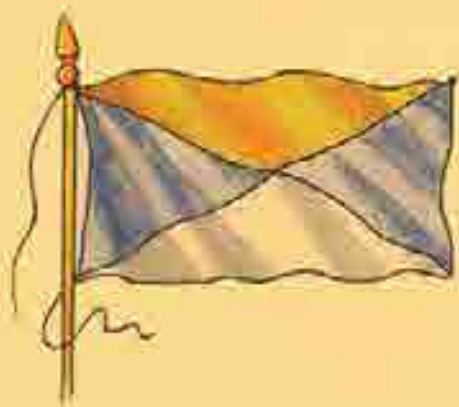
همسایگی با کویر، هوای گرم و خشکسالی‌های پی‌درپی از ویژگی‌های جغرافیایی، طبیعی و وجه تسمیه گرمسار است. در نشان گرمسار، نگاره خورشید و شعاع‌های تند و تیز آن بر روی زمینه سرخ به کار رفته است.

Neighborhood with the desert, hot weather and consecutive droughts are geographical and natural characteristics of Garmsar. Charges of the sun and its harsh radiants on a gules background have been used in the arms of this city.

اِسْتانِ سیستان و بلوچستان

Sistan & Baluchestan Province

چابهار *Chābahār*

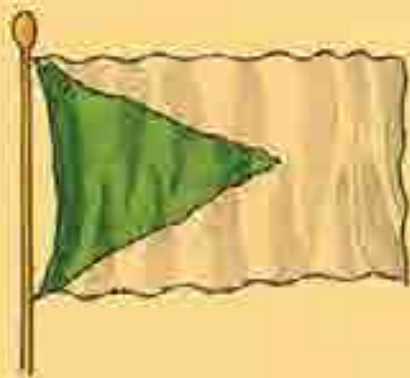

چابهار شهری بندری در شمال دریای عمان ؛ در نشان
نگاره های کشتی شناور بر آب، لنگر و نقوش ماهی و امواج
به کار رفته است.

Chabahar is a port city on the cost of the Sea of Oman. Charges of a ship floating in water, anchor and designs of fish and waves have been used in the arms of this city.

خاش

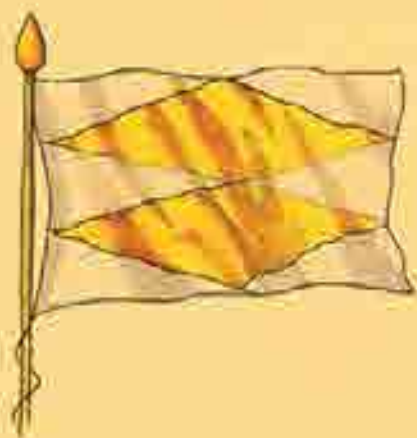
Khāsh

گندم محصول کشاورزی خاش بوده؛ و روی سپر نگاره بافه به کار رفته است.^{۲۲}

Wheat is the agricultural product of Khash and a garb has been used on the shield.

زابل Zābol

در نشان زابل، تصویر پهلوان پلنگ پوش (رستم زابلی) با کمان سپر؛ سازو برگ جنگی در میان شاخ و برگهای درختان بلوط و غار استفاده شده است.

A picture of a champion who wore a special suit named Babr-e Bayan (Rostam) with a bow and shield and military outfit is observed among the branches and leaves of oak and bay laurel trees in the arms of Zabol.

سراوان

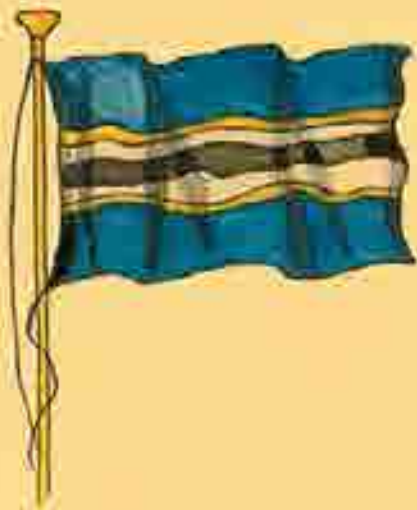
Sarāvān

شهر سراوان روستایی به نام شستون (شهستان) بوده؛ در
نشان سراوان گوی بالدار افراشته روی سپر ایرانی به کار رفته
است.^{۲۳}

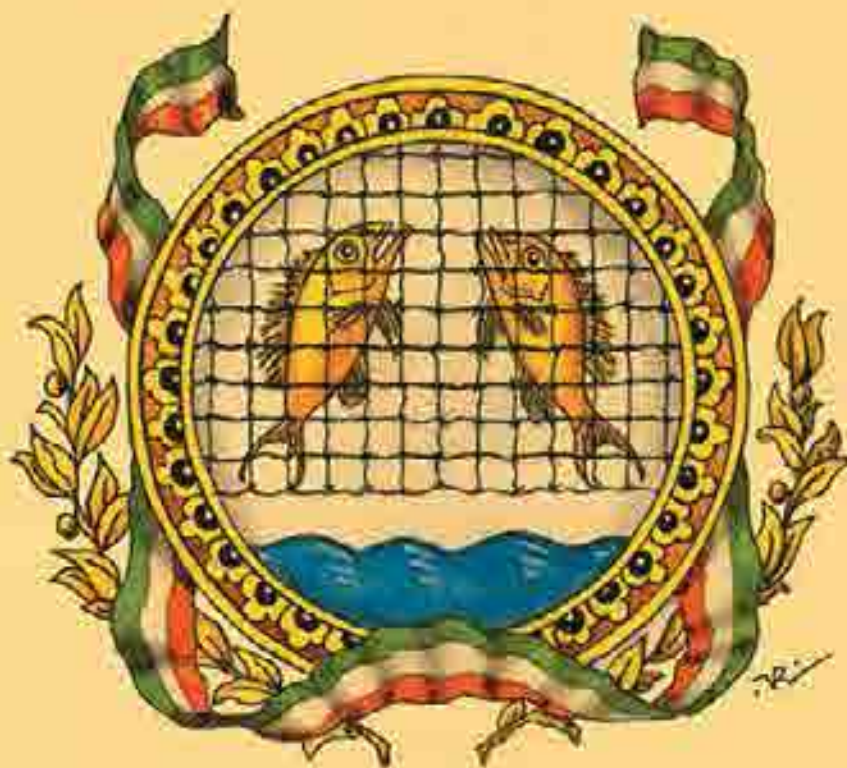

Saravan has been a village referred to as Shastoon (Shahestan). A winged ball (Faravahar elevated) has been used on the surface of the Iranian shield in the arms of Saravan.

کنارک

Konarak

کنارک در حاشیه دریای عمان و صیادی و ماهیگیری از پیشه‌های قدیمی مردم محلی بوده؛ در نشان تور صیادی با صید ماهی و دریای مواج دیده می‌شود.

Konarak is situated on the shore of Sea of Oman and fishery has been one of the old careers of local people. Creel as well as fish and the stormy sea are observed in the arms of this city.

استان فارس

Fars Province

شیراز

Shirāz

در نشان شهر شیراز، دو گاو بالدار سپری را که روی آن شیر، سروسهی و دو گل سرخ نقش بسته، روی پایگاهی که با گل های حجاری شده تخت جمشید تزئین شده، احاطه کرده؛ شاخ برگهای دور سپر مربوط به برگ بو و انگور است.

Two winged bulls have support a shield in the coat of arms of Shiraz. There are a lion, an erect cypress and two red flowers on this shield and the compartment is decorated by carving flowers of Takht-e Jamshid. There are branches and leaves of bay laurel and grape around the shield.

آبادیه Ābādeh

نشان آبادیه، شمشیر تلوار افغانی را که توسط شمشیر نادرشاه شکسته و شاخه درخت غار به دور آن پیچیده شده، بر زمینه‌ای سرخ رنگ به تصویر می‌کشد. شمشیر شکسته افغان یادآور شکست افغان‌ها در نزدیکی آبادیه است.

The arms of Abadeh displays the Afghan Talwar sword which had been broken by Nader Shah's sword and the branch of bay laurel is wrapped around it on a gules background. The Afghan broken sword reminds the defeat of Afghans near Abadeh.

اردکان فارس

Ardekān Fārs

اردکان به معنی معدن جنگ جویان است و در گذشته قلعه‌ای سفید از خاک سفید بر کوهی مشرف به محدوده اردکان بنا شده بود. نشان اردکان به وجه تسمیه و بنیان اولیه این شهر اشاره دارد.

Ardekan means the mine of warriors. In the past, a white castle made up of white soil had been built over a mountain overlooking this city. The arms of Ardekan refers to the etymology and primary foundation of this city.

ارسنجان

Arsanjān

ارسنجان معرب ارسنگان، «ارسن» به معنای خوش آب و هوا و پسوند «گان» به معنی جای و مکان؛ پیرامون شهر ارسنجان را کوه‌های بلند، جنگل‌های سرسبز و مناظر بدیع احاطه کرده است. نشان ارسنجان به پدیده‌ها و ویژگی‌های طبیعی این شهر اشاره دارد.

Arabicized form of Arsanjan is Arsangan. “Arsan” means nice weather and the prefix “gan” means place. High mountains, green woods and original scenes have encircled this city. The arms of Arsanjan refers to natural phenomena and characteristics of this city.

اصطهبانات

Estahbān

انجیر، بادام و زعفران محصولات اصطهبان بوده؛ و در نشان به کار رفته است.

Almond, and saffron are the products of Estahban and have been used in its arms.

جهرم
Jahrom

جهرم به باغ‌های مرکبات و نخلستان شناخته شده و محصولات پرتقال، نارنگی و خرما در نشان این شهر به کار رفته است.

Jahrom is well-known for its citrus gardens and palm-groves. Orange, tangerine and date have been used in the arms of this city.

خرامه

Kharāmeḥ

بر اساس روایاتی نام خرامه، از خورمه، ترکیب خورشید و ماه، نام دو دختر بهرام گور، پادشاه ساسانی گرفته شده و در تلفظ محلی خورومه نامیده می‌شود. گفته می‌شود نام باستانی خرامه بهرام‌شهر بوده که مدتی پایتخت ایران نیز بوده‌است. در نشان خرامه از تاج بهرام ساسانی به عنوان سرخود؛ و براساس نام شهر، از تصویر خورشید و هلال ماه استفاده شده است.

According to some narrations, the name of Kharameh has been adopted from Khormeḥ, combination of the sun and the moon, name of two daughters of Bahram Gor, king of the Sassanian Empire. The local people named it Khorumeh. The ancient name of Kharameh has been Bahram Shahr. It had been the capital of Iran for some time. Bahram I's crown as a crest, a picture of the sun and crescent have been used in the arms of this city according to its name.

داراب

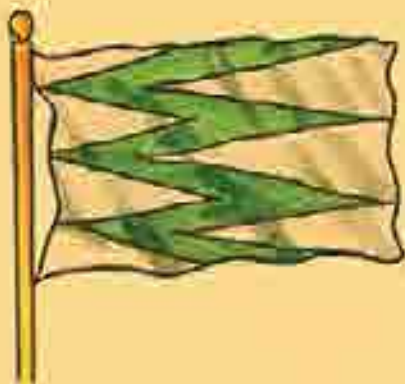
Dārāb

داراب شهری باستانی است که در جنوب آن در کوهی به نام «پهنا» نقش برجسته‌ای از روزگار شاپور یکم ساسانی وجود دارد. در نشان داراب تاج شاپور یکم، محصولات باغی و کشاورزی منطقه؛ پنبه، مرکبات و غلات به کار رفته است.

Darab is an ancient city and Pahna Mountain is located at the south of this city with a rock relief related to Shapur I. The crown of Shapur I, agricultural and garden products such as cotton, orangery and grain have been used in the coat of arms of Darab.

سروستان

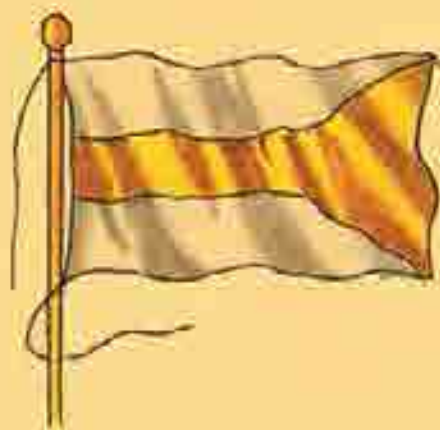
Sarvestān

سروستان به باغچه‌های سرسبز و برخورداری از درختان سرو مشهور بوده؛ و در نشان سروستان، براساس نام شهر، از نگاره‌های سروهای خرامان استفاده شده است.

Sarvestan has been famous for the green gardens and cypresses. Charges of gracefully moving cypresses has been used in the arms of Sarvestan according to its name.

سوریان

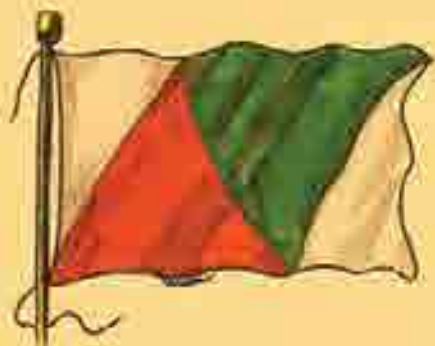
Suriān

انگور، گندم و جو محصولات سوریان بوده؛ در نشان شاخ و برگ مثمر انگور و دو بافه به کار رفته است.

Grape, wheat and barley are agricultural products of Surian. Fruitful branches of grape and two garbs have been used in the arms of this city.

فسا

Fasā

در نشان فسا، ستاره‌های دوبعدی در میان برگ‌های نخل و محصولات باغی فسا انار و انگور، گردو و مرکبات به کار رفته است.

Two dimensional stars have been used among palm leaves as well as pomegranate, grape, walnut and orangery in the arms of Fasa.

فیروزآباد

Firūz Ābād

اردشیر بابکان سردودمان ساسانیان که در زمان اردوان چهارم اشکانی ارگبذ کوره دارابگرد بود، این شهر را در جلگه فیروزآباد بنیاد کرد و آن را (اردشیرخُورَه)، نامید. این شهر در سراسر دوران ساسانی جایگاه ممتاز خود را نگاه داشت. در نشان فیروزآباد، به مناسبت نام تاریخی شهر، تصویر اردشیر ساسانی (هرچند که تاج او به تاج شاپور شباهت دارد) سوار بر اسب، درفش کاویانی به عنوان سرخود و برگ نخل به کار رفته است.

Ardeshir-e Babakan, the founder of the Sasanian Empire who was the Argabaz of Darabgard kurreh at the time of the Artabanus IV established this town in the Firuzabad plain and named it Ardashir-Khwarrah. This town maintained its distinct status across the Sassanid period. The picture of Ardashir I who is riding a horse, Derafsh Kaviani as a crest and palm leaf have been used in the arms of this city according to its historical name.

کازرون

Kāzerūn

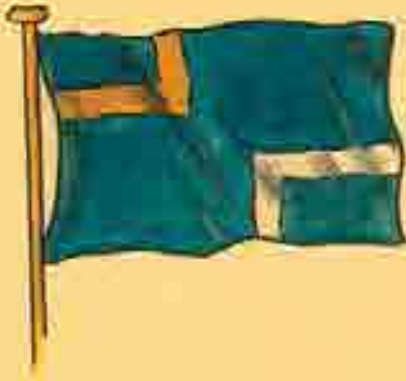
در نشان کازرون تصویر شاپور اول ساسانی که تندیس آن در غار شاپور در تنگ چوگان قرار دارد؛ برگ نخل، شاخه برگ بلوط و درخت غار به کار رفته است.

The picture of Shapur I whose statue is settled in Shapur Cave in the Chogan valley, palm leaf, branches of the oak and bay laurel have been used in the arms of Kazerun.

لار

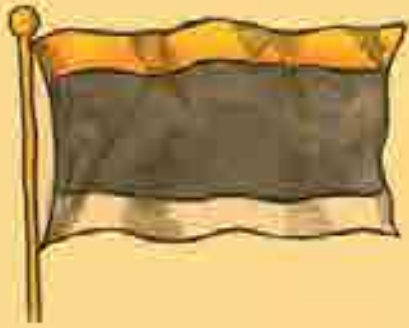
Lār

لار دارای جاده‌های باستانی و در مسیر کاروان‌های تجاری به سمت سیراف و بالعکس بوده است. نشان لار به عبور کاروان‌های تجاری از جاده باستانی، هوای گرم و نخلستان‌های منطقه اشاره دارد.

Lar had ancient roads and was located in the path of trading caravans toward Siraf and vice versa. The arms of Lar refers to passing of trading caravans from the ancient roads, hot weather and palm-groves in the region.

مرودشت

Marvdasht

روی سپر با تصویر یک سرباز هخامنشی مسلح به کمان و
سلاحی برنده و سرخود سپر با یک نیم تاجی و کنگره دار
تزئین شده است.

وزارت کشور

شهرداری مرودشت

فرماندگی مرودشت

ردیف	نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	تاریخ تولد	محل تولد	محل اقامت
1	ABDOLH	ABDOLH	1350	مرودشت	مرودشت

تاریخ ثبت: 1390/05/01

مهر و امضاء: [Signature]

The surface of the shield has been decorated by
a picture of an Achaemenian soldier armed with
a bow and a sharp arm. The crest of the shield
has been decorated by a crenate coronet studded
with jewels.

استان قزوین

Qazvin Province

قزوین

Qazvin

در نشان قزوین از نگاره های شیر، خورشید، محصول انگور و بنای آرامگاه حمداله مستوفی مورخ مشهور که در شهر قزوین واقع است استفاده شده؛ در حالی که شاخه برگ های انگور نیز سپر را به طور کامل دربر گرفته است.

The charges of lion, sun, grape and the tomb of Hamdollah Mostowfi, the famous historian, have been used in the arms of this city. Grape branches have encircled the shield completely.

تاکستان

Tākestān

وجود باغ‌های بزرگ انگور، تاکستان را به این نام شهرت داده؛ در نشان تاکستان، براساس نام شهر، تاک‌های قرمز به کار رفته است.

Takestan is well-known for the large vineyards. According to the name of this city, red grapevines have been used in the arms of Takestan.

استان قم

Qom Province

قم
Qom

مرقد «حضرت معصومه» در شهر مقدس قم قرار دارد. در نشان شهر قم، عبارت «یا فاطمه، یا حضرت معصومه» به خط کوفی تزئینی بر روی سپر دوره اسلامی و درفش های سبز و سیاه در پیرامون آن به کار رفته است.

The shrine of “Fatima Masumeh” is located in Qom. The term “Fatima, Fatimah al-Masumah” in Kufic script has been used on the surface of the Islamic shield and vert and sable banners are placed around it.

اِستِمان کِردِستان

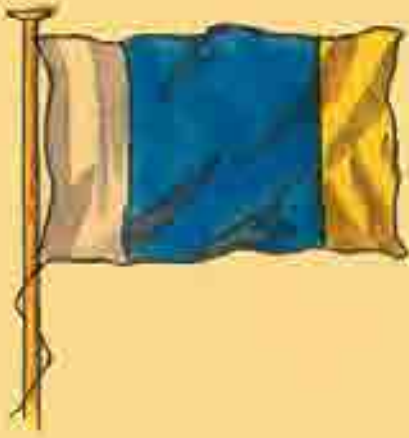
Kordistan Province

بیجار Bijār

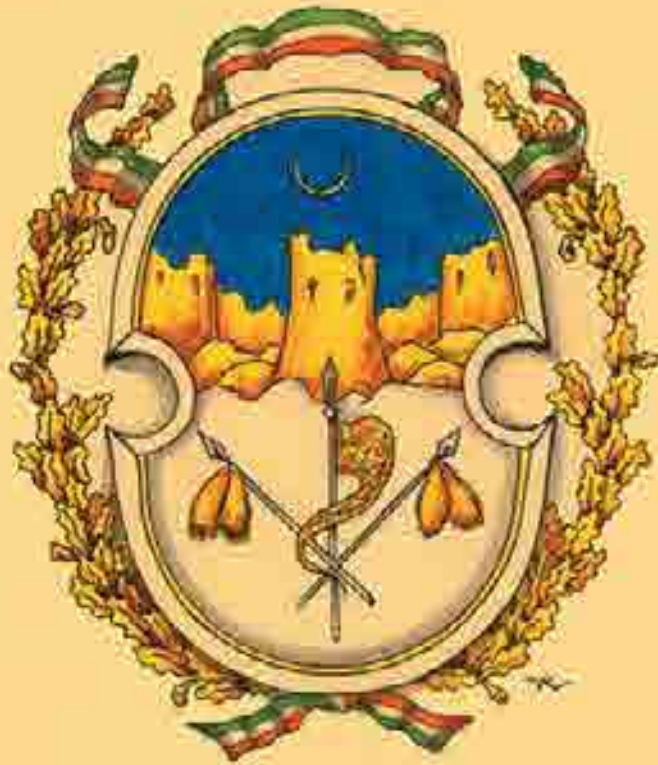

قالی‌بافی در بیجار دارای سابقه دیرینه‌ای است و این شهر به‌عنوان یکی از متقدمین صنعت فرش‌بافی در ایران به حساب می‌آید. تعداد زیادی از قالی‌های قدیمی کردستان که هم‌اینک در موزه‌های بزرگ فرش در داخل و خارج کشور نگهداری می‌شوند از قالی‌های بافت بیجار هستند. در نشان شهر بیجار تصویر محصولات منطقه؛ قالی، جو و گندم به‌کار رفته است.

Carpet weaving in Bijar has an ancient history and this city is regarded as one of the pioneers of the carpet weaving industry in Iran. A large number of old carpets of Kordistan which are being kept now in big carpet museums inside and outside of Iran are those that have been woven in Bijar. In the coat of arms of Bijar, a picture of products in this region, carpet, barley and wheat has been used.

Saeqez

سقز در منطقه‌ای کوهستانی، مرتفع، سرد و برفگیر، بین ارتفاعات نامنظم رشته کوه زاگرس بر روی دو تپه طویل بنا شده و داخل شهر دارای پستی و بلندی‌هایی است. در نشان سقز برج و بارویی بر فراز رشته‌ای از تپه‌ها با دامنه‌ای پر برف، رایت و نیزه به کار رفته است.

Saeqez is established in a mountainous, high, and cold region between highlands of the Zagros mountain above two long hills. There are ups and downs in the city. A rampart over a series of hills with a snowy slope, an standard and a spear have been used in the arms of Saeqez.

قروه

Qorveh

شاهراه ارتباطی کشور به سمت غرب، از قروه گذر می کند و به کشورهای همسایه از جمله عراق و ترکیه متصل می شود. نشان قروه، سپر دوره اسلامی با حمایل سه رنگ پرچم ایران است.

The main road toward west passes from Qorveh and is connected to neighboring countries such as Iraq and Turkey. The coat of arms of Qorveh is the Islamic shield with the three colors of the national flag of Iran.

استان کرمان

Kerman Province

کرمان

Kermān

میان مردم کرمان این باور افسانه‌ای وجود دارد که در زمان‌های قدیم اژدهایی به شهر کرمان حمله می‌کرده و به مردم زیان می‌رسانده، مردم همه ناراحت بوده‌اند و نمی‌توانستند اژدها را از میان بردارند؛ تا آنکه شاهزاده جادوگری خود را به صورت شیری درآورده، به نبرد اژدها رفت و آن را کشت. در نشان کرمان مبارزه شیر و اژدها در سپر و دو نیم تنه شیر لمیده به صورت قرینه بر پایگاهی از کاشی‌های لعابدار به تصویر درآمده است.

The mythical belief among the people in Kerman is that a dragon had attacked to Kerman in old times and had injured people. All people were worried and were not able to kill the dragon until a prince who was a magician disguised himself as a lion, fought with the dragon and killed it. The battle between the lion and dragon has been displayed in the coat of arms of Kerman along with two couchant lions as supporters on enameled compartment.

انار

Anār

پسته محصول اصلی و عمده شهر انار بوده؛ براساس نام شهر، تصویر انار در کنار شمایل قرمز و شاخه برگ مثمر پسته به کار رفته است.

Pistachio is the main product of Anar. According to the name of this city, a picture of pomegranate adjacent to a red baldrich and the fruitful branch of pistachio have been used in the arms of this city.

بردیسیر

Bardasir

بردیسیر ابتدا روستای کوچکی بود که توسط اردشیر بابکان عمران و توسعه یافت و به صورت شهر درآمد. در بدو امر نیز «وه اردشیر» خوانده، که به «اردشیر» و در نهایت به «بردیسیر» تبدیل شد. در نشان بردیسیر تصویر تمام رخ اردشیر بابکان به کار رفته است.

In the beginning, Bardasir was a small village that was developed by Ardashir-e Babakan and became a town. It was named “vah Ardashir” in the beginning that was converted into “Ardashir” and finally “bardasir”. The portrait of Ardashir-e Babakan has been used in the arms of this city.

جیرفت

Jiroft

جیرفت احتمالا شهری است که خرابه‌های آن معروف به دقیانوس است و یکی از بزرگ‌ترین شهرهای ساسانی بوده، سکه‌هایی دوره ساسانی نیز در آن به دست آمده، اما بخش اعظم آن هنوز در زیر پوششی از خاک مدفون مانده و کاوش نشده؛ جیرفت به واسطه نخلستان‌های منطقه و محصولات آن نیز شهرت یافته؛ در نشان جیرفت تصویر اردشیر اول ساسانی با سه ستاره لاجوردی و برگ‌های نخل به کار رفته است.

The ruins in Jiroft are probably returned to the Decius and it has been one of the largest Sassanid towns. Coins of that era have been discovered in this city but most part of it is still undiscovered. Jiroft is famous for its palm-groves and products. The picture of Ardashir I with three azure mullets and palm leaves have been used in the coat of arms of this city.

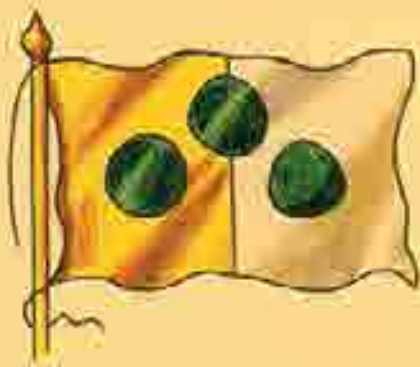
چوپار *Joupār*

در چوپار، قالی‌بافی و کشاورزی رایج بوده؛ و قالی و بوته گندم و جو در نشان این شهر استفاده شده است.

Carpet weaving and agriculture had been prevalent in Joupār. The carpet, and wheat and barley bunches have been used in the arms of this city.

راین Rāyen

درختان پرشمار چنار از ارکان «باغ شهر راین» و به شهر نمای باغی بزرگ و آباد را بخشیده؛ هزاران اصله چنار که برای این شهر لقب شهر چنارها را به ارمغان آورده است. چنارها، بافت تاریخی و ارگ خشت گلی برجای مانده از دوران ساسانیان را دربر گرفته‌اند؛ راین به دلیل چنارهایش در شورای معماری کشور به عنوان باغ شهر تاریخی به ثبت رسیده است. علاوه بر چنارهای هزارساله، دهانه‌های آتشفشانی، چشمه‌های آب معدنی و شیمیایی، از پدیده‌های طبیعی راین است. در نشان راین برگ درخت چنار، رنگ زرد و دو شمشیر استفاده شده است.

Numerous plantains are one of the elements in “Rayen” and have created the scene of a large and habitable garden. There are thousands of plantain trees in this city. The plantains encircle the historical texture and the brick and mortar citadel remaining from the Sassanid era. Rayen has been registered as the historic city garden in the Council of Architecture because of its plantains. Besides the thousand-year old plantains, volcanic craters, mineral and chemical springs are the natural phenomena in this city. The plantain leaf, the yellow color and two swords have been used in the arms of this city.

زرند

Zarand

زرند از قرن ششم شهری بزرگ و با عظمت بوده. یکی از مهم‌ترین معانی زرند «مکان زر» است؛ در نشان زرند، بر اساس نام شهر از نگاره‌های سکه‌های زر استفاده شده است.

Zarand has been a great and magnificent town since the sixth century. One of the most important meanings of Zarand is “place of gold”. The charges of gold coins has been used in the arms of Zarand according to its name.

سیرجان

Sirjān

تأسیس شهر سیرجان، تجدید بنا و رونق آن در زمان پیروز ساسانی بوده است. در نشان سیرجان رنگ لاجوردی و بیرقی ساسانی استفاده شده است.

Sirjan has been established, renovated and thrived at the time of Peruz I. Azure and the Sassanid banner have been used in the arms of Sirjan.

شهداد

Shahdād

شهداد در نزدیکی گرم‌ترین نقطه زمین در گودال مرکزی لوت و هم‌چنین گندم بریان قرار دارد و باران در این شهر پدیده‌ای نادر است. با این وجود، باغ‌های مرکبات و محصول پرتقال و نیز خرماي نخلستان‌های آن معروف بوده؛ که پس از خشک‌سالی‌های پی‌درپی کشت گسترده «سیر» جایگزین شده؛ نشان شهر شهداد به ویژگی‌های اقلیمی، باغات، نخیلات و کشاورزی شهداد اشاره دارد.

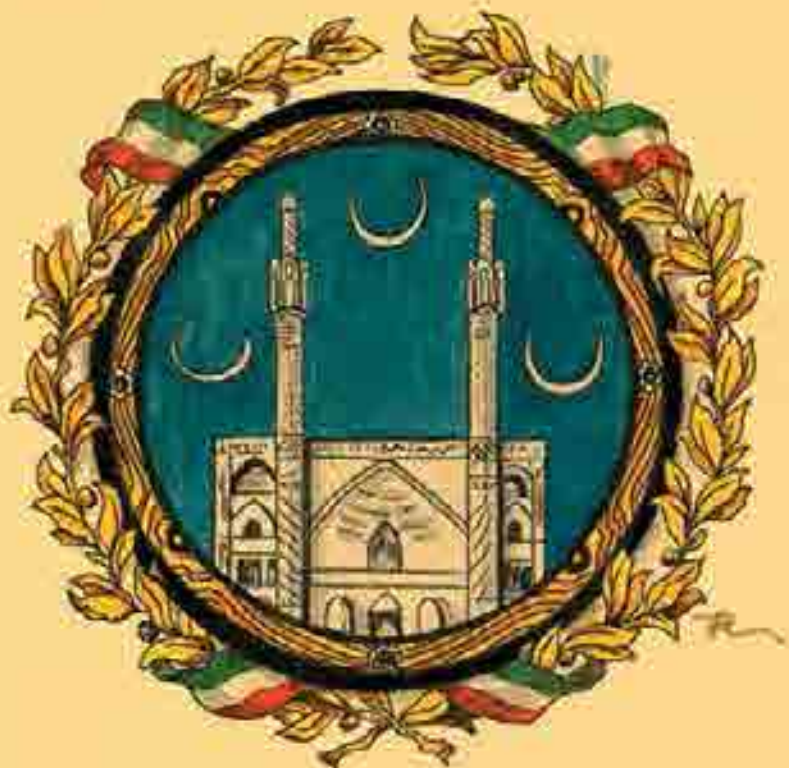

Shahdad is located near the hottest place in the Lut Desert and also Gandom Beryan. Rain is a rare phenomenon in this city. However, citrus gardens and orange as well as date of this city are famous. After consecutive droughts, extensive plantation of garlic has been replaced. The arms of this city refers to climatic characteristics, gardens, palm-groves and agriculture in it.

ماهان

Māhān

در نشان ماهان، براساس نام شهر، سه هلال ماه بر فراز صحن و گلدسته حسینیة مشهور این شهر به کار رفته است.

According to the name of this city, three crescents over the court yard and minaret of the well-known hussainiya in Mahan have been used in the arms of Mahan.

استان کرمانشاه

Kermanshah Province

کرمانشاه

Kermānshāh

سنگ‌نگاره‌های شکارگاه سلطنتی طاق‌بستان در کرمانشاه از آثار دوره ساسانی است؛ در نشان کرمانشاه، با الهام از حجاری‌های طاق‌بستان، نگاره‌های خسرو پرویز سوار بر اسبش شب‌دیز، تاج خسروانی و هلال ماه (به جای سرخود) به کار رفته است.

Lithographs of Taq-e-Bostan royal hunting in Kermanshah are related to the Sassanid period. Pictures of Khosrow Parviz while riding his horse, Shabdiz, the royal crown and the crescent (as a crest) have been used in the coat of arms of Kermanshah through inspiring the carvings in Taq-e-Bostan.

اسلام آباد غرب

Eslām Ābād Gharb

در نشان اسلام آباد غرب، تاج زرین شهروندی، عصایی سیمین با دسته‌ای به شکل دست که یک قطعه ماهی را نگاه داشته روی سپر ایرانی با زمینه سرخ طراحی شده است. طرح ماهی احتمالاً به زیست ماهی در رودخانه کرد اشاره دارد؛ که با گذر از این شهر با نام راوند به سمت جنوب ادامه پیدا می‌کند. هم‌چنین شاید اشاره ظریفی باشد به وجود گونه‌هایی از ماهی نادر و فاقد بینایی و دارای سبیلک به نام «ماهی کور»، که در منطقه غرب کشور و در منابع آبی زاگرس شناسایی شده است.

In the arms of Eslāmabad-e-Gharb, a golden crown, a silver canes in shape of a hand which holds a fish are charged on an Iranian shield with gules background. The fish probably refers to species of a fish in the Karand River, which passes through this city and continues toward south known as Ravand. Also, it may be a delicate reference to existence of one species of a rare fish without functional eyes which has barbel known as blind fish. It has been identified in the west of Iran in water resources of Zagros Mountains.

سنقر

Sonqor

تاریخ شفاهی و مکتوب سنقر به مقاومت در برابر حمله‌های سهمگین مغولان و عثمانیان اشاره دارد؛ هم‌چنین در این شهر اثری تاریخی مربوط به ایلخانان یا سلجوقیان وجود دارد. در نشان سنقر، ابزار جنگی شامل تیر، کمان، سپر، شمشیر به همراه سرخود خزدار (که احتمالاً بخشی از پوشش رایج سلجوقیان باشد)، روی زمینه سرخ سپر دیده می‌شود.

The oral and written history of Sonqor refers to resistance against horrible attacks of the Mongol and Ottomans. Similarly, there exists a historical monument related to the Ilkhanid period or Seljuqs in this city. In the arms of Sonqor, military equipment such as arrow, bow, shield, sword and a furry cap (which is probably one part of popular cloths of the Seljuqs) are charged on a gules background.

صحنه

Sahneh

صحنه در منطقه‌ای پرآب و حاصل خیز قرار گرفته و آثار گوردخمه‌ها، تاریخ منطقه را به دوران باستان گره می‌زند. کشاورزی و باغداری از مشاغل رایج منطقه بوده؛ در نشان فروهر و خوشه‌های گندم و جو به کار رفته است.

Sahneh is located in a fertile region which is full of water. The history of this area is related to the ancient times due to the ruins of catacombs. Agriculture and gardening had been the common careers in this region. A Faravahar and wheat and barley bunches have been used in the arms of this city.

قصر شیرین

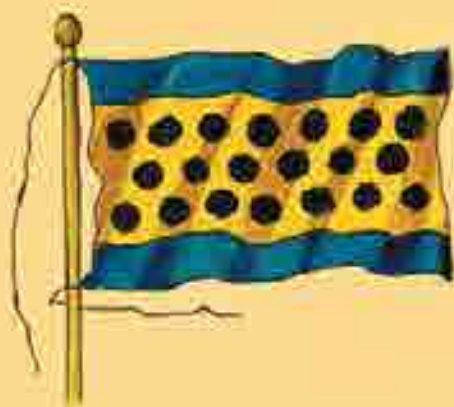
Qasr-e Shirin

وجه تسمیه قصر شیرین، کاخی است که خسرو پرویز برای همسرش شیرین، در این محل بنا نهاد؛ نشان قصر شیرین، به وجه تسمیه و نام شهر اشاره دارد و شیرین بر بام قصر، و چشم انداز پیرامون قصر را در شب به تصویر می کشد.

Qasre Shirin derives from a palace where Khosrow Parviz had constructed for his wife, Shirin. The arms of Qasre Shirin refers to the etymology and name of the city and displays Shirin above the roof of the palace and scene of surroundings of the palace at night.

قلعه جوانرود

Ghal'e Javānrūd

جوانرود دارای پدیده‌های طبیعی همچون ارتفاعات، رودخانه و آبشار است. پلنگ آسیایی (یوزپلنگ) از جمله گونه‌های جانوری آن بوده و در نشان به کار رفته است.

Javanrud has natural phenomena such as highlands, rivers and waterfalls. The (Asiatic cheetah) is one of the its species and has been used in the arms of this city.

کنگاور

Kangāvar

نشان کنگاور به بنای باستانی معبد سنگی آناهیتا، روی تپه‌ای در این شهر اشاره دارد.

The arms of Kangavar refers to the ancient building of the Anahita Temple over a hill in this city.

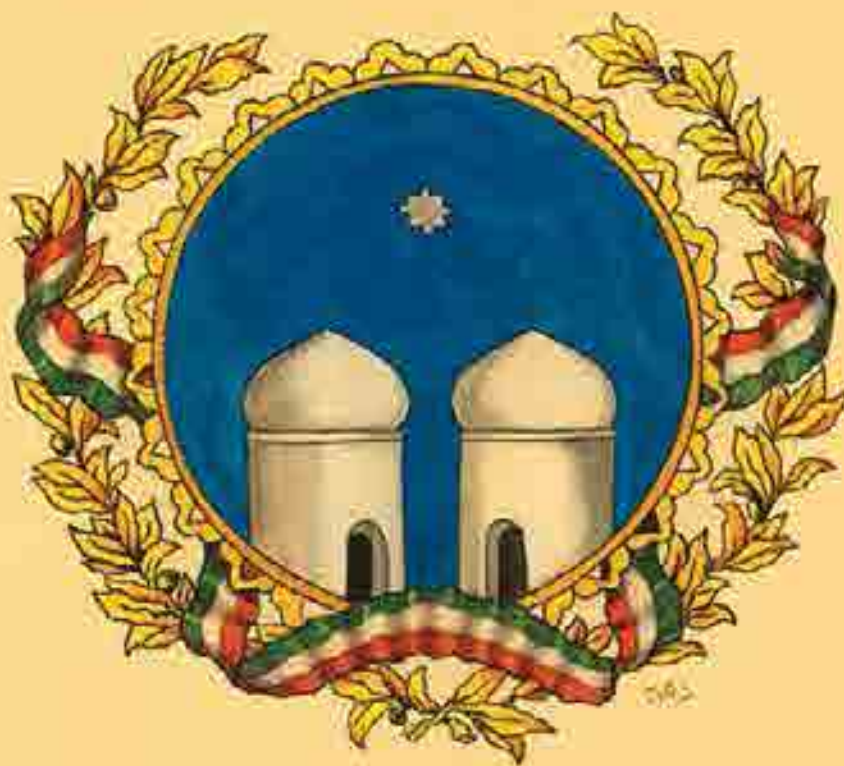
استان کهگیلویه و بویراحمد

*Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad
Province*

دوگنبدان

Dogonbadān

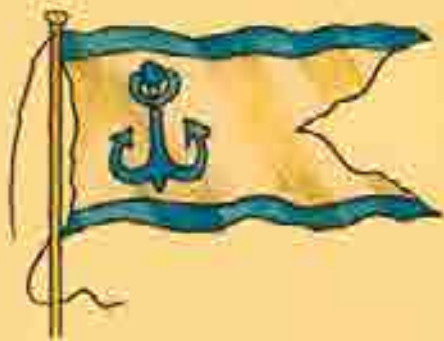

وجه تسمیه شهر دوگنبدان، وجود دوگنبدی است که
هم‌اکنون بقایایی از آن‌ها برجای مانده و نشان به وجه تسمیه
و نام شهر اشاره دارد؛ که در آن دو گنبد را که بر فراز آن
ستاره‌ای هشت پر می‌درخشد به تصویر می‌کشد.

Dogonbadan's name derives from remains of
two domes. The arms of this city refers to its
etymology and name. It displays two domes
over which a mullet of eight is glittered.

ارستان گلستان

Golestan Province

بندر ترکمن

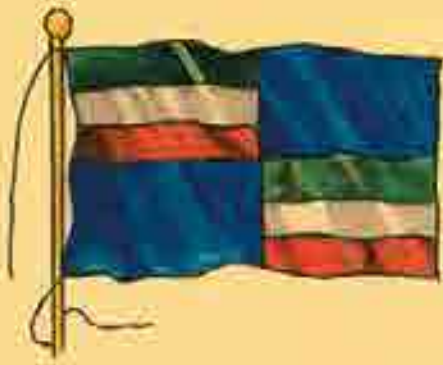
Bandar-e Torkaman

بندر ترکمن در حاشیه جنوب غربی دریاچه خزر قرار دارد. در نشان لنگر (نماد بندر) پرچم ایران به کار رفته و شاخه برگ درخت غار نیز سپر را در بر گرفته است.

Bandar Torkaman is located at the south-west coast of the Caspian Sea. The anchor (symbol of port), and the national flag of Iran have been used in the arms of this city and branches of bay laurel have encircled the shield.

آق قلعه

Aq Qalā

نام قدیمی «آق قلا»، «اسپی دژ» یا «دژ سفید» بوده است. اسپی در زبان مازندرانی (طبری) به معنای سفید می باشد و ترکمن ها نام «آق قلعه» یعنی قلعه سفید را بر آن نهاده اند. در نشان آق قلا، براساس نام این شهر، تصویر دروازه دژی سفید، که برفراز آن پرچم ایران به اهتزاز درآمده به کار رفته است.

The old name of Aq Qala has been “Espī Dezh” or “Dezh Sefid”. Espī in Mazandarani (Tabari) language means white and Turkmens have named it “Aq Qala”, i.e. the white castle. According to the name of this city, a picture of a white gate has been used in the arms and the national flag of Iran is waving upon it.

بندرگز

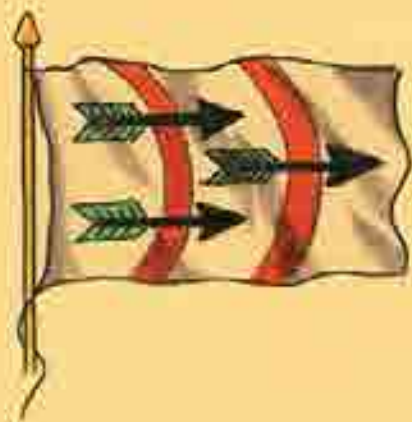
Bandar-e Gaz

بندرگز در حاشیه جنوب غربی دریاچه خزر قرار دارد و خاویار از محصولات این شهر بوده؛ در نشان، دو لنگر به حالت ضربدر و «تاس ماهی» یکی از گونه‌های ماهی‌های خاویاری به کار رفته است.

Bandar-e Gaz is located in the southwest of the Caspian Sea. Caviar is one of the products of this city. Two saltire anchors and “the Persian sturgeon”, one species of sturgeon, have been used in the arms of this city.

رامیان *Rāmiān*

در دوره سلوکیان، «تیرداد» وارد رامیان شد و قلعه ماران رامیان (دژتاک) را به عنوان پایتخت ییلاقی خویش برگزید. در نشان رامیان سه کمان مسلح، آماده پرتاب تیر و در حاشیه نیز تکرار نگاره تیر به کار رفته است.

During the Seleucid period, “Tirdad” entered Ramian and selected the Ghale Maran in Ramian (Dezhtaki) as his summer capital. Three armed bows which are ready to shoot arrow has been used in the arms and a charge of an arrow has been repeated in the margin.

علی آباد کرگان *Ali Ābād Gorgān*

در نشان علی آباد، بر اساس نام شهر، تکرار و چرخش نام علی به خط بنایی در فضای هندسی مربع با زمینه مشکی رنگ به کار رفته است.

According to the name of this city, the name 'Ali' has been repeated and rotated in a square space and on a sable background in the arms. It is in Bannai script.

کردکوی

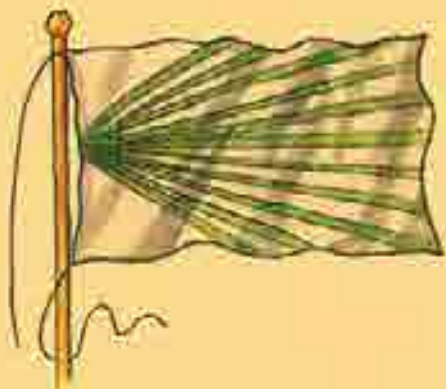
Kordkūy

پنبه از محصولات کشاورزی کردکوی بوده؛ در نشان این شهر تصویری از پنبه چینی به کار رفته است.

Cotton is an agricultural product in Kordkuy. A picture of cotton cutting has been used in the arms of this city.

کلاله

Kolāleh

گندم مهمترین محصول کشاورزی کلاله بوده؛ در نشان این شهر بوته‌ای با یازده خوشه گندم به کار رفته است.

Wheat is the most important agricultural product in Kalaleh. A shrub with eleven bunches of wheat has been used in the arms of this city.

گنبد کاووس

Gonbad-e Qābūs

بلندترین برج تمام آجری جهان، بنای تاریخی برج گنبد قابوس، بر فراز تپه‌ای خاکی در زمان پادشاهی کاووس بن وشمگیر و در شهر گنبد کاووس که پایتخت پادشاهان آل زیار آن دیار بوده، بنا گردیده‌است. اسب ترکمن در زندگی ترکمن‌ها پیشینه‌ای طولانی داشته و در سال‌های گذشته تقاضای جهانی یافته‌است. گبه‌ها و قالی‌های هندسی ترکمن از صنایع دستی گنبد کاووس به شمار می‌رود. در نشان گنبد کاووس، منظره شب مهتابی برج گنبد قابوس و تاخت اسب ترکمن، و طرح‌های هندسی گبه و قالی ترکمن به کار رفته‌است.

The biggest single material (brick) building in the world is the historical building of Gonbad-e Qabus tower over a hill which has been established during the reign of Qabus ibn Wushmagir in Gonbad-e Qabus and had been the capital of the Ziyarid dynasty. The Turkoman horse has had a long history in life of Turkmens and there has been global demand for it in previous years. Turkmen Gabbeh and carpets are handicrafts of Gonbad-e Qabus. The scene of a moonlight night in Gonbad-e Qabus, gallop of Turkoman horse and geometrical plans of Gabbeh and Turkmen carpet have been used in the arms of this city.

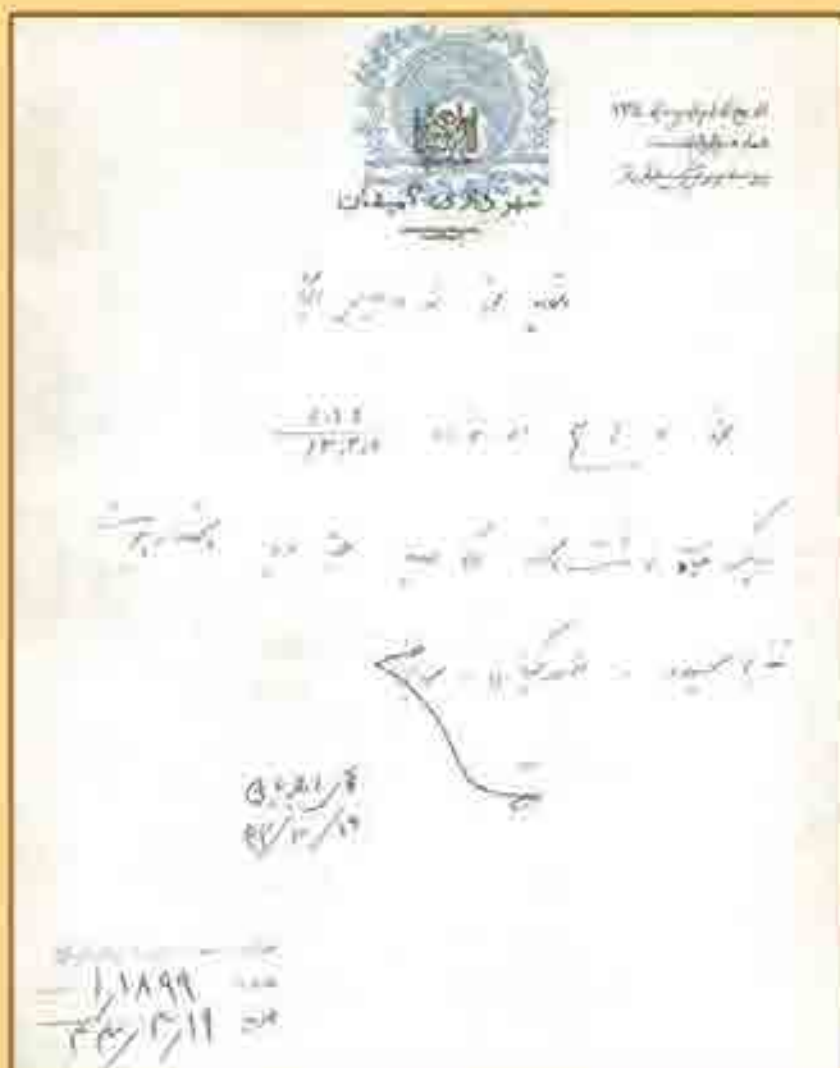

گومیشان

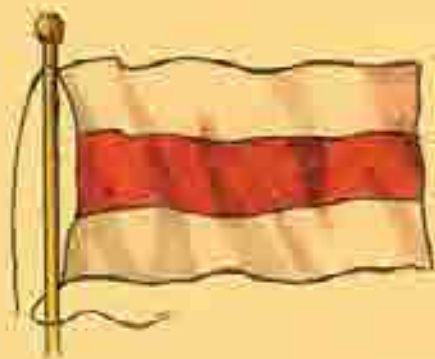
Gomishān

در گومیشان تپه‌ای است که اشیاء قدیمی از جمله ظروف و مخصوصاً مسکوکات نقره‌ای بسیاری در اواسط دوره قاجار در آن یافت شده؛ «کوموش دپه» در زبان ترکمنی به معنی «تپه نقره‌ای»؛ جو و گندم محصول کشاورزی گومیشان بوده؛ در نشان گومیشان از منظره تپه نقره‌ای، بوته و خوشه‌های غلات در شب استفاده شده است.

There is a hill in Gomishan where ancient objects including utensil and especially silver coins have been found in the middle of the Qajar era. In Turkmen language, “Gomish Tepe” means a “silver hill”. Barley and wheat are agricultural products in Gomishan. A scene of the silver hill and bunches of grain at night have been used in the arms of this city.

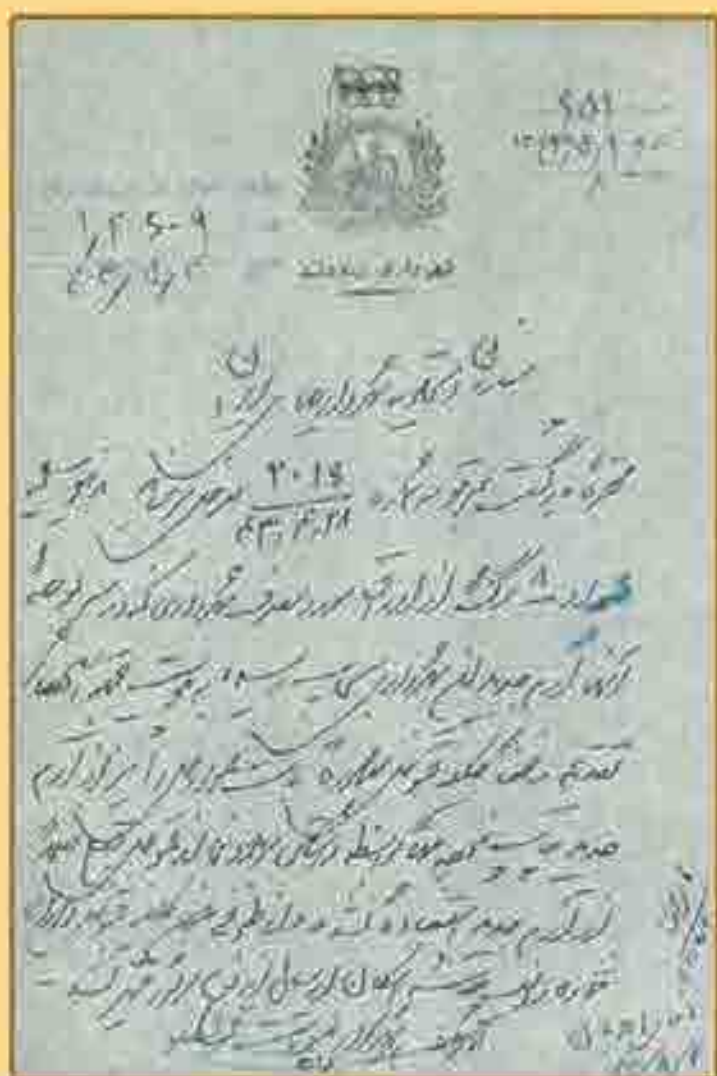

مینودشت

Minu Dasht

در زمان شاه عباس گروهی از اقوام ترک (قرل باش) به نام «حاجیلر» در کبودجامه اسکان یافتند و نام طایفه خود را بر آن نهادند. پس از قاجاریه به خاطر طبیعت بکر و چشم انداز زیبای آن به مینودشت تغییر نام یافت. کشاورزی در منطقه رایج بوده؛ در نشان مینودشت از تصویر سوار قرلباش استفاده شده و گندم و تنباکو که سپر را دربر گرفته، محصولات مینودشت است.

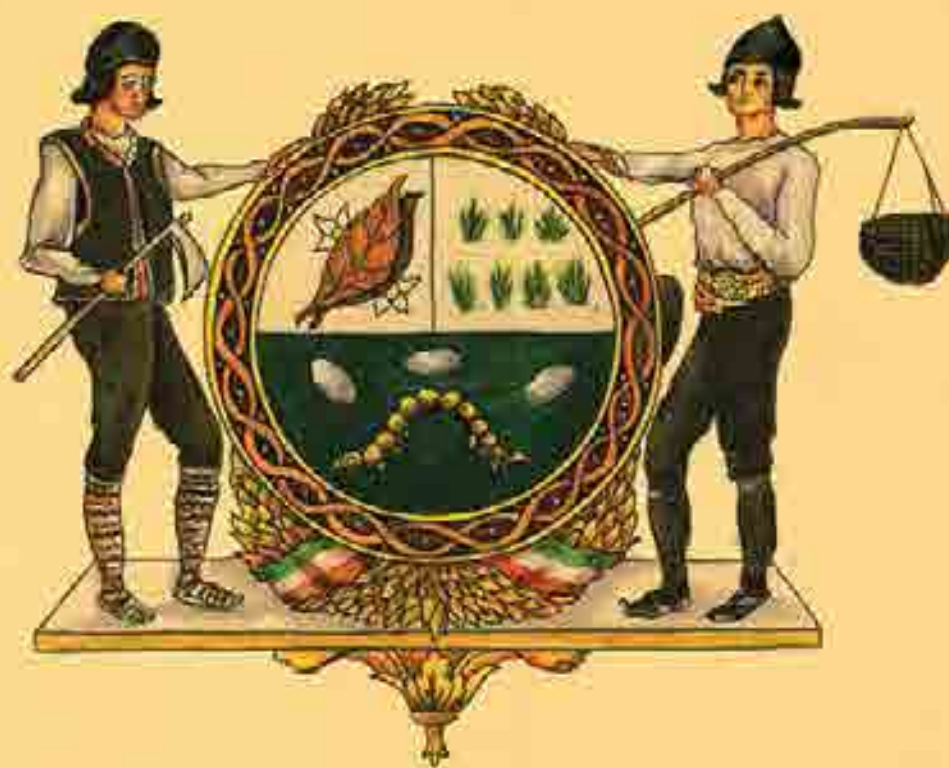
A group of Turk tribes (Qizilbash) known as “Hajjilar” domiciled in Kaboud Jameh at the time of Shah Abbas and named if after their tribe. After the Qajar period, it was renamed to Minudasht due to the original nature and beautiful perspective. Agriculture had been prevalent in this region. A picture of a Safavid Qizilbash cavalryman has been used in the arms of this city and wheat and tobacco, products of Minudasht, have encircled the shield.

اِستِـانِ گِیلان

Gilan Province

رشت

Rasht

رشت دارای شکل لباس‌های محلی و بومی خود بوده؛ کشاورزی، نوغانداری و پرورش کرم ابریشم نیز از پیشه‌های بومیان منطقه است. در نشان رشت دو مرد محلی با لباس‌های بومی و ابزار و وسایل روی سطح پایگاه، سپر نشان را نگهداری می‌کنند. شالیزار، توتون، پيله کرم ابریشم نیز در نشان به کار رفته است.

Rasht has had its own local clothes. Agriculture, sericulture and silkworm breeding are the careers of the natives. Two local men in local clothes and tools and devices on a decorated compartment support the shield in the coat of arms of Rasht. A paddy field, tobacco and silkworm cocoon have also been used in the arms.

آستارا

Āstārā

آستارا شهر مرزی و بندری است؛ در نشان آستارا ستاره و دریا که به صورت موج، در حاشیه سپر با نقوش ماهی و دو لنگر به عنوان نگهدار به کار رفته است.

Astara is a border town and a port city. The mullet of five and wavy sea have been used in the arms of this city. The margin of the shield has been decorated by a fish and two anchors are supporters.

آستانه

Āstāneh

ابریشم از محصولات معروف آستانه است. در نشان آستانه، تصویر پیله و کرم ابریشم بر روی برگ درخت توت، روی زمینه طلایی استفاده شده و دو شاخه برگ درخت توت و برگ بو نیز سپر را دربر گرفته است.

Silk is a famous product in Astaneh. The picture of cocoon and silkworm on the leaf of a mulberry tree on a or background has been used in the arms of Astaneh. Two branches of mulberry and bay laurel trees have encircled the shield.

املش *Amlash*

در املش کشاورزی و دامپروری رایج بوده و در نشان این شهر چهارپایان اهلی و شاخ برگ چای و شالی (برنج) به کار رفته است.

Agriculture and animal husbandry had been prevalent in Amlash. Domesticated cattle and branches and leaves of tea and paddy (rice) have been used in the arms of this city.

بندر انزلی

Bandar-e Anzali

انزلی شهری بندری است و در نشان، از قایق بادبانی شناور در دریا و نماد لنگر استفاده شده است.

Anzali is a port city. A sailboat which is floating in the sea and an anchor have been used in the arms of this city.

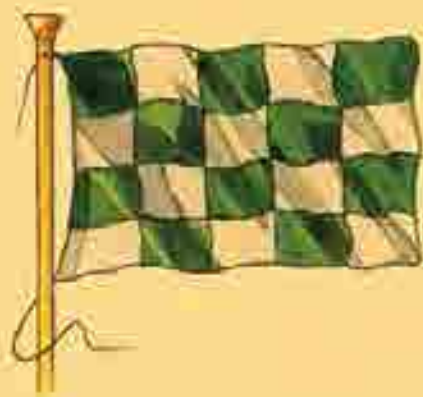
حسن کیادہ

Hassan Kiādeh

حسن کیادہ شہری بندری است؛ در نشان این شہر منظرہ مرغ دریایی در آسمان آبی و بر فراز دریا و مہی کہ سر از آب بیرون دارد بہ کار رفتہ؛ حاشیہ سپر نیز با نقوش موج و مہی، تزئین شدہ است.

Hasan Kiadeh is a port city. The scene of a seagull in the blue sky over the sea and a fish have been used in the arms of this city. The margin of the shield has been decorated with designs of wave and fish.

خشکبیجار

Khoshkebījār

خشکبیجار منطقه‌ای جلگه‌ای و برنج و ابریشم از تولیدات آن است. در نشان این شهر نگاره‌های از پيله و کرم ابریشم روی شاخه برگ درخت توت استفاده شده؛ سپر در یک مزرعه شالی قرار دارد.

Khoshkebijar is a plain area and rice and silk are its products. Charges of cocoon and silkworm on a branch of a mulberry tree has been used in the arms of this city. The shield is situated on a paddy compartment.

خمام *Khomām*

خمام از مراکز عمده تولید برنج بوده؛ در نشان تصویر مزرعه شالی استفاده شده است.

Khomam had been one of the major places of rice production. A paddy field has been used in the arms of this city.

رحیم آباد

Rahim Ābād

شهر رحیم آباد، مرکز بخش رحیم آباد رودسر، از پدیده‌های طبیعی گوناگون جلگه، جنگل و کوهستان برخوردار است؛ در پای کوه و نزدیکی رودخانه قرار دارد؛ و محصول عمده‌اش در جلگه‌ها برنج است. در نشان پدیده‌های طبیعی و محصول عمده این شهر استفاده شده است.

Rahimabad is the capital of Rahimabad District in Rudsar county. It has natural phenomena such as plain, forest and highlands and is located at the foot of a mountain and near a river. Rice is its major product. Natural phenomena and rice have been used in the arms of this city.

رضوانشهر

Rezvān Shahr

یکی از کاربردها و معانی «رضوان»، نگاهبان بهشت است. در نشان رضوان شهر، «رضوان» فرشته نگاهبان بهشت، کلید دروازه بهشت را در دستش دارد.

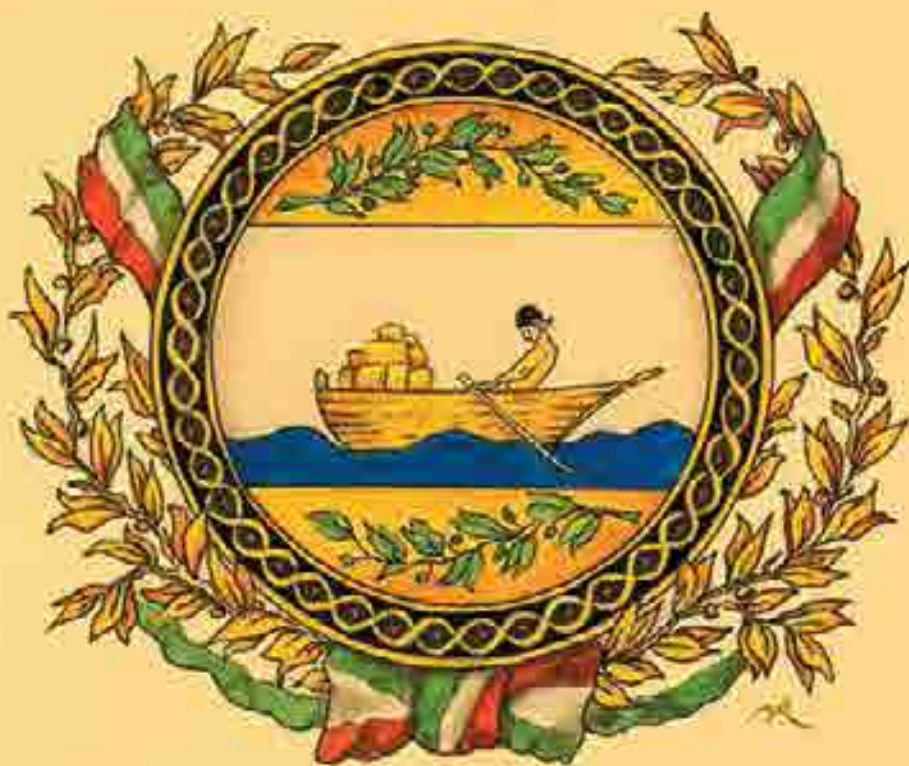

One of the uses and meanings of “Rezvan” is the Guardian of Heaven. In the arms of Rezvanshahr, the guardian angel, “Rezvan”, has the Heaven’s Gate Key in his hand.

رودبار

Rūdbār

رودبار به معنی سرزمین رودها است. در نشان رودبار، بر اساس نام شهر، مردی سوار بر قایق، بار برنج را از طریق رود حمل می کند.

Rudbar means land of rivers. A man riding a boat which carries the rice cargo through a river has been used in the arms of this city according to its name: river + cargo.

رودسر

Rūdsar

رودسر به معنی کنار رود، در حاشیه دریای مازندران و در منطقه‌ای جلگه‌ای قرار گرفته؛ و کشتی‌سازی، تجارت و حمل و نقل دریایی و صیادی از مشاغل مردم آن بوده است. در نشان رودسر از منظره‌ای جلگه‌ای در حاشیه دریا و تصویر کشتی‌های بادبانی شناور استفاده شده است.

Rudsar means beside a river. It is located on the Caspian Sea and in a plain area. Ship building, trade, marine transportation and fishing had been the careers of its people. A plain on the sea and the picture of floating sailboats have been used in the arms of this city.

سنگر

Sangar

وجه تسمیه سنگر، جاده‌هایی تاریخی است که مردم از آن برای مقابله و همچنین در امان ماندن از حملات روس‌ها استفاده می‌کردند. نشان شهر نیز اشاره به نام سنگر و همین روایت تاریخی است.

The name of Sangar derives from historical roads that the people used for opposition as well as being secure against the Russia's attacks. The arms of this city refers to the name and the above-mentioned historical narration.

سیاهگل

Siāhgal

«سی» به معنی صخره بزرگ و کوه با شیب تند است و «کل» به معنی آبادی و در واقع نام سیاهگل به معنی آبادی کنار کوه با شیب تند دارد. برنج محصول کشاورزی سیاهگل است؛ و در نشان، براساس نام شهر، تصویر صخره، کوه یا گل سیاه و چند بوته شالی استفاده شده است.

“Si” means a big rock and a mountain with a steep slope and “kal” means village. Indeed, the name ‘Siahkal’ means a village beside a mountain with a steep slope. Rice is the agricultural product in this city. A picture of a rock, mountain or black flower and several paddy bushes have been used in the arms of this city according to its name.

شفت

Shaft

ساخت انواع ظروف مسین، لعاب کاری و برجسته کاری از صنایع پررونق؛ و پل لیشاوندان از آثار تاریخی دوره صفویه در منطقه شفت بوده است. در نشان شفت، پلی بر روی رودخانه و ظرف لعابدار استفاده شده است.

Making various types of copper vessels and enameling are the booming industries in Shaft. The Lishavandan Bridge is a historical place remaining from the Safavid period in Shaft. A bridge across a river and an enameled utensil have been used in the arms of this city.

فومن

Fuman

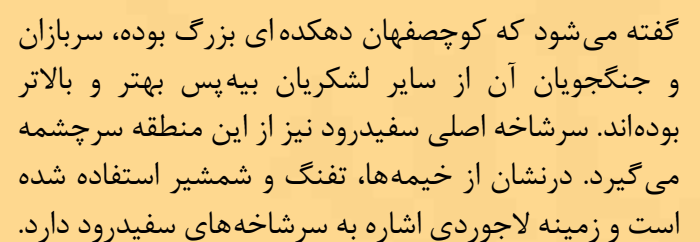
در نشان فومن، برگ توتون که از محصولات مهم فومن بوده؛ استفاده شده است.

In the arms of Fuman, the tobacco leaf which has been a major product in this city has been used.

The emblem of the Italian Fascist Party is depicted. It consists of a central circular medallion. Inside the medallion, a white tent with a grey base is set against a blue sky with a white crescent moon. To the left of the tent is a flagpole with a red flag. The ground is yellow. Above the tent, two crossed fasces are visible. The medallion is encircled by a thick black ring with yellow dots. This is further surrounded by a wreath of yellow laurel leaves. A ribbon with the Italian tricolor (green, white, and red) is draped around the wreath. The entire emblem is set against a light yellow background.

۳۳۳

کومله

Kūmeleh

افسانه‌هایی در مورد کوه‌های «کندهزری» و «زرده گیللی» در جنوب کومله، وجود دارد. در مورد «زرده گیللی» اهالی معتقدند که بر سر قله آن چاه‌هایی بوده که از آن برای رسیدن به لاهیجان در هنگام خطر استفاده می‌کردند و عقیده دارند که پادشاهان قدیم خزائن خود را در این چاه‌ها پنهان کرده‌اند. در نشان کومله، کوهی به‌رنگ طلایی، محصولات کشاورزی و باغی این شهر از جمله شالی، درختچه چای و درخت مرکبات، به‌کار رفته است.

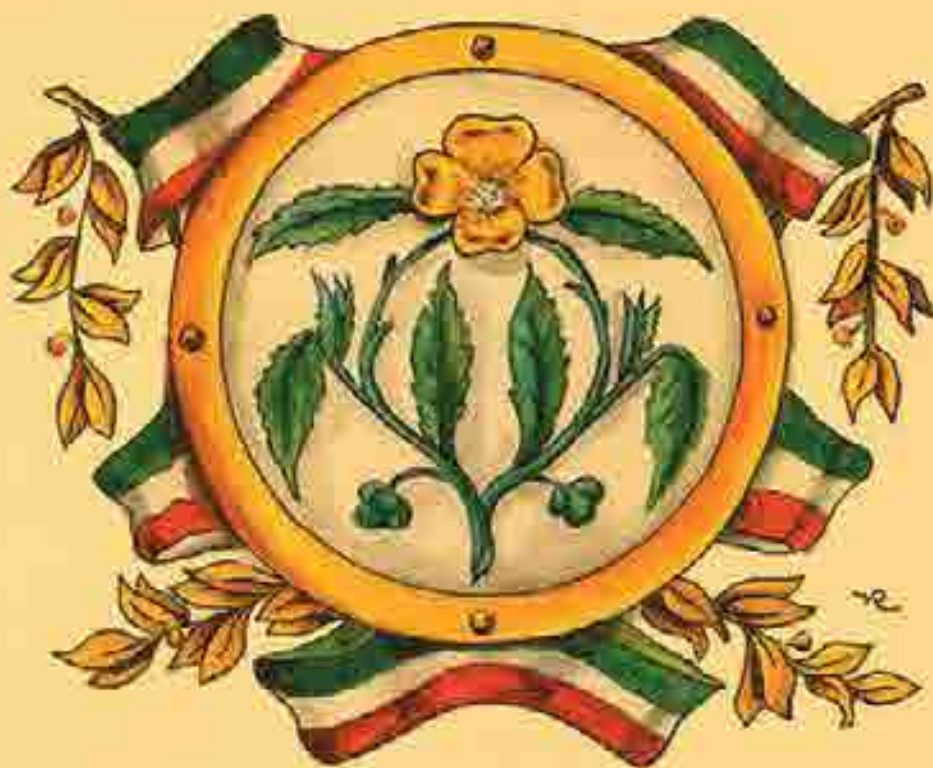

There are some myths about “Kondezari” and “Zarde Gileli” mountains at the south of Kumeleh. About “Zarde Gileli”, the people believe that there had been some wells at the peaks of this mountain which were used for reaching to Lahijan in time of danger. They believe that old kings hid their treasures in these wells. An or mountain, agricultural products such as paddy, tea tree and citruss trees have been used in the arms of this city.

لاهیجان

Lāhījan

لاهیجان به «شهر چای» شهرت دارد، زیرا چای کاری در ایران برای نخستین بار در این شهر آغاز شد و به سرعت گسترش یافت. در نشان لاهیجان شاخه برگ و گل چای به کار رفته است.

Lahijan is known as the “City of Tea” because tea cultivation has been started in this town for the first time in Iran and then it developed rapidly. Leaves and tea rose have been used in the arms of Lahijan.

Lasht-e Neshā

 جمهوری اسلامی ایران وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه				
ردیف	نام و نام خانوادگی	تاریخ تولد	محل تولد	محل خدمت
۱	آقای محمد علی...	۱۳۰۵	تهران	تهران
۲	آقای حسن...	۱۳۰۶	تهران	تهران
۳	آقای علی...	۱۳۰۷	تهران	تهران
۴	آقای محمد...	۱۳۰۸	تهران	تهران
۵	آقای حسن...	۱۳۰۹	تهران	تهران
۶	آقای علی...	۱۳۱۰	تهران	تهران
۷	آقای محمد...	۱۳۱۱	تهران	تهران
۸	آقای حسن...	۱۳۱۲	تهران	تهران
۹	آقای علی...	۱۳۱۳	تهران	تهران
۱۰	آقای محمد...	۱۳۱۴	تهران	تهران

«لشت» به معنی زمین گل آلود و «نشا» به معنی کشت برنج می‌باشد. برنج محصول کشاورزی «لشت نشا» و پرورش کرم ابریشم از گذشته‌های دور از منابع درآمد مردم این شهر بوده است. در نشان لشت نشا کرم ابریشم، برگ درخت توت و نشاکاری به تصویر کشیده شده است.

“Lasht” means muddy floor and “nesha” means rice cultivation. Rice is the agricultural product of “Lashtnesha” and silkworm breeding has been one of the income sources of people in this city since the far past. Silkworm, mulberry leaf and transplanting have been displayed in the arms of this city.

لنگرود

Langerūd

لنگرود ترکیبی از دو واژه «لنگر» و «رود» است. در نشان لنگرود بر اساس نام شهر، تصویر لنگر و رودخانه به کار رفته است.

Langerud is formed by two words: “Langar” and “rud”. A picture of anchor and river has been used in the arms of this city according to its name.

ماسال

Māsāl

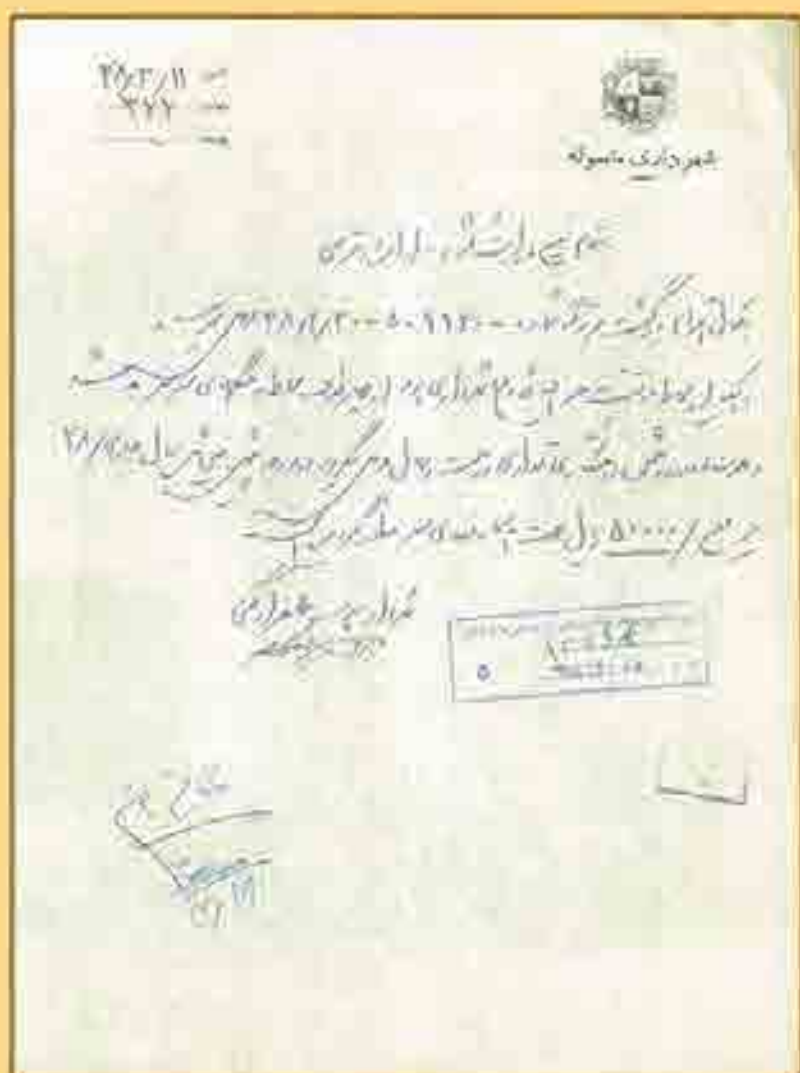
ماسال به معنی «کنار کوه» یا «دارای کوه»؛ در کنار کوه‌های تالش واقع شده؛ دارای مراتع سرسبز و پوشش جنگلی؛ و یکی از مهمترین مناطق زنبورداری و تولید عسل منطقه است. نشان ماسال به کوه‌های جنگلی و پرورش زنبور عسل منطقه اشاره دارد.

Masal means “beside a mountain” or “having a mountain”. This city is located adjacent to the Talish Mountains. It has green farms and forest cover and is one of the most important regions for beekeeping and honey production. The arms of Masal refers to mountain forests and apiculture.

ماسوله

Māsūleh

ماسوله با داشتن کوهستان‌های مرتفع، جنگل و ییلاق‌های سرسبز زمینه مساعدی برای دامداری و تولید صنایع دستی چوب و چاقوهایی با دسته‌هایی از جنس شاخ گوزن، قوچ و بز داشته؛ در نشان ماسوله، تصاویر پوشش جنگلی، قوچ و بز و چاقوهایی با دسته‌هایی از جنس شاخ به کار رفته است.

Masuleh has had a favorable ground for animal husbandry and production of wooden handicrafts and deer antler, ram horn and goat horn handle knives due to the high mountains, woods and green highlands. Pictures of forest cover, ram and goat and horn handle knives have been used in the arms of this city.

حکومت پنجاب
وزارت صحت و تندرستی

شماره سند: ۱۲۳۴
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۵/۰۱
محل: کراچی

اسم بیمار: محمد علی احمد
تاریخ تولد: ۱۳۸۵/۰۳/۱۵
محل تولد: کراچی

شرح حال بیمار: بیمار مرد، ۱۷ ساله، با شکایت از تب و لرز، سرفه و گلودرد، که از ۱۰ روز پیش شروع شده است. علائم تنفسی مثبت، سینه منقبض، صدای ریه طبیعی. آزمایش خون و ادرار در دسترس است.

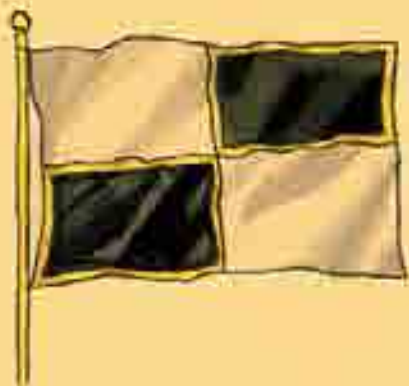
ردیف	شرح حال بیمار	نتیجه آزمایش	تاریخ	شرح حال بیمار
۱	تب و لرز	۳۸.۵ °C	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	تب و لرز
۲	سرفه	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	سرفه
۳	گلودرد	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	گلودرد
۴	سینه منقبض	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	سینه منقبض
۵	صدای ریه طبیعی	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	صدای ریه طبیعی
۶	آزمایش خون و ادرار	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	آزمایش خون و ادرار
۷	شرح حال بیمار	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	شرح حال بیمار
۸	نتیجه آزمایش	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	نتیجه آزمایش
۹	شرح حال بیمار	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	شرح حال بیمار
۱۰	نتیجه آزمایش	۱۰/۱۰۰/۱۰۰	۱۴۰۲/۰۵/۰۱	نتیجه آزمایش

اسم بیمار: محمد علی احمد
تاریخ تولد: ۱۳۸۵/۰۳/۱۵
محل تولد: کراچی

اسم بیمار: محمد علی احمد
تاریخ تولد: ۱۳۸۵/۰۳/۱۵
محل تولد: کراچی

استان لرستان

Lorestan Province

خرم آباد

Khorram Ābād

خورموؤه در درّه واقع شده و محصور در میان کوه‌های اطراف شهر؛ به معنی «محل فرورفتن خورشید»؛ و بلوط مهم‌ترین گونه درختی و پوشش جنگل‌های خرم آباد است. در نشان خرم آباد، نقش شاهین الهام گرفته از قطعه کاشی لاجوردی دوره هخامنشی به رنگ سیاه، خورشید و شاخ و برگ‌های بلوط به کار رفته است.

Khorramabad is located in a valley and is encircled among the mountains surrounding the town. It means a place where the sun is setting. Chestnut is the most important tree cover in Khorramabad. A picture of the Achaemenid falcon standard, the sun and oak branches and leaves have been used in the arms of this city.

ازنا

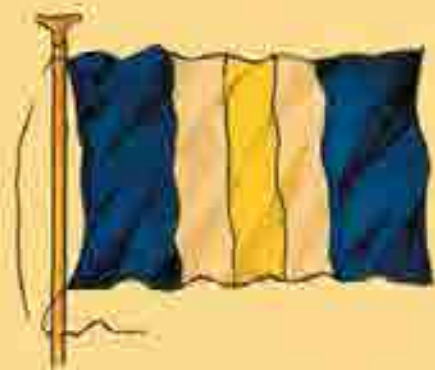
Aznā

ازنا منطقه‌ای کوهستانی و رشته کوه اشترانکوه به طول ۵۰ کیلومتر؛ و کوه سفید با طبیعت و ذخایر طبیعی و جانوری منحصر به فردش از جمله معروف‌ترین کوه‌های آن است. در نشان ازنا منظره کوهستان و دو بافه به جای نگهدار به کار رفته است.

Azna is a mountaneous region. Oshtorankuh, about 50 km long as well as Kuh Sefid which has particular natural and animal reserves and nature are the most famous mountains in Azna. The scene of highlands and two garbs as supporters and barley which are agricultural products in this region have been used in the arms of this city.

اشترینان

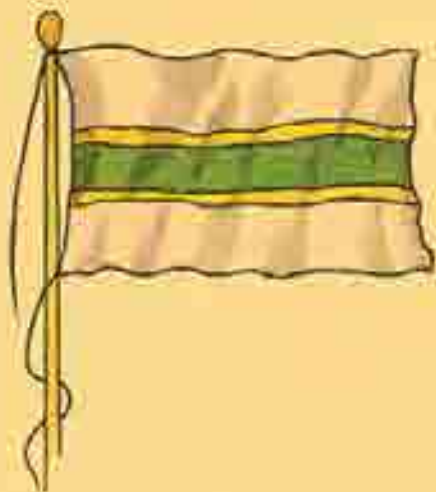
Oshṭorinān

باغ‌های انگور اشترینان از دیرباز زبانزد خاص و عام بوده؛ در نشان این شهر درخت تاک با دو خوشه انگور به کار رفته است.

Vineyards in Oshtorinan have been famous since the far past. A vine with two bunch of grapes have been used in the arms of this city.

الشتر

Aleshtar

کشاورزی از پیشه‌های قدیمی الشتر؛ غلات و حبوبات محصولات؛ و عقاب طلایی از گونه‌های جانوری منطقه است.

در نشان الشتر، بافه و خوشه‌های گندم و جو، بوته حبوبات و یک عقاب طلایی گشوده با بال‌های واژگون به کار رفته است.

Agriculture had been one of the old careers in Aeshtar. Grain is its product and the golden eagle is one of the species in this region. Wheat and barley bunches, grain shrubs and an or eagle displayed with wings inverted have been used in the herald of this city.

الیگودرز

Aligūdarz

الیگودرز رودخانه‌های پرآب و آبشارهای متعددی دارد و استفاده از آسیاب‌های آبی در گذشته در این منطقه رایج و متداول بوده است. در نشان الیگودرز، رودخانه‌ای خروشان و چرخ و پره آسیاب آبی به کار رفته است.

There are rivers and various waterfalls in Aligudarz. The use of water mills had been prevalent in the past in this region. A roaring river as well as the wheel and wing of a water mill have been used in the arms of this city.

بروجرد

Borūgerd

در بروجرد کشاورزی از مشاغل رایج و غلات محصول عمده؛ و سماورسازی از صنایع قدیمی شهر بوده؛ و بلوط مهم‌ترین گونه و پوشش درختی منطقه است. در نشان بروجرد، محصول گندم و جو، سماور ورشویی و شاخه و میوه درخت بلوط به کار رفته است.

Agriculture is one of the major careers in Borujerd and grain is its main product. Samovar production has been an old industry in this city. Chestnut is the most important tree cover and species in this region. Wheat and barley, samovars made up of German silver and oak branch and fruit have been used in the arms of Borujerd.

دورود

Dorūd

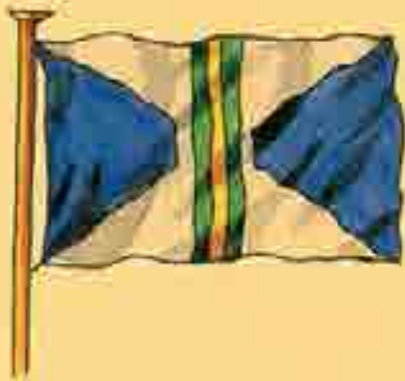
دورود در دامنه زاگرس، کنار اشترانکوه و در دشت سیلاخور قرار دارد. دلیل اصلی نامگذاری شهر، وجود دو رودخانه تیره و ماربره بوده که در این شهر تلاقی پیدا کرده‌اند. نشان دورود، خورشید در حال طلوع و دشتی با دو رودخانه در جریان را به تصویر می‌کشد.

Dorud is located at the foot of the Zagros beside Oshtrankuh and in Seilakhor Plain. Two rivers, i.e. Tيره and Marberreh that are converged in Dorud are the main reason for naming of this city. A rising sun and a plain with two flowing rivers have been displayed in the arms of Dorud.

استان مازندران

Mazandaran Province

ساری

Sārī

از شهرهای پرجمعیت و مرکز استان مازندران؛ با آب و هوایی معتدل و مناسب برای باغهای مرکبات است. در نشان ساری شاخه برگ های مثمر انواع مرکبات به کار رفته است.

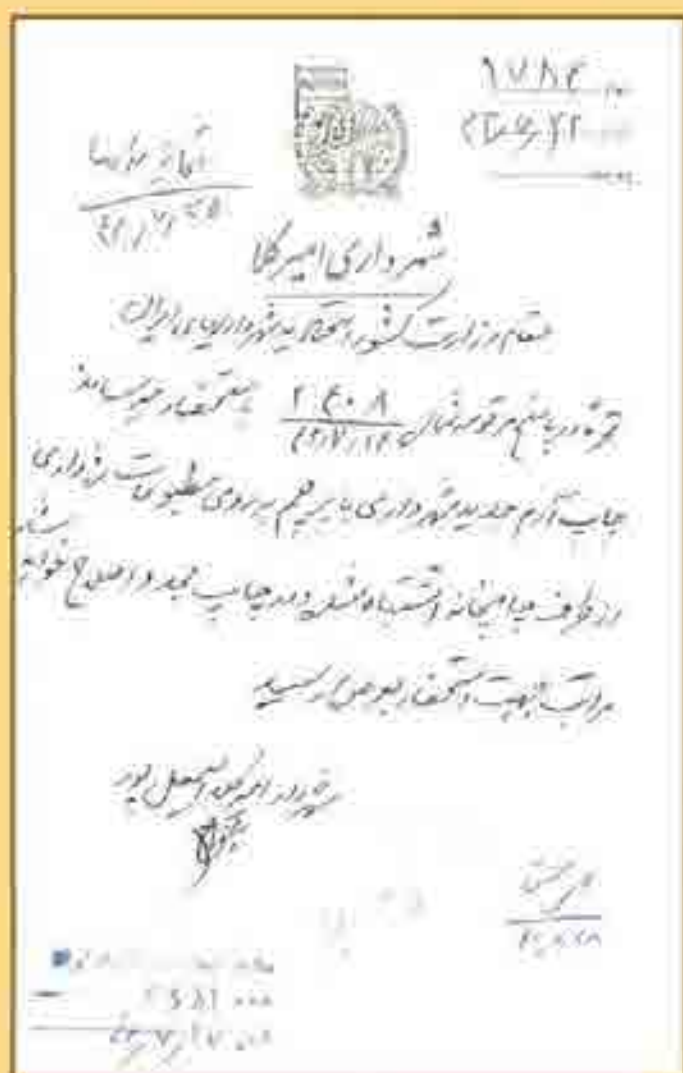
Sari is the capital of Mazandaran province and one of the most populous cities. It has temperate and suitable climate for citrus gardens. The fruitful branches of various citrus have been used in the arms of Sari.

امیرکلا

Amir Kalā

امیرکلا در ابتدا دارای پوشش جنگلی بوده؛ پس از اسکان مردم در این منطقه به واسطه زمین‌های حاصل خیز و آب فراوان، کشاورزی و دامداری در آن توسعه یافت. نشان امیرکلا به طبیعت جنگلی و برنج کاری در این شهر اشاره دارد.

There was forest cover in Amir Kala in the beginning but after habitation of people in this area, agriculture and animal husbandry had been developed due to fertile lands and much water. The arms in this city refers to the forest and rice cultivation.

بابل Bābol

بابل شهری پر آب و رودخانه‌ای به نام بابل‌رود دارد؛ کشاورزی و باغداری از مشاغل دارای رونق در این شهر است و برنج، پنبه و مرکبات محصولات عمده آن بوده که در نشان نیز به کار رفته است.

Babol is a large city and has a river known as Babolrud. Agriculture and gardening are common careers in this city and rice, cotton and orangery are the main products which have been used in the arms.

بابلسر

Bābolsar

بابلسر منطقه‌ای جلگه‌ای بوده و با شیب ملایمی از رشته کوه‌های البرز به سوی دریای خزر امتداد دارد. پل معلق شهر، اولین پلی بوده است که بخش شرقی و غربی شهر بابلسر را به هم وصل می‌کرده است و بسیاری از افراد این پل را نماد شهر می‌دانند. در نشان بابلسر موقعیت طبیعی و ساحلی، جذابیت شهر برای گردشگران و نماد پل توجه شده است.

Babolsar is a plain area and is extended toward the Caspian Sea via a mild slope from the Alborz Mountain. The cantilever bridge in this town has been the first bridge which connects the east and west parts of the town. Many people believe this bridge is the symbol of Babolsar. Natural and coastal situation, attractiveness of the town for tourists and the symbol of bridge have been addressed in the arms of Babolsar.

بهشهر

Behshahr

بهشهر در دامنه البرز و ساحل دریای خزر، میان جنگل، در دوران صفوی رونق و رشد یافت و دارای باغ‌ها و عمارت‌های تاریخی است.

در نشان بهشهر، منظره‌ای از آفتاب، دریا، سرو (یکی از عناصر باغ ایرانی)، ارتفاعات سرسبز؛ و دستار زرین موسوم به «تاج حیدری» به کار رفته است.

Behshahr is situated at the foot of the Alborz Mountain and coast of Caspian Sea, amid the forest. It has been developed during the Safavid period and has historical gardens and buildings. A scene of sunshine, sea and cypress (one of the elements of the Iranian garden), green highlands and the brocade turban known as "Taj- i-Haidari" have been used in the arms of this city.

تنکابن

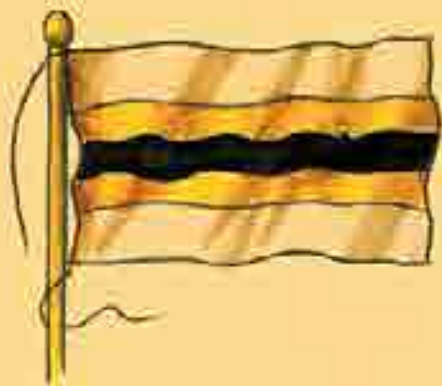
Shahsavār

تنکابن از شمال محدود به سواحل دریای مازندران؛ دارای چشمه‌ها؛ مراکز متعدد پرورش ماهی؛ جنگل، دشت؛ و باغات میوه است. نشان شهسوار منظره‌ای براساس جلوه‌های جذاب این منطقه است.

Tonekabon is located on the coast of the southern Caspian Sea. It has springs, various fish farming places, forest, plain and orchards. The arms of Shahsavār is a scene based on the attractive nature in this region.

جوبار *Juybār*

سیاهرود در جوبار جریان دارد. کشاورزی از مشاغل و غلات محصولات مهم این شهر است. در نشان این شهر تصویر رودی مشکی، پنبه و گندم و جو مهم ترین محصولات به کار رفته است.

Siahrud is flowing in Juybar. Agriculture is an important career and grain is the major product in this city. A picture of a sable river, cotton, wheat and barley have been used in the arms of Juybar.

چالوس

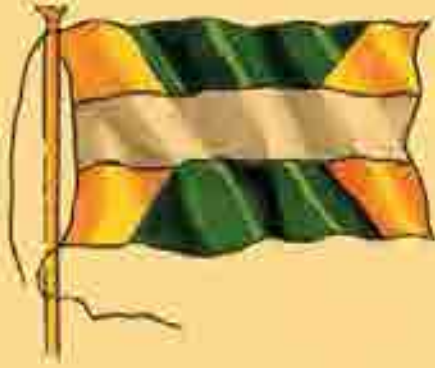
Chālūs

چالوس در جلگه میانی کرانه دریای خزر قرار دارد. صید انواع ماهی‌های استخوانی و گرمابی معمول بوده؛ تولیدات کارخانه حریربافی، تولیدات محصولات ابریشمی نظیر انواع پارچه و بافت‌ها این شهر را شهرت داد. در نشان شهر چالوس، تصویر دریا، ماهی و دوک‌های رنگی به کار رفته است.

Chalus is located in the central plain of Caspian Sea's beaches. Fishing various types of bony and warmwater fish is common. Silk weaving as factory productions and silk products like different textile and textures have made this town famous. A picture of the sea, fish, and colorful spindles have been used in the arms of Chalus.

خرم آباد شسوار

Khorram Ābād Shāhsavār

خرم آباد شهسوار در دامنه البرز، از آب و هوای معتدل و طبیعتی سرسبز برخوردار است. باغداری و کشاورزی اساس اقتصاد شهر را شکل می‌دهد. در نشان، منظره کوهستان و جلگه‌های سرسبز، باغات مرکبات و محصول برنج و چای به کار رفته است.

Khorram abad is located at the foot of the Alborz Mountain and has temperate climate and green nature. Gardening and agriculture form the basis of economy in Khorram abad. The scene of highlands and green plains, citrus gardens and rice and tea have been used in the arms of this city.

رامسر

Rāmsar

هتل قدیم رامسر با معماری خاص و زیبا که از سمت جنوب به کوه‌های جنگلی و از سمت شمال به دریای خزر می‌رسد؛ یکی از هتل‌های قدیمی و مشهور خاورمیانه به‌شمار می‌رفته؛ در نشان رامسر منظره هتل قدیم و پیرامون آن به کار رفته است.

Ramsar Old Hotel has been regarded as one of the old and famous hotels in the Middle East because of its special and beautiful architecture that reaches to the forest from south and the Caspian Sea from north. The scene of the Old Hotel and its surroundings has been used in the arms of Ramsar.

رویان

Royan

نام علمده به دلیل نسبت تاریخی به رویان تغییر یافته است.
در نشان علمده گیاهی (رویان) به کار رفته است.

The previous name of Royan has been Alamdeh which has been changed because of historical relation. A plant has been used in the arms of Alamdeh.

رینه لاریجان

Reineh Lārījan

دسترسی به قله دماوند از یال جنوبی، از مسیر رینه لاریجان امکان پذیر است. در نشان رینه، تصویر نمادین از کوه دماوند به کار رفته است.

Access to the Damavand Summit is possible through the southern edge from the path of Rineh Larijan. A symbolic picture of the Mount Damavand has been used in the arms of this city.

زیرآب

Zirāb

زیرآب منطقه‌ای کوهستانی، معتدل و دارای طبیعت سرسبز و جنگلی؛ سرشار از منابع زیرزمینی و سطحی مانند زغال سنگ، سیلیس، فلورین، کوارتز، و نظایر آن؛ و باغداری، کشاورزی، دامداری و معدن کاری از مشاغل رایج در این شهر است. در نشان زیرآب، منظره‌ای از جنگل و معدن به کار رفته است.

Zirab is a mountainous region and has temperate climate and green nature. It is full of underground and surface resources such as coal, silica, florin, quartz, and so on. Gardening, agriculture, animal husbandry and mining are the common careers in this city. A scene of the forest and mine has been used in the arms of Zirab.

سلمان شھر

Salmān Shahr

سلمان شھر یا ساقی کلایہ به «متل قو» نیز معروف است. در نشان متل قو، بر اساس نام شھر، «قوی سفید» شناور در آب به کار رفته است.

Salman shahr is known as “Motelghoo” too. According to the name of this city, a “white swan floating” in the water has been used in the arms of Motelghoo.

شیرگاه

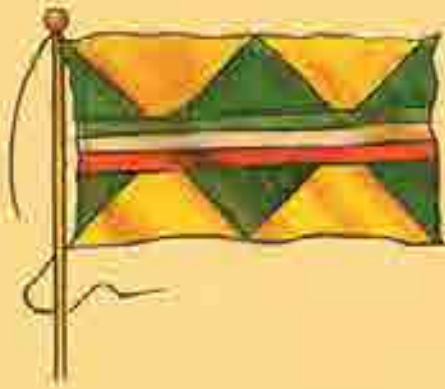
Shīrgāh

شیرگاه مهم‌ترین تامین کننده چوب تراورس و الوار کشور بوده است. در نشان درختی جنگلی به رنگ سیمین، تنه‌های درخت به رنگ طلایی و یک لوح نوشته به کار رفته است.

Shirgah has been the most important supplier of Traverse wood and timber in Iran. A silver forest tree, or trunks and a plate have been used in the arms of this city.

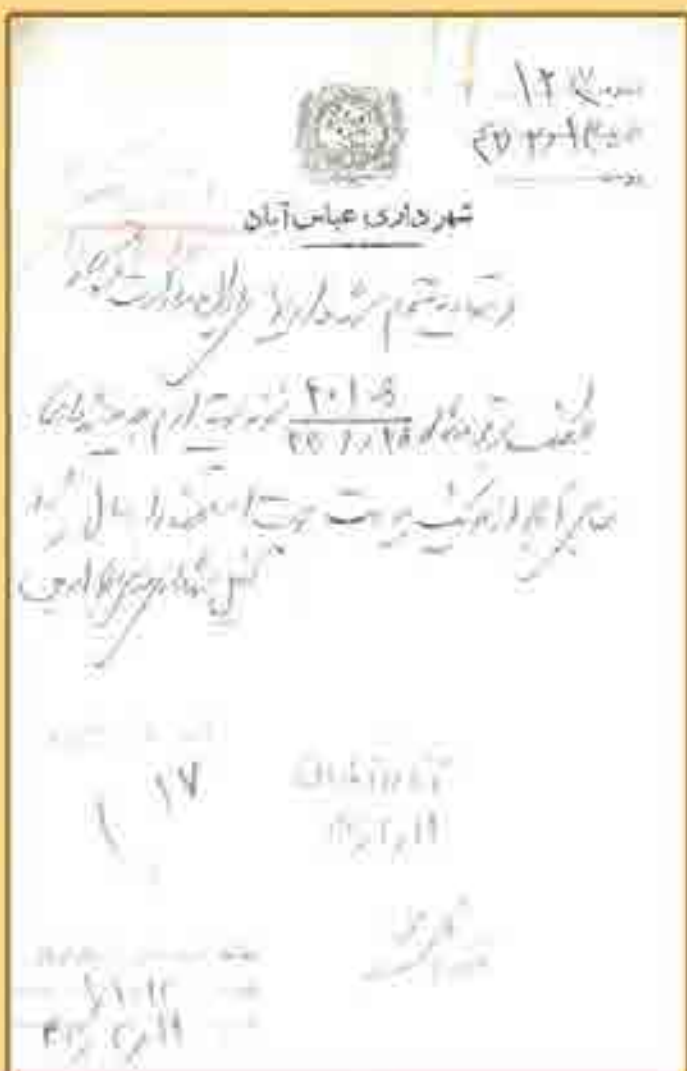

عباس آباد

Abbās Ābād

کشاورزی و باغداری از مشاغل اصلی مردم عباس آباد؛ و مرکباتی نظیر پرتقال و نارنگی و برنج مهم‌ترین محصولات این شهر بوده؛ در نشان عباس آباد، درخت مرکبات و شالی برنج به کار رفته است.

Agriculture and gardening are the major careers of people in Abbas Abad. Orangeries like orange and tangerine as well as rice are the most important products in this city. A citrus tree and rice paddy have been used in the arms of this city.

فریدونکنار

Fereydūnkenār

فریدونکنار منطقه‌ای ساحلی در حاشیه دریای مازندران است. در نشان تصویر مرغ ماهی‌خوار با صیدش در ساحل به کار رفته است.

Fereydunkenar is a resort on the Caspian Sea. A picture of a pelican with its prey in the coast has been used in the arms of this city.

قائم شهر

Ghaāem Shahr

قائم شهر یا شاهی با قدمتی دیرینه و طولانی؛ دارای یکی از مهم ترین قلعه های حکومتی و نظامی در منطقه بوده؛ در نشان شاهی، درفشی به رنگ لاجوردی با حاشیه طلایی به کار رفته است.

Ghaem shahr (Shahi) has had one of the most important governmental and martial castles in the region with an old and long antiquity. An azure banner with or margin has been used in the arms of this city.

کتالم و سادات محله

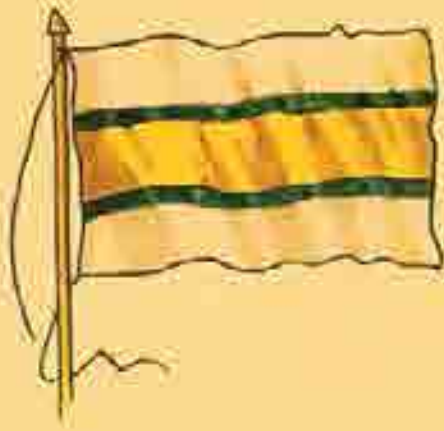
Katālem & Sādāt Mahalleh

کتالم و سادات محله در دامنه جنگل‌های البرز شمالی و سواحل دریای مازندران، باغ‌های چای و مرکبات را نیز در خود جای داده؛ در نشان این شهر درختچه و گل چای به کار رفته است.

Katalem and Sadat Mahaleh is located in northern piedmont of the Alborz Mountains and Caspian coasts. There are tea and citrus gardens in this city. Tea tree and tea bloom have been used in the arms of this city.

کلاردشت

Kelārdasht

رشته کوه‌های البرز در کناره‌های دریای مازندران، موجب متوقف شدن رطوبت و سبب بارش باران فراوان می‌شود. بخشی از این بارش‌ها به صورت برف، ارتفاعات کلاردشت را سفیدپوش می‌کند. جنگل‌های انبوه و سرسبز، رودخانه سردآبرود، کوه‌های علم کوه و تخت سلیمان در بخش غربی، جنگل‌های عباس‌آباد در بخش شمالی، جنگل‌های بخش جنوبی، کوه‌های کم ارتفاع و روستاهای دامنه این کوه‌ها در بخش شرقی، از دیگر مشخصه‌های این منطقه است. در نشان پدیده‌های طبیعی و اقلیمی کلاردشت مورد توجه واقع شده است

There is abundant rainfall in Kelardasht. Thick and green forests, Sardabroud River, Alam Kuuh and Takht-e Soleyman mountains in the western part, Abbas Abad Forests in the northern part, the forests in the southern part, low mountains and the villages at the foot of these mountains in the eastern part are other features of this region. Natural and climatic phenomena in Kelardasht have been considered in the arms of this city.

محمودآباد

Mahmūd Ābād

محمودآباد بر سر جاده ساحلی در مجاورت دریای مازندران قرار دارد. بخشی از اقتصاد این شهر برپایه صیادی و ماهی گیری بوده؛ و در نشان این شهر قایق بادبانی شناور در دریا و ماهی به کار رفته است.

Mahmudabad is situated on the Caspian Sea. One part of the economy of this city is based on fishing. A sailboat floating in the sea and a fish have been used in the arms of this city.

مرزن آباد

Marzan Ābād

مرزن آباد در کوهپایه‌های البرز و دامنه‌های کم ارتفاع منطقه قرار دارد؛ کشاورزی و باغداری بخشی از اقتصاد این شهر را شکل می‌دهد و از بزرگترین کشتزارهای غلات در منطقه برخوردار است. در نشان این شهر ارتفاعات، پوشش گیاهی و درختی؛ و بوته گندم محصول مهم کشاورزی منطقه به کار رفته است.

Marzan Abad is located in the foothills of Alborz mountains. Agriculture and gardening are one part of the economy of this city. There are the biggest grain fields in this area. Highlands, vegetation and tree cover and the wheat bunch as the most important agricultural product have been used in the arms of this city.

نشتارود

Nashtārūd

«نشتا» ترکیب دو پاره واژه نشت و آب بوده که به دلیل چشمه‌ها و رودخانه‌های فراوان در منطقه، و به‌ویژه گذر رود از مرکز شهر، نشتارود نامیده شد. پرورش آبزیان و صیادی، کشاورزی و باغداری بخشی از اقتصاد و برنج و مرکبات از محصولات این شهر است. در نشان نشتارود ماهی، شاخه برگ مثمر مرکبات و شالی‌زار به کار رفته است.

“Nashta” is formed by two words: ‘nasht’ and ‘ab’ that is referred to as Nashtarud because of numerous springs and rivers in this region and passing of the river from the center of the town. Aquaculture and fishery, agriculture and gardening are one part of the economy in this city. Rice and orangery are the products of Nashtaroud. Fish, the fruitful branch of orangery and paddy field have been used in the arms of this city.

نکا

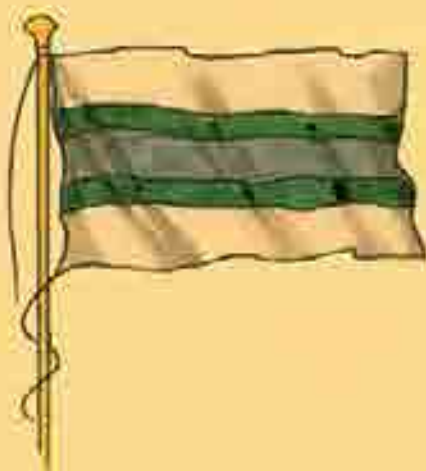
Nekā

شهر نکا در دشتی با همین نام قرار دارد. دشت نکا به واسطه آب و هوای مرطوب و معتدل؛ جنگل و طبیعت سرسبز؛ و در بخش‌های حفاظت شده دارای گونه‌های گیاهی و جانوری متنوع است. در نشان شهر نکا به ویژگی‌های طبیعی، پوشش گیاهی، حیات وحش پرداخته شده است.

Neka is located in a plain with the same name. Neka plain has various animal and plant species in the protected sectors due to humid and mild weather and green forest and nature. Natural characteristics, vegetation and wildlife have been addressed in the arms of Neka.

نور

Nūr

سولده از شمال محدود به سواحل دریای مازندران؛ و نام کنونی آن برگرفته از رودخانه نور است که از کوه‌های البرز سرچشمه می‌گیرد. منطقه نور دارای جلوه‌های جذاب طبیعی است که منظره نشان به آن اشاره دارد.

Suldeh is limited to the coasts of the Caspian Sea from north and its current name is adopted from the Noor river which originates from the Alborz Mountain. This region has natural attractions that the coat of arms refers to it.

نوشهر

Noushahr

نوشهر از دوره قاجار برای مبادله کالا و حمل و نقل دریایی مورد توجه قرار گرفت. در دوره بعد با ایجاد بندر و سلسله اقدامات عمرانی با هویت شهری در کنار بافت پیشین به نوشهر تغییر نام یافت. در نشان این شهر بندری، پرچم ایران و نگاره لنگر بر روی زمینه لاجوردی به کار رفته است.

Nowshahr had been considered since the Qajar period for exchange of goods and maritime transportation. It was renamed to Nowshahr in the next period through establishment of a port and developmental actions. The national flag of Iran and the charge of anchor on an azure background have been used in the arms of this port city.

استان مرکزی

Markazi Province

اراک

Arāk

اراک در میان کوه‌های زاگرس بنا شده؛ و سرخ کوه (کوسرخه) در جنوب آن قرار دارد. عقاب از گونه‌های حیات وحش این منطقه است. در نشان اراک عقابی مشکی در حالی که کلید (نماد شهر) را در چنگال‌هایش گرفته است بر فراز کوهی سرخ، در حال پرواز است.

Arak is situated between Zagros Mountains and Sorkh Kuh (Kuh-e Sorkheh) is located at its south. Eagle is one of the wildlife species in this region. A sable eagle with a key (the symbol of town) in his paws is flying above a gules mountain in the arms of Arak.

آشتیان

Āshtiān

آشتیان خاستگاه مشاهیر و مفاخر، در عرصه دانش، دین، دولت و همچنین هنر از جمله کتابت و خوشنویسی است. انواع فرآورده‌های دامی، پوست و پشم محصولات مهم این منطقه است. در نشان آشتیان، قلمدان و قلم نی خوشنویسی و پوست خام گوسفند به کار رفته است.

Ashtian is the origin of celebrities in the field of knowledge, religion, government and art including writing and calligraphy. Various animal products, skin and wool are the main products in this region. A pen case and a reed pen and raw skin of sheep have been used in the arms of Ashtian.

تفرش طرخوران

Tafresh

طرخوران یا تفرش دارای هوایی معتدل و آبش از چشمه‌ها و کاریزها تامین می‌شود. در نشان این شهر، بلبل‌ی زیر نور هلال ماه، بر شاخه‌گلی سرخ به آواز شبانه نشسته است.

Tarkhuran or Tafresh has mild weather and its water is supplied from springs and canals. In the arms of this city, a nightingale is singing while sitting on a red rose below a crescent.

خمین *Khomein*

منطقه خمین بخشی از بلاد جبال (عراق عجم)؛ کوه‌های مختلفی آن را دربر گرفته و به دستکندها و شهرهای زیرزمینی قدیمی معروف؛ و کشاورزی از پیشه‌های قدیمی این شهر است. نشان خمین به کوه‌ها و ارتفاعات، دستکندها و محصولات کشاورزی عمده منطقه، یعنی غلات اشاره دارد.

Khomein is a part of Persian Iraq and different mountains have encircled it. It is famous for old handmade architecture and underground cities. Agriculture is an old career in this city. The arms of the city refers to mountains, highlands, handmade architecture and main agricultural products, i.e. grain.

ساوه

Sāveh

ساوه از شهرها و مناطق باستانی بازمانده دوره ساسانی بوده و با محصول انار شهرت یافته است. در نشان ساوه انار و سکه ای سیمین به کار رفته است.

Saveh is one of the ancient cities and a remnant of the Sassanid period. Pomegranate and a silver coins have been used in the arms of Saveh.

[illegible]

382

نراق

Narāgh

شهر نراق در دامنه کوهی موسوم به «ال» قرار گرفته و در نشان نراق منظره‌ای از کوه «ال» و باغ‌های دامنه آن به کار رفته است.

Naragh is located at the foot of a mountain known as “Kuh-e Al”. A scene of this mountain and the gardens at the foot of it have been used in the arms of Naragh.

استان هرمزگان

Hormozgan Province

بندرعباس

Bandar-e Abbās

بندر گمبرون پس از اخراج پرتغالی ها از خلیج فارس، توسط امام قلی خان سردار گرجی شاه عباس صفوی، به بندرعباس شهرت یافت. در نشان بندرعباس بر اساس نام و وجه تسمیه این بندر، تصویر دریا و لنگری با زنجیری طلایی رنگ و دستار شاه عباس موسوم به «تاج حیدری» به عنوان سرخود و دو برگ نخل در طرفین، سپر را در بر گرفته اند.

After dismissal of the Portuguese from the Persian Gulf by Imam-Quli Khan, the Georgian general in the service of Shah Abbas Safavi, Gameroon became known as Bandar Abbas. A picture of the sea and an anchor with an or chain and the turban of Shah Abbas known as “Taj-i-Headari” as crest have been used in the arms of this city. Two palm leaves have encircled the shield.

بستک

Bastak

بستک در حاشیه شمالی خلیج فارس، منطقه‌ای ناهموار و از شمال و جنوب محدود به کوه و دسترسی به آب‌های آزاد است. منطقه دارای قلعه‌های متعددی می‌باشد؛ اما قلعه «خان بستک» در شهر قرار دارد. نخل، گونه درختی رایج شهر است. در نشان بستک تصویر کره زمین به عنوان سرخود، ارتفاعات، قلعه و برگ نخل به کار رفته است.

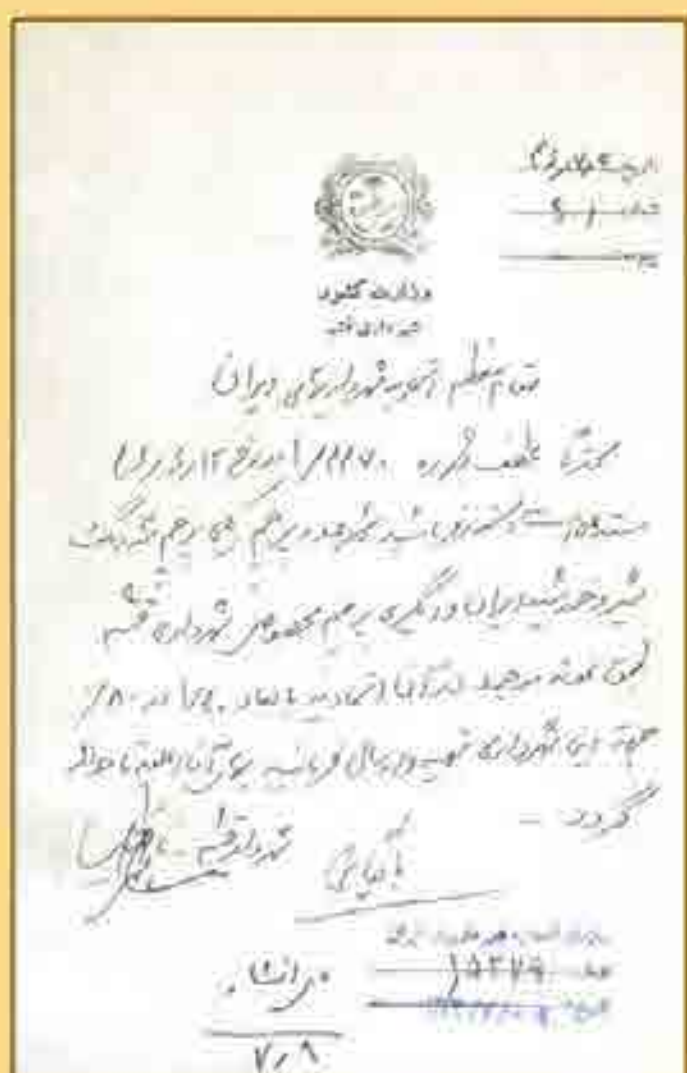
Bastak is located at the northern margin of the Persian Gulf and is a rough region. It is limited to mountains from north and south and has access to international waters. This region has several castles but the “Khan Bastak” castle is situated in the city. Palm is the common tree cover in this city. A picture of the earth as crest, mountains, castle and palm leave has been used in the arms of Bastak.

Qeshm

قشم جزیره‌ای در شمال تنگه هرمز است. صید ماهی یکی از پیشه‌های بومیان این جزیره بوده و در سبد و تنوع غذایی ساکنان اهمیت زیادی دارد. برخی مناطق جزیره دارای قابلیت کشاورزی و نخلستان‌داری است. در نشان قشم، تصویر جزیره، ماهی و درخت نخل به کار رفته است.

Qeshm is an island at the north of the Strait of Hormuz. Fishing has been one of the careers of natives in this island and is highly important in the food variety of the inhabitants. Some parts of the island have the capability for agriculture and palm-grove. A picture of the island, fish and palm tree has been used in the arms of Qeshm.

استان همدان

Hamedan Province

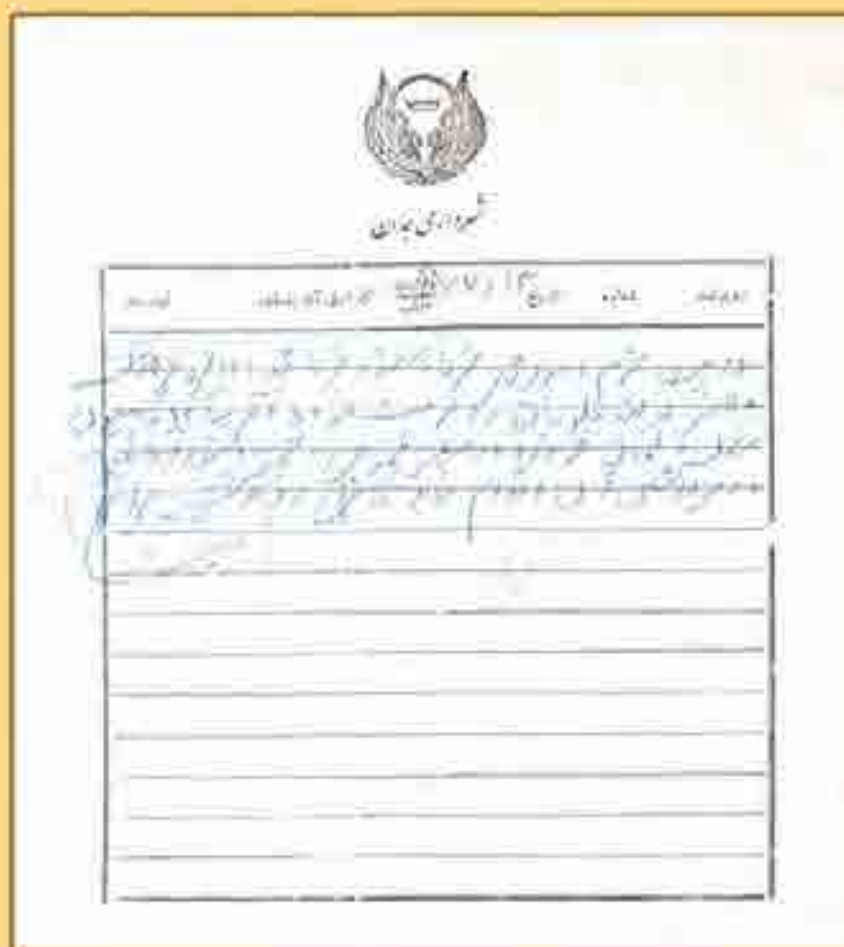

همدان

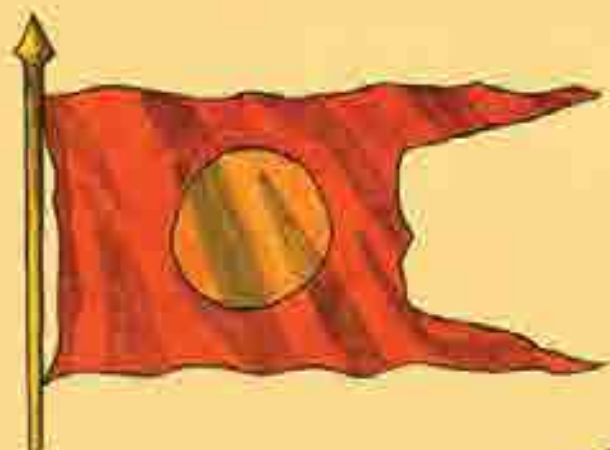
Hamedān

همدان پایتخت پادشاهی ماد و در دوره هخامنشیان و اشکانیان پایتخت تابستانی بوده؛ و بلوط یکی از گونه‌های جنگلی منطقه است. در نشان همدان نیم تاج، عقاب شاخدار یا گریفین برگرفته از ریتون‌های باستانی روی سپر به کار رفته و شاخ و برگ‌های بلوط و نخل سپر را در برگرفته است.

Hamadan was the capital of the Medes and it had been the summer residence during the Achaemenian and Parthian periods. Chestnut is one of the forest species in this region. A coronet and two griffins adopted from the ancient olives have been used in the arms of this city. Branches and leaves of oak and palm trees have encircled the shield.

اسدآباد

Asad Ābād

اسد به معنی شیر؛ در نشان اسدآباد، براساس نام شهر، از کله شیری تمام رخ استفاده شده است.

Asad means lion. According to the name of this city, the cabossed head lion has been used in the arms of Asadabad.

بهار

Bahār

گفته می شود که وجه تسمیه شهر «بهار»، اسکان ایل بهارلو در این منطقه است. نگاره پرستویی پرواز کننده که به عنوان پیام آور فصل بهار شناخته می شود، در نشان بهار به کار رفته است.

It is noted that the name of “Bahar” derives from habitation of Baharlu tribe in this area. A martlet volant that is recognized as the messenger of the spring has been used in the arms of Bahar.

تویسرکان

Tuyserkān

تویسرکان بر روی ویرانه‌های شهر «رودلاور» بنا شده و حصارها و قلعه‌های مختلفی از دیرباز در این شهر وجود داشته است. «قلعه دختر» با تسلط بر تمام شهر همدان، پیرامون آن و گردنه معروف همدان برای تویسرکان اهمیت نظامی دارد. آثاری از حصار آرامگاه «حقیوق نبی» و قلعه شاهزادگان هنوز در شهر باقی مانده و قلعه حمزه خان (قلعه اشتران) مربوط به دوره قاجار از دیگر آثار تاریخی تویسرکان است. این شهر کریم خان زند نیز در ابتدای قدرت گرفتن نواحی تویسرکان را تصرف کرد. در نشان تویسرکان دو برج، رایت کریم خان زند، شمشیر و گرز به کار رفته است.

The former name of Tuyserkan was “Roud Avar”. There have traditionally been different forts and castles in this city. “Ghale Dokhtar” has martial importance due to its dominance over the whole city of Hamadan, its surrounding and the well-known mountain pass in Hamadan. There are still some ruins of the Tomb of “Habaquq the Prophet” and Ghale Shahzadegan. Moreover, Hamzekhan castle (Oshtoran Castle) related to the Qajar period is another historical place in Tuyserkan. Karim Khan Zand captured some parts of Tuyserkan in the beginning of his rising to power. Two towers, the standard of Karim Khan Zand, a sword and mace have been used in the arms of this city.

سامن *Sāmen*

کشاورزی و باغداری کار و اشتغال عمده مردم سامن بوده؛ در نشان محصولات کشاورزی این شهر به کار رفته است.

Agriculture and gardening have been the main career of people in Samen. Agricultural products have been used in the arms of this city.

سرکان

Sarkān

باغداری از پیشه‌های قدیمی سرکان و انگور از گونه‌های پر کاربرد در باغات این منطقه است. در نشان سرکان، شمشیر، کمان و تیردان به کار رفته و برگ‌های تاک سپر را در بر گرفته است.

Gardening has been an old career in Sarkān and grape is highly used in this region. A sword, bow and quiver have been used in the arms of Sarkān and grape leaves have encircled the shield.

کبودرآهنگ

Kabudarāhang

نام کبودرآهنگ مرکب از دو واژه فارسی کبود(رنگ آبی) و راهنگ(رودخانه)؛ و به غلط کبودرآهنگ خوانده می‌شد که به وجود کاریزها و چشمه‌ها و همچنین وجود کبوترهای وحشی که در اطراف این چشمه‌ها زندگی می‌کردند، منتسب شده بود. در نشان کبودرآهنگ، بر اساس نام و وجه تسمیه، تصویر دو کبوتر بر روی دیواری مشبک به کار رفته است.

The name “Kabudrahang” is formed by two Persian words: kabud (the blue color) and rahang (river). This city was named Kabutarahang mistakenly which had been related to the existence of qanats and springs as well as the passenger pigeons that lived around the springs. According to the name of this city, a picture of two doves on a reticular wall has been used in the arms.

مریانج

Maryānaj

وجود تپه‌ها و سنگ‌نگاره‌های باستانی، قدمت مریانج را به هزاره‌های پیش از میلاد و دوران سنگی می‌رساند. این شهر در مدخل درّه برفین و امامزاده کوه قرار گرفته؛ کشاورزی یکی از پایه‌های اقتصاد و غلات محصول عمده مریانج بوده؛ در نشان مریانج کوهی که بر فراز آن بنایی قرار دارد؛ پرندۀ حامل ترازو و محصول گندم و جو به کار رفته است.

Antiquity of Maryanaj dates back to the B.C millenniums and the Stone Age due to the ancient hills and petroglyphs. This city is located at the entrance of Barfin valley and Imamzadeh Kooch. Agriculture is one of the bases of economy and grain is the main product in this city. A mountain above which there is a building, a bird that carries a balance and wheat and barley have been used in the arms of Maryanaj.

ملایر

Malāyer

ملایر در دوره زندیه اهمیت به سزایی پیدا کرد. کریمخان زند پس از تسلط بر ملایر؛ این شهر را پایتخت و مقر فرماندهی موقت خود قرار داد. شهر ملایر با گسترش قلعه زندیه، قلعه چوبین و مرکز تازه ساز شهر شکل گرفت. بخش بزرگی از باغات ملایر را تاکستان ها تشکیل می دهند. در نشان ملایر کلاه و شمشیر کریمخانی به عنوان سرخود و درخت تاک مثمر به کار رفته است.

Malayer became important considerably in Zandieh period. Karim Khan Zand announced this town as his capital and temporary headquarters after he dominated Malayer. This town was shaped by developing the Arg of Karim Khan, Choobin Castle and the newly built city center. Vineyards form a big part of gardens in Malayer. A hat and sword related to Karim Khan as crest and the fruitful vine have been used in the arms of Malayer.

نھاوند

Nahāvand

نھاوند شهری کهن در امتداد دشت‌های منتهی به کوهستان الوند؛ دارای پوششی غیر متراکم جنگلی از درختان بلوط بوده؛ و پرندگانی نظیر عقاب صحرایی از گونه‌های حیات وحش این منطقه است. در نشان نھاوند، رامشگری دو پرندۀ وحشی برفراز رشته‌ای از کوه‌ها و شاخ و برگ بلوط به کار رفته است.

Nahavand is an ancient city across the plains leading to the Alvand Peak. It has dispersed forest cover of oak trees. Birds such as the steppe eagle are the species in this area. flirting of two wild birds over a mountain as well as leaves and branches of the oak have been used in the arms of Nahavand.

استان یزد

Yazd Province

یزد

Yazd

یزد از دیرباز به عنوان یکی از مراکز مهم نساجی و بافندگی ایران شناخته شده؛ و در شهر و پیرامون آن، زیارتگاه‌ها و نیایشگاه‌های زرتشتیان وجود دارد. در نشان یزد آتشکده زرتشتی و سبک سنتی نخ‌ریسی استفاده شده است.

Traditionally, Yazd has been recognized as one of the major places of weaving in Iran. There are the Zoroastrian Fire temples inside this city and its surrounding. The Zoroastrian Fire altar and traditional form of spinsterhood have been used in the arms of Yazd.

اردکان یزد

Ardakān Yazd

پسته محصول معروف اردکان یزد؛ و نساجی و بافندگی، فلزکاری و آلیاژکاری به صورت سنتی و دستی، از دیگر صنایع قدیمی این شهر است. در نشان اردکان سبک سنتی نخ ریزی؛ صنایع دستی فلزی و شاخه برگ مثمر پسته به کار رفته است.

Pistachio is the famous product of Ardakan. Weaving, metalworking and alloying in traditional form are the old industries in this city. Traditional form of spinsterhood, metal handicrafts and the fruitful branch of pistachio have been used in the arms of Ardakan.

بافق Bāfq

بافق دارای آب و هوای گرم و خشک و پدیده‌های طبیعی رشته کوه و کویر است. نخلستان‌های پهناور این منطقه موجب شکل‌گیری صنایع دستی برگ نخلی، الیافی و ترکیبی شده است. در نشان بافق پدیده‌های طبیعی، نخل و نمونه صنایع دستی منطقه به کار رفته است.

Bafq has hot and dry climate and natural phenomena such as mountain range and desert. Wide palm-groves in this area have been led to the formation of handicrafts made up of palm leaf, yarn and a combination of both. Natural phenomena, palm and a sample of handicrafts of this region have been used in the arms of Bafgh.

تفت

Taft

واژه تفت به معنی گرم شدن و برخی وجه تسمیه شهر را گرمای کویری آن می‌دانند. باغداری از مشاغل مردم منطقه؛ و مسجد و مجموعه تاریخی شاه ولی در مرکز شهر و متعلق به قرن هشتم هجری است. در نشان تفت، حمایل پرچم سه رنگ ایران، آثار تاریخی، آتش و حرارت و شاخ و برگ‌های مثمر بادام، انجیر، هلو و انار به کار رفته است.

The word “Taft” means growing hot and some believe that etymology of this city derives from its hot weather. Gardening has been the career of people. Shah Namatollah Vali complex is located at the city center and belongs to the eighth century. The three colors of the national flag of Iran, historical places, fire and warmth, fruitful branches of almond, fig, peach and pomegranate have been used in the arms of Taft.

مهریز

Mehriz

قیسی و زردآلو از محصولات قدیمی و بومی باغات مهریز است. در نشان مهریز، شاخ و برگهای قیسی و زردآلو سپر را در بر گرفته؛ روی سپر عقابی در حال شکار مرغ ماهی خوار دیده می شود.

Gheysi and apricot are old and native products of orchards in Mehriz. In the herald of Mehriz, branches and leaves of Gheysi and apricot have encircled the shield and there is an eagle on the shield which is hunting a pelican.

سایر نشان ها

Other Coat of Arms

آذربایجان شرقی

تبریز

Tabriz

شرفخانه

Sharafkhaneh

میانہ
Mianeh

آذربایجان غربی

خوی
Khoy

قرہ ضیاء الدین

Qareh Zia od Din

اردو بیل

خلفہ خال

Khalkhāl

اصفهان

نجف آباد
Najaf Abad

ایلام

چوار
Javār

بوشهر

بندریک
Bandār-e Rig

چهار محال و نخبیاری

شهرکرد

Shahr-e Kord

خراسان رضوی

مشهد

Mashhad

خواف

Khāf

صالح آباد

Saleh Abad

خوزستان

بستان

Bostan

بندرماهشهر

Bandar-e Mahshahr

دزفول
Dezful

شادگان
Shadegan

سیستان و بلوچستان

میسر جاوہ
Mirjaveh

فارس

اقلید
Oghlid

زرقان
Zarghan

کردستان

ردیف	نام	تاریخ	محل
1	...	...	...
2	...	...	...
3	...	...	...
4	...	...	...
5	...	...	...
6	...	...	...
7	...	...	...
8	...	...	...
9	...	...	...
10	...	...	...
11	...	...	...
12	...	...	...
13	...	...	...
14	...	...	...
15	...	...	...
16	...	...	...
17	...	...	...
18	...	...	...
19	...	...	...
20	...	...	...
21	...	...	...
22	...	...	...
23	...	...	...
24	...	...	...
25	...	...	...
26	...	...	...
27	...	...	...
28	...	...	...
29	...	...	...
30	...	...	...
31	...	...	...
32	...	...	...
33	...	...	...
34	...	...	...
35	...	...	...
36	...	...	...
37	...	...	...
38	...	...	...
39	...	...	...
40	...	...	...
41	...	...	...
42	...	...	...
43	...	...	...
44	...	...	...
45	...	...	...
46	...	...	...
47	...	...	...
48	...	...	...
49	...	...	...
50	...	...	...
51	...	...	...
52	...	...	...
53	...	...	...
54	...	...	...
55	...	...	...
56	...	...	...
57	...	...	...
58	...	...	...
59	...	...	...
60	...	...	...
61	...	...	...
62	...	...	...
63	...	...	...
64	...	...	...
65	...	...	...
66	...	...	...
67	...	...	...
68	...	...	...
69	...	...	...
70	...	...	...
71	...	...	...
72	...	...	...
73	...	...	...
74	...	...	...
75	...	...	...
76	...	...	...
77	...	...	...
78	...	...	...
79	...	...	...
80	...	...	...
81	...	...	...
82	...	...	...
83	...	...	...
84	...	...	...
85	...	...	...
86	...	...	...
87	...	...	...
88	...	...	...
89	...	...	...
90	...	...	...
91	...	...	...
92	...	...	...
93	...	...	...
94	...	...	...
95	...	...	...
96	...	...	...
97	...	...	...
98	...	...	...
99	...	...	...
100	...	...	...

بانہ
Baneh

سنندج
Sanandaj

کرمان

رابر
Rābar

راور
Rāvar

رفسنجان
Rafsanjan

گلکاف
Golbaf

کرمانشاه

کرند
Kerend

نونسود
Newsud

هـر سـین
Harsin

گلستان

خان بـین
Khan bebin

گرگان Gorgan

گیلان

صومعه سرا Someh Sara

مازندران

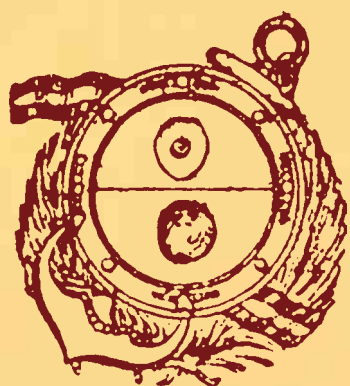
آمل
Amol

هسزمنزگان

بندر جاسک

Bandar-e Jask

بندر لنگه

Bandar-e Lengeh

یزد

ابرکوه

Abarkuh

تصاویر

Photos

محمد مصطفوی

امان اله جهانبانی

علی اکبر بینا

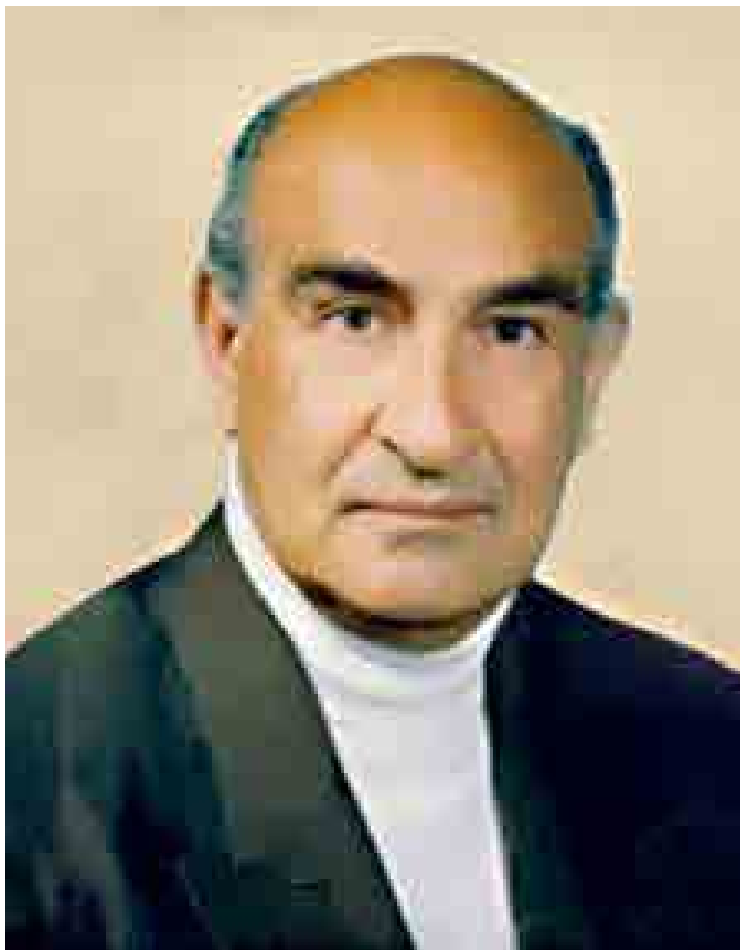
آندره گدار

هوشنگ سیحون

ناصر عامری

یحیی ذکاء

علی آذرگین

فتح الله جلالی

محسن مقدم

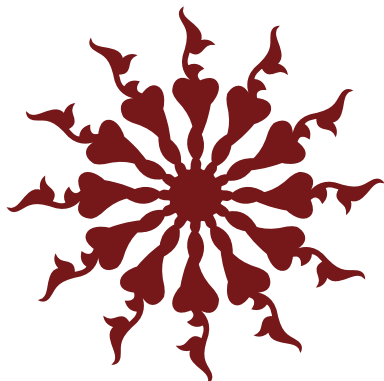
از جلسه عمومی شورای عالی شهرداریها از چپ راست : تیمسار سپهبد با آتما نقلچ
وزیر کشور - آقای مهام شهردار تهران - تیمسار سرلشکر فرزانه رئیس
سازمان دفاع غیر نظامی - آقایان ابوذر رئیس اداره کل شهرداریها
دکتر محسن نصر مشاور عالی وزارت کشور - خواجه نصیری رئیس
اداره کل آمار عمومی - دکتر هنجی مشاور عالی وزارت کشور

تابلوی مسیرنمای اسفراین - بجنورد در یکی از معابر شهر سبزوار
(نشان شهر سبزوار بر روی تابلو به کار رفته است) دهه ۵۰ خورشیدی

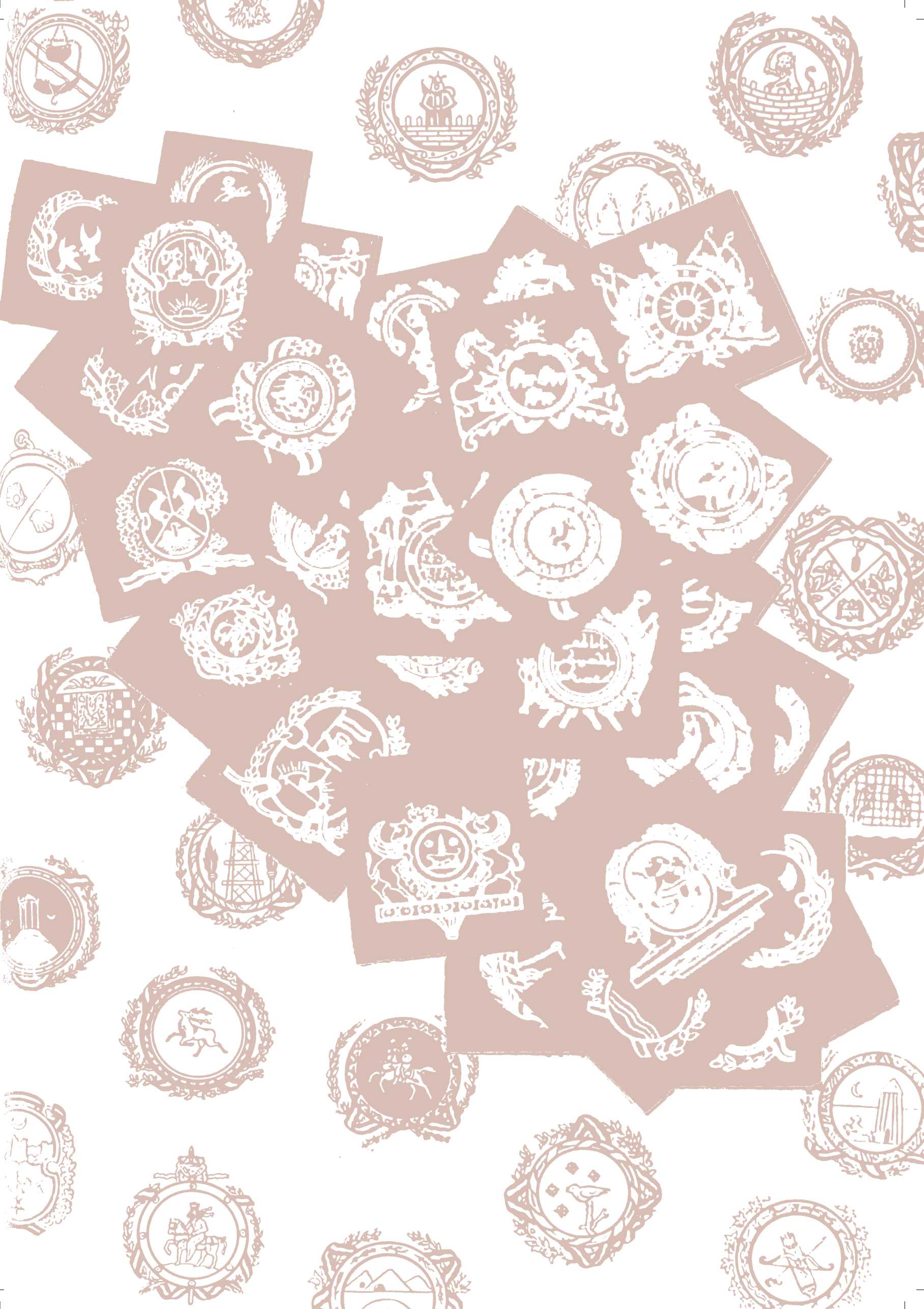

مراسم افتتاحیه شهرداری ماسال ۱۳۴۰ خورشیدی
(نشان و بیرق ماسال در بالای تابلوی شهرداری نمایان است.)

منابع

- کلانی، رضا. ۱۳۹۴. مقدمه‌ای بر تاریخ و مبانی نشان‌شناسی، تهران: انتشارات عصر نوین
- شفیعی، حسن. ۱۳۸۳. اسنادی از اتحادیه شهرداری‌های کشور (۱۳۶۰ - ۱۳۴۰)، تهران: انتشارات سازمان شهرداری‌های کشور
- خلیلی عراقی، محمدرضا. ۱۳۲۸. خاطرات سفر آذربایجان و کردستان. تهران: چاپخانه ارتش
- سالنامه کشور ایران سال سوم. ۱۳۲۷. تهران
- سالنامه کشور ایران سال چهاردهم. ۱۳۳۸. تهران
- ماهنامه شهرداری‌ها، سال پنجم، شماره پنجم، بهمن ماه ۱۳۳۹
- ماهنامه شهرداری‌ها، سال پنجم، شماره مخصوص، نوروز ۱۳۴۰
- ماهنامه شهرداری‌ها، سال یازدهم، شماره مخصوص، مهر ۱۳۴۶
- نشریه سپید و سیاه، دی ماه ۱۳۴۶، شماره ۲۵
- نشریه سپید و سیاه، بهمن ماه ۱۳۴۶، شماره ۲۹

To design a coat of arms for each city, at first about geography, economics, history and culture of the city were inquired from the cities' council. After studying the result of each inquiry in the commission, Romanosky did the designing. The prepared coat of arms was formally used after approving by the city council. Otherwise, given the request and opinion of the city council, it was modified and formalized.

Those municipalities which more often used the arms of Tehran municipality on their letterheads up to that time, welcomed the new arms and utilized them. After about fifteen years of attempt and pursuit, most municipalities had a coat of arms. According to the documents, the whole of the arms were collected in six albums.

After 1979 revolution and at the end of the 1970's, many

municipalities replaced their exclusive arms with the "formal arms of the government", but at the end of the 1980's and after the agreement of formal authorities, designing and using an "exclusive arms" became common for the municipalities. However, coat of arms of municipalities in some cities such as Masal, Fuman, Lahijan, Rudsar, Sangar, Astara, Hashtpar-e Tavalesh, Sirjan, Bandar Deylam, Bandar Bushehr, Bandar Ganaveh, Bandar Kong, Bandar Lengeh, Bandar-e-Jask, Boroujen, Borugerd, Birjand, Bijar, Sarvestan, and Khorramshahr- even in some cases by exerting new taste- are now based on arms which were designed by Romanosky.

Elham Ghalani (graduate of painting and graphic) between the years 2014 and 2018 recreated "the coat of arms of municipalities of Iran" elegantly according to the photos, letterheads and some remaining works of Romanosky.

Vladimir Romanosky

According to archived documents, “Vladimir Dabench Romanosky” was born in the mid 1880’s in Samarqand and had Afghan nationality. His name was “Abdolkhalegh” and his fame was “Benchā” known as Romanosky, the son of “Abdolghader” and “Maryam”.

Romanosky worked in Russia’s consulate in Sistān and Qaenāt (settled in Birjand) and was the deputy consul or consul general. In various documents, he introduced himself as “the expert and assessor of antiquities” and “technical and price expert of Iranian goods”. He is known as the “technical specialist of museum” in the parliamentary documents and “professor of heraldry” and “specialist of designing the arms and flags” in the documents related to the association of Municipalities of Iran.

In 1932, Romanosky intended to establish a museum in cooperation with the trusteeship (تولیت) of Aṣṭān Quds. This proposal did not accept at that time because of the lack of a proper building and sufficient credit. In 1938, he was accused of spying and arms trafficking simultaneously. In the first accusation, nonsuit was issued for him but he spent a period of time in the prison for the accusation of arms. After getting out of the prison, he worked as the “technical specialist” in the “war museum” of the Officer’s Academy. At the beginning of the 1950’s, he became a member of the “Commission for Study of Exclusive Arms of Municipalities” as a designer and expert with the beginning of activity of this commission.

According to the request of the prime minister and the war minister along with the approval of the Senate, in 1974, the National Consultative Assembly whose director was Abdolāh Riazi assigned a considerable pension for Romanosky due to his satisfactory services at the Officer’s Academy and his old age.

Romanosky’s articles “History of Cold Weapon in Iran” and “Some Decorative Shields” was published in the

Journal of Historical Studies. “Military Uniforms of the Persian Empire Army Since Its Establishment” and “Some Studies on the Flag” are the other works of Romanosky.

Coat of arms and banners for municipalities

At the beginning of the 1950’s, the “Commission for Study of Arms and Flag” was established to design coat of arms of cities. The director of this commission was Amanullah Jahanbani (director of the Physical Education Association and Healthy Recreations of Iran). The purpose was to design a coat of arms and a banner for every city in order to be used in sports teams and local festivals in the style of advanced European countries.

In addition to Sepahbod Jahanbani and professor Romanosky, Asadollah Nasr (interior minister), Ali Akbar Bina (historian and representative of the National Consultative Assembly), Mohammad Taqi Moṣṭafavi (general director of archeology), Naser Ameri (general director of Social Affairs and Rural Development of the Ministry of Interior) and professor André Godard (archeologist, architect, head of the Faculty of Fine Arts of University of Tehran) were also the members of the “Commission for Study of Arms and Flag”. Since 1959, Ali Azargin (painter and professor at the Faculty of Fine Arts), Hooshang Seyhoun (architect, painter and professor at the Faculty of Fine Arts), Mohsen Moghadam (artist, professor of archeology, professor at the Faculty of Fine Arts), Yahya Zaka (scholar of Iranian studies, researcher of the history of art of Iran), Asadollah Namdar (director of Publications Office of the Society of Municipalities of Iran), and Fathollah Jalali (interior minister, chairman of the Society of Municipalities of Iran) became the members of this commission gradually.

During the 1950’s and 1960’s, some articles and news about designing a coat of arms for each municipality were published in magazines such as “Sepid va Siah” and “Municipalities Magazine”.

led to new analyses and discoveries in susceptible historical grounds. Besides the importance of publishing the tablets of each coat of arms of the municipalities of Iran, the present book contains abundant documents related to the legal process of how these arms have been formed and legalized. Therefore, the present book of arms is enriched for Iranian readers from two aspects: 1. history of contemporary art 2. Iranian studies and social and cultural history of various region of Iran which will highly be attractive for the researchers of local history.

The historical continuum of Iranian heraldry will be even more important if its ancient aspect is confirmed too. Commencing of this continuum began with the so strange possibility of caste in the Parthian's era and came to its end in the middle of the Sassanid period, and in contemporary Iran grew up again because of a foreign induction. Hence, the Iranian heraldry is specific, if not unique, from this

aspect. In fact, it can be, for instance, compared with the Indian heraldry: after the caste, it soared in ancient times and then died. Due to the inductions of the British colonial system, it came to life again to some extent and remained somehow. The difference between the Iranian type and the Indian one is lack of direct intervention of a foreign factor. The Iranian type grew not because of a colonial administrative-military necessities; rather in competing with a type of cultural hegemony and it caused a special experience.

In the end, it is hoped that the Iranian heraldry flourishes and enjoys newer semantic aspects through such discoveries in any period of Iran history whether the ancient times or the middle or contemporary era.

Larijan, Amiri Dehestan

June 2019

Reza Kalani

Introduction

The semantic difference between heraldry (نشان شناسی) and semiotics (نشانه شناسی) must be emphasized until semantic boundary of each expression is settled in Persian language; because the present discussion is new in this language. A certain sign becomes a definite arms when a legal burden is dedicated to it, either based on inheritance laws or civil law. The present book is focused on some arms of the latter: “the history of arms of municipalities in Iran”.

The arms, as widely accepted, about 12th century emerged in Japan and Europe simultaneously. They are known as ‘mon’ in the former and ‘arms’ in the latter. The reason for this strange simultaneousness in formation of the heraldic system in two far lands either from the aspect of distance or from cultural aspect is related to several factors which have been realized in a concept known as “genealogical security”. Afterwards, the arms have been created. Apart from the Japanese and European heraldry, there are possibilities for the existence of heraldic systems in India and some parts of ancient Iran which are coming out of dark corners of history more than ever through enhancing our awareness about historical data.

However, the record of coat of arms in contemporary Iran returns to the Iranians’ encounters with western culture. These encounters were led to some raw artistic consequences that can be traced by exploring the documents of the Naseri era and thereafter. It seems that the royal family especially after the fall of the Qajar dynasty needed to own similar artistic works due to encountering with the European heraldic systems. For instance, in invitation cards of the wedding ceremony of Mohammad Reza Pahlavi and Fawzia, it is totally clear that the Iranian royal family had suffered some frustrations in facing with the coat of arms of the royal family of Egypt which had been adopted from the Europeans’ standards. On the above-mentioned invitation cards, it is obvious that a coat of arms had been botched and printed adjacent to the arms

of the royal family of Egypt. It seems that the pressure of such situations in addition to the extroverted nature of the royal regime were led to formation of the coat of arms of the Pahlavi dynasty on the basis of accurate heraldic principles.

So far, it seemed that contemporary Iran has not had a recorded heraldic system accept the arms and badges of the royal family after the Qajar dynasty and partially some imitations during the Qajar era. But this assumption got void because of historical discovery of Mr. Hasan Satari and Mr. Amin Ghalani. This discovery includes almost 310 unique coat of arms. The coat of arms have been designed by Romanoski for each municipality of Iran, due to order of the society for Physical Education and the Association of Municipalities of Iran. Beside each coat of arms for each municipality there is a heraldic banner. Some coat of arms are among the landscape heraldry. Some of them have a motto. In some coat of arms, the Iranian shield (elliptical) has been used, and the Islamic period shields (round) has been employed in some others, due to compatibility with historical and traditional criterions of Iran. A lot of them are canting arms. However, the important point about the banners of each municipality is that they are totally compatible with the heraldic principles, so that a short and suitable blazon can be written for each one without any difficulty. Thus, the discovery of the coat of arms of Iran municipalities should be regarded as a turning point in the history of Iran contemporary art. It means that we can now talk about the Iranian heraldry and its consequences in the cultural and social context of contemporary Iran confidently.

Recovering these strong bases in contemporary Iran will be an increasing assurance and a motivation for more deliberation in the field of heraldry in ancient Iran, since, Iranian researchers familiarity with the uses of heraldry in historical studies on the one hand and the ever-increasing understanding of the general nature of heraldic concepts through modern instances on other hand, will definitely be

Iranian Municipalities' Book of Arms (1951-1979)

History, Documents and Designs

Collectors:

Hassan Sattari

Aminullah Ghalani

In the name of God

The Most Compassionate, The Most Merciful

